

Rekening 2023



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Algemeen	3
Bestuurlijke hoofdlijn	3
Financiële hoofdlijn	6
Kerngegevens	9
Leeswijzer	11
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	12
Programma 1 Veiligheid	20
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	29
Programma 3 Economie	36
Programma 4 Onderwijs.....	43
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	50
Programma 6 Sociaal Domein	57
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	70
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	85
Paragrafen.....	94
Lokale heffingen.....	94
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	101
Onderhoud kapitaalgoederen	106
Financiering	110
Bedrijfsvoering.....	116
Verbonden partijen	123
Grondbeleid	127
Wet open overheid	140
Jaarrekening	141
Balans per 31 december 2023 en grondslagen	141
Verantwoordingsmodel WNT 2023	175
Overzicht baten en lasten 2023.....	178
Baten en lasten per taakveld	184
Rechtmatigheidsverantwoording.....	186
Bijlagen.....	188
SISA	190

Algemeen

Bestuurlijke hoofdlijn

Werken aan de Veldhovense opgaven

Met deze jaarrekening kijken we terug op het jaar 2023, het eerste 'volle' begrotingsjaar van de huidige coalitie. Het coalitieprogramma 'De Veldhovense opgaven - Investeren voor een duurzame toekomst' vormde de basis voor dat begrotingsjaar. Er is samen hard gewerkt om in te spelen op de uitdagingen en opgaven waar we als gemeente -nog steeds- voor staan. Samen, dat kenmerkt de Veldhovense samenleving.

Gezonde groei

De eerste stappen naar een gezonde groei zijn gezet. Zo hebben we het afgelopen jaar de mobiliteitsvisie vastgesteld. Waarmee een duidelijke keuze is gemaakt voor een transitie naar duurzame mobiliteit. Concrete voorbeelden zijn de opening van de fietstunnel Kempenbaan-Oost en de fietsroute De Run - HTCE.

Andere thema's waarin de gezonde groei tot uiting komt zijn de woningbouwopgave en de bedrijventerreinen. Zo is de Woon(zorg)visie 2023-2027 vastgesteld, zijn er bestemmingsplannen in procedure gebracht, voor enkele grote ontwikkelingen zoals woongebied Djept, en is er groen licht gekregen voor de doorontwikkeling van bedrijventerrein Habraken.

Een duurzame toekomst

Verbinding is de kracht van Veldhoven. Daarom hebben we verder ingezet op sociale samenhang en zorg voor elkaar. Een voorbeeld is de Aanpak van Verward Gedrag en het continueren van de wijk-GGD'er. Of bijvoorbeeld de financiële compensatie van de gestegen energiekosten en extra geld voor groente en fruit voor de Voedselbank. Maar ook het borgen van onze voorzieningen maakt daar onderdeel van uit. Zoals de doorontwikkeling van de Muziekschool en de realisatie van de Brede School Zilverackers. Waarvan in 2023 de eerste steen is gelegd.

Een duurzame toekomst vraagt ook om aandacht voor het milieu en het klimaat. Daarom is budget vrijgemaakt voor de energietransitie. De eerste concrete resultaten, zoals de aanwijzing van energiecoaches, de Veldhovense Kluskar en nieuwe laadpalen, zijn inmiddels zichtbaar.

Toekomstbestendig en vernieuwend besturen

Kortom, er is veel gedaan. Zowel op inhoud als in het versterken van de organisatiekracht. Of bijvoorbeeld in het versterken van het debat, de dialoog en de democratische legitimatie. Met Onsveldhoven experimenteren we met een nieuw participatieplatform. En met de nieuwe participatie onder de omgevingswet zal ook het speelveld steeds meer in samenhang en op basis van gelijkwaardigheid vorm gaan krijgen.

Tegelijk deden zich onvoorziene ontwikkelingen en nieuwe opgaven voor in 2023. Een voorbeeld is de huisvesting van een nieuwe stroom vluchtelingen, waarvoor we het beleidskader vluchtelingen hebben vastgesteld.

Om flexibel in te kunnen spelen op dit soort ontwikkelingen heb je een gemeentelijke organisatie nodig waar de basis op orde is. We hebben hier in 2023 hard aan gewerkt, met bijvoorbeeld een nieuwe organisatievisie en de brede organisatieontwikkeling. Dit proces loopt de komende jaren nog door. Met als doel een gezonde en flexibele organisatie die de uitdagingen van de toekomst aankan en in harmonie met de samenleving kan werken aan een mooi en gelukkig Veldhoven.

Hieronder vindt u de jaarrekening in beeld.

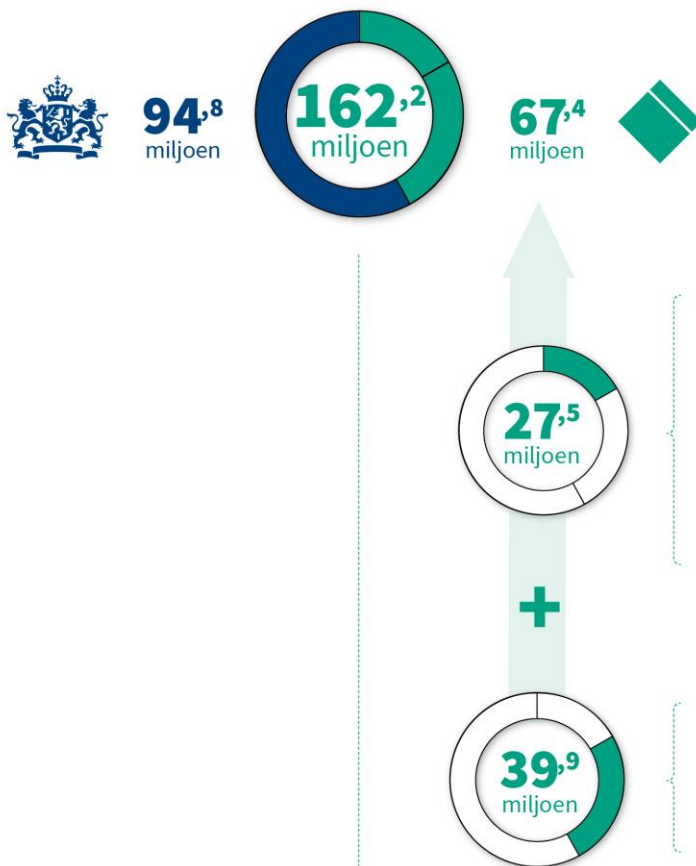
INKOMSTEN

WAAR KWAM HET GELD VANDAAN?



HET GROOTSTE DEEL •
KREGEN WE VAN
HET RIJK

• DE REST KREGEN WE
UIT **LOKALE HEFFINGEN**
EN **ANDERE**
INKOMSTENBRONNEN



LOKALE HEFFINGEN

• ozb	€ 15.016.000
• hondenbelasting	€ 368.000
• reclamebelasting	€ 349.000
• toeristenbelasting	€ 378.000
• rioolrechten	€ 3.734.000
• afvalstoffenheffing	€ 5.439.000
• parkeerbelasting	€ 692.000
• leges	€ 1.422.000
• begraafrechten	€ 126.000

ANDERE INKOMSTENBRONNEN

• rente en dividend	€ 909.000
• huren en pachten	€ 2.858.000
• grondexploitatie	€ 15.634.000
• dekking uit reserves	€ 11.209.000
• overige opbrengsten	€ 9.329.000



UITGAVEN

WAAR GING HET GELD NAAR TOE?



totaal



inwoner

WERKEN



• onderwijs	€ 5.397.000	€ 115
• bedrijvigheid	€ 3.521.000	€ 75
• verkeer en vervoer	€ 7.137.000	€ 152

WONEN



• volksgezondheid	€ 2.956.000	€ 63
• milieu	€ 11.070.000	€ 236
• ruimtelijke ontwikkeling	€ 19.106.000	€ 408

SOCIAAL DOMEIN



• jeugd	€ 14.459.000	€ 309
• wmo	€ 15.478.000	€ 331
• participatie	€ 22.478.000	€ 480
• maatschappij en samenleving	€ 5.489.000	€ 117

VRIJE TIJD



• cultuur	€ 4.265.000	€ 91
• sport	€ 3.921.000	€ 84
• recreatie	€ 4.462.000	€ 95

BESTUUR EN ORGANISATIE



• bestuur	€ 2.968.000	€ 63
• dienstverlening	€ 3.505.000	€ 75
• organisatiekosten	€ 14.555.000	€ 311
• veiligheid	€ 4.423.000	€ 94

FINANCIËLE VERREKENINGEN



• algemene dekkingsmiddelen	€ 1.950.000	€ 42
• vennootschapsbelasting	€ 41.000	€ 1
• mutaties reserves	€ 11.944.000	€ 255



Financiële hoofdlijn

Samenvatting van het jaarverslag en de jaarrekening

Het resultaat over 2023 is € 3.138 voordeel. Dit betekent dat het saldo € 5.595 nadeliger is dan begroot. Op hoofdlijnen kan het nadeliger resultaat als volgt worden verklaard:

Programma	Omschrijving	Bedrag	V of N
0	Gemeentefonds	2.085	V
0	Aankoop en verkoop gronden	-7.601	N
0	Storting voorziening verlofsaldi	-162	N
1	Terugbetalen Rijksmiddelen corona	-162	N
2	Parkeren	178	V
2	Inrichting openbaar gebied en onderhoud wegen en verkeerslichten	-540	N
2	Opbrengst wegen	303	V
3	Economische ontwikkeling	440	V
3	Centrum ontwikkelingsprogramma	179	V
3	Programma De Run	185	V
4	Leerlingenvervoer	139	V
5	Onderhoud openbaar groen	-290	N
5	Rijksmiddelen sportaccommodaties	210	V
6	WMO	448	V
6	Rijksmiddelen opvang Oekraïners en nieuwkomers	899	V
6	Lagere kosten nieuwkomers	252	V
6	Jeugd	-172	N
6	Participatiewet	-808	N
7	Handhaving vergunning/ milieu	186	V
8	Projecten derden	-1.324	N
8	Omgevingsvergunningen	-702	N
8	Bestemmingsplannen	112	V
	Overige	550	V
Verwachte afwijking		-5.595	

V= voordeel, N= Nadeel

Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 geven inzicht in welke voorgenomen activiteiten, doelen en effecten uit de begroting 2023 ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd en welke middelen daarvoor nodig zijn geweest.

De primitieve begroting 2023 vormt uitgangspunt voor de realisatie gedurende 2023 met daarbij meegenomen de raadsbesluiten, die in de loop van 2023 door de raad genomen zijn. Deze zijn verwerkt in de (bijgestelde) begrotingsramingen (3e bestuursrapportage 2023).

In het hier onderstaande schema is het verloop gepresenteerd van het (verwachte) begrotingsoverschot over 2023 op basis van de primitieve begroting 2023-2026 en de genomen raadsbesluiten in 2023.

Overzicht begrotingsverloop in 2023

-/- = tekort (nadeel)	2023
Primitieve begroting 2023	166
- Amendement voedselbank	-24
- Bijstellingen 3e bestuursrapportage 2022	1.551
- Incidenteel verruimen minimabeleid	-938
- Opstellen masterplan en participatieplan city centrum	-150
- Uitvoeringsprogramma energietransitie	0
- Bijstellingen 1e bestuursrapportage 2023	6.564
- Uitvoeringsprogramma woon(zorg)visie	-117
- Bijstellingen 2e bestuursrapportage 2023	-3.389
- Bijdrage regionaal maatregelenpakket bereikbaarheid Brainport	0
- Bijstellingen 3e bestuursrapportage 2023	5.070
Bijgesteld saldo 2023	8.733

Zoals uit de tabel blijkt werd in eerste instantie uitgegaan van een begrotingsoverschot van € 166. Dit verwachte overschot is in positieve zin bijgesteld in 2023 voor een bedrag van € 8.567. Uiteindelijk leidde dit tot een verwacht voordelig saldo van € 8.733. In het navolgende overzicht zijn de begrote saldi per programma (exclusief mutaties uit reserves) en het gerealiseerde saldo per programma weergegeven. Deze saldi resulteren tezamen met de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien in het gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten. Na verrekening van alle begrote c.q. werkelijke mutaties met reserves binnen de programma's resulteert uiteindelijk het gerealiseerde resultaat 2023 conform BBV van € 3.138 voordeel.

Overzicht verwacht en gerealiseerd totaal van saldo van baten en per programma en resultaat

P	omschrijving	begroting 2023 incl.begr.wijz.	jaarrekening	verschil
0	Bestuur en ondersteuning	2.518	-5.273	-7.791
1	Veiligheid	-3.921	-4.091	-170
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.282	-6.339	-57
3	Economie	-3.369	-140	3.229
4	Onderwijs en jeugd	-4.573	-4.238	335
5	Sport, cultuur en recreatie	-10.336	-10.266	70
6	Sociaal Domein	-45.572	-44.851	721
7	Volksgesondheid en milieu	-2.054	-1.852	202
8	Volkshuisvesting/ruimtelijke ordening/stedelijke vernieuwing	-639	-2.825	-2.186
	algemene dekkingsmiddelen	95.722	97.933	2.211
	Vennootschapsbelasting	-81	-41	40
	Onvoorzien	-102	0	102
	Overhead	-13.793	-14.141	-349
	Totaal van saldo van baten en lasten	7.518	3.875	-3.643
	<i>totaalverrekening met reserves alle programma's</i>			
	(saldi stortingen en onttrekkingen)	1.215	-737	-1.952
	Resultaat	8.733	3.138	-5.595

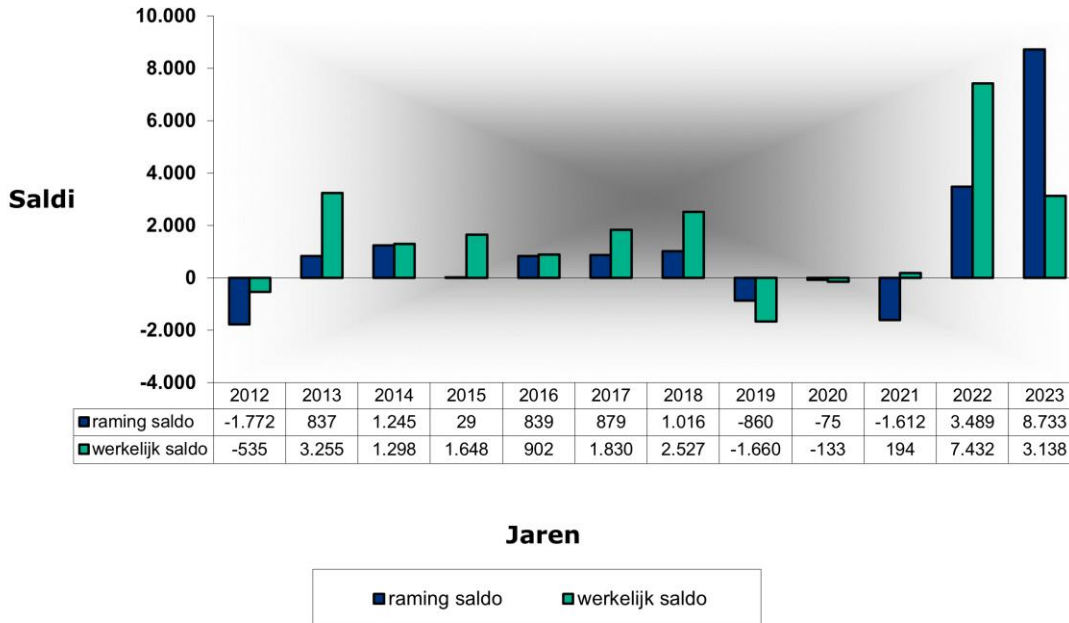
Voor een verdere analyse en toelichting op het jaarresultaat in financiële én inhoudelijke zin wordt verwezen naar de toelichting per programma opgenomen onder de programmaverantwoording in voorliggende jaarrekening.

Ten aanzien van reserves is er sprake van mutaties ten opzichte van wat er geraamd was. Deze mutaties zijn in lijn met de genomen raadsbesluiten door uw gemeenteraad. Een meer uitgebreide analyse van en toelichting op het financiële resultaat is per programma opgenomen onder de programmaverantwoording in voorliggende jaarrekening.

In onderstaand overzicht is het resultaat van de jaarrekening 2023 weergegeven en de jaarresultaten van de afgelopen jaren ter vergelijking.

OVERZICHT REKENINGRESULTATEN 2012-2023

(x € 1.000,-)



Dit betreft de begroting inclusief wijzigingen. Het gaat hier niet om de saldi zoals gepresenteerd in de primitieve begrotingen (boekwerk dat de raad in november behandelt).

Kerngegevens

Sociaal

Kengetallen sociaal

kengetallen sociaal	1-1-2023	31-12-2023
Aantal inwoners:	46.418	46.827
waarvan:		
- 0 t/m 4 jaar	2.115	2.122
- 5 t/m 14 jaar	4.897	4.913
- 15 t/m 64 jaar	29.029	29.209
- 65 jaar en ouder	10.377	10.583
Aantal uitkeringsgerechtigden:		
- Participatiewet	445	425
- BBZ	0	0
- IOAW	25	19
- IOAZ	2	0
Aantal WSW'ers:		
- aantal SE ¹	133	135
Aantal leerlingen per 1/10:		
- primair onderwijs:	3.310	3.433
. openbaar onderwijs	776	790
. bijzonder basisonderwijs	2.534	2.643
- speciale school voor basisonderwijs	112	113
- speciaal onderwijs (ZMLK)	245	240
- speciaal onderwijs (LZK)	50	44
- voortgezet onderwijs	1.227	1.157
Samenstelling gemeenteraad:		
- Hart voor Veldhoven	9	9
- GBV	6	6
- VVD	5	5
- GroenLinks/PvdA	3	3
- Senioren Veldhoven	2	2
- D66	2	2
- CDA	2	2
totaal	29	29

¹ SE = Standaard Eenheid: Dit is de eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats van 36 uur voor een werknemer die op grond van de indicatie of herindicatie is ingedeeld in de arbeidshandicaptencategorie "matig".

Fysiek

Kengetallen fysiek

kengetallen fysiek	1-1-2023	31-12-2023
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.188	3.188
waarvan:		
- binnenwater	19	19
Aantal woningen:	20.397	20.719
waarvan:		
- huurwoningen	6.714	6.836
- eigen woningen	13.683	13.883
Wegen en fietspaden in m ²		
- totaal wegen en fietspaden	3.003.657	3.003.657
- gemiddeld belaste wegen	360.343	360.343
- licht belaste wegen	200.046	200.046
- wegen in woongebied	1.409.485	1.409.485
- wegen in verblijfsgebied	792.274	792.274
- fietspaden	241.508	241.508
Aantal hectaren openbaar groen:	290	290

Financieel

Kengetallen financieel

kengetallen financieel (x € 1.000,-)	1-1-2023	31-12-2023
Debt-ratio	64%	62%
Netto-schuld in % van het balanstotaal	45%	48%
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	28%	30%
Eigen vermogen in % totale lasten	52%	54%
Opgenomen langlopende leningen	129.560	129.808
Netto schuld per inwoner	3	3
Stand kortlopende geldleningen	0	0

Leeswijzer

Opzet van de jaarstukken

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren. In de programmaverantwoording wordt verslag gedaan over de realisatie van de beleidskaders en de uitvoering van activiteiten daarbinnen. De jaarstukken op programmaniveau vormen een verantwoordingsdocument van het college richting de gemeenteraad.

Naast de programma's bestaan de jaarstukken uit paragrafen. Deze, deels verplichte, paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de rekening weer vanuit een bepaald perspectief en zijn over het algemeen programma overstijgend.

Tot slot van de inhoudelijke verantwoording van de jaarstukken is de balans opgenomen inclusief toelichting alsmede de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Ook de recapitulatie van de programma's en de toelichtingen daarop en de analyse van begrotingsafwijkingen en de begrotingsrechtmatigheid is daar opgenomen.

Autorisatie door de raad op programmaniveau

Met de vaststelling van de programmabegroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. In de jaarstukken is een afzonderlijke analyse opgenomen over de begrotingsafwijkingen op programmaniveau en de bijbehorende consequenties voor de begrotingsrechtmatigheid.

Leeswijzer programma

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- 1) Hoofdkader
- 2) Wat hebben we bereikt?
 - Doelstelling
 - Meetindicatoren
 - Bereikt in 2023
- 3) Wat hebben we daarvoor gedaan
- 4) Taakveldenverantwoording (wat heeft dat gekost)

De bedragen zijn in € 1.000 weergegeven.

Per doelstelling met een kleurcode aangegeven wat de stand van zaken van de realisatie is. Een groene kleur geeft aan dat de doelstelling (voor 2023) gerealiseerd is danwel op schema ligt, oranje geeft aan dat het realiseren achterloopt op de planning van de doelstelling en rood geeft aan dat de doelstelling niet is gerealiseerd. Kleur wit geeft aan dat de realisatie van de indicator niet bekend is.

De kaderstelling (hoofdkader, doelstellingen en meetindicatoren) op de 9 programmabladen, is gebaseerd op besluitvorming door de raad in 2022 voor begrotingsjaar 2023.

Programma 0 | Bestuur en ondersteuning

Inleiding

De sterke groei van Veldhoven, de ontwikkelingen in de regio en de betekenis van ASML voor Veldhoven en daarbuiten raakt onze hele samenleving. De grote taken en vraagstukken waar we voor staan, vragen om een organisatie (bestuurlijk en ambtelijk) die dicht bij de inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties van Veldhoven staat. En in de regio zichtbaar en actief is.

Inwoners en organisaties mogen rekenen op een goede dienstverlening van gemeenten. Hierbij gaat het niet alleen over wat we leveren, maar ook hoe we onze diensten leveren. In de gemeente Veldhoven staat hierbij de vraag van de klant centraal. Het gaat niet alleen om houding en gedrag, techniek en processen, maar ook om een goede interne samenwerking. We helpen inwoners en organisaties zo goed mogelijk vanuit het principe 'digitaal waar het kan'. We staan voor een toegankelijke en passende dienstverlening.

De gemeente Veldhoven vraagt inwoners om mee te denken over nieuw beleid en projecten en wil aansluiten bij moderne ontwikkelingen op het gebied van (online) participatie en democratisering. Dat vraagt om een omgevingsbewuste en communicatieve organisatie.

Gemeenten gaan de komende jaren uitdagende financiële tijden tegemoet. De taken die we lokaal op ons bordje krijgen worden vanuit het Rijk niet altijd in voldoende mate financieel gecompenseerd. Het is aan ons, om zorg te dragen voor financiering van dit beleid. Het is van belang om de gemeentelijke financiën gezond te houden en een ambtelijke organisatie te hebben die de opgaven van nu en de toekomst aan kan met voldoende capaciteit. De uitdagingen die op ons pad komen vragen om een vitale en slagvaardige gemeentelijke organisatie.

Doelstelling

0.01 De gemeentelijke organisatie werkt omgevingsbewust en communicatief

We staan als organisatie steeds meer in verbinding met de samenleving, leven ons in de inwoner in en sluiten aan bij bestaande netwerken. In ons werken zijn de effecten op onze omgeving leidend. Daarbij zetten we communicatie in als instrument.

Activiteit(en)

0.01.01 We gaan participatie en democratisering herzien en uitbreiden

Ontwikkeling van een visie op participatie en democratisering. Er is behoefte aan een nieuwe, hedendaagse visie op participatie en democratisering die ons beter in staat stelt om in gesprek en overleg te gaan en te blijven met inwoners, bedrijven en organisaties.

Resultaat



De voortgang van de visie op participatie en democratisering ligt op schema. Het voorstel gaat in maart in procedure; de gemeenteraad spreekt erover in de vergaderingen van 9 april en 7 mei.

Doelstelling

0.02 Toegankelijke en passende (digitale) dienstverlening

Veldhoven groeit, dat betekent meer inwoners waaraan passende (digitale) dienstverlening geleverd moet worden. We zijn voor iedereen bereikbaar en hebben oog voor de behoefte en de belangen van de klant. Onze koers gaan we uitzetten in een nieuwe realistische visie.

Activiteit(en)

0.02.01 Ontwikkelen van een (digitale) dienstverleningsopgave

Naar aanleiding van het rapport van de rekenkamercommissie ontwikkelen wij in 2023 een nieuwe dienstverleningsopgave. Dit betekent dat we een nieuwe visie op onze (digitale) dienstverlening gaan maken die wij voorleggen aan de gemeenteraad.

Resultaat



De visie Dienstverlening is gereed en wordt binnenkort ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De oordeelsvormende vergadering is op 27 februari 2024 en de besluitvormende vergadering is op 19 maart 2024.

0.02.02 Wij voldoen aan de Europese verordening Single Digital Gateway

De Single Digital Gateway verplicht EU-lidstaten om bepaalde overheidsdiensten toegankelijk te maken voor Europese inwoners en ondernemers. Dat gebeurt via het portaal YourEurope.

Resultaat



We hebben de 1ste fase van de SDG volgens planning afgerond. De vervolgstappen voor de 2e fase gaan we vanuit het uitvoeringsprogramma visie Dienstverlening oppakken. Het uitvoeringsprogramma visie Dienstverlening is op dit moment nog niet bekend.

0.02.03 We monitoren continu de klanttevredenheid van de kanalen website en balie

Wij willen graag weten wat de inwoners van onze (digitale)dienstverlening vinden. Daarom monitoren we dat continu en die feedback gebruiken we om de (digitale)dienstverlening te verbeteren.

Resultaat



Wekelijks wordt de input van de klantmonitor bekeken. De feedback wordt gebruikt om formulieren, processen en pagina's aan te passen.

Doelstelling

0.03 De gemeente Veldhoven heeft een duidelijk profiel

We weten wie we zijn, wat we willen worden en dragen dat uit.

Activiteit(en)

0.03.01 We ontwikkelen een visie op Veldhoven.

We gaan met verschillende groepen uit de samenleving (inwoners, instellingen, bedrijven, verenigingen etc.) verkennen wat voor gemeente wij willen zijn. We starten hiermee in 2022.

Resultaat



In 2023 hebben we het participatietraject voor de visie op Veldhoven afgerond. Dit participatietraject vormt de basis voor de uiteindelijke visie. De visie zal medio 2024 worden vastgesteld.

Doelstelling

0.04 De gemeentelijke organisatie is vitaal en slagvaardig

Naast het uitvoeren van wettelijke taken, zijn we in staat om bepaalde wensen en ambities te realiseren en kunnen we inspelen op de snelle groei in onze regio.

Activiteit(en)

0.04.01 We maken strategisch personeelsbeleid

Met strategisch personeelsbeleid kunnen we, op het gebied van personeel, inspelen op veranderingen en ambities in de toekomst. We gaan hier mee aan de slag in 2023.

Resultaat



Met alle afdelingen is een begin gemaakt met strategische personeelsplanning . Hierin staat het kwantitatieve onderzoek centraal. In dat kwantitatieve onderzoek wordt het toekomstplaatje per afdeling geschetst op basis van het bestaande BMC rapport. Hierin moet duidelijk worden waar we in de komende jaren op personeelsgebied tegenaan gaan lopen (hoge uitstroom door pensioen, nieuwe opgave door veranderingen in de samenleving, etc). In 2024 zal de gap-analyse centraal staan en wordt daar verder vorm aangegeven.

0.04.02 Producten Geluksexpeditie.

Er zijn in het kader van de Routekaart en Geluksexpeditie in juli 2022 een aantal producten opgeleverd vanuit de deelprojecten. Onder andere de personeelsdoorkijk, kwantitatieve analyse en cultuurscan zijn uitgevoerd. Deze opgeleverde producten zullen in 2023 verder uitgewerkt worden.

Resultaat



De organisatie is in 2023 gestart met verbeteringen op diverse onderdelen binnen de organisatie. Dit doen we aan de hand van een Expeditieplan met daarin verschillende onderwerpen die zijn beschreven als stip. De aanpak verloopt volgens planning: de onderdelen van fase 1 en 2 zijn grotendeels gestart in 2023, fase 3 start in januari 2024.

Inmiddels zijn ook een aantal stippen afgerond en geborgd in de organisatie. Hiermee zijn verbeteringen aangebracht op diverse thema's zoals het aantrekken en behouden van talent, informatiebeveiliging, een aantrekkelijk werkklimaat, de organisatievisie en het gebruik van duidelijke taal.

Doelstelling

0.05 Gezond financieel beleid

Veldhoven voert een solide financieel beleid met een jaarlijks meer dan sluitende meerjarenbegroting.

Activiteit(en)

0.05.01 Begrotingsevenwicht en sluitende begroting

Een meerjarig sluitende begroting, dit houdt in dat alle begrotingsjaren (2023 t/m 2026) een positief saldo (≥ 0) hebben. Tevens dient er een positieve algemene vrije reserve te zijn voor al deze jaren.

Resultaat



De jaarrekening 2023 geeft een positief saldo van € 3.137, ook meerjarig 2024 tot en met 2026 verwachten wij een positief saldo.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
0.02	Klanttevredenheid balie	Rapportcijfer	Rapportcijfer	Eigen gegevens	7,5	9
0.02	Klanttevredenheid website	Rapportcijfer	Rapportcijfer	Eigen gegevens	6,5	7
0.04	Formatie (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,6	7,3
0.04	Bezetting (BBV)	Fte per 1.000 inwoners	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,6	7,0
0.04	Apparaatskosten (BBV)	Kosten per inwoner	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	864	891
0.04	Externe inhuur (BBV)	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	8,4%	23,7%
0.04	Overhead (BBV)	% van totale lasten	% van totale lasten	Eigen gegevens	7,9%	9,3%

Wat heeft dat gekost?

Programma 0	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	27.064	26.073	40.674	38.103	2.572	-11.035
Baten	98.107	97.136	117.420	112.705	-4.715	14.598
Saldo (- = nadeel)	71.043	71.063	76.746	74.602	-2.143	3.563

Toelichting

De lagere lasten van € 2.572 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Inhuurkosten griffie (voordeel € 106)

Vanwege de terugkeer van ziekteverlof van de te vervangen medewerker, is een deel van dit inhuurbudget onbenut gebleven.

21 voor de jeugd (voordeel € 404)

De kosten voor 21 voor de Jeugd worden door alle gemeenten in Zuidoost-Brabant gedragen. Daartoe wordt op basis van de jaarbegroting een bijdrage bij de 21 gemeenten opgehaald. De begroting op de jaarrekening Veldhoven 2023 komt niet overeen met de werkelijke begroting (de lasten) en daarmee ook niet overeen met de opgehaalde bijdragen uit de 21 gemeenten (de baten). De begroting 21 voor de jeugd lag in het verleden hoger en er is verzuimd de jaarbegroting Veldhoven aan te passen aan de lagere werkelijke begroting. Dat verklaart dat de lasten ongeveer € 400 te hoog zijn opgenomen en de baten bijna € 400 te laag.

Aankoop van grond (nadeel € 293)

Deze aankoop van grond maakt onderdeel uit van een grondruil met het Waterschap en een particulier. Het verkochte stuk grond heeft dezelfde waarde en staat ook op hetzelfde product. De grondruil was niet begroot.

Storting voorziening voor verlofsaldi (nadeel € 162)

Deze voorziening is dit jaar hoger dan vorig jaar. Dit komt voornamelijk door:

- De verlofsaldi zijn opgelopen ten opzichte van vorig jaar.
- Daarnaast is het gemiddeld uurloon met ongeveer 5,65% gestegen.

Systeem software (nadeel € 189)

Op programma 0 zijn de lasten van systeem software geboekt, de ramingen staan op programma's 1, 6 en 8.

Inhuur- en loonkosten overhead (nadeel € 707)

Op overhead zijn hogere inhuur- en loonkosten toegerekend dan volgens raming was voorzien.

Werkelijk betaalde rente (voordeel € 50)

Voor het voordeel werkelijke betaalde rente verwijzen wij naar de uitleg bij het renteresultaat die is opgenomen in de paragraaf financiering.

Stelpost onvoorzien (voordeel € 101)

Het voordeel is ontstaan doordat de post onvoorzien niet geheel benut is.

Storting reserves (nadeel € 3.621)

Het nadeel op storting reserves van € 3.621 is voornamelijk veroorzaakt door:

- Hogere storting in de algemene reserve door hoger resultaat Bouwgrondexploitatie bedrijven van € 3.470 dit geeft voor programma 0 een nadeel en op programma 3 een voordeel.
- Hogere storting in de doelreserve energietransitie gebouwde omgeving van € 197 dit geeft voor programma 0 een nadeel en op programma 7 een voordeel.

Rekeningresultaat (voordeel € 5.595)

Het lager rekeningresultaat dan geraamd van € 5.595 dit geeft op taakveld 0.11 (programma 0) een voordeel.

De lagere baten van € 4.715 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Onttrekking voorziening wethouder pensioenen (voordeel € 75)

Bij het vaststellen van de voorziening wethouder pensioenen wordt uitgegaan van een rekenrente, welke is afgestemd met het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze rekenrente verschilt jaarlijks (voordeel € 75).

21 voor de jeugd (nadeel € 367)

Voor een verklaring verwijzen wij naar de toelichting onder de lasten.

Verkoop van grond (nadeel € 7.600)

De geraamde opbrengst van twee grondverkoppen aan hetzelfde bedrijf op De Run bedragen in totaal € 7.600 (nadeel). De notariële levering van deze twee percelen zal plaatsvinden in 2024.

Verkoop van grond (voordeel € 293)

Deze verkoop van grond maakt onderdeel uit van een grondruil met het Waterschap en een particulier. Het aankochte stuk grond heeft dezelfde waarde en staat ook op hetzelfde product. De grondruil was niet begroot.

Werkelijk ontvangen rente (voordeel € 77)

Voor het voordeel werkelijke ontvangen rente verwijzen wij naar de uitleg bij het renteresultaat die is opgenomen in de paragraaf financiering.

Toerekening overhead (voordeel € 141)

Door meer inhuur zijn er hogere overheadkosten toegerekend aan projecten en bouwgrondexploitatie, dit geeft voor de exploitatie een voordeel.

Gemeentefondsuitkeringen (voordeel € 2.085)

Het voordeel komt enerzijds door verrekeningen over de jaren 2021 en 2022 (voordeel € 93). Daarnaast is de opbrengst gemeentefonds 2023 van € 81.500 gebaseerd op de decembercirculaire 2023. Het voordeel gemeentefonds middels de decembercirculaire 2023 € 1.992 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat middelen (decentralisatie uitkering energietoeslag) aan het gemeentefonds zijn toegevoegd om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening (voordeel € 1.236) en een decentralisatie uitkering invoeringskosten omgevingswet (voordeel € 232) en de stijging van aantal eenheden basisgegevens die in de decembercirculaire zijn gemuteerd (voordeel € 481).

Onttrekking reserves (voordeel € 519)

Het voordeel op onttrekking reserves van € 519 is voornamelijk veroorzaakt door:

- Lagere storting in de algemene reserve door lager resultaat Bouwgrondexploitatie woningen van € 443 dit geeft voor taakveld 0.10 een voordeel en op taakveld 8.2 een nadeel.
- De naheffing van Attero € 175 is gedekt uit de risicoreserve, dit geeft voor taakveld 0.10 een voordeel en op taakveld 7.3 een nadeel.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 0 Omschrijving	U/I	Budget	Besteding	Restant	Budget	Totaal	Jaar
			2023	2023	2023	2024-2027	Budget	gereed
727705	Grond De Run 1000	I	309	0	309	0	309	2024
706500	Kempenbaan West: verkoop Moormanlaan 6	U	163	163	0	0	0	2023
729100	Sondervick 11 (grond)	I	163	0	163	0	163	2024
729101	Sondervick 11 (opstal)	I	139	0	139	0	139	2024
740008	Thin clients en monitoren gemeentehuis	I	85	0	85	0	85	2023
740013	Thin clients en monitoren 2021	I	23	0	23	0	23	2023
740016	TPOW - bureau's en bureaustoelen	U	21	20	1	0	1	2023
740017	TPOW - beeldbelunits	U	2	2	0	0	0	2023
780198	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	I	5	5	0	14	14	Nvt
780199	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	I	2	2	0	6	6	Nvt
799112	Leningen u/g: startersleningen	I	60	46	14	115	129	Nvt
799115	Starterslening 1e woning aankopen	U	718	665	53	0	53	Nvt
799115	Starterslening 1e woning aankopen	I	80	71	9	0	9	Nvt
799116	Stimuler.lening aanpass.koopwoningen	U	475	304	170	0	170	Nvt
799116	Stimuler.lening aanpass.koopwoningen	I	132	150	-18	0	-18	Nvt
Totaal programma			2.377	1.427	949	135	1.084	

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

omschrijving	Begroting 2023		Rek.
	oorspr.	incl. wijz.	2023
Lokale heffingen	15.941	16.111	16.111
Algemene uitkering gemeentefonds	77.120	79.532	81.617
Dividend	75	88	88
Saldo financieringsfunctie	23	-9	118
Totalen	93.159	95.722	97.934

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

omschrijving	Begroting 2023		Rek.
	oorspr.	incl. wijz.	2023
Vennootschapsbelasting	810	81	41
Totalen	810	81	41

Bedrag voor onvoorzien

omschrijving	bedrag
Oorspronkelijke begroting	142
Onderzoek huisvestingslocaties	-40
Totalen	102

Overzicht van de kosten van de overhead

omschrijving	Begroting 2023		Rek. 2023
	oorspr.	incl. wijz.	
1. Lasten overhead	14.704	15.346	16.093
2. Baten overhead	-88	-156	-413
3. Doorbelasting overhead	-1.397	-1.397	-1.539
Totaal overhead	13.218	13.793	14.141

Overzicht incidentele baten en lasten

Progr nr.	Omschrijving	Begroting oorspr.	Begroting na wijz.	Rekening
	LASTEN:			
3.2/8.2	bouwgrondexploitatie	18.844	21.229	18.412
3.2/8.2	verrekening bouwgrondexploitatie	21.499	2.611	1.102
0.4	Invoering Wet open overheid (Woo)	68	90	0
3.2	Centrum ontwikkelings programma	274	504	325
3.2	Programma De Run	551	543	346
8,1	Projecten derden niet BGE	505	1.215	830
8.1	Afboeken Sondervick 11 tbv plan Lindehof	200	200	0
8.1	Invoering omgevingswet	47	516	422
0.9	vennootschapsbelasting	798	81	41
0.10	reserves (BGE)	4.524	-341	1.934
	Totaal incidentele lasten	47.310	26.648	23.412
	BATEN:			
3.2/8.2	bouwgrondexploitatie	44.867	22.315	19.821
3.2	Centrum ontwikkelings programma	0	30	30
3.2	Programma De Run	0	69	57
8,1	Projecten derden niet BGE	511	3.442	1.534
0.10	reserves (VpB)	798	66	41
0.10	reserves (BGE)	0	1.184	1.627
	Totaal incidentele baten	46.176	27.106	23.110
	Saldo (-/- = nadeel)	-1.134	458	-302

Programma 1 | Veiligheid

Inleiding

De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Die verantwoordelijkheid dragen we samen met vele (keten)partners. Veiligheid is veelomvattend en gaat om zaken waar inwoners dagelijks (bewust en onbewust) mee te maken krijgen. Denk daarbij aan veiligheid tijdens grote evenementen of de wetenschap dat de brandweer op tijd arriveert bij een brand, maar ook vervelende zaken zoals fietsendiefstal, woninginbraak, geweldpleging, ondermijning en jeugd- woon- of drugsoverlast. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke woon-, werk- en leef gemeente en voor een goede economische en sociale ontwikkeling. Om dit te bereiken, werken wij vanuit een gezamenlijke visie: Wij willen een aantrekkelijke gemeente zijn waar inwoners, bedrijven en bezoekers zich thuis en veilig voelen. Daarbij wordt gekozen voor een aanpak met een balans tussen preventie, zorg en repressie. Wij vinden voorkomen beter dan genezen. Samenwerken is hierbij het sleutelwoord. Inwoners, bedrijven, organisaties en veiligheidspartners zijn actief en helpen mee aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Daarnaast heeft men het vertrouwen in de lokale overheid en de gemeente staat dichtbij haar inwoners en ondernemers. Op het gebied van veiligheid opereren wij als een eenheid met aandacht voor de lokale diversiteit en eigenheid.

Concreet betekent dit de volgende uitgangspunten:

- Werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht van onze inwoners.
- Eén slagvaardige, daadkrachtige en integere overheid.
- Balans tussen preventie, zorg en repressie (praten waar kan en doorpakken waar moet).
- Verbinding tussen zorg en veiligheid.
- Wijk- en persoonsgerichte aanpak.
- Datagedreven werken.

Als gemeente hebben we zowel een regisserende, faciliterende als uitvoerende rol. Binnen de veiligheidsthema's (High Impact Crime, Ondermijning, Digitale Veiligheid, Zorg en Veiligheid en Fysieke Veiligheid) stellen we prioriteiten. Alle thema's pakken we integraal met onze partners aan. Het succes van de aanpak zijn de incidenten die nooit hebben plaatsgevonden en adequate de-escalatie bij incidenten.

Doelstelling

1.01 Een verbetering van het veiligheidsgevoel met 5% ten opzichte van 2021.

Het verbeteren van de veiligheid bestaat uit de volgende onderdelen:

- een verdere afname van de criminaliteit;
- een toename van het veiligheidsgevoel;
- een verbeterde verankering van veiligheid in buurten en wijken;
- een integralere aanpak in het voorkomen en bestrijden van criminaliteit, incidenten en verstoringen van de openbare orde;
- een effectievere samenwerking en juiste gezamenlijke prioritering;
- een innovatieve overheid die op het gebied van veiligheid datagedreven werkt.

Activiteit(en)

1.01.01 Het opstellen van het Integrale Veiligheidsplan en Uitvoeringsplan Basisteam De Kempen 2023-2026

De gemeente heeft de regie op het gebied van lokale veiligheid. Om dit goed in te vullen, is het integraal veiligheidsplan (IVP) van belang. Het IVP is dé kadernota voor ons veiligheidsbeleid. Met het IVP kun je als gemeente sturing geven aan de lokale veiligheid. Om de prioriteiten en de doelstellingen uit het IVP concrete invulling te geven, maakt Veldhoven gebruik van een uitvoeringsplan. In het IVP en UVP staat beschreven wat en hoe we de komende jaren op het gebied van veiligheid en leefbaarheid binnen de acht basisteam gemeenten (Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Waalre en Veldhoven), het Openbaar Ministerie en de Politie prioriteren.

Resultaat



Het Integrale Veiligheidsplan van Basisteam De Kempen is integraal opgesteld en op 7 maart jl. door de gemeenteraad vastgesteld. Het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid basisteam De Kempen 2023-2024 is op 12 september jl. door het college van B&W vastgesteld en voor de gemeenteraadsleden ter inzage gelegd via de griffie.

1.01.02 In 2023 ontwikkelen we samen met onze (keten)partners de wijkgerichte aanpak verder door.

Bij een wijkgerichte aanpak wordt er integraal en multidisciplinair samengewerkt om te voorkomen dat de leefbaarheid in een wijk of gebied (met multiproblematiek) verslechtert. De aanpak wordt ook effectief ingezet in wijken en gebieden die vaker voorkomen in meldingen, signalen en gesprekken. In Veldhoven is in 2022 een start gemaakt met het wijkgericht werken met onder andere de partners Cordaad, Politie, Woningbouwstichtingen en zorgpartners (onder andere de GGD en Lumens). Deze aanpak, samen met het datagedreven werken, wordt in 2023 doorontwikkeld. Zo worden er onder andere wijkprofielen per wijk gemaakt op basis van beschikbare data van zorg- en veiligheidspartners. In 2023 wordt getart met het opzetten van de methodiek Bondgenootschap. De Bondgenotenmethodiek is een bijzondere netwerkmethodiek tussen overheid, politie en inwoners. In de methodiek worden daartoe met zorgvuldig geselecteerde inwoners 'bondgenoten'.

Resultaat



Activiteiten en processen liggen op schema. De wijkprofielen zijn afgerond. In overleg met partners worden concrete activiteiten aan de wijkprofielen verbonden. Verder hebben er inmiddels een drietal bondgenoten overleggen plaatsgevonden en dit is een onderdeel geworden van onze werkwijze.

Doelstelling

1.02 Het verminderen van incidenten met een hoge maatschappelijke, financiële en /of persoonlijke impact (HIC-feiten) met 5% ten op zichte van 2021

Deze delicten hebben veel impact op slachtoffers en zijn daarom belangrijk om te bestrijden. We staan als organisatie steeds meer in verbinding met de samenleving en zetten actief in op actuele HIC-feiten. Onder preventieve acties wordt verstaan het vergroten van de weerbaarheid van onze inwoners. Vanuit het programma High Impact Crimes (HIC) zetten we daarbij in op het (verder) verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid door de slachtofferkans te beperken, de pakkans te vergroten en de aangiftebereidheid onder slachtoffers te verhogen. Onder repressieve acties wordt verstaan, acties die gericht zijn op het daderschap zoals onder andere: de veelplegers-,

de Persoonsgerichte aanpak en effectieve inzet van bestuursrechtelijke instrumenten. Verder wordt er adequaat geageerd op trends- en ontwikkelingen. Mochten er incidenten met een groot maatschappelijk, financieel en/of persoonlijke impact plaatsvinden, dan wordt er ingezet op integrale preventieve en repressieve acties.

Activiteit(en)

1.02.01 Meer ondersteuning bieden aan buurtpreventiegroepen.

Als preventieve actie gaan we meer ondersteuning bieden aan bestaande en nieuwe buurtpreventiegroepen en hen betrekken bij trends en ontwikkelingen. Daarnaast gaan we specifieke doelgroepen actief informeren over het voorkomen van bijvoorbeeld woninginbraken en digitale fraude.

Resultaat



Activiteit loopt. De buurtpreventiegroepen zijn in kaart gebracht en worden op maat ondersteund door regelmatig contact.

1.02.02 De Keurmerken veilig ondernemen, bedrijventerreinen en winkelgebieden versterken en uitbreiden.

Als preventieve actie willen het bestaande Keurmerken Veilig ondernemen, bedrijventerreinen en winkelgebieden verder versterken en uitbreiden. Het is de bedoeling om hiermee zowel de objectieve als subjectieve veiligheid te verhogen.

Resultaat



Activiteit ligt op schema. De bestaande Keurmerken Veilig ondernemen: bedrijventerreinen en winkelgebieden worden middels diverse activiteiten verder versterkt en uitgebreid. Zo zijn we druk doende met de her-certificering in maart 2024 en zijn diverse preventieve acties ingezet zoals een preventie-dag op bedrijventerrein De Run, bewustwordingsflyers en mails. Daarnaast is ingespeeld op actualiteiten middels communicatie en voorlichting tijdens een ondernemersavond.

1.02.03 Gericht kwetsbare doelgroepen informeren over onderwerpen zoals woninginbraken en digitale fraude.

Als preventieve actie wordt meer ingezet op het actief informeren van kwetsbare doelgroepen als focusgroep over onderwerpen zoals woninginbraken en digitale fraude.

Resultaat



Activiteit ligt op schema, zo zijn diverse kwetsbare doelgroepen over onderwerpen zoals woninginbraken en digitale fraude geïnformeerd. Verder wordt er structurele invulling geven door het bieden van trainingen op het gebied van internet gebruik door diverse partners.

1.02.04 Meer inzetten op bestuursrechtelijke instrumenten zoals een dwangsom of gebiedsontzegging.

Onder bestuursrechtelijke instrumenten (repressieve actie) wordt onder andere verstaan: de dwangsom voor drugshandel, inbrekerswerktuig en gebiedsontzeggingen (bijvoorbeeld in het kader van geweldsincidenten en dreigende escalatie). In 2023 wordt gezorgd dat de werkprocessen op het gebied van bestuurs- en strafrecht op orde zijn.

Daarnaast wordt gezorgd dat onze medewerkers en partners hierbij voldoende getraind zijn om deze juiste instrumenten in te zetten.

Resultaat



Diverse projecten zijn opgestart. Zo zijn er al diverse werkprocessen zoals zwervers, vuurwerk, Damocles, bijtincidenten, inbraak, heling en prostitutie opgesteld. De werkprocessen worden proefondervindelijk verder geïmplementeerd met interne- en externe veiligheidspartners en heeft als doel een efficiëntere bestuurs- strafrecht samenwerking .

Doelstelling

1.03 We optimaliseren de integrale aanpak op het voorkomen, verstoren en stoppen van ondermijnende criminaliteit.

We pakken via de integrale aanpak ondermijning lokaal in de buurten en wijken aan. We investeren op het verstoren van lokale criminele netwerken, fenomenen en zorgen voor repressie met perspectief. We richten ons op de geprioriteerde thema's en verstevigen onze informatiepositie. We zetten in 2023 hierbij verder in op de bewustwording, signalering van en weerbaarheid tegen ondermijning. Daarbij worden onze netwerkpartners intensiever betrokken en uitgebreid waar kan. In de aanpak maken we onder andere gebruik van de Wet Bibob, integrale bestuurlijke controles van het Kempen Interventie Team (KIT) en bestuursrechtelijke maatregelen zoals het Damocles-beleid en bestuurlijk afpakken.

Activiteit(en)

1.03.01 In 2023 starten we met een pilot datagedreven werken op het gebied van ondermijningssignalen

De gemeente wil op een innovatieve manier de basis van het werkproces ondermijning gaan optimaliseren, door in haar veilige informatiehuishouding en het daarbij behorende overzicht te investeren. In de vorm van een pilot worden verschillende datasystemen (Meld een Vermoeden, Atlas en openbronnen-applicatie) ingezet om meer regisserend, gestructureerd en efficiënter te gaan werken.

Resultaat



Activiteit zijn opgestart. Zo is de gemeente Veldhoven de eerste gemeente in Nederland die in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan de slag is gegaan met de pilot Datavoorziening Onregelmatigheden op de Kaart (DOOK).

1.03.02 In 2023 stellen we een actieplan op voor de aanpak van Ondermijnende criminaliteit

In het actieplan voor de aanpak van Ondermijnende criminaliteit zetten we onder andere verder in op:

- Bewustwording en weerbaarheid van inwoners (maatschappelijke weerbaarheid), instellingen/organisaties en ondernemers. Dit doen we door de meervoudige inzet van verschillende soorten preventieve acties (campagnes, voorlichting en gesprekken).
- Het verstevigen van onze informatiepositie (bestuurlijke weerbaarheid), door onze partners in de aanpak actief te betrekken en uit te breiden, waardoor ondermijning vroegtijdig wordt gesignaleerd en er integraal wordt doorgepakt.
- Het optimaliseren van een werkproces van signalen op het gebied van ondermijning, waarin signalen van melding tot interventie worden geregisseerd (bestuurlijke weerbaarheid).

- Een betrouwbare overheidsorganisatie, die haar preventieve en repressieve middelen (voorlichtingscampagnes en integrale controles) in de aanpak van ondermijning op een rechtvaardige, daadkrachtige en transparante manier inzet (bestuurlijke weerbaarheid en actiegerichtheid).

Resultaat



Het actieplan ondermijning 2023-2024 is gemaakt en loopt op schema. Dit plan is een omvangrijk plan en vraagt veel aandacht en tijd van de organisatie en partners.

Doelstelling

1.04 We verminderen slachtofferschap op het gebied van gedigitaliseerde criminaliteit (Cybercrime) met 5% ten opzichte van 2021

Gedigitaliseerde criminaliteit is een verzamelterm geworden van alle delicten die met een computer en op internet worden gepleegd. Maar ook incidenten zoals sexting of digitaal pesten vallen onder deze term. Dit thema is inmiddels het snelst groeiende thema in de veiligheidswereld. We zetten ons in om te voorkomen dat inwoners, instellingen/organisaties en bedrijven slachtoffer worden van gedigitaliseerde criminaliteit. Ook zorgen we ervoor dat de informatiebeveiliging van de gemeente op orde is en dat we goed voorbereid zijn op cybercrises en online aangejaagde ordeverstoringen. Daarnaast werken we aan een veilige, transparante en stabiele informatiesamenleving door het inzetten van preventieve- en repressieve acties. Bij repressieve acties wordt ingestoken op het voorkomen van recidive en door het bieden van positieve alternatieven. We blijven aansluiten bij trends en ontwikkelingen op dit thema en gaan pilots actief volgen en implementeren die passend en succesvol zijn.

Activiteit(en)

1.04.01 Het inzetten van het programma Hackshield (game) en Cyber 24 ter bewustwording van jeugdigen.

Onder preventieve acties gaan we het programma Hackshield (game) en Cyber 24 inzetten ter bewustwording van jeugdigen. Hackshield en Cyber 24 zijn cybersecurity games voor jongeren waarbij diverse aspecten van gedigitaliseerde criminaliteit aan bod komen. Slachtofferschap bij specifieke (kwetsbare) doelgroepen wordt zoveel mogelijk voorkomen door inwoners, instellingen/organisaties en ondernemers actief voor te lichten.

Resultaat



Activiteit ligt op schema. Cyber 24 loopt reeds een aantal jaren en wordt uitgevoerd door o.a. jongerenwerk, onderwijs, politie en boa's. Trainers zijn inmiddels opgeleid.

Hackshield wordt nog geïmplementeerd.

Wordt na de zomer ingezet. Cordaad heeft opdracht gekregen van digitale bewustwording en draait een pilot op basisscholen.

1.04.02 Gericht specifieke (kwetsbare) doelgroepen actief informeren over onderwerpen gericht op gedigitaliseerde criminaliteit.

Slachtofferschap bij specifieke (kwetsbare) doelgroepen wordt zoveel mogelijk voorkomen door inwoners, instellingen/organisaties en ondernemers actief te gaan informeren (inspelen op trends en ontwikkelingen).

Resultaat



Activiteit is opgepakt en er wordt ingespeeld op leggen van verbindingen bij belangengroepen zoals o.a. arbeidsmigranten, statushouders en vluchtelingen om preventief slachtofferschap tegen te gaan.

Doelstelling

1.05 We hebben bij complexe veiligheidsproblematieken een integrale benadering.

Onder het thema Zorg- en Veiligheid vallen meerdere sub thema's; Jeugdzorg- en veiligheid, Polarisatie en Radicalisering, Woonoverlast, Personen met onbegrepen gedrag en Nazorg ex-gedetineerden. In deze veiligheidsthema's zien we als trend een stijgende lijn in problematiek en dalende lijn in mogelijkheden. Veldhoven streeft naar een juiste balans tussen preventie, repressie en zorg. Dit doen we onder andere door het borgen van een goede structuur en werkwijze binnen het zorg- en veiligheidsdomein. We kijken daarbij binnen alle domeinen en denken vanuit de bedoeling en de leefwereld van onze kwetsbare inwoners. Het is van belang om met elkaar voorwaarden te creëren waardoor iemand "fijn" kan wonen en de buurt zo min mogelijk overlast ervaart. We praten waar kan en pakken door waar moet!

Activiteit(en)

1.05.01 In 2023 zorgen we ervoor dat Veiligheid nog beter aansluit bij zorg- en hulpverlening.

Dit doen we door onder andere het continueren en verbeteren van de samenwerking tussen de domeinen Zorg & Veiligheid, met de Wijk-GGD'ers, de kwartiermaker GGzE met specifieke aandacht voor (overlastgevende) kwetsbare personen. Zie ook programma 6 Sociaal Domein.

Resultaat



Activiteit is opgepakt. Zo is het model aanpak voorkoming escalatie (AVE-model) verder geïmplementeerd binnen het domein Zorg en Veiligheid.

1.05.02 Het doorontwikkelen van zorg- en veiligheidsnetwerken.

Per genoemd veiligheidsthema wordt verder ingezet op netwerkversterkingen op basis van trends en ontwikkelingen.

Resultaat



Activiteit is opgepakt. O.a. is ingezet op netwerkversterking met scholen, maatschappelijke instellingen, woningstichtingen en zorgpartners.

1.05.03 We werken volgens de bedoeling en leveren waar mogelijk maatwerk.

We kiezen voor maatwerk en het werken volgens de bedoeling, zodat de aansluiting op de leefwereld van onze inwoner goed plaatsvindt. Zie ook programma 6 Sociaal Domein.

Resultaat



Activiteit is opgepakt. Vanuit Veiligheid is elke casus uniek en werken we voor een goede balans tussen de algemene en individuele belangen van inwoners.

1.05.04 Versterken Aanpak Verward Gedrag (WvGGZ)

In 2023 ontwikkelen we samen met onze partners de aanpak Verward Gedrag door met als aandachtspunten het werken vanuit de bedoeling en de inzet van ervaringsdeskundigheid. Onderdeel hiervan is de verdere uitrol, implementatie en borging van het AVE escalatiemodel voor de verbinding van zorg en veiligheid bij (complexe) problematiek. Er wordt een werkproces opgesteld. Daarnaast werken we verder mee aan de doorontwikkeling van het Meldpunt Zorg en Veiligheid, met specifieke aandacht voor de verbinding met de Wet Verplichte GGZ, de Wet Zorg en Dwang en de samenwerking met de (veiligheids)partners. In samenwerking met het sociaal domein wordt verdere invulling gegeven aan de toekomst van outreachend werk. Zie ook programma 6 Sociaal Domein.

Resultaat



De betrokken partners (Wmo-uitvoering, Generalisten-Specialistenteam, Integrale Veiligheid, beleid en Zorg- en Veiligheidshuis) hebben het AVE-model voor Veldhoven uitgewerkt en nemen stappen om - waar nodig - de werkzaamheden hierop aan te passen.

Doelstelling

1.06 We zorgen voor het behouden van een veilige en fysieke leefomgeving en zijn toegerust op adequate reactie op rampen en crisissituaties.

Dit thema concentreert zich op fysieke veiligheidsvraagstukken, zoals brandveiligheid, externe veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De gemeente Veldhoven behoudt haar professionele crisisbeheersings- en incidentenbestrijdingsorganisatie, die op haar taak is toegerust. Daarnaast beschikt Veldhoven over een actuele brandweezorg, met een voldoende niveau van bluswater en bereikbaarheid.

Activiteit(en)

1.06.01 Crisisorganisatie doorontwikkelen in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

We zijn onderdeel van de regionale crisisbeheersingsorganisatie. Hierbij werken wij regionaal samen aan bestaande en veranderende fysieke veiligheidsvraagstukken. De veranderende vraagstukken (zoals vergrijzing, klimaatverandering, gezondheidscrisis, dreiging van terrorisme en extreem geweld) vragen om het up-do-date houden en een doorontwikkeling van onze crisisorganisatie.

Resultaat



De doorontwikkeling van onze crisisorganisatie is gestart. Het college, managementteam alsook de medewerkers worden doorlopend getraind en bij de doorontwikkeling betrokken.

1.06.02 Opstellen van een nieuw integraal brandweezorgplan.

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) gaat een integraal Brandweezorgplan opstellen in 2023.

Resultaat



Activiteit ligt bij Veiligheidsregio Brabant Zuidoost.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
1.01		Sociale veiligheid, index overlast	Index (2014=100)	CBS Veiligheidsmonitor	<87,4	92,00
1.01		Winkeldiefstallen	Per 10.000 inwoners	Politie	<5,42	11,20
1.01		Brandstichting	Per 10.000 inwoners	Politie	<0,42	0,22
1.01		Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (BBV)	Per 10.000 inwoners	CBS	<27,98	35,98
1.01		Diefstal van brom-, snor-, fietsen	Per 10.000 inwoners	Politie	<11,4	9,05
1.01		Diefstal van motorvoertuigen	Per 10.000 inwoners	Politie	<1,24	2,37
1.01		Diefstal en inbraak bij bedrijven	Per 10.000 inwoners	Politie	<5,84	6,46
1.01		Verboden wapenbezit en -handel	Per 10.000 inwoners	Politie	<3,34	2,37
1.01		Geluidshinder	Per 10.000 inwoners	Politie	<2,91	-
1.01		Sociaal-preventief gedrag	Somscore (0 t/m 4)	CBS Veiligheidsmonitor	<2,28	2,40
1.01		Preventieve voorzieningen in en rond de woning	Somscore (0 t/m 6)	CBS Veiligheidsmonitor	<1,9	2,00
1.02		Diefstal en inbraak uit woning (BBV)	Per 10.000 inwoners	Politie	<2,90	3,02
1.02		Verwijzingen Halt (BBV)	Per 1.000 inwoners	Halt	<7,6	6,00
1.02		Geweldsmisdrijven (BBV)	Per 10.000 inwoners	Politie	<84,56	
1.02		Levensdelicten	per 10.000 inwoners	Politie	<0,21	0,43
1.02		Overval	Per 10.000 inwoners	Politie	<0,21	0,22
1.02		Straatroof	Per 10.000 inwoners	Politie	<0,21	0,22
1.02		Aantasting lichamelijke integriteit:	Per 10.000 inwoners	Politie		
		- Bedreiging			<2,07	1,72
		- Mishandeling			<2,70	3,02
		- Openlijk geweld (persoon)			<0,62	0,43
1.02		Zedenmisdrijven	Per 10.000 inwoners	Politie	<3,14	3,88
1.03		Drugsdelicten: drugsvervaardiging, -handel en -bezit	Per 10.000 inwoners	Politie	<5,84	3,45
1.03		Ondermijning:	Aantallen	Politie- en gemeentelijke cijfers		
		- Damocles waarschuwingen			<1,9	1,00
		- Sluitingen			<5,7	4,00
		- Wet Bibob			<14,25	21,00
1.04		Gedigitaliseerde Veiligheid	Aantallen	Politiecijfers	<15,20	
1.04		Slachtoffers van hacken	Cijfers percentages	CBS Veiligheidsmonitor	<5,98	6,30
1.05		Veilig Thuis-meldingen (ex)partnergeweld	Per 100.000 inwoners	Politie	<62,70	108 *
1.05		Veilig Thuis-meldingen kindermishandeling	Per 100.000 inwoners	Politie	<114,95	129 *
1.05		Overlast door personen met onbegrepen gedrag	Per 10.000 inwoners	Politie	<20,10	16,37
1.05		Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	<0,38	0,40
1.05		Overlast door jeugd	Per 10.000 inwoners	Politie	<7,47	9,26
1.06		Brand - ontploffing	Aantallen	Politie	11,40	

* eerste halfjaar 2023

Wat heeft dat gekost?

Programma 1	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	3.781	3.665	4.004	4.423	-419	-642
Baten	142	83	83	332	249	190
Saldo (- = nadeel)	-3.639	-3.582	-3.921	-4.091	-170	-452

Toelichting

De hogere lasten van € 419 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Terugbetaling corona middelen (€ 162 nadeel)

In 2023 is € 162 aan het Rijk terugbetaald. Dit waren ontvangen middelen van het Rijk in het kader van de Corona aanpak. Deze middelen waren niet besteed en zijn terugbetaald aan het Rijk.

Niet afgemelde verplichtingen (€89 nadeel)

Voor € 89 zijn verplichtingen niet op tijd afgemeld. Dit is omgezet in een balanspost.

Hogere loonkosten (€ 77 nadeel)

Onderzoek en advies (€ 32 nadeel)

Voor € 32 zijn onvoorziene kosten gemaakt voor onderzoek en advisering door Hoffmann bedrijfsrecherche.

De hogere baten van € 249 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Baten openbare orde en veiligheid (€ 203 voordeel)

Vanuit een aantal speciale regelingen (bijdrage nazorg regeling ex-gedetineerden, ontvangen vergoedingen voor de KIT coördinator, regeling regionale versterkingsgelden en ontvangen zorgonderzoek Nederland) hebben wij baten ontvangen die niet eerder bij de begroting zijn opgevoerd.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 1 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
780903	Vervanging dienstvoertuig H&T	U	70	61	9	0	9	2023
	Totaal programma		70	61	9	0	9	

Programma 2 | Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Mensen verplaatsen zich over allerlei afstanden, om verschillende redenen, op diverse tijdstippen en met verschillende vervoermiddelen. Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. We werken daarom structureel regionaal samen op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Daarin komen strategische en tactische ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit aan de orde, maar ook de relatie van bereikbaarheid met het verbeteren van ons leef-, woon- en vestigingsklimaat.

We investeren steeds meer in andere en duurzamere manieren van mobiliteit. Dit wordt de transitie duurzame mobiliteit genoemd. De geleidelijke overgang naar een duurzaam, integraal mobiliteitssysteem dat ook anticipeert op komende ontwikkelingen.

Plannen voor wonen, werken en bereikbaarheid worden in samenhang opgesteld. De hieruit voortkomende plaatselijke- en regionale maatregelen sluiten we op elkaar aan. Daarnaast richten we ons ook lokaal op de integrale verbinding met de onderwerpen als welzijn, gezonde groei en duurzame toekomst.

We gebruiken beschikbare data en moderne technieken, die ons helpen bij de opgaven waar we voor staan. Daarnaast helpen ze ons bij een objectieve monitoring en/of toetsing.

De komende jaren werken we aan het op peil houden en verbeteren van de bereikbaarheid van Veldhoven en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dit doen we binnen de kaders van de bereikbaarheidsagenda en het actuele Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan en een op te stellen mobiliteitsvisie. Ook de Omgevingsvisie en het Maatregelenpakket De Run zijn een belangrijke leidraad.

Onze aanwezige infrastructuur onderhouden we goed. Hiermee is de veiligheid en het comfort van de weggebruiker geborgd. Handvat voor de uitvoering van dit onderhoud vormt het integraal beheerkader met de bijbehorende beheerplannen.

Doelstelling

2.01 Inzetten op transitie duurzame mobiliteit

Met de regio en lokaal inzetten op een mobiliteitstransitie die aansluit op de veranderende maatschappelijke behoefte en ideeën.

Activiteit(en)

2.01.01 We starten met het meten van het fietsgebruik

We starten met het meten van het fietsgebruik en voeren hiervoor op verschillende locaties in Veldhoven een 0-meting uit voor toekomstig gebruik. Hiermee ontstaat een beeld over hoe bestaande structuren worden gebruikt en of nieuwe structuren effectief zijn.

Resultaat



In april zijn op 29 locaties fietstellingen uitgevoerd. Hiermee gaat een meerjarig beeld ontstaan van het fietsgebruik. Door het jaarlijks uitvoeren van de tellingen kunnen we een stijgende, dalende of constante trendlijn waarnemen.

2.01.02 We faciliteren deelmobiliteit

We gaan het gebruik van deelmobiliteit (delen van vervoersmiddelen met anderen) stimuleren, monitoren en analyseren.

Resultaat



We hebben het gebruik van deelmobiliteit gemonitord en meldingen die zijn binnengekomen bij de gemeente geanalyseerd. Over 2023 hebben we een onvolledig beeld van het aantal actieve gebruikers omdat beperkte informatie beschikbaar is. Eén aanbieder heeft opgegeven in de eerste helft van 2023 1.745 actieve Veldhovense gebruikers te hebben. Jaarlijks proberen we via de deelaanbieders in Veldhoven, inzichtelijk te krijgen hoeveel actieve gebruikers er in Veldhoven zijn. Hieruit kunnen we na enkele jaren een trendlijn inzichtelijk maken.

Doelstelling

2.02 Nieuwe mobiliteitsvraagstukken integraal benaderen

Bij nieuwe mobiliteitsvraagstukken de integrale verbinding leggen met andere thema's/ontwikkelingen en faciliteren bij de groei van het aantal inwoners, arbeidsplaatsen en mobiliteit.

Activiteit(en)

2.02.01 We stellen een mobiliteitsvisie op

We stellen een mobiliteitsvisie op die de hoofdlijnen beschrijft van mobiliteit nu en in de toekomst.

Resultaat



De mobiliteitsvisie is vastgesteld op 12 december 2023.

2.02.02 We voeren 5 bewustwordingsacties uit.

We voeren 5 bewustwordingsacties uit op de inzet van mobiliteit en verkeersveiligheid in relatie tot andere werkvelden (onderwijs) en externe partners (scholen, Veldhoven Samen Verkeersveilig).

Resultaat



We hebben 5 bewustwordingsacties uitgevoerd op de inzet van mobiliteit en verkeersveiligheid in relatie tot andere werkvelden (onderwijs) en externe partners (scholen, Veldhoven Samen Verkeersveilig). Voorbeelden van deze acties zijn: Fietsexamens (theorie en praktijk) uitgevoerd op alle 11 Veldhovense basisscholen, Brabants verkeersveiligheid Label (structureel aandacht voor verkeer in de lessen op 6 Veldhovense basisscholen), Reflection Day, Jongleren in het verkeer bij 5 kinderdagopvangcentra, en project Go Mono op het Sondervick College.

Doelstelling

2.03 Onderhoudskwaliteitsniveau gemeentelijke verhardingen op peil houden

De gemeentelijke verhardingen onderhouden op het vastgestelde kwaliteitsniveau volgens het beheerplan wegen.

Activiteit(en)

2.03.01 We controleren de bestaande kwaliteitsafspraken

We controleren de bestaande kwaliteitsafspraken. Dit doen we door het analyseren van wegininspecties, elke 2 jaar.

Resultaat



De inspecties zijn uitgevoerd en de resultaten zijn geanalyseerd in relatie tot de kwaliteitsafspraken.

Doelstelling

2.04 Inzicht in verkeersongevallen behouden

We willen inzicht hebben in het aantal verkeersongevallen; Provincie Noord-Brabant en dus ook Veldhoven, streeft naar 0 verkeersdoden.

Activiteit(en)

2.04.01 We willen inzicht blijven houden in verkeersongevallen

We volgen en analyseren de ongevalstatistieken. We streven naar 0 verkeersdoden.

Resultaat



We hebben de (voorlopige) ongeval-statistieken gevolgd en geanalyseerd. Om de snelheid op de Abdijlaan en De Run 5300 te verlagen hebben we in de begroting 2024 een budget opgenomen voor het aanbrengen van plateaus. In 2023 waren er geen verkeersdoden. Bij de meetindicatoren zijn het aantal verkeersslachtoffers vermeld (materieel, letsel en dodelijk). In 2023 waren er 247 ongevallen materieel (voertuig en fiets) tegenover 139 ongevallen in (coronajaar) 2021 en er waren 33 ongevallen met letsel (voertuig en fiets) tegenover 25 ongevallen in (coronajaar) 2021.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
2.01		Uitvoeren 0-meting fietsgebruik	0-meting	Gemeente Veldhoven	1	1
2.01		Monitoren en analyseren van het gebruik van deelmobiliteit	Aantal gebruikers	Gemeente Veldhoven	1	1
2.02		Vaststellen mobiliteitsvisie	Aantal	Gemeente Veldhoven	1	1
2.02		Uitvoeren bewustwordingsacties	Aantal bewustwordingsacties	Gemeente Veldhoven	5	5
2.03		Analyseren van wegininspecties, elke 2 jaar	Aantal	Gemeente Veldhoven	1	1
2.04		Inzicht in verkeersongevallen (BBV)	Aantal ongevallen met letsel (voertuig en fiets)	Via Statistiek Ongevallen	<2021	33
2.04		Inzicht in verkeersongevallen (BBV)	Aantal ongevallen materieel (voertuig en fiets)	Via Statistiek Ongevallen	<2021	247
2.04		Inzicht in verkeersongevallen (BBV)	Aantal dodelijke ongevallen (voertuig en fiets)	Via Statistiek Ongevallen	0	0

Wat heeft dat gekost?

Programma 2	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	6.362	7.181	6.778	7.137	-359	-775
Baten	647	397	496	798	302	151
Saldo (- = nadeel)	-5.715	-6.784	-6.282	-6.339	-57	-624

Toelichting

De hogere lasten van € 359 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Energielasten OV en VRI (€ 90 nadeel)

Hogere eindafrekening energiebelasting en netwerkkosten openbare verlichting (OV) en verkeersregelinstallaties (VRI) aansluitingen. De begroting 2024 is hierop aangepast.

Onderhoud wegen (€ 300 nadeel)

Door de extreme droogte in de zomer en door de extreme wateroverlast eind van het jaar zijn veel meer herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan voetpaden en fietspaden dan gepland. Ook zijn er meer werkzaamheden ten behoeve van nutsbedrijven geweest.

Inrichting openbaar gebied (€ 100 nadeel)

Verschillende inbreidingsplannen/projecten hebben meer tijd gevraagd.

Uitgaven parkeren (€ 180 voordeel)

Door het veranderende winkelpatroon van bezoekers zijn er minder lasten parkeren noodzakelijk geweest. In 2024 wordt gestart met het onderzoek naar de structurele gevolgen/effekten in o.a. de evaluatie van het parkeerbeleid Citycentrum.

De hogere baten van € 302 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Degeneratievergoedingen (€ 150 voordeel)

We hebben meer vergoedingen voor het ingraven voor kabels en leidingen (zogenaamde degeneratievergoedingen) ontvangen. Ook en meer ontvangsten vanwege innemen openbare gemeentegrond zijn er meer baten.

Belastingen en leges (€ 130 voordeel)

Er zijn meer ontvangsten voor innemen openbare gemeentegrond en abrireclame binnengekomen. Ook zijn door verscherpt toezicht op uitgevoerde (telecommunicatie-) werkzaamheden meer legesbaten gerealiseerd.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 2 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
707203	Aansluiting A67 (BNR)	U	875	1.767	-892	0	-892	2023
707203	Aansluiting A67 (BNR)	I	302	1.982	-1.680	0	-1.680	2023
729001	vervanging wegen: gebied 12-B	U	21	17	4	42	46	2024
729002	vervanging wegen: gebied Dreef	U	151	49	102	80	182	2024
729003	vervanging wegen: riolering Oude Kerkstr	U	461	201	260	450	710	2024
729004	vervanging wegen: St.Janstraat	U	3	0	2	155	157	2024
729005	verv.wegen: Heiberg (verv.drukrioolsyst)	U	19	0	19	0	19	2024
729007	verv.wegen:Mr Rijkenstr./Kerkakkerstr.	U	15	0	15	485	500	2024
729009	verv.wegen: Kerkweg/Pastoor Verhoevenstr	U	70	0	70	71	140	2024
729010	vervanging wegen: Frits verhaegenstraat	U	1	0	1	196	197	2024
729014	vervanging wegen: Banstraat	U	65	1	64	725	789	2024
729015	vervanging wegen: Sondervick	U	1	0	0	936	936	2024
729016	vervang.wegen: Run 4200 (niet Slowlane)	U	5	0	4	475	479	2025
729017	vervanging wegen: De Run 4400	U	5	0	5	596	601	2025
729018	vervanging wegen: De Run 4300	U	4	0	4	450	454	2025
729019	vervanging weg: stille deklaag Heerbaan	U	250	91	158	0	158	2023
729021	Kruispunt Kromstraat	U	2	0	2	0	2	2023
729022	Aansluiting Peter Zuidlaan/Julianastraat	U	75	174	-99	2.342	2.243	2025
729022	Aansluiting Peter Zuidlaan/Julianastraat	I	16	0	16	1.000	1.016	2025
730061	Maatregelen randweg A2/fietspad F67	U	100	0	100	5.909	6.009	2026
730061	Maatregelen randweg A2/fietspad F67	I	51	0	51	3.028	3.079	2026
730062	HOV4	U	500	0	500	44.850	45.350	2027
707206	Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)	U	25.482	23.397	2.086	1.452	3.538	2024
707206	Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)	I	21.490	19.584	1.905	1.433	3.338	2024
707208	Slowlane	U	1.291	1.452	-162	0	-162	2024
707208	Slowlane	I	1.081	1.275	-194	0	-194	2024
707209	Nazorgbudget groen Zilverbaan	U	73	22	51	80	131	2024
707210	Nazorgbudget archeologie Zilverbaan	U	58	0	58	0	58	2024
709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	U	499	440	59	0	59	2024
709114	Herinrichting Oude Kerkstraat	I	255	255	0	0	0	2024
712701	Verblijfsgebied 't Look - fase 3	U	120	123	-3	0	-3	2023
712702	Verblijfsgebied 't Look fase 4	U	134	30	105	1.834	1.939	2024
712702	Verblijfsgebied 't Look fase 4	I	133	0	133	0	133	2024
728900	Reconstructie St. Jansstraat	U	100	0	99	400	499	2024
729025	Vervanging brug Runstraat	U	68	67	1	0	1	2023
740019	Fietsstructuur west-Veldhoven	U	100	8	92	2.600	2.692	2024
780923	Vervanging investeringen VRI 2023	U	84	15	69	0	69	2023
780923	Vervanging investeringen VRI 2023	I	0	15	-15	0	-15	2023
780523	Vervangingsinvesteringen masten 2023	U	452	61	391	0	391	2023
780623	Vervangingsinvesteringen armaturen 2023	U	610	232	378	0	378	2023
780716	Verlichting Oersebaan	U	98	30	67	0	67	2024
740011	Fietsenstalling i.r.t. impuls City-Centr	U	1	0	1	86	87	2024
740018	Fietsenstalling	U	50	0	50	0	50	2024
Totaal programma			55.167	51.289	3.878	69.674	73.552	

Toelichting

707203 Aansluiting A67 (BNR) (lasten € 892 nadeel en baten € 1.680 voordeel)

Bij het samenstellen van het investeringsbudget van het project was de verwachting dat er dekking was vanuit het beheerbudget VRI (VerkeersRegelInstallaties). Later bleek echter dat hier geen ruimte was, omdat dit budget bleek te dienen voor vervanging en niet voor het nieuw plaatsen van VRI's. Verder hebben we inkomsten ontvangen van ASML uit een oude afspraak. Hier hadden we in het projectbudget geen rekening meer mee gehouden.

729002 Vervanging wegen: gebied Dreef (lasten € 102 voordeel)

De voorbereiding van de vervanging wegen gebied Dreef is gestart waarbij het participatietraject is doorlopen. Begin januari 2024 wordt het definitief ontwerp vastgesteld waardoor het restant van de geplande uitgaven vervanging wegen gebied Dreef in 2024 wordt gerealiseerd.

729003 Vervanging wegen: riolering Oude Kerkstr (lasten € 260 voordeel)

De vervanging van de wegen en riolering van de Oude Kerkstraat is afgerond. Door riool- en reconstructiewerkzaamheden te combineren zijn de werkzaamheden goedkoper uitgevoerd dan vooraf ingeschat. Hierdoor kan bij dit project € 260 vrijvallen.

729019 Vervanging weg: stille deklaag Heerbaan (lasten € 158 voordeel)

Door de vervangingswerkzaamheden in combinatie met het project Groen Blauwe Zone te realiseren zijn de werkzaamheden goedkoper uitgevoerd. Hierdoor kan bij dit project € 158 vrijvallen.

730061 Maatregelen randweg A2/fietspad F67 (lasten € 100 voordeel)

De uitvoering is in 2023 nog niet gestart.

730062 HOV4 (lasten € 500 voordeel)

De ontwerpfase van de HOV4 is vertraagd. Gaandeweg het jaar is inzichtelijk geworden dat het inpassen van de HOV4 op diverse plekken langs de Kempenbaan nader uitgezocht moet worden. We hebben daarom een inpassingsfase ingelast om het tracé in Veldhoven te bepalen en hiervoor draagvlak te creëren. De verwachting is dat deze kosten in 2024 worden gemaakt.

707206 Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR) (lasten € 2.432 voordeel en baten € 1.905 nadeel)

Ten eerste hebben we het project in 2023 nog niet kunnen afronden vanwege slechte weersomstandigheden. Alles asfalteren is niet op tijd gelukt. Daarnaast zijn er onvoorziene herstelwerkzaamheden die uitgevoerd moeten worden. Tot slot is een deel van het werk nog niet uitgevoerd omdat er sprake is van een aanpassing in de scope van het contract met uitvoerende partij (door een verzoek tot wijziging). Met als gevolg een verschuiving van werkzaamheden naar 2024. Doordat we minder kosten hebben gemaakt, hebben we logischerwijs naar rato ook minder subsidie-inkomsten (maatregelenpakket De Run) kunnen inzetten ter dekking van de kosten.

707208 Slowlane (lasten € 162 nadeel en baten € 195 voordeel)

Tijdens de aanleg hebben we extra maatregelen moeten treffen als gevolg van het ontwerp binnen de projectgrenzen die niet helemaal aansloot op de bestaande situatie buiten de projectgrenzen. Omdat we meer lasten hebben gemaakt hebben we meer ontvangen bijdragen/subsidies als dekking kunnen inzetten.

712702 Verblijfsgebied 't Look fase 4 (lasten € 105 voordeel en baten € 133 nadeel)

Zoals in burap III 2023 gemeld heeft fase IV vertraging opgelopen door een woningbouwproject in de omgeving van de Ambachtslaan.

Hierdoor wordt het restant van de (voor voorbereiding) geplande uitgaven 2023 (€ 105) en de geplande inkomsten 2023 (€ 133) gerealiseerd in 2024.

780523 Vervangingsinvesteringen masten 2023 en 780623

Vervangingsinvesteringen armaturen 2023 (lasten € 769 voordeel)

Door vertraging bij de aanbesteding, als gevolg van onderbezetting bij derden, wordt een deel van de vervangingsinvesteringen masten en armaturen 2023 in 2024 uitgevoerd.

Programma 3 | Economie

Inleiding

Met open innovatie en wereldwijde netwerken in toptechnologiesectoren heeft onze Brainportregio de welverdiende signatuur als mainport van Nederland gekregen. Het innovatie-ecosysteem van Brainport is de kraamkamer van nieuwe technologieën en bedrijvigheid voor de maatschappelijke opgaven van de toekomst. Dit vormt een belangrijke basis voor de forse groei van de economie in de Brainportregio. Het gegeven dat in Veldhoven enkele sleutelspelers van de Brainportregio zijn gevestigd, schept ook een verantwoordelijkheid. De mogelijkheden van deze bedrijven om zich in Veldhoven door te ontwikkelen zijn mede bepalend voor het succes van Brainport en inmiddels voor de groei van de Nederlandse economie.

De opgave van de gemeente Veldhoven richt zich voornamelijk op het begeleiden van die economische groei. Het gaat daarbij niet enkel om het faciliteren van de high-tech(maak)industrie, health en circulaire bedrijvigheid, maar zeker ook over het beschikbaar houden van (bedrijven)locaties voor ons lokaal MKB. De kwaliteit van werklocaties en het voorzieningenniveau is daarbij net zo belangrijk als de kwantiteit. We ons geen zorgen te maken of er voldoende werkgelegenheid is. We hebben in Veldhoven een ongekende werkgelegenheidsfactor, omdat er meer banen zijn dan aanwezige beroepsbevolking. We staan aan de vooravond van een grote schaa sprong wat voordelen met zich meebrengt, maar ook andere opgaven en uitdagingen kent. We moeten onze bereikbaarheid op orde houden, ons voorzieningenniveau (detailhandel, maatschappelijke voorzieningen, onderwijs) op peil houden. We moeten voorzien in voldoende huisvesting en tegelijkertijd borgen dat iedereen in Veldhoven mee kan blijven doen. We zijn het aan onze inwoners en ondernemers verplicht om de grote opgaven voor ons woon- werk en leefomgeving adequaat en gezamenlijk aan te pakken.

Het Citycentrum voldoet steeds minder aan de huidige en toekomstige wensen van bewoners en bezoekers. Ondanks de inzet van ondernemers en gemeente om meer bezoekers aan te trekken en ze langer in het centrum te houden, en leegstand te voorkomen. Daarbij staat de leefbaarheid onder druk. Een heroriëntatie op en investeringen in de toekomst van het Citycentrum zijn noodzakelijk om van het Citycentrum een toekomstbestendig en kloppend hart voor alle Veldhovenaren te maken.

Doelstelling

3.01 Bijdragen aan doorontwikkeling mainportstatus Brainport

De gemeente Veldhoven is een belangrijke partner voor de verdere doorontwikkeling van de mainportstatus. We zijn de derde grootste gemeente en de grootste economische speler in onze gemeente gevestigd. Om die positie te behouden en te versterken is het nodig om een actieve bijdrage te leveren aan de doorontwikkeling van de mainportstatus. Soms betekent dat dat we een actieve volger zijn (lobby richting het Rijk), soms moeten we koploper zijn (bereikbaarheid De Run, innovatieve stedelijke mix omgeving Kempenbaan).

Activiteit(en)

3.01.01 Inbedden Veldhovense belangen in regionale samenwerkingen

We werken op veel thema's, schaalniveaus en concrete projecten samen. We noemen een aantal voorbeelden. Binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven werken we onder andere samen bij huisvestingsvragen van ondernemers (9 voor 1 loket). We schrijven actief mee aan de Brainport Nationale Actieagenda. Ook dragen we als partner van de Metropoolregio Eindhoven bij aan de Stimuleringsregeling voor nieuwe innovatie bedrijven en projecten.

Resultaat



Op diverse tafels van sociaal domein tot aan het fysiek domein, wordt het hele jaar ons Veldhovens belang door bestuurders en ambtenaren ingebracht. Actuele voorbeelden: Brainport voor Elkaar en de Regiodeal 5e tranche.

3.01.02 Stimuleren werkgelegenheid in de Brainportregio

Veldhoven stimuleert werkgelegenheid als partner in de Brainportsamenwerking. Waar mogelijk stimuleren we activiteiten van bedrijfsleven en kennisinstellingen om de match tussen vraag en aanbod te optimaliseren. Arbeid is zo min mogelijk een beperkende factor voor ontwikkeling van het bedrijfsleven in Veldhoven en de regio.

Resultaat



Brainport Development organiseert met haar partners jaarlijkse diverse activiteiten. Via sociale media en diverse nieuwsberichten zien we dat onze ondernemers en inwoners hiervan gebruik maken.

Doelstelling

3.02 Verdere doorontwikkeling duurzaam en gezond vestigingsklimaat

De bestaande bedrijventerreinen ontwikkelen we door naar aantrekkelijke werklandschappen voor de high-tech (maak)industrie, health, circulaire bedrijvigheid en het lokale MKB.

Activiteit(en)

3.02.01 Opzetten (meerjaren) activiteitenplan en professionele samenwerkingsvorm op De Run

We hebben de ambitie om bedrijventerrein De Run bereikbaar, duurzaam en toekomstbestendig te maken. Deze ambitie kunnen we niet alleen realiseren, een gezamenlijke aanpak met bedrijven is noodzakelijk. Op De Run ontbreekt momenteel een professionele samenwerkingsvorm die een goede vertegenwoordiging vormt van het aanwezige bedrijfsleven.

Resultaat



In oktober 2023 is gestart met het opstellen van een gebiedsvisie voor De Run. Besluitvorming hierover is gepland in Q3- 2024. De gebiedsvisie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma die samen met het bedrijfsleven worden opgesteld zijn basis voor het professionaliseren van de samenwerking. Daarom is deze activiteit in 2023 niet gerealiseerd.

3.02.02 Verduurzamen bedrijventerreinen

De energietransitie maakt onlosmakelijk onderdeel uit van een duurzaam en gezond vestigingsklimaat. Het gaat over de (versnelde) verduurzaming van bedrijven met de focus op energiebesparing, -opwek en -opslag.

Resultaat



Op bedrijventerrein De Run is een koplopersgroep van grotere bedrijven gevormd om de haalbaarheid van een energiesamenwerking te onderzoeken. Er lopen gesprekken om deze groep te verbreden met het MKB.

3.02.03 Aanhaken op initiatieven om de effecten van de congestie op energienetwerk te beperken

Op korte termijn gaat over lokale grid oplossingen, op lange termijn over het maken van regionale programmeringsafspraken. Hiervoor gaan we in gesprek over de kansen en mogelijkheden met betrokken ondernemers, energiepartners en regionale partners.

Resultaat



Op De Run loopt een co-creatie traject met ondernemers, VOC en VNO-NCW-over een slim energiesysteem (zie 7.05.02).

3.02.04 Uitgifte bedrijfskavels

We realiseren de juridische basis om in 2023 kavels op Habraken uit te geven. Habraken gaat ruimte bieden voor (lokale) MKB-bedrijvigheid en circulaire bedrijven. Ook ontstaat hierdoor op Habraken de kans om de milieustraat met circulair ambachtscentrum te ontwikkelen, waardoor deze verder kunnen bijdragen aan een goede dienstverlening aan (de groei van) onze inwoners en aan onze duurzaamheidsdoelen (zie ook programma 7, beperken percentage restafval)

Resultaat



Het omgevingsplan 'Afronding Habraken' is in de ontwerpfase. Parallel hieraan wordt het uitgifte-en selectiebeleid uitgewerkt en de aanbesteding voor het bouwrijp maken voorbereid.

3.02.05 Omgevingsvisie vertalen naar omgevingsprogramma De Run

Naast opgaven rondom de economische groei spelen op bedrijventerrein De Run opgaven op het gebied van wonen, arbeidsmarkt, onderwijs, mobiliteit, bereikbaarheid, brede welvaart. Met dit Omgevingsprogramma Bedrijventerrein De Run worden de regionale en lokale opgaven samen met de omgevingsvisie vertaald naar gebiedsgerichte visies.

Resultaat



In oktober 2023 is gestart met het opstellen van een gebiedsvisie voor De Run. Besluitvorming hierover is gepland in Q3-2024.

Doelstelling

3.03 het Citycentrum hervormen tot een aantrekkelijk en toekomstbestendig hart van Veldhoven

Het Citycentrum staat momenteel sterk onder druk. Leegstand neemt toe en differentiatie aan winkels en andere functies neemt steeds verder af. Dit vormt een bedreiging voor de aantrekkelijkheid van het centrum, maar biedt ook een kans om het gebied verder te verstedelijken en om te vormen tot een aantrekkelijk en toekomstbestendig hart van Veldhoven waarin wonen, winkelen, werken, cultuur en recreëren een plek krijgen.

Activiteit(en)

3.03.01 Opstellen Ontwikkelstrategie en Masterplan Citycentrum

We werken aan de ontwikkelstrategie en het Masterplan. Er wordt commitment gevraagd bij de stakeholders en waar mogelijk samenwerking gezocht met een of meerdere marktpartijen.

Resultaat



In 2023, met een beperkte uitloop in 2024, zijn het Masterplan en de ontwikkelstrategie voor het Citycentrum opgesteld. Het Masterplan en ontwikkelstrategie worden in maart 2024 aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

3.03.02 Opstellen lokaal en regionaal detailhandelsbeleid

Het nieuwe beleid geeft richting op actuele vraagstukken. Denk daarbij aan het herpositionering /kwalitatief versterken van centrumgebieden en het terugdringen van leegstand en overtollig aanbod.

Resultaat



De Regionale Detailhandelsvisie voor het Stedelijk Gebied is in oktober 2023 ter besluitvorming aan u voorgelegd. De lokale horeca- en detailhandelsvisie wordt in het eerste kwartaal van 2024 aangeboden.

3.03.03 Realiseren van een bewaakte fietsenstalling

We realiseren een bewaakte fietsenstalling in het City Centrum.

Resultaat



De definitieve plek van de bewaakte fietsenstalling maakt onderdeel uit van de planvorming en uitvoering.

Doelstelling

3.04 Stimuleren synergie bedrijven onderling en tussen bedrijven en gemeente

Bij het versterken van de relatie met onze omgeving, is het niet alleen belangrijk om de mening van de inwoner beter te leren kennen. Om goed te kunnen anticiperen op de wensen van onze bedrijven moeten we ze goed kennen. Het is daarom belangrijk in contact blijven met onze bedrijven en haar belangenorganisaties. Zeker nu de opgaven in de toekomst steeds meer in samenwerking met de bedrijven moeten worden opgepakt.

Activiteit(en)

3.04.01 Verbeteren digitale zichtbaarheid en bereikbaarheid voor ondernemers

We richten onze gemeentelijke website zo in dat ook ondernemers informatie op een eenvoudige manier vinden . Het digitaal contact via het ondernemersloket wordt verbeterd.

Resultaat



Op onze website is de structuur ingericht voor ondernemers. Invulling en verbetering is een continue proces.

3.04.02 Doorontwikkelen samenwerking binnen parkmanagement- en centrummanagement

We werken intensief samen met de bestaande parkmanagementorganisaties op De Run en Habraken en met onze centrummanagementorganisaties van het Citycentrum en de Kromstraat. We zetten in op de verdere doorontwikkeling van Veldhoven Verbindt.

Resultaat



We hebben met alle parkmanagement- en centrummanagementorganisaties minimaal 2x per jaar een bestuurlijk overleg. We informeren elkaar over actualiteiten en stemmen vervolgcacties af.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
3.01	9 voor 1 loket		Aantal aanvragen van bedrijven dat per jaar een beroep heeft gedaan op het 9 voor 1 loket.	Registratie 9 voor 1 loket	>75	107
3.01	Stimuleringsregeling Metropoolregio Eindhoven		Aantal toegekende aanvragen Stimuleringsregeling Metropoolregio Eindhoven.	Registratie Metropoolregio	>15	30
3.01	Functiemenging (BBV)		Verhouding tussen banen en woningen. 0=Alleen wonen, 100=alleen werken.	waarstaatjegemeente.nl/LISA	<75%	64,8% (2022)
3.01	Vestigingen (van bedrijven) (BBV)		Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	waarstaatjegemeente.nl/LISA	>125	148,9 (2022)
3.02	Uitgifte bedrijfskavels		Aantal hectaren uitgegeven kavels per jaar	Registratie gemeente Veldhoven	3,0	5.0
3.04	Digitaal ondernemersloket		Aantal bezoekers digitaal ondernemersloket per jaar	Registratie gemeente Veldhoven	50,0	55,0
3.04	Waardering ondernemersklimaat		Cijfer MKB vriendelijkste gemeente (indien onderzoek wordt uitgevoerd, eerstvolgende in 2023)	MKB Nederland	7,0	-

Wat heeft het gekost?

Programma 3	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	6.724	11.618	3.926	3.521	405	3.203
Baten	5.706	9.504	557	3.381	2.824	-2.325
Saldo (- = nadeel)	-1.018	-2.114	-3.369	-140	3.229	878

Toelichting

De lagere lasten van € 405 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Economische ontwikkeling algemeen en bedrijven (€ 356 voordeel)

Door het vertrek van een collega en het niet kunnen invullen van een vacature is er een voordeel ontstaan op dit taakveld. Ook is er meer capaciteit besteed aan andere projecten en regionale samenwerking algemeen.

Centrum Ontwikkelings Programma (€ 179 voordeel)

De voorbereidingen en de procedure hebben meer tijd in beslag genomen. Het Masterplan is derhalve nog niet vastgesteld eind 2023. Vanwege complexiteit van het project is hoog ingezet op ambtelijke capaciteit. Lopende het opstellen van het Masterplan is gebleken dat specifieke kennis nodig was op dit dossier. Hierdoor is veel extern belegd en is de inzet van eigen medewerkers meer begeleidend geworden. Dit heeft bij elkaar geresulteerd in lagere kosten van ca € 179.

Programma de Run (€ 197 voordeel)

De gebiedsvisie is later opgepakt dan gepland. Ook is de plaatsing van fietszuilen niet uitgevoerd in 2023. Dit resulteert in lagere kosten van ca € 197.

Grondexploitatie bedrijventerreinen (€ 385 nadeel)

Voor een nadere toelichting op deze afwijkingen verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

De hogere baten van € 2.824 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Grondexploitatie bedrijventerreinen (€ 2.705 voordeel)

De resultaten van de BGE's bedrijventerreinen zijn per saldo € 2.320 voordelig t.o.v. de begroting. Dit voordeel bestaat voor € 2.705 voordeel op de baten en voor € 385 nadeel op de lasten.

Bedrijven

	Realisatie	Begroting	Afwijking
Habraken	1.500	-830	2.330
Noordrand Zandven	240	250	-10
	<u>1.740</u>	<u>-580</u>	<u>2.320 voordeel</u>

Voor een nadere toelichting op deze afwijkingen verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid. Overigens worden de resultaten op de bouwgrondexploitatie via programma 0 gestort in de algemene reserve.

Toeristenbelasting (€ 78 voordeel)

Door onverwacht hoge inkomsten bij met name een groot congrescentrum in Veldhoven zijn de inkomsten uit toeristenbelasting hoger dan verwacht.

Economische ontwikkeling algemeen (€ 50 voordeel)

Dit bedrag betreft een afwikkeling van de subsidieregeling voor het circulair ambachtscentrum. De kosten hiervan zijn al in 2022 gemaakt.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 3 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
740002	Herinrichting Zuidentree	U	-1	0	-1	0	-1	2023
Totaal programma			-1	0	-1	0	-1	

Programma 4 | Onderwijs

Inleiding

Onze samenleving is aan grote veranderingen onderhevig. We willen dat al onze Veldhovense jongeren goed voor zichzelf kunnen zorgen wanneer ze later volwassen zijn. Onderwijs helpt jongeren om dit te leren. School is een belangrijke plek waar kinderen talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. We vinden het daarom van belang dat jongeren -indien dit binnen hun mogelijkheden ligt- een opleiding volgen en diploma halen.

We zorgen ervoor dat kinderen zoveel als mogelijk dichtbij huis naar school kunnen en gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Het liefst in de buurt waar zij opgroeien. Indien het niet mogelijk is om dichtbij huis onderwijs te volgen, hebben leerlingen -onder bepaalde voorwaarden- recht op leerlingenvervoer.

Door de woningbouwopgave wordt de komende jaren een aanzienlijke groei van het aantal inwoners en daarmee kinderen verwacht. Een toename van het aantal inwoners van de gemeente, kan de uitbreiding van de onderwijscapaciteit en voorschoolse voorzieningen noodzakelijk maken. Dit vraagt om het actueel houden van het Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP).

Het aantal nieuwkomers in de gemeente zal naar verwachting de komende jaren verder toenemen. Niet alleen vanwege de voorspelde groei van ASML, maar ook door de komst van statushouders en vluchtelingen. Internationalisering van het onderwijs vinden wij daarom een belangrijke ontwikkeling. Maar bovenal vinden wij het belangrijk dat iedereen naar eigen vermogen meedoet in Veldhoven. Dat is moeilijk als je de Nederlandse taal niet goed beheerst of digitaal niet zo handig bent. We willen daarom taalachterstanden en kansenongelijkheid voorkomen en oplossen, zowel bij jeugdigen als bij volwassenen.

Doelstelling

4.01 Leerlingen kunnen thuisnabij onderwijs volgen

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) biedt mogelijkheden dat leerlingen kunnen kiezen voor zo thuisnabij mogelijk passend onderwijs in kwalitatief goede onderwijshuisvesting.

Activiteit(en)

4.01.01 Uitvoering geven aan het IHP

Er wordt uitvoering gegeven aan het door de Raad vastgestelde IHP, door het opstellen en uitvoeren van afzonderlijke projectplannen voor behoud en uitbreiding van het aanbod van onderwijshuisvesting.

Resultaat



Er is uitvoering gegeven aan het door de Raad vastgestelde IHP:

- In 2023 is verdere uitvoering gegeven aan de bouw van de Brede School Zilverackers. De oplevering van deze school wordt voorzien in het eerste kwartaal van 2024 in plaats van 2023, zoals aanvankelijk gepland. Voor de problematiek rondom de netcongestie is een tijdelijke technische oplossing gevonden, waardoor de oplevering van de school geen extra vertraging oploopt.
- Veldvest heeft de duurzaamheidsmaatregelen die in het IHP zijn opgenomen voor een aantal schoolgebouwen uitgevoerd in 2023.
- In het IHP is een verbouwing opgenomen van de Brembocht voor de inhuizing van de

BSO in deze school. Korein heeft in afstemming met de school besloten geen gebruik te maken van deze voorziening en de BSO op de huidige locatie aan te blijven bieden. De middelen die voor deze voorziening in de begroting waren opgenomen, vallen vrij in de jaarrekening.

Naast de projecten die in het IHP zijn opgenomen is er één aanvraag toegekend voor een voorziening ingediend door schoolbestuur Ons Middelbaar Onderwijs voor de bekostiging van een constructiefout bij het Sondervick College. Deze aanvraag is ingediend op basis van de verordening onderwijshuisvesting.

4.01.02 Er adequaat leerlingenvervoer beschikbaar is

Leerlingen die dit nodig hebben en hier recht op hebben kunnen met behulp van leerlingenvervoer voor hen passend onderwijs volgen.

Resultaat



Leerlingen die het nodig hebben en hier recht op hebben, hebben met behulp van leerlingenvervoer passend onderwijs kunnen volgen. Personele krapte binnen de vervoersbranche heeft bij de gemeente Veldhoven nog niet tot structurele problemen geleid. Regionaal is een overleg geïnitieerd waar afstemming plaatsvindt om ontwikkelingen te monitoren en mogelijkheden te onderzoeken om de druk op de vervoersbedrijven te verminderen.

Doelstelling

4.02 Jeugdigen kunnen zo optimaal mogelijk opgroeien en zich ontwikkelen

We zetten actief in op optimale opgroeikansen en ontwikkeling van jeugdigen.

Activiteit(en)

4.02.01 Uitvoering te geven aan de visie verwoord in de Kadernota 'Focus op alle jeugd'

Met de jeugdpartners betrokken bij de totstandkoming van de kadernota 'Focus op alle jeugd' wordt in 2023 een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan omvat activiteiten waarmee de oorspronkelijke en nieuwe samenwerkingspartners de komende 2 jaar concreet aan de slag gaan. Bij de totstandkoming wordt voor het onderdeel (talent)ontwikkeling nadrukkelijk gekeken naar samenwerking met o.a. sport- en cultuurpartners.

Resultaat



Met de jeugdpartners betrokken bij de totstandkoming van de kadernota 'Focus op alle jeugd' is in 2023 een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan omvat activiteiten waarmee de oorspronkelijke en nieuwe samenwerkingspartners de komende 2 jaar concreet aan de slag gaan. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd om input voor het uitvoeringsplan op te halen. Hierbij zijn jongeren, hun ouders, vrijwilligers en professionals betrokken, onder andere vanuit de sport- en cultuursector.

Doelstelling

4.03 Taalachterstand bij peuters wordt voorkomen

We zetten in op het voorkomen dan wel oplossen van taalachterstanden van (doelgroep)peuters.

Activiteit(en)

4.03.01 Doorontwikkeling afspraken VVE-werkgroep

We geven zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 2,5 t/m 6 jaar met (een risico op) een taalachterstand de kans om gebruik te maken van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). We hebben structureel een VVE-werkgroep ingericht waarin onderwijs, kinderopvang, GGD, Bibliotheek en gemeente bij elkaar komen. Samen maken we -mede op basis van uitkomsten uit de monitor- nieuwe -afspraken om het bereik van de doelgroep en de ouderbetrokkenheid te vergroten, en om tevens de doorgaande leerlijn voor kinderen te verbeteren. Daarnaast stellen we in de werkgroep nieuwe resultaatafspraken vast. In de jaarlijks op te stellen VE-monitor wordt vervolgens gemeten of deze resultaten ook daadwerkelijk worden gehaald.

Resultaat



We geven zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 2,5 t/m 6 jaar met (een risico op) een taalachterstand de kans om gebruik te maken van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). We zijn hiervoor met de structurele VVE-werkgroep met vertegenwoordiging vanuit onderwijs, kinderopvang, GGD, Bibliotheek en gemeente bij elkaar gekomen. Afgelopen jaar zijn er nieuwe resultaatafspraken vastgesteld. Daarnaast zijn er aan de hand van de uitkomsten van de voorgaande VVE-monitor afspraken gemaakt om het bereik van de doelgroep en ouderbetrokkenheid te vergroten en om de doorgaande leerlijn voor kinderen te verbeteren.

Het % doelgroepbereik VVE is momenteel nog niet bekend. De VVE monitor zal naar verwachting in het tweede kwartaal 2024 worden opgeleverd.

Doelstelling

4.04 Kansengelijkheid wordt bevorderd

We zetten in op het voorkomen dan wel oplossen van taalachterstanden en kansenongelijkheid van (nieuwe) Veldhovenaren.

Activiteit(en)

4.04.01 Meer inzetten op taal- en digitale vaardigheden

We helpen inwoners met een Nederlandse achtergrond en nieuwkomers waar nodig om beter te worden met taal en computer. Dit doen we samen met het DigiTaalhuis Veldhoven en de Stichting Lezen en Schrijven, daarnaast voeren we het Regionaal Educatief Plan uit. Hierin staan afspraken over een gezinsgerichte aanpak, de manier waarop we werkgevers benaderen en over kwaliteit en monitoring.

Resultaat



Binnen het DigiTaalhuis Veldhoven zijn inwoners met een Nederlandse achtergrond en nieuwkomers waar nodig geholpen om beter te worden met de Nederlandse taal en computervaardigheden. In het DigiTaalhuis zijn activiteiten en trainingen aangeboden, taalmaatjes gekoppeld, spreekuren aangeboden, is er advies gegeven en is de mogelijkheid geboden om andere mensen te ontmoeten en leermateriaal te vinden. Daarnaast hebben we uitvoering gegeven aan het Regionaal Educatief Plan. Hierin staan onder andere afspraken over een gezinsgerichte aanpak en de manier waarop we werkgevers benaderen.

Doelstelling

4.05 Schoolverzuim wordt voorkomen

We zorgen ervoor dat schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten zoveel als mogelijk worden voorkomen. Indien er sprake is van schooluitval of voortijdig schoolverlaten zetten we waar mogelijk in op terugkeer naar het onderwijs.

Activiteit(en)

4.05.01 Bestrijden absoluut verzuim

De adviseur leerplicht controleert of alle jongeren die onder de Leerplichtwet vallen, op een school staan ingeschreven. Indien dit niet het geval is, onderneemt de adviseur leerplicht meteen actie.

Resultaat



De aanpak van absoluut verzuim is voortgezet. Indien de adviseur leerplicht via het systeem geïnformeerd wordt over het absoluut verzuim van een leerling, wordt er direct actie ondernomen. Zodat dat de betreffende leerling zo spoedig mogelijk wordt ingeschreven op een school. Hierbij wordt er samen gewerkt met ouders, leerling onderwijs, zorginstanties en andere betrokkenen. Ouders ontvangen preventief een brief wanneer er drie maanden voor een kind vijf wordt geen schoolinschrijving is. Zowel door RBOB als door Veldvest zijn nieuwkomersklassen ingericht, waar kinderen nieuwkomersonderwijs kunnen volgen, totdat zij de Nederlandse taal voldoende beheersen om in te stromen binnen het reguliere onderwijs. Het aantal absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (BBV-indicator) is nog niet bekend. Het regionaal jaarverslag leerplicht wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 vastgesteld. De gemeenteraad zal vervolgens middels een raadsinformatie nota worden geïnformeerd.

4.05.02 Tegengaan relatief schoolverzuim

Door preventieve maatregelen proberen we het relatieve schoolverzuim te verminderen. Er wordt onder meer ingezet op goede contacten met scholen, het op tijd voeren van gesprekken met ouders en jongeren en samenwerking met het generalisten- en specialistenteam.

Resultaat



De preventieve en vroegtijdige aanpak van verzuim is voortgezet. De insteek van leerplicht is om preventief het gesprek aan te gaan waar dit mogelijk is en te handhaven indien dit nodig is. Er is verder ingezet op korte lijnen met onderwijs om in een vroeg stadium betrokken te worden bij (dreigend) schoolverzuim. Alle scholen hebben een vaste contactpersoon binnen leerplicht en worden actief bezocht door de adviseurs leerplicht. Ook zijn er preventieve gesprekken gevoerd met ouders en jongeren. Er wordt nauw samengewerkt met Integrale veiligheid, klantmanagers jeugd, het generalisten- en specialistenteam van de gemeente en externe zorgaanbieders. Het aantal relatief verzuim per 1.000 leerlingen (BBV-indicator) is nog niet bekend. Het regionaal jaarverslag leerplicht wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 vastgesteld. De gemeenteraad zal vervolgens middels een raadsinformatie nota worden geïnformeerd.

4.05.03 Voorkomen voortijdig schoolverlaten

RMC-regio's (Regionale Meld- Coördinatiefunctie Voortijdig schoolverlaters), scholen in het voortgezet onderwijs en MBO-instellingen proberen te voorkomen dat jongeren stoppen met school voordat zij een startkwalificatie hebben. Ook worden kwetsbare jongeren in het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs door meerdere partijen gemonitord. Hierdoor zijn en blijven zij in beeld binnen de arbeidsmarktregio Eindhoven de Kempen.

Resultaat



De preventieve en voortijdige aanpak voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten is voortgezet. Doorstroom-regio's (voorheen RMC), scholen in het voortgezet onderwijs en MBO-instellingen proberen samen te voorkomen dat jongeren stoppen met school voordat zij een startkwalificatie hebben. Jongeren in een kwetsbare positie worden in de regio gemonitord met het systeem Inter grip. Hierdoor zijn en blijven deze jongeren in beeld binnen de arbeidsmarktregio Eindhoven de Kempen. Met dit systeem wordt daarnaast de overdracht van scholen naar Wmo, participatie en jeugdhulp geregeld. Er is sprake van goede contacten met het onderwijs en met zorgpartners. En er vindt geregeld overleg plaats om preventieve acties in te zetten om voortijdige schoolverlaters te voorkomen. Indien nodig vindt er een warme overdracht plaats tussen leerplicht en het doorstroompunt wanneer leerlingen 18 jaar worden.

Het % vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) van deelnemers aan het VO en MBO onderwijs (BBV-indicator) is nog niet bekend. DUO publiceert deze cijfers naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023. De gemeenteraad zal vervolgens middels een raadsinformatie nota worden geïnformeerd.

4.05.04 Inzet op overig verzuim

Wanneer een leerplichtige minder dan de wettelijke termijn – 16 uur in 4 weken – begint te verzuimen wordt samen met de school (na melding bij adviseur leerplicht) een preventieve aanpak afgesproken. Indien nodig wordt er bijvoorbeeld zorg ingezet en/of een waarschuwingsgesprek gevoerd.

Resultaat



Door middel van een preventieve inzet hebben de adviseurs leerplicht uitvoering gegeven aan het verminderen van overig schoolverzuim. Wanneer een leerplichtige minder dan de wettelijke termijn –16 uur in 4 weken- heeft verzuimd, is samen met de school (na melding bij adviseur leerplicht) een preventieve aanpak afgesproken. Indien nodig is er bijvoorbeeld zorg ingezet en/of een waarschuwingsgesprek gevoerd.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
4.01		Uitvoering geven aan de projecten de zijn vastgesteld in het IHP	Opgeleverde projecten volgens tijdspad IHP	Projectbureau	*	0
4.02		Opstellen uitvoeringsplan	Document	Nxt	gereed	gereed
4.03		Taalachterstand peuters	% doelgroepbereik voorschoolse Educatie	VE-monitor	>90%	nbn
4.04		Deelnemers bij het Veldhovense Digitaalhuis:	Aantal deelnemers bij het Veldhovense Digitaalhuis	Digitaalhuis	>900	
		<u>2021</u>				164
		Spreekuren – Bezoekers 107				11
		Spreekuren – Telefonische aanvragen 97				23
		Spreekuren – E-mailaanvragen 66				42
		Taalmaatjes (nieuwe matches) 28				1110
		Taalcafé – Deelnemers 493				79
		Klik & Tik – Deelnemers 36				21
		En nu zelf aan de slag! – Deelnemers 6				0
		Digisterker – Deelnemers 13				64
		Totaal: 846				1514
4.05		Absoluut verzuim (BBV)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	**	nbn
4.05		Relatief verzuim (BBV)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	**	nbn
4.05		Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	**	nbn

* Tijdsplan van projecten vastgesteld in het IHP:

- 2023: Zilverackers nieuwbouw permanente voorziening en kinderopvang

** Streefwaarde: gelijk of lager dan de gemiddelde realisatie in Nederland

Wat heeft het gekost?

Programma 4	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	5.512	6.042	5.756	5.397	359	115
Baten	1.102	1.244	1.183	1.159	-24	57
Saldo (- = nadeel)	-4.410	-4.798	-4.573	-4.238	335	172

Toelichting

De lagere lasten van € 359 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Leerlingenvervoer (voordeel € 139)

De kosten voor leerlingenvervoer zijn in 2023 € 139 lager dan begroot.

Onderwijsachterstandenbeleid en kinderopvang in peuterspeelzalen (voordeel € 162)

Het budget voor onderwijsachterstandenbeleid en kinderopvang in peuterspeelzalen is het afgelopen jaar niet volledig gebruikt. Dit heeft onder meer te maken met personele krapte bij de kinderopvangorganisaties. Er maken hierdoor op dit moment minder peuters gebruik van een reguliere peuterplaats. De VVE-peuters krijgen gezien het belang van dit aanbod voorrang bij plaatsing. Hierdoor is voor onderwijsachterstandenbeleid € 86 en voor kinderopvang € 76 minder uitgegeven dan begroot.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 4 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
701165	66/70 Grond L. Kruisweg 9 (bao)	I	0	75	-75	0	-75	2004
718216	Zilverackers nieuwbouw onderwijs	U	10.464	9.378	1.086	1.300	2.386	2024
718217	Zilverackers grond onderwijs	U	1.546	1.389	158	0	158	2024
718218	Buitenruimte school Zilverackers	U	331	93	238	750	988	2024
718220	Zilverackers gymnastieklokaal	U	1.630	1.628	2	0	2	2024
718221	Jan Baptist verduurzamen	U	35	3	31	0	31	2023
718221	Jan Baptist verduurzamen	I	0	4	-4	0	-4	2023
718222	MFA Noord aanpassingen	U	7	7	-1	0	-1	2023
718223	Verbouwing Look Cobbeek Brembocht	U	2	2	1	185	186	2023
718223	Verbouwing Look Cobbeek Brembocht	I	0	8	-8	0	-8	2023
718226	Meerveldhoven (De Meerhoef)	U	25	2	23	3.543	3.566	2024
718227	Ambitie renovatie aan het Heike	U	11	4	7	3.028	3.035	2025
Totaal programma			14.051	12.593	1.458	8.806	10.264	

Toelichtingen

Zilverackers onderwijs (lasten € 1.484 voordeel)

De meeste bouwwerkzaamheden zijn in 2023 gebeurd. De niet bestede middelen worden in 2024 ingezet om de projecten af te ronden.

Programma 5 | Sport, cultuur en recreatie

Inleiding

Vanuit sport, cultuur en (openlucht)recreatie dragen wij bij aan positieve gezondheid voor al onze (toekomstige) inwoners en bezoekers. Wij zetten er op deze drie onderdelen op in om de kwaliteit van leven te verbeteren.

Sport en Bewegen

Op het gebied van sport en bewegen gebruiken wij het visiedocument "Veldhoven Beweegt". De komende periode gaan wij dit verder uitvoeren. Het Lokaal Sportakkoord en het Lokaal Preventieakkoord maken hier onderdeel van uit. Gezondheid is uiteraard ook erg belangrijk. De komende periode wordt ingezet om alle Veldhovenaren in beweging te krijgen en de Veldhovenaren gezonder te krijgen.

Cultuur

Cultuur voegt waarde toe aan het leven van mensen. Het draagt bij aan een gevoel van eigenwaarde, talentontwikkeling en identiteit. Het gaat bij identiteit nadrukkelijk ook om het sterker uitdragen van erfgoed. Daarnaast versterkt cultuur het aantrekkelijke leef en vestigingsklimaat. In onze visie op cultuur 'Cultuur verbindt Veldhoven' zijn onze culturele ambities benoemd. Het culturele aanbod dient-naast toegankelijk, aantrekkelijk, betaalbaar en duurzaam-beschikbaar te zijn voor iedereen. Alleen dan zal het ons leef- en vestigingsklimaat versterken. Culturele activiteiten zijn gericht op eigen ontwikkeling en ontspanning. En door gezamenlijk culturele maatschappelijke activiteiten te beleven versterkt het de sociale cohesie.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ruimte voor groen en water speelt een belangrijke rol in de verdere ontwikkeling op het gebied van flora, fauna, klimaat en de algehele gezondheid van de inwoners. We willen zorgen voor een betere biodiversiteit: steeds meer soorten insecten, wilde bloemen, vogels en dieren. We onderhouden al het groen zoveel mogelijk op een natuurvriendelijke manier. Hiermee borgen we ook de kwaliteit en de veiligheid van de groene omgeving. Het integraal beheerkader openbare ruimte en het bijbehorende groenbeheerplan vormen hiervoor de basis.

Doelstelling

5.01 Er is sport en cultuuraanbod beschikbaar en we stimuleren deelname hieraan

Wij faciliteren een toegankelijk, aantrekkelijk, betaalbaar, veilig en duurzaam aanbod van sport- en culturele activiteiten. Wij stimuleren daarnaast de deelname hieraan door alle Veldhovenaren.

Activiteit(en)

5.01.01 We doen dit door het opstellen van een uitvoeringsplan 2023-2024 op basis van 'Cultuur verbindt Veldhoven'

Onderdelen in het uitvoeringsplan zijn o.a. het opstellen van een onderhoudsplan voor beeldende kunst, het realiseren van de Kunstroute het Groene Lint en het ondersteunen van muziekles in het basisonderwijs.

Resultaat

Het uitvoeringsplan was in 2023 gereed. De gemeenteraad wordt binnenkort door middel van een raadsinformatiebrief over het uitvoeringsplan geïnformeerd. Een aantal activiteiten uit het uitvoeringsplan is al in 2023 gestart, zoals Muziek in de Klas, de invulling van expositieruimte de Verdieping en het opstellen van het onderhoudsplan voor de beeldende kunst in de openbare ruimte.

5.01.02 We doen dit door uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma Veldhoven Beweegt 2.0, het Lokaal Sportakkoord en Lokaal Preventieakkoord

Onderdelen die in 2023 opgepakt worden zijn o.a. Veilig sporten nog meer onder aandacht brengen door het verder uitrollen van het convenant 'Veilig Sportklimaat'. Starten met het rookvrij maken van alle sportparken. Het aanleggen van een tweede beweegtuin in Zilverackers, het organiseren van kennismakingslessen en activiteiten voor kinderen en jongeren.

Resultaat

Is volgens planning uitgevoerd. Een zestal sportparken is inmiddels rookvrij gemaakt. De QR Fit-route is na de zomervakantie aangelegd in Zilverackers. En in samenwerking met de combinatiefunctionarissen en sport- en beweegaanbieders zijn volgens planning op scholen diverse kennismakingslessen (tennis, voetbal, atletiek, dans, e.d.) opgezet.

5.01.03 Uitvoeren verduurzamen sportaccommodaties

In 2022 is er een onderzoek uitgevoerd naar het verduurzamen van de binnen- en buitensportaccommodaties. In 2023 zal een meerjarig uitvoeringsplan voor verduurzaming worden opgesteld.

Resultaat

Het meerjarenuitvoeringsplan is opgesteld en de kosten voor het verduurzamen van de accommodaties zijn inzichtelijk gemaakt.

5.01.04 We ontwikkelen een visie op een volwaardige bibliotheekvoorziening

In 2023 leveren we een visie op waaruit blijkt wat we voor Veldhoven onder een volwaardige bibliotheekvoorziening verstaan.

Resultaat

De visie op de volwaardige bibliotheekvoorziening is in 2023 opgesteld en ligt in Q1 2024 ter besluitvorming voor in de gemeenteraad. Na besluitvorming wordt de door de raad vastgestelde visie verder uitgewerkt.

Doelstelling

5.02 Behouden van historisch erfgoed

Wij stimuleren het behoud van ons historisch erfgoed.

Activiteit(en)

5.02.01 Actualiseren van het gemeentelijk erfgoedbeleid

Op basis van de Omgevingswet dient het gemeentelijk erfgoedbeleid te worden geactualiseerd. Vaststelling hiervan zal in 2023 plaatsvinden.

Resultaat



De geactualiseerde Erfgoedverordening en de verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit zijn in oktober 2023 aan de Raad ter besluitvorming aangeboden en vastgesteld.

5.02.02 Invoering van een adviescommissie ruimtelijke kwaliteit

Er wordt uitvoering gegeven aan de omgevingswet en het voornemen tot behoud van historisch erfgoed door de oprichting van een adviescommissie ruimtelijke kwaliteit.

Resultaat



De verordening die nodig is voor het instellen van een adviescommissie ruimtelijke kwaliteit is in oktober 2023 vastgesteld.

5.02.03 Opstellen van een gemeentelijke monumentenlijst

In 2023 wordt een eerste aanzet gegeven om te komen tot een lijst met gemeentelijke monumenten.

Resultaat



Op dit moment zijn diverse panden in de betreffende bestemmingplannen al aangewezen als cultuurhistorisch waardevol pand. De procedure tot aanwijzing van deze panden tot gemeentelijk monument zal in 2024 gefaseerd worden gestart. Maar pas nadat de regeling voor subsidie voor gemeentelijke monumenten door het college is vastgesteld.

5.02.04 Vaststellen van een kerkenvisie

In 2022 is gestart met het proces om te komen tot een kerkenvisie die in 2023 zal worden vastgesteld. Dit proces richt zich op behoud van dit cultureel erfgoed en duurzaam gebruik van de kerkgebouwen.

Resultaat



De opgeleverde conceptvisie voldoet nog niet aan de verwachtingen en het proces vraagt om een verdere uitwerking. Om deze reden is er een vervolg ingezet dat doorloopt tot in 2024.

Doelstelling

5.03 We breiden biodiversiteit uit daar waar dat kan

Wij zien het belang van biodiversiteit en breiden die uit wanneer hiervoor kansen liggen. We onderhouden het groen zoveel mogelijk op een natuurvriendelijke manier.

Activiteit(en)

5.03.01 We voeren acties uit om biodiversiteit uit te breiden of in stand te houden

Door het uitvoeren van acties dragen we bij aan het in stand houden en uitbreiden van de biodiversiteit.

Resultaat



Door het uitvoeren van diverse acties hebben we bijgedragen aan het in stand houden en uitbreiden van de biodiversiteit. Zo hebben we bijvoorbeeld ooievaarsnesten geplaatst en zijn we in de woonwijken Heikant en 't Look het project 'Natuur in de wijk' gestart waar we nieuwe bloemen- en kruidenveldjes aanleggen om belangrijke dier -en plantsoorten een betere leefomgeving te geven. In juli en augustus heeft een schaapskudde er o.a. voor gezorgd dat kwetsbare kruidenrijke graslanden niet dichtgroeien met struiken en bomen.

Doelstelling

5.04 Onderhoudskwaliteitsniveau openbaar groen op peil houden

Wij borgen de kwaliteit en veiligheid van de groene omgeving.

Activiteit(en)

5.04.01 We controleren de bestaande kwaliteitsafspraken

We controleren de bestaande kwaliteitsafspraken. Dit doen we door de maandelijkse kwaliteitssteekproeven te analyseren.

Resultaat



We hebben de bestaande kwaliteitsafspraken gecontroleerd. Periodiek zijn de uitgevoerde controles van de bestaande kwaliteitsafspraken teruggekoppeld aan de aannemers.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
5.01		Uitvoeringsplan Cultuur Verbindt Veldhoven	Uitvoeringsplan	Cultuur verbindt Veldhoven	1	1
5.01		Niet-sporters (BBV)	o.a. Beweegnorm	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM, GGD)		NNB
5.01		Convenant Veilig Sporten	Aantal verenigingen	Gemeente Veldhoven	5	5
5.01		Rookvrije sportparken	Aantal sportparken	Gemeente Veldhoven	3	6
5.01		Beweegtuin	Aantal beweegtuinen	Gemeente Veldhoven	1	1
5.01		Kennismakingslessen	Aantal kennismakingen	Cordaad Welzijn	Min 6	8
5.01		Fittesten	Aantal fittesten	Cordaad Welzijn en diverse andere organisaties	2	2
5.01		Verduurzamen sportaccommodaties	Onderzoek	Onderzoeksbureau		1
5.01		Visie op volwaardige bibliotheekvoorziening			1	1
5.02		Actualiseren gemeentelijk erfgoedbeleid	beleidsdocument	ODZOB	1	0
5.02		Invoering adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit	benoemen van leden door de raad	ODZOB	1	1
5.02		Opstellen gemeentelijke monumentenlijst	aantal panden	Gemeente Veldhoven/ODZOB		0
5.02		Vaststellen kerkenvisie	visiedocument	Monumentenhuus Brabant	1	0
5.03		Uitvoeren acties voor biodiversiteit	Aantal acties	Gemeente Veldhoven	3	3
5.04		Controle kwaliteit beheer openbaar groen	Maandelijkse steekproeven	CROW		6

* (vanaf 2022 wordt de beweegrichtlijn als norm gehanteerd)

Wat heeft het gekost?

Programma 5	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	12.472	12.107	12.421	12.648	-227	-176
Baten	2.124	1.726	2.085	2.382	297	258
Saldo (- = nadeel)	-10.348	-10.381	-10.336	-10.266	70	82

Toelichtingen

De hogere lasten van € 227 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Combinatiefuncties (voordeel € 71)

Vanuit de Brede Spuk/GALA/IZA zijn middelen ontvangen voor de uitvoering van de Combinatiefuncties. Omdat er nog geen projectleider is en het uitvoeringsplan nog moet worden opgesteld is er € 71 minder uitgegeven.

Openbaar groen (nadeel € 291)

Voornamelijk door de eindafrekening (prijsstijgingen) van de integrale groenbestekken 2023 is er een nadeel ontstaan bij openbaar groen/onderhoud derden van € 149. Voor openbaar groen/vervangingen is door de extreme droogte meer eigen uren gaan zitten in de vervanging van openbaar groen. De loonkosten voor onderhoud openbaar groen valt daardoor € 142 hoger uit dan begroot.

De hogere baten van € 297 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Zwemsport (voordeel € 191)

Vanuit het Rijk zijn er extra middelen van € 149 gekomen voor de meerkosten van energie voor zwemgelegenheden. Deze waren niet in de begroting opgenomen. Daarnaast geven de huurinkomsten voor het zwembad een voordeel van € 42.

Stimulering sport (voordeel € 64)

Van de specifieke uitkering stimulering sport zijn er meer uitgaven in de exploitatie gemaakt die voor deze subsidie in aanmerking komen. Hierdoor kan er € 64 meer aan subsidie worden ingezet.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 5 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
701454	35/74 Grond L. Kruisweg 11	I	0	22	-22	0	-22	2004
725101	Omvormen BIO	U	1	0	1	200	201	2024
727415	Nazorg nieuwe zwembad	U	70	40	30	0	30	2023
780014	Vervangingsinvestering binnensport 2023	U	261	165	96	0	96	2024
780014	Vervangingsinvestering binnensport 2023	I	46	29	17	0	17	2024
780120	UNA omvormen naar natuurgras 1	U	1	0	1	50	51	2024
780121	Rood-Wit omvormen naar natuurgras	U	34	0	34	70	104	2024
780121	Rood-Wit omvormen naar natuurgras	I	6	0	6	12	18	2024
780122	Inv. UNA omvormen naar natuurgras 2	U	46	19	27	51	78	2024
780122	Inv. UNA omvormen naar natuurgras 2	I	8	3	5	9	14	2024
780123	Investerings sportvelden 2023	U	36	3	33	0	33	2024
780123	Investerings sportvelden 2023	I	6	1	6	0	6	2024
780125	Investerings sportvelden 2025	U	0	6	-6	377	370	2025
780223	Investerings atletiekbaan 2023	U	73	82	-9	700	691	2024
780223	Investerings atletiekbaan 2023	I	13	14	-2	123	121	2024
780323	Investerings speelvelden 2023	U	37	10	27	0	27	2024
780323	Investerings speelvelden 2023	I	7	2	5	0	5	2024
713201	Uitbreiding muziekschool	U	92	87	6	557	563	2024
740010	Gebiedsimpuls grenscorridor	U	55	57	-3	1.408	1.406	2024
780723	Vervangingsinvesteringen bomen 2023	U	518	442	76	0	76	2023
781023	vervangingsinvestering beplanting 2023	U	644	499	145	0	145	2023
781123	vervangingsinvestering gras 2023	U	79	31	48	0	48	2023
781223	vervangingsinvestering meubilair 2023	U	408	74	334	0	334	2023
781323	vervangingsinv. speeltoestellen 2023	U	419	180	238	0	238	2023
781423	vervangingsinvestering omvorming 2023	U	193	86	107	0	107	2023
780823	Vervangingsinvestering openbaar groen 2023	U	8	3	5	0	5	2023
780823	Vervangingsinvestering openbaar groen 2023	I	0	3	-3	0	-3	2023
Totaal programma			3.060	1.858	1.202	3.557	4.759	

Toelichtingen

780014 Vervangingsinvestering binnensport 2023 (lasten € 96 voordeel en baten € 17 nadeel)

Doordat de uitgevoerde inspecties pas eind 2023 hebben plaatsgevonden wordt een deel van de vervangingsinvesteringen binnensport begin 2024 uitgevoerd.

Vervangingsinvesteringen openbaar groen (lasten € 953 voordeel en baten € 3 voordeel)

Door de weersomstandigheden eind 2023 zijn de geplande vervangingsinvesteringen niet volledig uitgevoerd. De werkzaamheden van vervangingsinvesteringen bomen (€ 76), beplanting (€ 145), gras (€ 48) meubilair (€ 334), omvorming (€ 107) en openbaar groen (€ 5) worden in het voorjaar van 2024 uitgevoerd. De vervangingsinvesteringen speeltoestellen zijn niet volledig uitgevoerd doordat eerst de infrastructurele projecten en ontwikkelingen rondom ASML zijn uitgevoerd. De werkzaamheden (€ 238) worden in 2024 afgerond.

Programma 6 | Sociaal Domein

Inleiding

Vanuit het sociaal domein dragen we bij aan een duurzame toekomst voor al onze inwoners. Dat doen we vanuit een gezamenlijke visie, waarbij we willen dat onze inwoners:

- zich zo gezond, positief en veilig mogelijk ontwikkelen;
- zo optimaal mogelijk mee kunnen doen in de (lokale) samenleving;
- zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
- zo goed en lang mogelijk sociaal en financieel zelfredzaam zijn en eigen regie over hun leven kunnen voeren.

De verantwoordelijkheid om dit te bereiken ligt primair bij de inwoner zelf vanuit oogpunt van solidariteit. Daarbij vinden we 'een beroep doen op de naaste omgeving' vanzelfsprekend. Inwoners die (nog) niet zelfredzaam zijn of dat tijdelijk niet kunnen zijn, ondersteunen we (tijdelijk) met als doel om hen zoveel mogelijk weer zelfredzaam te maken dan wel de kwaliteit van leven te verbeteren.

Wij vinden voorkomen beter dan genezen. Daarom zetten we in op preventie en voorliggende voorzieningen die toegankelijk en laagdrempelig zijn. Onze maatwerkvoorzieningen vanuit de sociaal domein-wetten zien we als vangnet en sluitstuk van onze ondersteuning.

We werken hiervoor integraal samen en zorgen voor de verbinding in de opgaven van het sociale en het fysieke domein. We betrekken hierbij nadrukkelijk zowel externe partners als inwoners zowel bij de ontwikkeling als de uitvoering van beleid. Als gemeente hebben we zowel een regisserende, faciliterende als uitvoerende rol.

Doelstelling

6.01 Opstellen visie sociaal domein als onderdeel van de visie op Veldhoven.

De ontwikkelingen in het sociaal domein met een toenemende zorgvraag, dubbele vergrijzing, vluchtelingen, extramuralisering en schaa sprong vragen om een overkoepelende visie waar we als Veldhoven met het sociaal domein en onze partners naartoe willen. Deze visie dient onderdeel uit te maken van de totale visie op Veldhoven.

Activiteit(en)

6.01.01 visie traject sociaal domein

In 2023 wordt een aanvang gemaakt met het traject om te komen tot een visie op het sociaal domein als onderdeel van een totaalvisie op Veldhoven voor zowel het fysiek, economisch als sociale domein.

Resultaat



In 2023 hebben we in verschillende visie trajecten (zoals visie op Veldhoven, mobiliteitsvisie) de verbinding gemaakt met het sociaal domein. Deze verbindingen zullen verder worden uitgewerkt in de visie op het sociaal domein.

Doelstelling

6.02 Behoud en versterken van een goede sociale basis

We zetten in op een goede sociale basisstructuur voor iedereen o.a. door en op het stimuleren van preventie, vroegsignalering, positieve gezondheid en normaliseren.

Activiteit(en)

6.02.01 Alle basisvoorzieningen zijn vindbaar op Steunwijzer

Door meer bekendheid te geven aan Steunwijzer zijn basisvoorzieningen eenvoudig vindbaar voor onze inwoners. We investeren voortdurend in het actueel houden en verbeteren van deze sociale kaart.

Resultaat



In 2023 stonden de basisvoorzieningen in onze digitale sociale kaart Steunwijzer.

6.02.02 Ouders en verzorgers kennen het Centrum voor Jeugd en Gezin

Door meer bekendheid te geven aan het CJG weten meer ouders het CJG te vinden met hun opvoed- en opgroevragen. Hierdoor ontvangen zij eerder ondersteuning bij eventuele opvoedvragen.

Resultaat



Aan deze activiteit is uitvoering gegeven, o.a. door de aanwezigheid van CJG-contactpersonen op de scholen en informatie over het CJG in de nieuwsbrieven van scholen aan ouders.

6.02.03 We zorgen voor de beschikbaarheid van toegankelijke, laagdrempelige collectieve voorzieningen in de sociale basis

We subsidiëren maatschappelijke organisaties. In gesprekken sturen op belangrijke aspecten zoals samenwerking, normalisering en preventie.

Resultaat



De accountgesprekken naar aanleiding van de tussentijdse beoordelingen zijn gevoerd. Hierin zijn meegenomen de maatschappelijke ontwikkelingen en trends om vanuit hier het voorliggend veld te versterken. De voorbereidingen voor het subsidietijdvak 2025-2027 zijn opgestart inclusief de aanschaf van een nieuw subsidiesysteem.

6.02.04 We zetten in op Wmo-transformatie

In 2023 stellen we een plan op voor transformatie naar meer voorliggende voorzieningen en het stimuleren van het gebruik daarvan.

Resultaat



We hebben de verordening sociaal domein Veldhoven en de bijbehorende beleidsregels in 2023 geactualiseerd en laten vaststellen. Hierin zijn veranderingen van werkwijze verwerkt die bijdragen aan betere dienstverlening en rechtszekerheid voor cliënten. Ook hebben we gewerkt aan meer algemene, vrij toegankelijke voorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn de scootmobielpool en Samen de Dag Door van SWOVE.

6.02.05 Het wijkgericht werken ontwikkelen we door

In 2023 worden activiteiten georganiseerd om in Veldhoven het wijkgericht werken door te ontwikkelen, op basis van de reeds bestaande initiatieven en wijkactiviteiten.

Resultaat

Er is geïnvesteerd in het versterken van de relatie met wijkplatforms. Door nauwe samenwerking met professionele partijen zijn wijkprofielen ontwikkeld, die als basis dienen voor wijkgerichte activiteiten. De wijkprofielen zijn uitgediept met de wijkplatforms. Deze aanpak heeft geleid tot een dieper inzicht in de specifieke behoeften van elke wijk. Door wijkplatforms actief te betrekken bij het proces, is er een vruchtbare samenwerking ontstaan waarin lokale kennis en professionele expertise samenkomen.

Doelstelling

6.03 We bieden een vangnet voor hen die extra ondersteuning nodig hebben

Wanneer mensen niet geholpen zijn met de voorzieningen vanuit de sociale basis bieden we hen een vangnet.

Activiteit(en)

6.03.01 Uitwerken van de vastgestelde Regiovisie Beschermd Wonen

Samen met de regiogemeenten worden op basis van de vastgestelde regiovisie uitvoeringsprogramma's gemaakt met betrekking tot Toegang, Zorglandschap en Geschikte Woonruimte. Tevens implementeren we de nieuwe werkwijze ten aanzien van de contracten Beschermd Wonen.

Resultaat

De regionale projectgroep en werkgroepen zijn op de diverse thema's doorlopend aan de slag. Vanaf 1 januari 2023 werken de toegangsmedewerkers met de nieuwe werkwijze. Diverse werkbezoeken en evaluatiemomenten hebben geleid tot betere afstemming met de aanbieders en met het beleidsterrein van maatschappelijke opvang. De trajecten lopen door in 2024.

6.03.02 Voorbereiden doordecentralisatie Beschermd Wonen

Samen met de regiogemeenten treffen we voorbereidingen zodat de doordecentralisatie Beschermd Wonen op inhoud, proces en financieel per 1-1-2024 in onze gemeente ingevoerd kan worden.

Resultaat

Inmiddels is duidelijk dat de doordecentralisatie is uitgesteld tot (in ieder geval) 1-1-2025. Dit betekent dat afspraken over verantwoordelijkheden en financiën nog niet in 2023 worden voorgelegd aan de gemeenten. Op inhoud blijven de regiogemeenten wel samenwerken om de Regiovisie-ambities vorm te geven, op gebied van toegang, zorgdragen voor een adequaat zorglandschap en zorgen voor passende woonvormen bij uitstroom uit een instelling. Dat betekent dat we op schema (blijven) liggen om op het moment dat de doordecentralisatie een feit wordt, dit op de juiste manier uit te voeren.

6.03.03 Deelname aan de regionale aanpak Preventie dak- en thuisloosheid.

We stellen een lokaal plan op voor de aanpak en verdere implementatie van de activiteiten vanuit de regionale aanpak Preventie dak- en thuisloosheid. Het gaat daarbij o.a. over briefadres/woonadres, voorkomen huisuitzettingen, uitstroom.

Resultaat



We hebben samen met centrumgemeente Eindhoven en de regiogemeenten het concept regioplan geschreven voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Dit plan is gebaseerd op het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Doelstelling

6.04 We hebben bij complexe problematieken een integrale benadering

We benaderen complexe problematieken zoveel als mogelijk integraal . We kijken daarbij binnen alle domeinen en denken vanuit de bedoeling en de leefwereld van onze kwetsbare inwoners.

Activiteit(en)

6.04.01 Versterken Aanpak Verward Gedrag (WvGGZ)

In 2023 ontwikkelen we samen met onze partners de aanpak Verward Gedrag door met als aandachtspunten het werken vanuit de bedoeling en de inzet van ervaringsdeskundigheid. Onderdeel hiervan is de verdere uitrol, implementatie en borging van het AVE escalatiemodel voor de verbinding van zorg en veiligheid bij (complexe) problematiek (zie ook programma 1 veiligheid). Daarnaast werken we verder aan de doorontwikkeling van het Meldpunt Zorg en Veiligheid, met specifieke aandacht voor de verbinding met de Wet Verplichte GGZ, de Wet Zorg en Dwang en de samenwerking met de (veiligheids)partners.

Resultaat



De betrokken partners (Wmo-uitvoering, Generalisten-Specialistenteam, Integrale Veiligheid, beleid en Zorg-enVeiligheidshuis) werkten in Q2 en Q3 het AVE-model voor Veldhoven uit en namen stappen om - waar nodig - de werkzaamheden hierop aan te passen. De uitwerking is in Q4 in concept opgesteld voor nadere vaststelling. De trainingen voor medewerkers en de implementatie gaan in Q1 en Q2 2024 plaatsvinden

6.04.02 In 2023 voeren we een project uit gericht op het treffen van alle benodigde voorbereidingen voor de invoering van de wet Aanpak Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein (Wams)

In 2023 voeren we een project uit gericht op het treffen van alle benodigde voorbereidingen voor de invoering van de wet Aanpak Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein (Wams), die naar verwachting per 1-1-2024 van kracht zal zijn. Deze wet heeft effect op de Jeugdwet, Wmo, participatiewet en schuldhulpverlening; en wijze waarop casus- en procesregie wordt uitgevoerd; en op de uitwisseling van (cliënt)gegevens.

Resultaat



Activiteit ligt op schema. De beoogde inwerkingtreding van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) is verschoven van 1 januari 2024 naar 1 juli 2024.

Doelstelling

6.05 We werken volgens de bedoeling en leveren waar mogelijk maatwerk

We kiezen voor maatwerk en het werken volgens de bedoeling, zodat de aansluiting op de leefwereld van onze inwoner goed plaatsvindt.

Activiteit(en)

6.05.01 We zetten in op een nieuwe structuur van toezicht en handhaving

Samen met de regio zetten we een nieuwe structuur op voor toezicht en handhaving van de aanbieders van Wmo-voorzieningen. In 2023 onderzoeken we nader of de PGB-aanbieders ook al in deze aanpak meegenomen kunnen worden.

Resultaat



We hebben samen met de gemeenten Best, Oirschot en de Kempengemeenten onderzocht hoe de totale structuur van kwaliteit, toezicht en handhaving kon worden verbeterd, waarbij PGB-aanbieders specifiek de aandacht kregen. De focus op proactief toezicht was ook een belangrijk onderdeel. Hiervoor is een werkgroep opgericht, waarmee we het werk in 2024 weer gaan oppakken.

6.05.02 We monitoren het aantal maatwerkvoorzieningen

We monitoren de inzet van voorzieningen in het sociaal domein om beter grip te krijgen op de inzet van o.a. maatwerkvoorzieningen.

Resultaat



Deze activiteit blijft doorlopend van belang in een tijd waar vergrijzing en een groeiend beroep op de Wmo aan de orde zijn. Voor Jeugd geldt dat het voortdurend monitoren ons in staat stelt om jeugdhulpproducten te blijven door ontwikkelen, zodat de meest passende en effectieve hulp kan worden geboden. Waar nodig hebben we bijgestuurd en concrete acties uitgewerkt om in te spelen op uitdagingen die zich voordoen.

Doelstelling

6.06 We zijn een inclusieve samenleving

We willen toegroeien naar een inclusieve samenleving waar iedereen ertoe doet en van waarde is en mee kan doen ongeacht herkomst, seksuele voorkeur of beperking. We hebben daarbij aandacht voor kwetsbare inwoners en hun behoeften.

Activiteit(en)

6.06.01 We geven uitvoering aan de inclusieagenda

We gaan aan de slag met de activiteiten benoemd in de in 2022 vastgestelde inclusieagenda.

Resultaat



In 2023 zijn het proces inclusief diverse acties beschreven in een RIB om van het VN-verdrag handicap naar brede inclusie te komen. Binnen de organisatie en met externe partners zijn verkennende gesprekken gevoerd. Ook is deelgenomen aan de Prokkeldag. Daarmee is een start gemaakt met bewustwording over dit onderwerp.

6.06.02 We geven uitvoering aan de woonzorgvisie

In het voorjaar van 2023 wordt de Woonvisie ter vaststelling aangeboden aan de raad. Onderdeel hiervan is een woonzorgvisie. We voeren de activiteiten uit die gericht zijn op inclusiviteit, sociale samenhang, en draagkracht binnen buurten wijken.

Resultaat



De Woon(zorg)visie is in april 2023 vastgesteld in de raad. Conform het uitvoeringsprogramma zijn diverse activiteiten gestart, waaronder de voorbereidingen voor een samenwerkingstafel Wonen en Zorg. De 1e samenwerkingstafel wonen en zorg heeft afgelopen oktober plaatsgevonden. Diverse acties vanuit die tafel zijn opgepakt of in gang gezet. De tweede bijeenkomst is gepland in februari 2024.

Doelstelling

6.07 Voorkomen van uitsluiting

We zetten in op het voorkomen van uitsluiting van kwetsbare doelgroepen binnen onze Veldhovense gemeenschap.

Activiteit(en)

6.07.01 Continueren inzet Wijk-GGD'ers

We continueren de samenwerking met de Wijk-GGD'ers en kwartiermaker GGzE met specifieke aandacht voor de impact van (overlastgevende) kwetsbare personen op de directe omgeving.

Resultaat



In 2023 hebben de wijk-GGD'ers en kwartiermaker in nauwe samenwerking met de gemeentelijke uitvoering adequaat zorg geboden aan kwetsbare personen en hun omgeving en zijn afspraken mbt samenwerking en casusregie verder uitgewerkt en versterkt. E.e.a. conform de afspraken die hierover meerjarig met de GGD zijn gemaakt.

6.07.02 Maken van regionale afspraken rondom woonbegeleiding

We maken in de regio afspraken met woningcorporaties en zorgaanbieders over het plaatsen en begeleiden van kwetsbare mensen in huurwoningen.

Resultaat



Er is in 2023 voorgesorteerd op de (concept)Wet Versterking regie Volkshuisvesting, vooral in overleg in de regio, met corporaties en andere gemeenten. Het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en het Actieplan Maatschappelijke Opvang zijn op dit onderwerp in de regio (15 gemeenten) aan elkaar gekoppeld. Er is een nieuwe éénloketwerkwijze voor het afgeven van urgentie opgezet binnen de SGE. Lokaal is in de prestatie-afspraken met de corporaties ook aandacht voor de zorgdoelgroepen in huurwoningen. Omdat de Wet nog niet is vastgesteld, zijn er in 2023 de afspraken hierover nog niet formeel vastgelegd in overeenkomsten met corporaties of zorgaanbieders.

Doelstelling

6.08 We zorgen voor optimale opgroeikansen

We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren optimale opgroeikansen hebben en opgroeien in een omgeving die hun ontwikkeling stimuleert.

Activiteit(en)

6.08.01 Uitvoering geven aan de Kadernota 'Focus op alle jeugd'

Met de jeugdpartners betrokken bij de totstandkoming van de kadernota 'Focus op alle jeugd' wordt in 2023 een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan omvat activiteiten waarmee de oorspronkelijke en nieuwe samenwerkingspartners de komende 2 jaar concreet aan de slag gaan. Belangrijke pijlers in het uitvoeringsplan hebben betrekking op opvoeden en opgroeien.

Resultaat



Met de jeugd- en onderwijspartners betrokken bij de totstandkoming van de kadernota 'Focus op alle jeugd' is in 2023 een uitvoeringsplan opgesteld. Het uitvoeringsplan omvat activiteiten waarmee de oorspronkelijke en nieuwe samenwerkingspartners de komende 2 jaar concreet aan de slag gaan. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd om input voor het uitvoeringsplan op te halen. Hierbij zijn jongeren, hun ouders, vrijwilligers en professionals betrokken.

6.08.02 We vergroten de meldbereidheid van vermoedens van kindermishandeling

Middels presentaties aan het onderwijs over het belang van de meldcode vergroten we de meldbereidheid van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Resultaat



Aan deze activiteit is deels uitvoering gegeven. Met het onderwijs zijn we in overleg gegaan om presentaties in te plannen om de meldbereidheid te vergroten. Aan de leerkrachten van de vier locaties van Dick Bruna is in december 2023 een informatiebijeenkomst gegeven over het belang van het signaleren en bespreekbaar maken van vermoedens van kindermishandeling en het vervolgens toepassen van de meldcode.

6.08.03 We zetten in op criminaliteitspreventie onder jeugdigen

Door de preventiemedewerker van Halt worden op scholen diverse voorlichtingen gegeven op het gebied van:

- Invloed van de groep
- Online veiligheid
- Jeugdcriminaliteit
- Overlast tijdens de jaarwisseling

Met de inzet van Halt willen we de jeugdcriminaliteit voorkomen en overlast door jeugdigen terugdringen.

Resultaat



Aan deze activiteit is volgens planning uitvoering gegeven door de inzet van de Halt preventiemedewerker op scholen.

De Halt preventiemedewerker heeft diverse voorlichtingen gegeven op de basisscholen en middelbare school. Ook heeft zij individuele gesprekken gevoerd met overlast-gevende jongeren.

Doelstelling

6.09 Vergroten van financiële zelfredzaamheid

We zetten in op het vergroten van de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners door ondersteuning te bieden aan inwoners in een financieel kwetsbare positie.

Activiteit(en)

6.09.01 We evalueren het effect van het minimabeleid

We doen breed onderzoek naar de effecten van ons minimabeleid, waaronder of een verhoging van de inkomensgrens van de bijzondere bijstand van 110% naar 120% significant kan bijdragen aan het verminderen van schuldenproblematiek.

Resultaat



Het onderzoek naar de effecten van ons minimabeleid is afgerond. De raad is geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek. In december 2023 heeft de raad besloten het huidige plan schulddienstverlening met 2 jaar te verlengen. In afwachting van de armoede-agenda waar in 2024 een start mee gemaakt wordt.

6.09.02 Inwoners met beginnende betaalproblemen vinden en ondersteunen

Aanbieders van energie, woningbouwcorporaties en ziektekostenverzekeraars melden betalingsachterstanden van onze inwoners. Hiervoor zijn convenanten afgesloten waarmee de privacy is gewaarborgd. Het team schulddienstverlening zoekt contact met deze inwoners om te bespreken of ondersteuning gewenst is.

Resultaat



Conform afspraak heeft het team Schulddienstverlening contact opgenomen met alle inwoners waar een melding van is binnengekomen. De mate van de melding en hoeveelheid meldingen voor eenzelfde persoon maken de intensiteit van de inzet, variërend van het sturen van een brief, telefonisch contact of op huisbezoek gaan.

6.09.03 Vergroten van het bereik van de minimaregelingen

De gemeente Veldhoven heeft diverse minimaregelingen zoals de meedoenvoorziening, een collectieve ziektekostenverzekering en bijzondere bijstand. Niet alle minima van Veldhoven maken gebruik van deze regelingen. We gaan het gebruik hiervan extra stimuleren.

Resultaat



Om het gebruik van de diverse minimaregelingen te stimuleren is hier het afgelopen jaar regelmatig aandacht aan besteed in het Veldhovens Weekblad en is hierover de informatie op de gemeentelijke website aangescherpt. Daarnaast is extra ingestoken op de samenwerking met Bureau Sociaal Raadslieden, zij dragen dezelfde informatie uit en zijn het eerste contact voor inwoners hieromtrent. Deze inzet heeft zijn vruchten afgeworpen in 2023 maakte 2321 unieke personen gebruik van onze minimaregelingen, in 2022 waren dat er 2166.

Doelstelling

6.10 *Uitstroom naar betaald werk*

We vergroten het aantal bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar betaald werk.

Activiteit(en)

6.10.01 We bemiddelen bijstandsgerechtigden naar een betaalde baan

De klantmanagers 'Werk' van het cluster Werk&Inkomen ondersteunen de bijstandsgerechtigden bij hun re-integratie naar betaald werk waardoor ze bijstandsonafhankelijk worden. We maken hierbij gebruik van een nog aan te schaffen en te implementeren systeem voor het in beeld brengen van competenties.

Resultaat



We hebben in het jaar 2023 mensen begeleid naar betaald werk waarmee ze bijstandsonafhankelijk zijn geworden. Bij 58 personen is dit succesvol geweest. Daarnaast zijn 24 mensen in deeltijd gaan werken, waarbij het inkomen niet voldoende was en er nog een gedeeltelijke uitkering is verstrekt.

6.10.02 We begeleiden bijstandsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt naar vrijwilligerswerk

De klantmanagers 'Werk' van het cluster Werk&Inkomen ondersteunen de bijstandsgerechtigden bij hun reïntegratie.

Resultaat



In het jaar 2023 zijn 77 mensen begeleid naar vrijwilligerswerk.

6.10.03 In 2023 voeren we een project uit gericht op het treffen van alle benodigde voorbereidingen en uitvoeringsaspecten in verband met de wijzigingen van de participatiewet

In 2023 voeren we een project uit gericht op het treffen van alle benodigde voorbereidingen en uitvoeringsaspecten in verband met de wijzigingen van de participatiewet.

Resultaat



De nieuwe verordening Sociaal Domein, waarin de wijzigingen zijn verwerkt, is op 24 oktober 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Doelstelling

6.11 *Integratie van nieuwkomers*

We versnellen de integratie van nieuwkomers.

Activiteit(en)

6.11.01 We begeleiden nieuwkomers bij hun inburgeringstraject.

Op basis van de Wet inburgering 2021 begeleiden we nieuwkomers bij hun inburgeringstraject zodat ze binnen de daarvoor gestelde termijn succesvol inburgeren.

Resultaat



Vanaf 2021 is de gemeente verantwoordelijk voor het aanbieden en monitoren van inburgeringstrajecten. Gebruikelijk duurt een inburgeringstraject maximaal 3 jaar. In het jaar 2023 hebben 8 inburgeraars die met succes hun inburgeringstraject afgesloten. Deze inburgeraars hebben hun traject binnen 2 jaar afgesloten, daarmee is sprake van een versneld traject.

6.11.02 We bemiddelen nieuwkomers naar werk

Doel van de nieuwe Wet inburgering is dat nieuwkomers versneld integreren door het vinden van een betaalde baan. We ondersteunen hen bij het vinden van betaald werk. Bij dit ondersteunen hoort het aanbieden van opleidingen.

Resultaat



Een inburgeringstraject start met het vestigen in Veldhoven, het financieel ontzorgen en het leren van de Nederlandse taal en het participatieverklaringstraject. Zodra dit goed is ingeregeld komt het onderdeel participatie erbij. Vanaf januari is dit onderdeel voor inburgeraars ingezet. In het jaar 2023 zijn 3 inburgeraars naar betaald werk begeleid.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
6.01	Visie	sociaal domein	Opleveren visie		1	niet gereked
6.02	Subsidies	sociaal domein	Aantal gesubsidieerde organisaties	WelzijnsBudgetPlan		130
6.05	Jongeren met jeugdreclassering (BBV)		% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	<0,4	0
6.05	Jongeren met jeugdbescherming (BBV)		% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	< 0,8	1
6.05	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (BBV)		Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	<800	760
6.05	Jongeren met jeugdhulp (BBV)		% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	<13,3	12
6.08	Presentaties aan scholen over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling		Aantal presentaties op scholen	-	5	1
6.08	Jongeren met een delict voor de rechter (BBV)		% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1	1
6.09	Inkomensnorm		Een onderzoek naar de effecten van ophogen inkomensnorm bijzondere bijstand		gereked	gereked
6.09	Vroegsignalering		Aantal inwoners dat zich meldt voor schulddienstverlening naar aanleiding van vroegsignalering	klantvolgsysteem schulddienstverlening	nvt	19
6.09	Minimaregelingen		Aantal unieke inwoners dat gebruik maakt van een minimaregeling		> aantal in jaar 2022	> 2022
6.09	Kinderen in uitkeringsgezin (BBV)		% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	<4	3%
6.10	Banen (BBV)		Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	>1.000	1.093
6.10	Netto arbeidsparticipatie (BBV)		% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	>70	74
6.10	Werkloze jongeren (BBV)		% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	<3	1
6.10	Personen met een bijstandsuitkering (BBV)		Aantal per 10.000 inwoners	CBS	<250	17
6.10	Lopende re-integratievoorzieningen (BBV)		Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	>200	10
6.10	Opstellen van een uitvoeringsplan Focus op alle jeugd		Document	Nxt	Gereked	Gereked
6.10	Bemiddeling naar werk		Aantal klanten naar werk	suite	>60	58
6.10	Begeleiding naar vrijwilligerswerk		Aantal klanten naar vrijwilligerswerk	suite	>30	77
6.11	Asielinburgeraars		Percentage geslaagde inburgeringstrajecten binnen termijn	suite/CBS	n nb	3
6.11	Nieuwkomers naar werk		Percentage nieuwkomers met betaalde baan binnen inburgeringstermijn	suite/CBS	n nb	7

Wat heeft het gekost?

Programma 6	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	54.033	53.948	57.942	57.903	39	-3.870
Baten	10.734	10.061	12.370	13.052	682	2.317
Saldo (- = nadeel)	-43.299	-43.886	-45.572	-44.851	721	-1.553

Toelichtingen

De lagere lasten van € 38 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 265 voordeel)

- € 252 Lagere lasten door een lagere instroom van statushouders en onvoldoende beschikbare woningen voor statushouders.
- € 64 Lagere uitgaven aan subsidies. Niet alle subsidieregelingen zijn optimaal benut. Verder is het budget voor de Inclusie agenda vanwege vertraging niet benut.
- € 39 Lagere lasten voor initiatieven en innovatie. En een aantal aanvragen zijn gedekt uit de IZA/ GALA middelen.
- € 90 Hogere lasten voor bouwkundige aanpassingen en inrichting voor opvangplekken voor Oekraïners. Hiervoor ontvangen we vergoedingen van het Rijk.

Applicatiesoftware (€ 160 voordeel)

De kosten van de applicaties die specifiek voor dit programma worden gebruikt, zijn geboekt binnen programma 0.

Inkomensregelingen (€ 490 nadeel)

- € 411 Nadeel op bijzondere bijstand door lagere premies zorgverzekeringen en verstrekte energietoeslag. Voor de energietoeslag zijn binnen programma 0 middelen ontvangen.
- € 281 Nadeel op bijstandsuitkeringen vanwege de stijging van de uitkeringen op 1 januari en 1 juli. Daarnaast was het saldo instroom-uitstroom in 2023 beperkt.
- € 144 Nadeel op bijzondere bijstand vanwege meer uitkeringen langdurigheidstoeslag. En hogere inrichtingskosten omdat meer statushouders zich in Veldhoven hebben gevestigd.
- € 156 Voordeel op loonkostensubsidie. In 2023 zijn alle mensen die daarvoor in aanmerking kwamen geplaatst op gesubsidieerde arbeid. Dit waren er minder dan verwacht.
- € 190 Voordeel omdat de voorziening voor dubieuze debiteuren kon worden verlaagd. Vooral omdat er in 2023 veel is afgelost op de TOZO regeling.

WMO (€ 359 voordeel)

- € 149 Lagere lasten voor begeleiding. Van resultaatfinanciering is overgegaan naar p x q (= prijs maal hoeveelheid), waardoor alleen de daadwerkelijk ingezette uren worden gefactureerd. Per 1 april 2023 is het overgangsjaar van het oude naar het nieuwe contract afgerond. Deze nieuwe financiering zorgt voor een voordeel op begeleiding.
- € 114 Lagere lasten op hulp bij huishouden. Het aantal cliënten was weliswaar hoger, maar door personeelsgebrek bij aanbieders was de ureninzet lager.
- € 61 Lagere lasten vervoer. Het aantal ritten was lager dan begroot en de tarieven die in rekening worden gebracht waren ook lager.
- € 35 Lagere lasten omdat inzet van BIZOB op programma 0 is geboekt.

Specialistische jeugdzorg (€ 323 nadeel)

€ 311 Nadeel omdat voor meer jongeren een 'maatregel gesloten plaatsing' is afgegeven.

€ 203 Nadeel door meer maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering.

€ 198 Nadeel door verzwaring van problematiek bij jongeren waardoor meer behandeling is ingezet.

€ 389 Voordeel omdat er minder jongeren zijn aangemeld voor begeleiding. Dit komt door verzwaring van de problematiek bij jongeren. En daardoor is meer behandeling ingezet.

De hogere baten van € 682 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Opvang vluchtelingen (€ 787 voordeel)

Van het Rijk hebben we een nabetaling ontvangen voor de kosten van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Inburgering (€ 240 voordeel)

We hebben meer rijksmiddelen ontvangen voor inburgering van nieuwkomers. Dit is ook gedeeltelijk een voorschot voor de kosten in 2024.

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 168 nadeel)

Omdat het aantal statushouders lager was, hebben we minder rijksmiddelen ontvangen.

Programma 7 | Volksgezondheid en milieu

Inleiding

Onze huidige manier van leven lijkt op de lange termijn onhoudbaar. We zien op allerlei terreinen de grenzen in zicht komen. Klimaatverandering en overbelasting van de aarde zorgen voor veel problemen, we leven steeds langer en willen actief en zelfstandig blijven én een ongezonde leefstijl zorgt voor veel gezondheidsproblemen. Corona heeft laten zien dat het thema gezondheid belangrijker is dan ooit. Gezondheid vraagt net als duurzaamheid om een brede en integrale benadering.

Versnelling en intensivering van ingezette acties op duurzaamheid is hard nodig, onder anderen om de klimaatdoelen te behalen. Er is een omslag in denken nodig, waarbij duurzaamheid wordt gezien als een kans en een noodzaak voor het verbeteren van onze leefomgeving.

De opgaven rondom duurzaamheid en gezondheid vragen een grote verandering van mensen. De veranderingsbereidheid en het vermogen om mee te kunnen staan daarmee centraal in de veranderingsopgave. Wij willen dat iedereen mee kan doen in de veranderingsopgave en zetten onze inwoners en ondernemers in de aanpak centraal. We bieden waar nodig gepaste ondersteuning. Met gebiedsgerichte activiteiten gaan we op zoek naar energie en kwaliteiten in de samenleving en zetten we inwoners en ondernemers in hun kracht. Voor die doelgroepen die wat extra hulp kunnen gebruiken of waarvoor de algemene aanpak niet werkt, ontwikkelen we een aanpak op maat. Tenslotte nemen we als gemeente een voorbeeldrol in richting onze inwoners en ondernemers en maken we werk van het verduurzamen en het stimuleren van gezond gedrag binnen de gemeentelijke organisatie.

Volksgezondheid

We streven ernaar dat elke inwoner van de gemeente Veldhoven een goed en gezond leven kan leiden en het vermogen heeft om regie te voeren op het eigen leven. Positieve gezondheid vormt het uitgangspunt, aangezien gezondheid veel meer betekent dan 'niet ziek zijn'. Met die brede benadering dragen we bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. De komende jaren treedt in Veldhoven een aanzienlijke vergrijzing van de bevolking op. Het aantal 65 plussers neemt naar verwachting in Veldhoven met 36 procent toe. Veel van deze ouderen inwoners hebben op enig moment een zorg en ondersteuningsvraag. Zorg en ondersteuning die vooral in de wijk en buurt zijn beslag moet krijgen, ook voor de groeiende groep dementerenden.

Circulaire economie

Voor een duurzame toekomst is de huidige manier waarop we met grondstoffen omgaan onhoudbaar: de grenzen aan het delven van grondstoffen komen in zicht. In Nederland is daarom afgesproken om vóór 2050 een volledig circulaire economie te realiseren. Het tussendoel is om in 2030 vijftig procent minder gebruik te maken van minerale, fossiele en metalen primaire grondstoffen.

Energietransitie

We staan voor een grote opgave daar waar het gaat om de energietransitie. Om uitvoering te geven aan het landelijk klimaatakkoord zal Veldhoven stevig moeten inzetten op verduurzaming. Alleen al de opgave voor terugdringen van uitstoot van broeikasgassen is enorm: in 2050 moet deze een reductie van 95% laten zien tov 1990. De daarvoor noodzakelijke energietransitie gaat gepaard met het op grote schaal besparen van energie en opwek, opslaan en transport van duurzame energie. De vastgestelde transitievisie warmte, het beleidskader hernieuwbare energie en de integrale visie op laadinfrastructuur vormen de kaders voor de uitvoering, die onder meer vormt krijgt in het Uitvoeringsprogramma gebouwde omgeving.

Klimaatadaptatie

We kunnen onze rug niet meer keren richting klimaatveranderingen. Veel regen in korte tijd gevolgd door lange warme en droge periodes. Deze extremere weersituaties komen vaker voor. We spelen in op deze verandering. Dit doen we vroegtijdig bij de inrichting van- en het toekennen van gebruiksfuncties aan de openbare ruimte. We kunnen dit niet alleen. Ook van ontwikkelaars en inwoners vragen we een bijdrage. We richten ons lokaal op de integrale verbinding met de thema's Positieve gezondheid en Toekomstbestendigheid. Het integraal beheerkader met het bijbehorende beheerplan riool vormt hiervoor de basis.

Gezonde leefomgeving vanuit luchthaven

Voor een goed leefmilieu en een goede gezondheid zijn luchtkwaliteit, gevaarstelling en geluidbelasting belangrijke factoren. In Veldhoven heeft Luchthaven Eindhoven een grote invloed hierop. Veldhoven zet zich actief in om de aanbevelingen uit het rapport 'Opnieuw verbonden', samen met partners uit de regio, het Rijk en de luchthaven, te realiseren.

Doelstelling

7.01 We stimuleren een gezonde leefstijl

We streven na dat binnen Veldhoven elke inwoner een goed en gezond leven kan leiden en het vermogen heeft om regie te voeren op het eigen leven.

Activiteit(en)

7.01.01 Opstellen nota Lokaal Gezondheidsbeleid

In de eerste helft van 2023 wordt de nota lokaal gezondheidsbeleid ter vaststelling aangeboden. Aan de hand hiervan zal een uitvoeringsplan met concrete activiteiten worden opgesteld.

Resultaat



Vanuit landelijke ontwikkelingen, het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord, moeten gemeenten plannen opstellen. Het college heeft ingestemd met het lokale Gala-plan. Er bleken vele raakvlakken tussen dit plan en het lokaal gezondheidsbeleid. Om die reden wordt dit de kapstok voor het gezondheidsbeleid. De werving voor een projectleider voor het uitvoeringsplan is opgestart.

7.01.02 Uitvoering geven aan het Lokaal Preventieakkoord

In 2021 is het Lokaal Preventieakkoord vastgesteld. Hierin zijn de thema's overgewicht, rookvrije omgeving en eenzaamheid opgenomen. In 2023 wordt de uitvoering hiervan voortgezet door middel van concrete activiteiten.

Resultaat



Met ingang van 2023 zijn de thema's binnen het Lokaal Preventieakkoord ondergebracht bij het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). De thema's uit het Lokaal Preventieakkoord komen (direct of indirect) terug in de verschillende programma's in het GALA. Eind 2023 heeft het college ingestemd met het plan van aanpak IZA/GALA

7.01.03 We onderzoeken de mogelijkheid voor een breder aanbod en doorontwikkeling van het aanbod voor dementerenden

Ook in Veldhoven neemt het aantal mensen met dementie toe de komende jaren. Het is van belang hierop te anticiperen. We onderzoeken de mogelijkheid voor een breder aanbod en doorontwikkeling van het aanbod voor dementerenden.

Resultaat



De inventarisatie en de voorlichtingscampagne hebben plaatsgevonden. Door Alzheimer Nederland is de landelijke dementiescan in Veldhoven uitgevoerd om een beeld te krijgen van voorzieningen en demografie.

7.01.04 Versterking samenwerking met eerstelijnszorg

De gemeente heeft met de Wmo en Jeugdwet zorgtaken gekregen die het nodig maken om in de keten samen te werken. Het is van belang om nadrukkelijk te investeren in versterking van deze samenwerking.

Resultaat



Werkgroepen zijn aan de slag met drie thema's. Deze zijn uitgewerkt. In het najaar is een bijeenkomst georganiseerd waar onder meer deze uitwerkingen gepresenteerd zijn.

Doelstelling

7.02 We zetten binnen Veldhoven in op het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen

We zetten binnen Veldhoven in op het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen op die onderdelen waar de meeste winst te behalen valt.

Activiteit(en)

7.02.01 Ontwikkelen van activiteiten gericht op het creëren van gelijke kansen en goede gezondheid van alle inwoners

Mensen met een lage opleiding sterven in Nederland gemiddeld zes jaar eerder dan mensen met een hoge opleiding. Om die verschillen te verkleinen zetten we in op het opzetten, verbeteren en versterken van een integrale aanpak om gezondheidsverschillen te verkleinen.

Resultaat



Dit jaar zijn er twee nieuwe akkoorden vastgesteld. Het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en actief leven akkoord. Hierin wordt ingezet op o.a. het terugdringen van gezondheidsachterstanden. Het college heeft het IZA/GALA plan vastgesteld. De werving van een projectleider voor het uitvoeringsprogramma is gestart.

Doelstelling

7.03 We werken aan een integrale duurzaamheidsaanpak

In de verduurzamingsaanpak verbinden we de verschillende duurzaamheidsopgaves (energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit en leefomgeving) met elkaar.

Activiteit(en)

7.03.01 Opstellen integrale duurzaamheidsvisie/-agenda

Het opstellen van een integrale duurzaamheids-visie/agenda is een aanbeveling van de rekenkamercommissie in 2021 aan de gemeenteraad. In het advies gaf de rekenkamer aan dat een duurzaamheidsvisie/agenda zicht geeft op de acties in de verschillende duurzaamheidsthema's. De duurzaamheidsagenda en de daarin vastgelegde acties en ambities zullen een structurele verankering krijgen in de begroting.

Resultaat



Aanbesteding heeft plaatsgevonden en partij om de duurzaamheidsvisie op te stellen is uitgekozen. In 2024 zal de duurzaamheidsvisie worden opgeleverd.

Doelstelling

7.04 Circulaire economie - Verminderen restafval

We stimuleren inwoners om hun afval beter te scheiden, waardoor een verschuiving plaats vindt van restafval naar gescheiden afvalstromen. Ook de kwaliteit van de gescheiden stromen moet hoog blijven voor een kwalitatieve verwerking en inzet als grondstof.

Activiteit(en)

7.04.01 Communicatie-activiteiten naar bewoners over scheiden van huishoudelijk afval

In 2023 is het communicatieplan afval gereed en gaat het in uitvoering. Het communicatieplan besteedt ook aandacht aan de milieustraat. In 2023 wordt besloten of de milieustraat wordt ontwikkeld tot een circulair ambachtscentrum op Habraken. Hiermee vermindert de hoeveelheid restafval en worden afvalstromen beter gescheiden, waarmee dit bijdraagt aan onze duurzaamheidsdoelen (zie ook programma 3, uitgifte bedrijfskavels).

Resultaat



Wegens andere prioriteiten en gebrek aan capaciteit is het Afvalcommunicatieplan niet afgerond. In 2024 wordt dit alsnog opgepakt. Eind december 2023 is de afvalcoach gestart.

Op dit moment is het bestemmingsplan 'Habraken Afronding' in procedure, zie ook programma 3 uitgifte bedrijfskavels. Voor een eventuele uitbreiding van de milieustraat zijn gronden gereserveerd. Een realisatie van een Circulair Ambachtscentrum wordt in 2024 opnieuw bekeken.

7.04.02 Opstellen plan van aanpak verplichte scheiding GFT+E

In 2024 is het wettelijk verplicht in de hele gemeente GFT+E gescheiden in te zamelen. In de hoogbouw vindt dit momenteel niet plaats, daar moet een plan van aanpak voor opgesteld worden.

Resultaat



Op 20 september is de pilot inzameling GFT+E bij hoogbouw op vier locaties gestart. Een steekproef van het GFT+E-afval is begin januari uitgevoerd op de vier locaties. De bewoners van de proeflocaties ontvingen een vragenlijsten voor de evaluatie. In Q1 wordt alle informatie van de proef verwerkt in een evaluatie. Dit is de basis voor het

maken van een plan van aanpak voor een uitrol van GFT+E bij alle hoogbouw in Veldhoven.

Doelstelling

7.05 Energietransitie - We stimuleren de opwek van hernieuwbare energie

Vergroten hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit naar 50 GWh en 90 GWh in 2025 respectievelijk 2030.

Activiteit(en)

7.05.01 Collectieve inkoop-/ontzorgingsprojecten zonnepanelen voor inwoners

De praktijk leert dat het verduurzamen van woningen voor veel woningeigenaren erg complex is en dat de vele barrières woningeigenaren vaak weerhouden van het treffen van maatregelen. Door collectieve inkoop-/ontzorgingstrajecten te organiseren als gemeente of vanuit de regio worden woningeigenaren geholpen bij het verduurzamen van hun woning. In navolging van de collectieve inkoopactie voor zonnepanelen die in 2022 georganiseerd is, zal er in 2023 opnieuw een collectieve inkoopactie georganiseerd worden.

Resultaat



Er is een collectieve inkoopactie zonnepanelen uitgevoerd in 2023.

7.05.02 Verduurzamingsproject ondernemers De Run i.s.m. VNO-NCW en VOC

In 2021 is door VNO-NCW een verkenning uitgevoerd naar collectieve verduurzamingsmogelijkheden op bedrijventerrein De Run gestart. In deze verkenning is nauw samengewerkt met het Veldhovens Ondernemers Contact(VOC) en zijn circa 15 ondernemers en diverse lokale overheden geïnterviewd. Dit heeft een overzicht van inhoudelijke en gebiedsgerichte verduurzamingskansen opgeleverd. In 2022-2023 zal er samen met VNO-NCW en het VOC een traject gestart worden om op basis van de resultaten van de verkenning een aantal inhoudelijke en gebiedsgerichte kansen en opgaves samen met ondernemers verder uit te werken.

Resultaat



Op De Run lopen er trajecten met ondernemers, VOC en VNO-NCW-co-creatie over vergroening van De Run 1000 en een slim energiesysteem voor De Run. De plannen van aanpak voor het vervolg zijn in 2023 afgerond. In 2024 volgt de uitvoering hiervan.

Doelstelling

7.06 Energietransitie - Afname aardgasverbruik

Verminderen aardgasverbruik met 25% (359 TJ) in 2030 ten opzichte van 2019 (1.437 TJ) .

Verminderen aardgasverbruik (%) focuswijken Transitievisie Warmte ten opzichte van start wijkaanpak.

Activiteit(en)

7.06.01 Gemeentebreed: diverse activiteiten zoals collectieve inkoop-/ontzorgingsactie

De praktijk leert dat het verduurzamen van woningen voor veel woningeigenaren erg complex is en dat de vele barrières woningeigenaren vaak weerhouden van het treffen van maatregelen. Door collectieve inkoop-/ontzorgingstrajecten te organiseren worden woningeigenaren geholpen bij het verduurzamen van hun woning. Dit doen we vanuit de gemeente, of samen met andere gemeenten in de regio.

Resultaat



In november start een gemeentelijke collectieve inkoopactie (natuurvriendelijk) isoleren. Binnen de Metropoolregio Eindhoven is in 2022 een ontzorgingsproject gestart: De Groene Zone Isoleren. Het traject is erop gericht om woningeigenaren op verschillende fronten (financieel, technisch, organisatorisch) te ontzorgen bij het laten isoleren van hun woning. De voorbereidingen worden nu getroffen. De uitvoering staat gepland vanaf eind 2024.

7.06.02 Buurtgericht: Start Wijkuitvoeringsprogramma voor 'T Look

In 2021 heeft de raad de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld. In de TVW zijn drie focuswijken aangewezen. Voor deze focuswijken zullen de komende jaren wijkuitvoeringsprogramma's uitgewerkt worden om invulling te geven aan de doelstellingen uit de TVW ten aanzien van CO₂- en aardgasreductie en aan de wijkgerichte aanpak die in de TVW is benoemd. De uitvoeringsprogramma's zullen in nauw overleg met inwoners van de desbetreffende wijken opgesteld worden. In 2022-2023 zal een begin gemaakt worden met het wijkuitvoeringsprogramma voor 'T Look. Hierbij wordt aangesloten bij de wijkactiviteiten die in 2022 zijn georganiseerd en het netwerk en inwonersinitiatief dat daarbij is gevormd.

Resultaat



We nemen deel aan het provinciale programma Sociale Innovatie Energiestransitie (SIE). In dit programma werken we samen met andere deelnemende gemeenten en diverse kennispartijen aan het opstellen van een wijkuitvoeringsprogramma. Inventarisatiefase is afgerond. In Q4 2023 zijn de analyses uitgevoerd zodat in 2024 de gesprekken met de stakeholders en omgeving gevoerd kunnen worden.

7.06.03 Diverse activiteiten gericht op de verduurzaming van bedrijven

Afhankelijk van beschikbare capaciteit zullen er in 2023 diverse activiteiten/projecten uitgevoerd worden gericht op het verduurzamen van bedrijven.

Resultaat



De planning heeft als gevolg van vertrek van personeel en het vervolgens zoeken naar een geschikte vervanger, vertraging opgelopen. Er heeft een heroverweging plaatsgevonden over welke capaciteit benodigd is. Concreet betekent dit dat er geen nieuwe (operationele) activiteiten zijn opgestart. Wel zetten we lopende trajecten voort, zoals de VNO-NCW co-creatietrajecten op de Run. En we wisselen kennis uit via de RES coalitie Verduurzaming bedrijventerreinen. Er wordt verder ingezet op het inbedden van duurzaamheid en energie in de verschillende beleidsontwikkelingen, zoals het koersdocument Habraken en gebiedsvisie voor de Run. In 2024 wordt naar verwachting opnieuw naar capaciteit voor het opzetten en uitvoeren van activiteiten en projecten gezocht.

7.06.04 Buurtgericht: Ontwikkelen verduurzamingsaanpak voor veel woningen en specifieke maatregelen

In de aanpak van de verduurzaming van woningen hanteren we twee routes die onderling verbonden zijn. De eerste route is gericht op het helpen en stimuleren van inwoners om alleen of samen met burens en buurtgenoten aan de slag te gaan met het verduurzamen van hun woning, straat en buurt. De activiteiten die verbonden zijn met deze route zijn opgenomen onder doelstelling 7.10. De tweede route is gericht op de woningen. Hierbij richten wij ons in het bijzonder op woningen die veel gebouwd zijn in Veldhoven. Door voor één of meerdere woningen van hetzelfde type een gedegen verduurzamingsplan op te stellen, wordt de basis gelegd voor de verduurzaming van alle woningen van dit type.

Resultaat



In het Look, d'Ekker en Heikant is onderzocht welke woningtypen voorkomen en voor deze woningen zijn de bouwtekeningen verzameld. Deze informatie wordt samen met informatie over verduurzamingsmogelijkheden op een website voor de buurt geplaatst. In 2024 gaan we verder met de overige (seriematig gebouwde) buurten. Buiten dat het voor inwoners nuttige informatie kan zijn, gebruiken we het als input voor wijkuitvoeringsprogramma's.

7.06.05 Opzetten energie- en klimaatmonitor

Om klimaatbeleid te kunnen sturen richting de klimaatdoelen en effectief uitvoering te geven aan klimaatbeleid, is het essentieel om inzicht te hebben in de huidige staat en recente trends in broeikasgasuitstoot. Daarnaast willen we in beeld krijgen wat de huidige activiteiten bijdragen aan het bereiken van onze doelen en waar de grootste kansen liggen. Hiervoor wordt een monitor ingericht in de vorm van een dashboard.

Resultaat



De verkenning van de behoefte en de mogelijkheden is afgerond. Het resultaat is intern besproken. Gezien de omvang van dit project, de (interne) capaciteit die hiervoor nodig is en ontwikkelingen in de regio rondom monitoring, is besloten de monitor op dit moment niet zelf te ontwikkelen. We bekijken in 2024 hoe we kunnen aansluiten op de monitoring vanuit de regio.

Doelstelling

7.07 Energietransitie - Groei van het aantal laadpalen afstemmen op de groei van het elektrische wagenpark

Om het toenemend aantal elektrische voertuigen van stroom te kunnen voorzien ontstaat een toename in de laadbehoefte. E-rijders zonder eigen parkeerplek hebben een openbare oplaadpaal nodig. Het aantal oplaadpalen moet voldoen in de laadbehoefte.

Activiteit(en)

7.07.01 Plaatsen van openbare oplaadpalen voor auto's.

Om voldoende oplaadplekken te hebben moet het aantal oplaadpalen uitbreiden.

Resultaat



De landelijke klimaatmonitor geeft voor Veldhoven voor 2023 een groei aan van 35% of te wel 70 laadpunten (van 199 laadpunten in december 2022 naar 269 laadpunten in december 2023). Het gebruik van de oplaadpalen monitoren we en wordt gebruikt voor het reserveren van een tweede parkeervak bij de oplaadpaal. Eind 2023 waren bij ongeveer 70% van de openbare oplaadpaal twee parkeerplaatsen gereserveerd. Op 18 juli stelde het college de vernieuwde laadstrategie vast. Ook besloot het college mee te doen aan een collectieve aanbesteding voor oplaadpalen in 2024, omdat het huidige contract in juli 2024 afloopt.

Doelstelling

7.08 Actief bijdragen aan klimaatadaptatie

We hebben aandacht voor de opvang van de gevolgen van de klimaatverandering in de bebouwde omgeving.

Activiteit(en)

7.08.01 We voeren bewustwordingsacties uit.

Dit zijn onder andere bewustwordingsacties die voortvloeien uit het vast te stellen Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.

Resultaat



De bewustwordingsacties met de raad en met participanten hebben plaatsgevonden. Het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie is niet vastgesteld omdat dit onderdeel gaat uitmaken van de visie Duurzaamheid.

Doelstelling

7.09 Hinderbeperking door Luchthaven Eindhoven

We zetten ons in om de geluidhinder van de luchthaven Eindhoven in 2030 met 30% te verminderen ten opzichte 2019.

Activiteit(en)

7.09.01 Actieve deelname aan diverse overleggen inzake Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO).

Actieve deelname aan het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) en de onderliggende werkgroepen (waaronder bestuurlijk voorzitterschap van de werkgroep klimaat) om de aanbevelingen van het rapport 'Opnieuw verbonden' van Pieter van Geel gerealiseerd te krijgen.

Resultaat



Proces nieuw luchthavenbesluit met regels voor vermindering geluidsbelasting loopt door in 2024 met actieve betrokkenheid van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). Tevens zijn we actief betrokken bij de planmer voor het nieuwe rijksprogramma Ruimte voor Defensie.

Doelstelling

7.10 We zetten ons in voor een gedragen en rechtvaardige energietransitie voor al onze inwoners

We vergroten de slagkracht in wijken door inwonerscollectieven/-initiatieven te helpen die samen aan de slag gaan met het verduurzamen van hun huizen, straat en/of buurt. We dragen bij aan een energietransitie waarbij iedereen toegang heeft tot een gezonde, comfortabele en energiezuinige woning

Activiteit(en)

7.10.01 Gemeentebreed: Werken aan een uitvoerings-/ samenwerkingsplatform energietransitie gebouwde omgeving

Opzetten van een uitvoeringsplatform waarbinnen betrokken partijen / uitvoeringpartners van de energietransitie in wisselende gremia samenwerken, afstemmen en afspraken maken over de uitvoering van projecten Energietransitie en toewerken naar gezamenlijke doelen. Door een goede samenwerking met en tussen onze uitvoeringpartners kunnen we inwoners en ondernemers van Veldhoven zo goed mogelijk helpen met de Energietransitie. Een goed afgestemd uitvoeringsplatform zorgt er bovendien voor dat de plannen die we maken ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

Resultaat



In het uitvoeringsplatform werken we samen met de woningbouwcorporaties, Cordaad, Swove en Veldhoven Duurzaam aan verduurzamingsprojecten en activiteiten waar we elkaar kunnen versterken. Het gaat hierbij onder andere over de aanpak van energiearmoede of over wijkverduurzamingsprojecten. Er hebben inmiddels verschillende werksessies plaatsgevonden. Eind 2023 is een beeld gevormd van het samenwerkingsverband (Samen Duurzaam). Vanaf 2024 werken we volgens de afspraken die we in 2023 gemaakt hebben.

7.10.02 Doelgroepgericht: Diverse verduurzamingsactiviteiten voor o.a. Verenigingen van eigenaren en inwoners met (energie)armoede

In de Transitievisie Warmte (TVW) en het beleidskader hernieuwbare elektriciteit en besparing is bepaald dat er naast gemeentebrede en wijkgerichte projecten en activiteiten ook doelgroepgerichte projecten en activiteiten uitgevoerd worden. Hierbij zijn minima, ouderen, Verenigingen van eigenaren, ondernemers en koplopers als doelgroepen benoemd. In 2022 en 2023 zal een groot deel van onze aanpak gericht zijn op inwoners die met energiearmoede te maken hebben. Dit zijn inwoners die niet of nauwelijks in staat zijn om hun gestegen energierekening te kunnen betalen. Hiervoor hebben we van het Rijk middelen ontvangen die besteed kunnen worden aan adviezen en/of maatregelen gericht op het energiezuiniger maken van woningen en/of bijdrage aan gedrag gericht op het beperken van energieverbruik.

Resultaat



Er zijn voor 13 VvE's, waar energiearmoede speelt, quickscans uitgevoerd. Daarnaast hebben er gesprekken plaatsgevonden met de woningbouwcorporaties en een VvE beheerder over het vervolg. Samen met Eindhoven, Best en Geldrop-Mierlo wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak voor de verduurzaming van de VvE's. Huishoudens met energiearmoede krijgen hulp van een energiecoach en een energiekusser. Door middel van advies over gedrag en het treffen van kleine energiebesparende maatregelen wordt de energierekening omlaag gebracht. Er wordt

gestart met een aanpak om meer structurele woningverbeteringen aan te brengen. De eerste pilot is in Q4 2023 in d'Ekker uitgevoerd.

7.10.03 Buurtgericht: Activiteiten in buurten gericht op gezamenlijke inwonersinitiatieven

In de aanpak van de verduurzaming van woningen hanteren we twee routes die onderling verbonden zijn. Deze activiteit is onderdeel van de eerste route die gericht is op het helpen en stimuleren van inwoners om alleen of samen met burens en buurtgenoten aan de slag te gaan met het verduurzamen van hun woning, straat en buurt. De tweede route, die onderdeel uitmaakt van doelstelling 7.06, is gericht op de woningen. Hierbij richten wij ons in het bijzonder op woningen die veel gebouwd zijn in Veldhoven. Door voor één of meerdere woningen van hetzelfde type een gedegen verduurzamingsplan op te stellen, wordt de basis gelegd voor de verduurzaming van alle woningen van dit type.

Resultaat



De wijkactiviteiten in het Look en Heikant lopen volgens planning. Er worden geregeld activiteiten georganiseerd, zoals een energiemarkt. Waar mogelijk kijken we of het herhaald of opgeschaald kan worden naar andere delen van Veldhoven.

Doelstelling

7.11 Invullen voorbeeldrol in de transitie naar een duurzame toekomst

We geven invulling aan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en zetten stappen in de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen.

Activiteit(en)

7.11.01 Uitvoeren actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

In het Actieplan zijn acties opgenomen om te komen tot circulair, klimaat-neutrale en innovatieve inkopen.

Resultaat



Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt steeds meer meegenomen met inkooptrajecten. Daarnaast is er een aantal kennissessies georganiseerd om collega's te ondersteunen.

7.11.02 Opstellen Routekaart Maatschappelijk Vastgoed.

Routekaart opstellen om te komen tot een (bijna) energie-neutrale maatschappelijk vastgoed portefeuille in 2050.

Resultaat



Het college stelde het maatschappelijk vastgoedbeleid op 19 december 2023 vast. Het opstellen van de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed is een vervolgstap van dit beleid en wordt in 2024 opgepakt.

Doelstelling

7.12 Beheersen van rattenproblematiek

We gaan in gesprek over preventie- en bestrijdingsmaatregelen die ze samen met buurtgenoten op kunnen pakken als inwoners aangeven overlast te ervaren. Als gemeente ondernemen we acties in het openbaar gebied: zo plaatsen we onder andere vangkasten en snoeien we struiken in gebieden waar overlast wordt ervaren. Daarnaast zullen we bewustwordingsacties en communicatie opstarten.

Activiteit(en)

7.12.01 We voeren bewustwordingsacties uit

We voeren bewustwordingsacties (voorlichting, communicatie) uit met betrekking tot de rattenoverlast.

Resultaat



Het KAD (Kennis- en Adviescentrum Dierplagen) heeft een belangrijke rol vervuld in voorlichting, advies en onderzoek bij rattenoverlast. Zo heeft het KAD regelmatig bewoners advies gegeven om rattenoverlast te voorkomen of te bestrijden. Als gemeente hebben we in het openbaar gebied vangkasten geplaatst, daar waar overlast werd ervaren struiken gesnoeid en gecommuniceerd in het Veldhovens Weekblad. Het aantal meldingen rattenoverlast in 2023 was 166 (in 2022 394 meldingen).

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
7.04		Omvang huishoudelijk restafval (BBV)*	Kg/inwoner	CBS (nader voorlopig cijfer)		120,8
7.04		Vangvergelijker (Benchmark huishoudelijk afval)*	kg/inw	Restafval (incl grof)		133,0
7.05		Hernieuwbare elektriciteit (BBV) 50% in 2040	%	RWS	11	7,3
7.05		Hoeveelheid hernieuwbare elektriciteit	GWh	Nationale Klimaatmonitor	39	57,5
7.05		Toename hoeveelheid zonne-energie van daken	GWh	Lokale GIS-analyse luchtfoto's	38	
7.06		Afname temperatuur gecorrigeerd aardgasverbruik (in 2030 359 TJ (=25%) minder ten opzichte van 2019) * correctie t.o.v. 1437 TJ Transitievisie Warmte	TJ	Nationale Klimaatmonitor	1.284	750,0
7.06		Afname gemiddeld aardgasverbruik per woning in de focuswijken 'T Look, 'D Ekker en Polders	%	VNG-wijkpaspoort		
7.06		Aantal huishoudens die deelnemen aan gemeente brede activiteiten rondom verduurzaming van woningen	Aantal	Regionaal energieloket		499,0
7.06		Aantal wijkuitvoeringsprogramma's verduurzaming	Aantal		1	1,0
7.07		Aantal (semi) publieke laadpalen voor elektrische auto's	Aantal	Klimaatmonitor		269,0
7.08		Aantal bewustwordingsacties klimaatverandering	Aantal	Gemeente Veldhoven	2	2,0
7.09		Geluidhinder luchthaven Eindhoven	Contouren	Luchthavenbesluit		8,9
7.10		Aantal inwoners-/buurtinitiatieven gericht op verduurzaming	Aantal		3	3,0
7.11		Aantal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen trajecten	Aantal	Gemeente Veldhoven	3	23,0
7.12		Aantal bewustwordingsacties rattenoverlast	Aantal	Gemeente Veldhoven	2	2,0

* De omvang huishoudelijk restafval op basis van de CBS-gegevens is een verplichte indicator (BBV). De CBS-gegevens lopen echter achter. In de Vangvergelijker (Vang = van afval naar grondstof) zijn meer recente afvalgegevens opgenomen .

Wat heeft het gekost?

Programma 7	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	12.611	12.731	14.594	14.026	568	-1.415
Baten	10.542	10.733	12.540	12.174	-366	1.632
Saldo (- = nadeel)	-2.069	-1.998	-2.054	-1.852	202	217

Toelichting

De lagere lasten van € 568 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Uitvoering energietransitie (€ 815 voordeel)

- Langere plan- en besluitvorming: De besluitvorming met betrekking tot het uitvoeringsprogramma heeft één cyclus later plaatsgevonden dan gepland, wat resulteerde in een latere start van de uitvoering en besteding van middelen. Daarnaast

heeft de ontwikkeling van de aanpak Energiearmoede een langere aanlooptijd nodig gehad dan vooraf voorzien.

- **Ambtelijke capaciteitstekort:** Zowel binnen het programma Energietransitie als bij andere benodigde afdelingen/clusters is niet structureel voldoende capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van activiteiten en projecten. De omstandigheden op de arbeidsmarkt maakt bovendien dat de werving van bepaalde rollen moeizaam is verlopen, of helemaal niet is gelukt. Dit heeft het tempo van projecten vertraagd en heeft tot minder uitgaven geleid. Bovendien hebben verschillende personele wisselingen plaatsgevonden, waaronder het vertrek van twee medewerkers, wat dit probleem verder heeft vergroot.
- **Onvoorziene ontwikkelingen:** Onvoorziene ontwikkelingen, zoals netcongestie de noodzaak van een soortenmanagementplan (gericht op de bescherming van diersoorten bij het aanbrengen van isolatiemateriaal), hebben zich voorgedaan. Het personeel is deels ingezet om deze nieuwe uitdagingen aan te pakken, wat ten koste is gegaan van sommige onderdelen van het programma.

Lasten riolering (€ 139 nadeel)

Hogere eindafrekening energiebelasting en netwerkkosten openbare verlichting (OV) aansluitingen. De begroting 2024 is hierop aangepast.

Verder zijn door de extreme wateroverlast eind 2023 er meer werkzaamheden aan kolken noodzakelijk geweest.

Lasten afval (€ 269 nadeel)

Er is een definitieve eindafrekening van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) betaald over de naheffing minderleveringen restafval 2015-2017 aan Attero. Verder zijn additionele kosten gemaakt voor het ombouwen van data communicatie naar 5G voor toegangscontrole ondergrondse afvalcontainers. Ook is er sprake geweest van een toename van de inzamelings- en verwerkingskosten van het huisvuil.

Milieu (voordeel € 178)

Allereerst is er minder budget besteed omdat een vacature niet is ingevuld. Het uitwerken van de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed wordt later dan gepland opgepakt omdat eerst de nota vastgoedbeleid is opgesteld. Daarnaast was gereserveerd budget voor strategische oplaadpalen niet nodig (als deze oplaadpalen onvoldoende gebruikt worden moeten we ze alsnog betalen) en is Het Energiebureau minder uren ingezet dan vooraf geraamd.

De lagere baten van € 366 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Lagere rijksbijdragen uitvoering energietransitie (€ 600 nadeel)

We zijn in 2023 gestart met Energieklus, dit is een partij die we ingehuurd hadden. We constateerden dat we met deze werkwijze niet de doelgroep bereikten die we wilden bereiken. Bovendien is de doelgroep niet echt geholpen met alleen een energiecoach / klusser. We hebben daarom een andere aanpak ontwikkeld: vanuit de wijk dichtbij de inwoner en in samenwerking met het welzijnswerk, sociaal domein en de woningcorporaties. Deze aanpak hebben we in het najaar van 2023 ontwikkeld en vanaf december draaien we een pilot met deze nieuwe aanpak. Het opschalen is daarmee uitgesteld naar 2024. Bij de evaluatie van de pilot, maken we een plan voor opschalen en kijken we hoe we de resterende middelen alsnog kunnen benutten.

Kostendekkendheid riolering (€ 223 voordeel)

De tariefegalisatievoorziening voor riolering heeft als voordeel dat afwijkingen (tekorten/overschotten) op de werkelijke kosten en opbrengsten gelijkmatig, via het tarief van de komende 4 jaren met de burgers, kunnen worden verrekend (bron: nota reserves & voorzieningen). Ook in 2023 zijn de gerealiseerde opbrengsten en kosten van riolering niet 100% gelijk. Om wel te voldoen aan het afgesproken kader van 100%

kostendekkendheid verrekenen we een bedrag van € 223 met de egalisatievoorziening riolering.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 7 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
731033	Vervanging riol De Run 1000	U	900	778	122	0	122	2024
731033	Vervanging riol De Run 1000	I	900	778	122	0	122	2024
731045	Vervanging gemalen en drukriolering 2023	U	0	3	-3	0	-3	2023
731045	Vervanging gemalen en drukriolering 2023	I	0	3	-3	0	-3	2023
731047	Verblijfsgebied Look riol fase 3 en 4	U	293	219	74	1.600	1.674	2024
731047	Verblijfsgebied Look riol fase 3 en 4	I	512	439	74	1.600	1.674	2024
731048	Vervanging riol Gebied 12 A:	U	38	35	3	1.745	1.748	2024
731048	Vervanging riol Gebied 12 A:	I	38	35	3	1.745	1.748	2024
731049	Vervanging riol Gebied 12 B:	U	26	14	12	2.136	2.147	2024
731049	Vervanging riol Gebied 12 B:	I	26	14	12	2.136	2.147	2024
731050	Vervanging riol gebied Dreef	U	63	16	47	3.000	3.047	2024
731051	Vervanging riol Oude Kerkstraat	U	369	308	61	0	61	2023
731052	Vervanging riol St.Janstraat	U	0	0	0	322	322	2024
731052	Vervanging riol St.Janstraat	I	0	0	0	0	0	2024
731053	Overkluising ASML OLV langs tuincentrum	U	52	0	51	480	531	2024
731055	Vervanging riol Burgem van Hoofflaan	U	50	0	50	1.369	1.419	2025
731056	Stamriool noord incl overstortput	U	58	0	57	700	757	2024
731057	Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	U	1.105	921	184	0	184	2024
731057	Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	I	0	291	-291	0	-291	2024
731059	Vervangen Gemaal ASML/MMC	U	526	42	483	0	483	2024
731063	Vervanging gemalen en drukriolering 2023	U	142	28	114	0	114	2023
731066	Riolering slowlane	U	1.254	1.270	-16	0	-16	2023
731002	Aanpassing overstortriolering	U	-1	0	-1	0	-1	2023
731002	Aanpassing overstortriolering	I	0	1	-1	0	-1	2023
731007	Verblijfsgebied 't Look fase 3 Midden	U	68	68	0	0	0	2023
731007	Verblijfsgebied 't Look fase 3 Midden	I	342	342	0	0	0	2023
731011	Vervanging riolering St. Janstraat	U	0	0	0	270	270	2024
731011	Vervanging riolering St. Janstraat	I	0	0	0	270	270	2024
731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	U	358	280	78	0	78	2023
731012	Vervanging riolering Oude Kerkstraat	I	358	280	78	0	78	2023
731040	KRW-maatregelen 2017-2020	U	86	22	64	0	64	2024
731044	Groen/blauw zone Heerb.-Rundgraaf/fase 2	U	47	27	20	0	20	2023
731069	Aanpassen bergersvolume Meerhovendreef	U	2	2	0	96	96	2024
731075	Calamiteit riol Heerbaan-Cobbeek	U	402	166	236	0	236	2023
731070	Verv lijnafwatering Heuvel en Blaarth.weg	U	0	0	0	77	77	2024
729902	Ondergrondse luercontainers	U	56	46	10	0	10	2023
729904	Ombouwen ondergrondse afvalcontainer	U	70	0	70	70	140	2024
Totaal programma			8.140	6.429	1.711	17.615	19.325	

Toelichting

731033 Vervanging riol De Run 1000 (budgettair neutraal)

De vervangingswerkzaamheden zijn volledig uitgevoerd, begin 2024 worden de laatste uitgaven (en inkomsten) gedaan.

731057 Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf (lasten € 184 voordeel en baten € 291 voordeel)

Door de onvoorziene slechte weersomstandigheden eind 2023 vinden de laatste werkzaamheden (voornamelijk beplanting) in 2024 plaats.

Eind 2023 hebben we een subsidie (€291) van het Rijk ontvangen voor het verbeteren van het watersysteem (aanleggen waterbergingen met bodeminfiltratie, aanleggen extra wadi's) en voor het verbeteren van het beplantingsassortiment om bij te dragen aan meer biodiversiteit in de omgeving. Door deze ontwikkelingen wordt het project afgerond in 2024 en schuift het restantbudget door.

731059 Vervangen Gemaal ASML/MMC (lasten € 483 voordeel)

Door uitgevoerd bodemonderzoek (waarbij asbest is aangetroffen in de fundering van de rijbaan) en aanvullende maatregelen vinden de meeste werkzaamheden van dit project in 2024 plaats.

731063 Vervanging gemalen en drukriolering 2023 (lasten € 114 voordeel)

Een deel van vervanging gemalen en drukriolering 2023 vindt begin 2024 plaats doordat de afstemming met de aannemer over de werkzaamheden langer duurde dan gepland.

731075 Calamiteit riool Heerbaan-Cobbeek (lasten € 236 voordeel)

Door de slechte weersomstandigheden eind 2023 worden de herstelwerkzaamheden aan dit riool begin 2024 afgerond.

Programma 8 | Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Vanuit volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing dragen we bij aan het behoud en versterking van onze fysieke leefomgeving en het Veldhovense DNA. We willen dat Veldhoven niet alleen nu, maar ook in de toekomst een fijne gemeente is om in te wonen, te werken en te verblijven. Het programma sluit nauw aan bij doel 11 - 'duurzame steden en gemeenschappen' van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen die door de Verenigde Naties zijn afgesproken. Om dat te bereiken hebben we in de Veldhovense Omgevingsvisie samen met de inwoners van Veldhoven beschreven hoe de gewenste toekomst van de fysieke leefomgeving van Veldhoven eruit ziet. Veldhoven groeit al flink sinds de tweede helft van de vorige eeuw en is nog steeds niet uitgegroeid. De aanhoudende economische groei (er wordt nu zelfs gesproken van een schaa sprong) van onze Brainportregio zorgt dat er ook de komende jaren nog een grote vraag naar ruimte om te wonen en werken in Veldhoven blijft. Anders dan de afgelopen decennia, zal die groei steeds plaatsvinden binnen het bestaande stedelijke gebied, we spreken dan over 'inbreiding en transformatie'. Het mogelijk maken van die groei, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat in Veldhoven (we noemen dat 'gezonde groei'), vraagt wat van onze manier van werken. Zo zullen we anders naar ontwikkelingen moeten kijken (meer integraal, in samenhang met andere thema's, visiegericht, gebieds- en opgavegericht, lerend) én de samenleving actiever moeten betrekken (vanuit een structurele dialoog over de toekomst van de gemeente, met een open houding en vanuit wederkerigheid). Deze 'gezonde groei' is alleen mogelijk als ook op onder meer het vlak van mobiliteit, voorzieningen, sociaal domein, duurzaamheid en milieu en beheer van de buitenruimte voldoende ambities worden waargemaakt.

Wonen betreft een belangrijk thema binnen de fysieke leefomgeving. Het betreft een primaire levensbehoefte. Wij willen dan ook dat er voor iedereen die in Veldhoven woont, of wil wonen, een passende woning is te vinden. Om dat te bereiken werken we ook op dit specifieke thema ook visiegericht. Naast de Omgevingsvisie hebben we meer specifiek beleid op het vlak van wonen vastgelegd in een Woonvisie. Zowel op het vlak van 'ruimte' als dat van 'wonen' maken we afspraken in de regio.

Doelstelling

8.01 Inzetten op aantrekkelijke en groene groei van de stad

Veldhoven maakt een verdere groei van de stad mogelijk door in te zetten op een aantrekkelijke en groene manier, zodat de groei niet ten koste gaat van de leefbaarheid in de gemeente.

Activiteit(en)

8.01.01 Uitwerken regionale afspraak m.b.t. groen bij woningbouwplannen

In het Verstedelijkingsakkoord SGE hebben de 9 gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven met elkaar, rijk, provincie en waterschappen afgesproken om bij de realisatie van woningbouwplannen zorg te dragen voor de aanleg van ten minste 8m² groen per woning, om zo de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van het stedelijke gebied te borgen. Deze afspraak moet in 2023 geconcretiseerd worden.

Resultaat



In de samenwerking SGE is afgesproken deze opgave samen te verkennen. In 2023 heeft daartoe een startoverleg plaatsgevonden. In het SGE jaarprogramma 2024 is vervolgens de concrete afspraak opgenomen om verder te verkennen hoe het (nog in

ontwikkeling zijnde) toetsingskader van de gemeente Eindhoven m.b.t. groen en blauw bij ruimtelijke plannen zo pragmatisch mogelijk kan worden overgenomen door de rest van de SGE-gemeenten, met als doel om de Eindhovense aanpak zo snel mogelijk in de andere gemeenten te implementeren.

Doelstelling

8.02 Naar een toekomstbestendige en kwalitatieve woningvoorraad

Als gemeente willen we prettig en passend wonen faciliteren voor huidige en toekomstige inwoners. De Veldhovense woningvoorraad is over het algemeen van redelijke kwaliteit: dit willen we behouden en versterken, zodat zij voldoende beschikbaar, betaalbaar, duurzaam, gedifferentieerd en levensloopbestendig is. De woningvoorraad sluit beter aan bij de behoefte van de inwoners en demografische, economische en andere ontwikkelingen. We willen dat ook kwetsbare personen en bijzondere doelgroepen (zo lang mogelijk) zelfstandig (thuis) kunnen wonen en leven. We faciliteren de ontwikkeling van hierbij passende (al dan niet geclusterde) woonvormen, al dan niet in combinatie met zorg. Ook bevorderen wij passend woningaanbod voor bijzondere doelgroepen, zoals vergunninghouders. Als dat nodig is passen wij ons instrumentarium hierop aan. Om de Brainport Principes vanuit het Afsprakenkader Wonen SGE te borgen zijn deze voor de woningbouwversnellingsprojecten uitgewerkt in de Veldhovense Q-wijzer.

Activiteit(en)

8.02.01 Opstellen van een nieuwe woonvisie, inclusief woonzorgvisie, met bijbehorend uitvoeringsprogramma

In de nieuwe woonvisie zal onder meer aandacht worden besteed aan de betaalbaarheid van het nieuwbouwprogramma (o.a. behoefte sociale huur en koop), het realiseren van alternatieve woonvormen en wonen met zorg, transformatie van bestaande woningen of andere panden en de toepassing van mogelijke instrumenten (zoals startersleningen, zelfbewoningplicht, anti-speculatie instrumentarium, doelgroepenverordening, opkoopbescherming). Een van de doelen hierbij is om de woningen langjarig beschikbaar te houden voor de beoogde doelgroepen (van beleid). Met de nieuwe woonvisie geven we bovendien invulling aan de opgaven uit de nationale bouw- en woonagenda. De woonvisie wordt in het voorjaar van 2023 ter vaststelling aangeboden aan de raad. Als gevolg van de vaststelling van de woonvisie kunnen mogelijk nog nadere indicatoren volgen in de loop van 2023.

Resultaat



De Woon(zorg)visie is op 18 april 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Het college heeft bovendien een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Middels 2 amendementen is het benodigde budget voor het uitvoeringsprogramma met de vaststelling van de visie ook per direct structureel beschikbaar gesteld. Dit is in de tweede burap doorgevoerd. In de begroting 2024 zijn indicatoren toegevoegd, om beter aan te sluiten bij de Woon(zorg)visie.

8.02.02 Opstellen of actualiseren van de meerjaren-prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersvertegenwoordiging

Er zijn meerjarenafspraken met de corporaties over de periode 2021-2025. Deze worden in principe jaarlijks geactualiseerd en zijn gebaseerd op de gemeentelijke woonvisie. De prestatieafspraken gaan in op thema's als beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, leefbaarheid en inclusieve samenleving. Zo wordt ook vastgelegd welke bijdrage de corporaties kunnen geven aan de opgaven vanuit de woonvisie (en gerelateerd beleid, zoals bv. de energietransitie). Naar aanleiding van de nieuwe

woonvisie moeten de prestatieafspraken worden geactualiseerd. Als gevolg van de actualisatie kunnen mogelijk nog nadere indicatoren volgen in de loop van 2023.

Resultaat



In 2023 hebben ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaatsgevonden ter voorbereiding op de nieuwe Prestatieafspraken. De nieuwe Woon(zorg)visie vormde hiervoor de basis. Naast de corporaties zijn hierbij ook de huurdersvertegenwoordigers betrokken. Op 14 december 2023 zijn de nieuwe Prestatieafspraken door alle partijen ondertekend.

8.02.03 Uitvoering en monitoring van de verordening voor de SVN-Startersleningen

Per 1-1-2020 is de Verordening Starterslening gemeente Veldhoven 2020 van kracht. Hiervoor is door de raad €2 miljoen ter beschikking gesteld voor een revolverend fonds (op basis van een schatting in 4 jaarschijven van €500.000). Om de werking van de regeling te duiden, wordt het aantal nieuwe leningen per jaar gemonitord.

Resultaat



Er heeft een ambtelijke evaluatie van de starters- en stimuleringslening plaatsgevonden. De consequenties hiervan worden nog uitgewerkt tot een besluitvormingsstuk. Dat wordt begin 2025 in de raad gebracht.

8.02.04 Uitvoering en monitoring van de verordening voor de SVN-Stimuleringsleningen

Per 1-1-2020 is de Verordening Stimuleringslening 'Langer thuis wonen', 'Duurzaam maken' en 'Asbestsanering' gemeente Veldhoven 2020 van kracht. Hiervoor is door de raad €2 miljoen ter beschikking gesteld voor een revolverend fonds (op basis van een schatting in 4 jaarschijven van €500.000). Om de werking van de regeling te duiden, wordt het aantal nieuwe leningen per jaar gemonitord.

Resultaat



In 2023 is de regeling geëvalueerd. Het plafond voor het deel Verduurzaming komt in zicht, daarom wordt bij de evaluatie ook bekeken of het beschikbare budget nog toereikend is. Eind 2023 is, mede in het kader van de Woon(zorg)visie, een communicatieplan opgesteld en in gang gezet.

8.02.05 In SGE-verband werken we aan een actualisatie van de Huisvestingsverordening per 1-1-2024, zodat de regionale urgentieregeling opnieuw kan worden verankerd

Sinds 2016 voeren de gemeenten van het SGE samen met de betrokken corporaties een gezamenlijke urgentieregeling. Om dit te kunnen uitvoeren moet een (4-jaar geldende) huisvestingsverordening worden vastgesteld. De huidige verordening moet per 1-1-2024 weer worden vernieuwd. Daarom stellen wij eind 2023 een regionaal voorbereide aangepaste verordening vast.

Resultaat



De voorbereiding voor de nieuwe, regionaal afgestemde Huisvestingsverordening heeft vertraging opgelopen. Er zijn nog enkele inhoudelijke discussiepunten die uitgewerkt moeten worden, onder andere het werken met een uniform loket. Omdat de huidige verordening per 1/1/2024 verval, volgen twee besluitvormingsstappen.

1. In Q4 2023 is een ongewijzigde Huisvestingsverordening, met looptijd 2024-2027 vastgesteld door de gemeenteraad. Daardoor kan de bestaande werkwijze voorlopig worden voortgezet. De benodigde mandaten hiervoor zijn ook verlengd.

2. Wanneer de inhoudelijke actualisatie van de Huisvestingsverordening klaar is, wordt deze ter vaststelling aangeboden aan de raad. Daarin worden tevens eventuele nieuwe relevante wettelijke kaders meegenomen. Dit is voorzien Q4 2024. De raad is/wordt hierover via een raadsinformatienota geïnformeerd.

Doelstelling

8.03 Toevoegen van voldoende woningen in de juiste categorieën en typologieën en benodigde kwaliteit

In Veldhoven worden voldoende woningen toegevoegd om de groei van de bevolking onder invloed van maatschappelijke en economische ontwikkelingen te faciliteren. Deze woningen worden gerealiseerd in de juiste categorieën en typologieën en dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Dit betreft enerzijds het in behandeling en procedure nemen van kleinere ontwikkelingen (principeverzoeken). Deze verzoeken zullen voortvarend en efficiënt worden opgepakt. Dit laatste betekent dat we kritisch gaan kijken naar het proces rondom principeverzoeken. Anderzijds sturen we vanuit de aanpak woningbouwversnelling op grotere ontwikkelingen (oa Zilverackers) om sneller meer woningen toe te kunnen voegen, in de daarvoor juiste categorieën en typologieën. Dit doen we, gebaseerd op de woonvisie, in projecten met een toegevoegde waarde voor woningzoekenden en de omwonenden en die bijdragen aan de gewenste woonmilieus. Dit doen we vanuit de Aanpak Woningbouwversnelling, inclusief de toepassing van de Q-wijzer in woningbouwversnellingsprojecten. Uitgangspunt voor de woningbouwversnelling zijn de regionale afspraken. Het bouwtempo stemmen we af op deze afspraken.

Activiteit(en)

8.03.01 Uitvoering geven aan de Aanpak Woningbouwversnelling 2020-2024

Invulling geven aan de aanpak door sturing en beheersing op tempo en kwaliteit. Met een focus op efficiënte capaciteitsinzet wordt vanuit de aanpak woningbouwversnelling (WBV) de procesvoortgang optimaal geborgd, worden nieuwe projecten aangejaagd en beoogde kwaliteiten bewaakt.

Door de aanpak WBV I wordt het tempo tot 2020 van 200 opgeleverde woningen per jaar verhoogd naar gemiddeld 400 woningen per jaar. De doorlooptijd van projecten is door de aanpak WBV verkort naar 2,5 tot 3 jaar, waar dat voorheen 6 tot 8 jaar was. Daaruit volgt dat de eerste effecten van de aanpak WBV die is geïmplementeerd in 2020, worden verwacht in 2023.

In de periode 2020 tot en met 2025 worden naar verwachting in totaal ca. 2.200 woningen opgeleverd. Daarmee geven we invulling aan de afspraken van de woondeal 2020-2024.

Resultaat



De woningbouwversnelling ligt op koers. In de jaren 2020 t/m 2023 zijn ca. 920 woningen opgeleverd. De doorlooptijd van de woningbouwversnelling van 2,5 -3 jaar is voor het eerst in 2023 te merken. Het aantal op te leveren woningen in 2024 stijgt naar ca. 400 woningen. In 2025 overschrijden we de grens van 2.200 opgeleverde woningen.

8.03.02 Opstellen Aanpak verlenging woningbouwversnelling t/m 2030

Veldhoven heeft zich in het Afsprakenkader Wonen SGE gecommitteerd aan de realisatie van 5.000 woningen tot 2030. De regionale ontwikkelingen (huishoudensgroei, groei werkgelegenheid) en de nationale bouw- en woonagenda geven aanleiding om nu reeds de ingezette woningbouwversnelling (WBV I) met behoud van tempo te verlengen. Inzet hierbij is voortzetting van het tempo van de WBV tot 2030. Daarbij blijft sturen op aspecten zoals betaalbaarheid, differentiatie en kwaliteit onverminderd van belang.

Hiervoor wordt momenteel een voorstel voorbereid waarin wordt onderbouwd of en in hoeverre het in het coalitievoorstel genoemde programma van 5.000 woningen tot en met 2030 realiseerbaar is. Het voorstel wordt in het eerste halfjaar van 2023 ter vaststelling aangeboden aan college en raad.

Resultaat



De voorbereidingen voor de verlenging van de woningbouwversnelling tot en met 2032 (WBV-II) ligt op schema. In september 2023 is ter besluitvorming aan het college voorgelegd: de evaluatie WBV-I, de aanpak WBV-II, financiële impact van WBV-II. In september 2023 is tevens de raad hierover geïnformeerd, vooruitlopend op de begrotingsbehandeling in oktober-november 2023. De financiële consequenties van WBV-II worden structureel in de begroting opgenomen.

8.03.03 In regionaal verband sluiten we een (nieuwe) woondeal met provincie en het Rijk, in het kader van de nationale bouw- en woonagenda

In 2019 is een woondeal gesloten tussen SGE, provincie en Rijk. In de nationale bouw- en woonagenda pakt het Rijk nog meer de regie door eerst afspraken te maken met de provincies (planning rijk najaar 2022) en daaropvolgend landelijk dekkende woondeals (eind 2022, begin 2023). Deze woondeal heeft mogelijk invloed op de regionale woningbouwafspraken en het lokale woonbeleid.

Resultaat



Op 9 maart 2023 is de woondeal Zuidoost-Brabant ondertekend door 21 gemeenten, 13 woningcorporaties, provincie en Rijk. De woondeal bevat een ondergrens voor de woningbouwopgave. De woondeal wordt gemonitord en regelmatig geactualiseerd.

8.03.04 Het huidig principeverzoekenproces wordt geëvalueerd en daar waar nodig aangepast

Bij de start van de Woningbouwversnelling in 2019 is besloten om de principeverzoeken 2 keer per jaar gebundeld te behandelen. De gedachte was dat hiermee efficiënter kon worden gewerkt. Er wordt in 2023 gekeken hoe dit proces is gelopen. Daarbij zal tevens onderzocht worden of (ruimtelijke) plannen, in het licht van de nieuwe Omgevingswet, ook middels andere processen behandeld kunnen worden.

Resultaat



Onderdeel van de aanpak WBV-II tot 2032 is om terug te grijpen op een geclusterde behandeling van principeverzoeken 2x per jaar, zoals dat ook reeds in de aanpak WBV-I tot 2025 was opgenomen, maar waar dat in 2021 om capaciteit-technische redenen was losgelaten. Bij de pilot omgevingsplan Zonderwijk onderzoeken wij de verdere vereenvoudiging waardoor voor minder activiteiten een formele toestemming (oa vergunning) nodig is.

Doelstelling

8.04 Werken met de Omgevingswet

We zorgen ervoor dat we kunnen werken met de nieuwe instrumenten uit de Omgevingswet, zodat we onze ambities waar kunnen maken.

Activiteit(en)

8.04.01 Stellen we een handboek werkprocessen Omgevingswet op en implementeren dat

Het handboek werkprocessen Omgevingswet omvat alle werkprocessen die veranderen door de komst van de Omgevingswet. Samen met verschillende clusters stellen we deze werkprocessen (integraal) op zodat de relevante medewerkers weten hoe ze met de nieuwe Omgevingswet moeten werken. De processen zien erop toe dat de klantreis in de organisatie is geborgd.

Resultaat



Activiteit is afgerond, maar de werkprocessen zullen tijdens het werkproces continu worden geupdate.

8.04.02 Stellen we een participatiebeleid bij ruimtelijke initiatieven op en dragen deze ook uit

Om meer gehoor te geven aan het belang van de inwoner stellen we een participatiebeleid op waarin we de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid beschrijven. We zoomen hier in op de toepassing van participatie bij de verschillende instrumenten van de Omgevingswet en verwerken dit in de werkprocessen.

Resultaat



De nota Participatie onder de Omgevingswet is vastgesteld in de raadsvergadering van 18 april 2023. Bij de processen van ruimtelijke initiatieven werken we volgens het vastgestelde beleid.

8.04.03 Stellen we vóór 2030 één omgevingsplan voor heel Veldhoven op. Daarvoor zijn we in 2022 aan een pilot gestart voor de wijk Zonderwijk en bouwen we in 2023 voort op de inzichten uit deze pilot

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt hebben we een tijdelijk omgevingsplan (van rechtswege). Het omgevingsplan is de opvolger van het bestemmingsplan, en één van de kerninstrumenten onder de Omgevingswet. Het tijdelijke omgevingsplan vormen we stapsgewijs om naar een definitief omgevingsplan voor de gehele gemeente. Dit doen we gebiedsgericht. Zo starten we met een omgevingsplan voor de wijk Zonderwijk, de pilot omgevingsplan Zonderwijk. De resultaten, lessen en inzichten van deze pilot benutten we om te komen tot een omgevingsplan voor het gehele grondgebied van Veldhoven.

Resultaat



De eerste concept-regels voor het Omgevingsplan Zonderwijk zijn gereed. In 2023 is ook een strategische planning vastgesteld waarin een planning is opgenomen om te komen tot één omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente Veldhoven.

Meetindicatoren

Nr.	Doel	Naam	Eenheid	Bron	Streefwaarde	Realisatie
8.01		Leefbarometer.nl *	9 categorieën van 'Zeer onvoldoende' tot 'Uitstekend'	Ministerie van Binnenlandse Zaken		
8.02		Gemiddelde WOZ waarde (BBV)	Duizend euro	CBS	-	444,00
8.02		Demografische druk (BBV)	%	CBS	-	74,80
8.02		Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (BBV)	In Euro's	COELO		770,97
8.02		Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (BBV)	In Euro's	COELO		859,98
8.02		Startersleningen	Aantal uitgegeven leningen	SVN	14	19,00
8.02		Stimuleringsleningen	Aantal uitgegeven leningen	SVN	30	35,00
8.02		Taakstelling vergunninghouders	% gerealiseerd	Gemeente	1	83,00
8.03		Nieuw gebouwde woningen (BBV)	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	25	14,00
8.03		Opgeleverde woningen	Aantal	Gemeente	500	322,00
8.03		In aanbouw genomen woningen	Aantal	Gemeente	500	467,00
8.03		Prioritaire segmenten of doelgroepen	% sociale huur	Gemeente	0	32,00

* Met behulp van de Leefbaarometer kan de leefbaarheid in alle bewoonde wijken, buurten en straten in Nederland gemonitord worden. De Leefbaarometer laat zien hoe de situatie van de leefbaarheid er is en hoe die zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Hiermee biedt de Leefbaarometer informatie voor beleidsvoorbereiding, -bijsturing en -evaluatie voor verschillende partijen die betrokken zijn bij de leefbaarheid van wijken en buurten. De leefbaarometer wordt elke 2 jaar geactualiseerd.

Wat heeft het gekost?

Programma 8	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	Verschil rek. 2023 met	
		oorspr.	incl. wijz.		begr. 2023	rek. 2022
Lasten	26.927	35.306	25.692	19.106	6.586	7.821
Baten	26.382	37.787	25.053	16.281	-8.772	-10.101
Saldo (- = nadeel)	-545	2.481	-639	-2.825	-2.186	-2.280

Toelichting

De lagere lasten van € 6.586 (voordeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Herziening partiele wijziging bestemmingsplannen algemeen (€ 159 voordeel)

Dit voordeel ontstaat met name door lagere kosten op specifieke projecten, zoals Ambachtslaan (€ 41), Djept (€ 56) en Gansepoel (€ 44). Doordat er geen procedures meer spelen rondom de Ambachtslaan zijn de kosten lager dan geraamd. Voor Djept en Gansepoel is per 1 januari 2023 een BGE geopend, de hier voorziene kosten zijn ten laste van de bouwgrondexploitatie gebracht vandaar dit hier een voordeel oplevert.

Projecten derden (€ 584 voordeel)

Dit voordeel ontstaat met name door lagere kosten op een aantal projecten. De Run 7000 (€145): In 2023 is beperkt gewerkt aan de ontwikkelingen op De Run

7000. Doordat belanghebbenden in beroep zijn gegaan tegen het bestemmingsplan ligt de ontwikkeling nu stil tot de Raad van State uitspraak doet over de beroepen. Daarom zijn er ook minder kosten gemaakt voor met name interne uren en externe inhuur. Project Coppelmans (€152): In verband met gewijzigde planning ruimtelijke procedures (latere aanvraag omgevingsvergunning) zijn de kosten lager dan geraamd. Verder is er ca € 234.000 aan algemene inhuurkosten begroot die niet zijn gerealiseerd.

Invoering omgevingswet (€ 108 voordeel)

Voor de invoering van de omgevingswet zijn we gestart met een pilot voor een omgevingsplan voor Zonderwijk. We hebben hier echter minder capaciteit aan besteed dan verwacht doordat de stadse woonstraten, zoals opgenomen in de omgevingsvisie, nog een nadere uitwerking moesten krijgen. Dit en de complexiteit van de pilot heeft voor vertraging gezorgd en heeft geleid tot lagere kosten. Daarnaast is veel capaciteit ingezet op het behandelen van ingediende plannen die voor de inwerkingtreding van de omgevingswet aan het einde van het jaar zijn ingediend.

Omgevingsvergunningen meldingen, bouw & brandveiligheid (€ 220 nadeel)

De kosten die hier verantwoord worden bestaan voor het overgrote gedeelte uit de flexibele schil. Afgelopen jaar hebben we die meer in moeten zetten, door het vertrek en ziekte van medewerkers. Ten slotte heeft de implementatie van de omgevingswet ervoor gezorgd dat de basiswerkzaamheden extern belegd moesten worden.

Omgevingsvergunningen en -meldingen algemeen (€ 190 nadeel)

De eindafrekening van de ODZOB zorgt voor het grootste gedeelte van de overschrijding. Daarnaast hebben we een externe partij in de arm genomen om in opdracht van ons een werkproces op te stellen voor het beleggen van een wettelijke taak, de Basisregistratie Ondergrond.

Omgevingsvergunning, handhaving en toezicht (€ 215 nadeel)

De overschrijding wordt met name veroorzaakt door inhuur bouwinspecteurs. Hier staat wel vacatureruimte tegenover. Het is niet gelukt om mensen aan te nemen zodat we zijn blijven inhuren. Ook is er nog een langdurig zieke waar ook voor is ingehuurd. Verder is er een overschrijding van de door de ODZOB verrichte werkzaamheden. Dit komt door de overgang van de ODZOB naar een nieuw financieel systeem, hierdoor is er geen duidelijk overzicht geweest van de verrichte werkzaamheden en zijn facturen pas laat doorgestuurd. Dit alles resulteert in een overschrijding van ca € 215.

Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen (€ 6.286 voordeel)

De lagere lasten komen voornamelijk door lagere lasten op Zilverackers Kransackerdorp. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen per bouwgrondexploitatie verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

De lagere baten van € 8.772 (nadeel) op dit programma worden voornamelijk veroorzaakt door:

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (€ 6.774 nadeel)

De resultaten van de BGE's niet-bedrijventerreinen zijn per saldo € 488 nadelig t.o.v. de begroting. Dit nadeel bestaat voor € 6.286 voordeel op de lasten en en voor € 6.774 nadeel op de baten.

Woningen

	Realisatie	Begroting	Afwijking
Zilverackers, Kransackerdorp	-1.627	-1.184	-443
Noordrand Meerstraat	104	64	40
Djept	0	25	-25
Gansepoel	90	150	-60
	<u>-1.433</u>	<u>-945</u>	<u>-488 nadeel</u>

Voor een nadere toelichting op deze afwijkingen verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid. Overigens worden de negatieve resultaten op de bouwgrondexploitatie via programma 0 onttrokken aan de algemene reserve.

Projecten derden (€ 1.908 nadeel)

De lagere baten komen voornamelijk door lagere baten dan begroot op specifieke projecten zoals De Run 7000 (€ 885 nadeel), project Coppelmans (€ 257 nadeel), project de Bossebaan (€ 932 nadeel), project Zilverkas (€ 122 nadeel) en hogere baten op project de Run 1000 (€ 244 voordeel). In 2023 is beperkt gewerkt aan de ontwikkelingen op De Run 7000. Het is aan de voorkant moeilijk in te schatten hoeveel kosten er tegenover de opbrengsten staan. Dit omdat deze ontwikkeling lange doorlooptijd heeft en relatief complex is. Doordat belanghebbenden in beroep zijn gegaan tegen het bestemmingsplan ligt de ontwikkeling nu stil tot de Raad van State uitspraak doet over de beroepen. Met de initiatiefnemer is contractueel afgesproken dat we BOVO ontvangen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Dit was in 2023 nog niet het geval. Bij de ontwikkeling van de Bossebaan is de BOVO bijdrage nog niet in rekening gebracht in verband met nog niet onherroepelijk zijn van de omgevingsvergunning. Voor project Zilverkas is abusievelijk de ontvangen BOVO bijdrage van € 96 als vooruit ontvangen geboekt, dit had als bate verantwoord moeten worden. Het voordeel op de Run 1000 is dat er vooruitlopend op de te sluiten anterieure overeenkomst, afspraken zijn gemaakt over het in rekening brengen van tussentijdse kosten om zo de gemaakte kosten te dekken. Deze afspraak met initiatiefnemer is later in 2023 tot stand gekomen en niet verwerkt in de begroting.

Overzicht investeringen

Project nr.	Programma 8 Omschrijving	U/I	Budget 2023	Besteding 2023	Restant 2023	Budget 2024-2027	Totaal Budget	Jaar gereed
729023	Vorbereiding Djept (onderzoek/ontwikk.)	U	-504	-551	47	0	47	2023
729023	Vorbereiding Djept (onderzoek/ontwikk.)	I	0	-50	50	0	50	2023
729024	Vorbereiding grond Lange Kruisweg	U	-114	-114	0	0	0	2023
Totaal programma			-618	-715	97	0	97	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

Onze inzet

De aanslagen gemeentelijke belastingen/WOZ-beschikking zijn op 24 februari 2023 aan de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen bekend gemaakt. De Wet WOZ vereist verzending door de gemeente binnen acht weken na aanvang van het kalenderjaar. Het betreft een WOZ-waarde naar peildatum 1 januari 2022. De waardeontwikkeling van de woningen liet tussen de peildatum en de vorige peildatum (1 januari 2021) een stijging zien van gemiddeld 19%. Bij niet-woningen is de gemiddelde waarde ten opzichte van een jaar eerder 1% gestegen.

Tegen de 29.908 waardebeschikkingen zijn 2.011 bezwaren binnengekomen. Dat is 6,72%. In 2022 lag het aantal bezwaren nog op 613 (2,06%). Het zwaartepunt van de bezwaren lag vanwege de waardestijging vooral op bezwaren tegen woningen. Tegen de waarde van woningen is 1.962 keer bezwaar gemaakt. Dat is 1.349 meer dan in 2022. Van die bezwaren waren er 551 gegrond. Vanwege het enorme aantal zijn de bezwaarschriften niet allemaal vóór de wettelijke termijn van 31 december 2023 afgehandeld. Wel zijn ze, op een enkeling na, afgehandeld binnen de verdagingsstermijn van zes weken na 1 januari 2024. Belanghebbenden zijn daarover, als daarvan sprake was, allemaal geïnformeerd.

De forse waardestijging heeft grote invloed gehad op het aantal ingediende bezwaarschriften en de afhandeling daarvan. Daarnaast is het aandeel ingediende bezwaarschriften van zogenaamde No-Cure-No-Pay-bureaus (NCNP-bureaus) buitensporig toegenomen. De behandeling van deze bezwaarschriften neemt veel meer tijd in beslag dan bezwaarschriften van inwoners zelf. Zo wordt standaard verzocht om alle aan de waardering ten grondslag liggende stukken (door een uitspraak elders in het land zijn gemeenten verplicht die gegevens te verstrekken), en wordt standaard verzocht om een hoorzitting. Daarmee neemt de druk op het bezwaarproces toe. Bovendien leidt een gegrond bezwaar van een NCNP-bureau tot forse kostenvergoedingen. Omdat de WOZ-waarde geen exacte wetenschap is, maar een indicatie van de marktwaarde, is deze betwistbaar en ligt het percentage gegronde bezwaren rond de 28,1%. Dat ligt iets onder het landelijk gemiddelde. Overigens is de verwachting dat het aantal bezwaarschriften en beroepschriften de komende jaren en de daarmee gemoeide kosten wat zal afnemen, vanwege een wetswijziging ten aanzien van de hoogte van proceskostenvergoeding en de uitbetaling daarvan.

De Waarderingskamer, wettelijke toezichthouder op de uitvoering van de Wet WOZ, heeft aan Veldhoven in 2023 het maximaal aantal van vijf sterren gegeven voor de uitvoering.

De WOZ-waarde wordt niet alleen gebruikt voor de gemeentelijke OZB, en in Veldhoven ook voor de reclamebelasting en de BIZ, maar ook voor de watersysteemheffing (waterschap), eigenwoningforfait inkomstenbelasting, verhuurdersheffing, erfbelasting, hypotheekaanvragen en voor de bepaling van de maximale huur in het woningwaarderingstelsel.

Door van de verdergaande digitalisering en dienstverlening is ook in 2023 gebruik gemaakt van de berichtenbox van MijnOverheid. Dat betekent dat aanslagen gemeentelijke belastingen en herinneringen, wanneer inwoners daarvoor toestemming hebben gegeven, in de berichtenbox worden geplaatst. Ongeveer de helft van alle aanslagen werd digitaal verzonden. Daarnaast heeft de afdeling de digitale belastingbalie ingericht. Inwoners en bedrijven kunnen zo eenvoudiger zelf bezwaar indienen,

verzoeken om een betalingsregeling of een automatische incasso afsluiten. Ook in 2023 kon daarvan gebruik worden gemaakt.

Deze paragraaf gaat in op de onderdelen die betrekking hebben op de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven. Dat zijn de volgende:

1. onroerende zaakbelasting;
2. afvalstoffenheffing;
3. rioolheffing;
4. hondenbelasting;
5. begraafrechten;
6. marktgelden;
7. toeristenbelasting;
8. reclamebelasting Veldhoven dorp;
9. bedrijven investeringszone City Centrum;
10. leges;
11. parkeerbelasting;
12. kwijtscheldingsbeleid;
13. lokale lastendruk.

Voor de heffingen genoemd bij de nummers 2/3/4/5/6 geldt, dat we ervan uitgaan dat, met de tarieven die zijn vastgesteld, we niet meer geld aan de burgers vragen dan dat het de gemeente kost.

Met de inkomsten moeten de kosten worden betaald. In deze paragraaf geven we met een percentage aan in hoeverre dat is gelukt.

In 2023 zijn voor deze producten de navolgende inkomsten begroot/bereikt:

Heffingssoort	Bereikt 2022	Begroot 2023	Bereikt 2023
OZB	13.618	15.053	15.016
parkeerbelasting	681	704	692
toeristenbelasting	183	299	378
hondenbelasting *	350	394	368
marktgelden *	22	20	22
(bouw)leges	2.151	1.407	1.400
begraafrechten *	119	132	126
afvalstoffenheffing *	5.038	5.410	5.439
rioolheffing *	3.758	3.753	3.734
reclamebelasting Dorp	49	51	49
Bedrijveninvesteringszone	294	314	300
totaal	26.263	27.537	27.524

* Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt

1. Onroerend zaakbelasting

De onroerende zaakbelastingen worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de gemeente voldoende geld heeft om alle kosten te betalen. Elk jaar wordt van alle onroerende zaken (gebouwen en grond) de waarde vastgesteld. Het bedrag dat men aan onroerende zaakbelasting moet betalen is een percentage van deze waarde.

De bedoeling is om de onroerende zaakbelastingen elk jaar te verhogen met het inflatiepercentage. Voor het jaar 2023 is dit percentage 2,4%. Daarnaast is besloten tot een extra verhoging van 4% en een inflatiecorrectie van 3,8% over eerdere jaren. De totale verhoging van de opbrengst ten opzichte van 2022 komt daarmee op 10,2%. In 2023 bedraagt de opbrengst € 15.016.

De tarieven voor 2023 zijn aangepast aan de waardeontwikkeling van de onroerende zaken in de periode tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022. Zo verdient of verliest de gemeente niets aan de waardeontwikkeling. De gemiddelde waardeontwikkeling voor het belastingjaar 2023 was voor woningen + 19%. Voor niet-woningen, zoals bedrijven en instellingen, was de gemiddelde waardeontwikkeling +1%.

De percentages zijn voor het belastingjaar 2023:

Woningen

eigenaar 0,0888%

Niet-woningen

eigenaar 0,2451%

gebruiker 0,1399%

2. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing moet door huishoudens worden betaald. De gemeente is wettelijk verplicht bij elk huishouden waar huishoudelijk afval kan ontstaan, dit te verzamelen. Voor panden die geen woning zijn, bestaat deze wettelijke verplichting niet.

In 2023 bedragen de tarieven:

Afvalstoffenheffing

Eenpersoonshuishouden € 207,69

Meerpersoonshuishouden € 296,70

De afvalstoffenheffing mag alleen worden gebruikt om de kosten die de gemeente heeft, voor de inzameling en verwerking van afval, te dekken. In het jaar 2023 werd een bedrag teruggegeven van € 0,93.

Berekening kostendekking van de Afvalstoffenheffing

kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	5.334
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	993
netto kosten taakveld	4.341
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	147
- btw	1.094
totale kosten	5.582
opbrengst heffingen	5.439
Dekkingspercentage	97,45%

3. Rioolheffing

Rioolheffing moet je betalen zodat de gemeente de kosten van beheer- en onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel kan bekostigen. De gemeente Veldhoven heeft steeds volledige kostendekking voor ogen. In 2023 is het tarief voor gebruikers, bij een jaarlijkse waterafvoer tot en met 350m³, verhoogd van € 183,43 naar € 186,69.

In 2023 werd een bedrag van € 16,75 aan inwoners en bedrijven teruggegeven. De gemeente deed dat door dit bedrag in mindering te brengen op het totaalbedrag van de aanslag "Gemeentebelastingen 2023".

Berekening kostendekking van de rioolheffing

kosten taakveld(en) inclusief (omslag)rente	3.559
inkomsten taakveld(en) exclusief heffingen	720
netto kosten taakveld	2.839
toe te rekenen kosten:	
- overhead inclusief (omslag)rente	264
- btw	630
totale kosten	3.734
opbrengst heffingen	3.734
Dekkingspercentage	100,01%

4. Hondenbelasting

Deze belasting moet worden betaald als je één of meerdere honden houdt. Een gemeente is vrij om te bepalen wat zij per hond daarvoor vraagt. In Veldhoven is het bedrag gekoppeld aan de kosten die de gemeente heeft voor het in stand brengen en houden en het schoonhouden van uitlaatterreinen voor honden en voor het handhavingsbeleid. In 2023 is de hondenbelasting verhoogd naar de volgende tarieven:

Tarieven

Per hond	€ 90,25
Kennel	€ 270,75

Het dekkingspercentage voor 2023 is uitgekomen op 65,80%.

5. Begraafrechten

Begraafrechten moet je betalen als iemand op begraafplaats de Hoge Boght wordt begraven of een urn wordt geplaatst. De tarieven voor de begraafrechten zijn in 2023 ten opzichte van 2022 met het inflatiepercentage van 6,2% verhoogd. De lasten zijn ongeveer een ton hoger dan vorig jaar, terwijl de opbrengsten wat lager zijn. Uiteindelijk is een dekking van 29,61 % bereikt.

6. Marktgeden

Marktgeden betalen degenen die een marktkraam op de weekmarkt op het Meiveld hebben. De bedragen moeten worden betaald voor het innemen van een standplaats op de als marktplaats aangewezen gemeentegrond voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is. De tarieven zijn in 2023 met het inflatiepercentage van 6,2% verhoogd.

Tarieven:

Losse standplaats per dag per strekkende meter	€ 2,02
Vaste standplaats per kwartaal per strekkende meter	€ 22,27
Standwerkersplaats per dag	€ 2,02

Voor het belastingjaar 2023 is de kostendekking 67%.

7. Toeristenbelasting

Deze belasting betalen toeristen als ze binnen de gemeente verblijven met overnachting tegen vergoeding. De toeristen maken namelijk gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen binnen Veldhoven geen belastingen. Voor het jaar 2023 is het tarief ten opzichte van 2022 voor hotelovernachtingen verhoogd naar € 2,70. De overige tarieven zijn gehandhaafd op € 1,60.

Vanwege de coronacrisis is het aantal overnachtingen sinds 2020 sterk verminderd. In 2023 heeft het herstel zich echter ingezet. Het gevolg daarvan is dat de gemeente meer inkomsten heeft ontvangen dan begroot. De meeropbrengst ten opzichte van de begroting is ruim € 78.000.

8. Reclamebelasting Veldhoven-Dorp

In 2023 is een opbrengst van € 49.000 bereikt.
Dit is € 2.000 minder dan begroot.

9. Bedrijveninvesteringszone Citycentrum

De bedrijveninvesteringszone is een belasting die op verzoek van ondernemers door de gemeente wordt geheven. De opbrengst van de belasting wordt als subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ Citycentrum Veldhoven, die de subsidie gebruikt voor activiteiten ter versterking van de centrumfunctie.

In 2023 is een opbrengst van € 300.000 bereikt. Dat is € 14.000 minder dan begroot.

De reclamebelasting en de bedrijveninvesteringszone vormen geen inkomstenbron voor de gemeente. De opbrengsten komen, met uitzondering van de kosten die de gemeente maakt, geheel ten goede aan de ondernemers. De te betalen bedragen zijn dan ook afhankelijk van het bedrag dat de ondernemers bij de begroting aangeven dat er bij hen geïnd moet worden.

10. Leges

Leges moet je betalen als je de gemeente vraagt om voor jou een dienst te verlenen die door de gemeente vanuit haar publieke en/of wettelijke taken wordt verleend.
De gemeente vraagt niet meer dan wat de dienstverlening kost.

De legestabel is in 3 titels onderverdeeld

Titel I Algemene Dienstverlening

Titel II Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel III Dienstverlening vallen onder Europese dienstenrichtlijn

Voor Titel I is in de begroting over 2023 een dekkingpercentage van 93,23% opgenomen. Bereikt is een dekkingpercentage van 120,89%.

Het dekkingpercentage Titel II werd begroot op 100,03%. Bereikt is een percentage van 93,53%. Dat wordt met name veroorzaakt door extra bouwactiviteiten.

Voor Titel III heeft de raad besloten om niet kostendekkend te werken.

Voor 2023 werd een dekkingpercentage begroot van 14,88%.

Bereikt is een percentage van 15,62%.

Voor de totale legesverordening is een kostendekking begroot van 94,40%. Gerealiseerd is een percentage van 97,13%.

Een nadere uitwerking van de kosten en opbrengsten van de specifieke legesonderdelen verwijzen wij naar de bijlage.

11. Parkeerbelasting

Nadat de gemeenteraad van Veldhoven heeft besloten om bepaalde locaties aan te wijzen als parkeerterreinen, waarvoor men voor parkeren moet betalen, geldt de tariefheffing als een belastingheffing (zgn. parkeerbelasting). Vanaf november 2020 is er op de parkeerterreinen in en om het Citycentrum en in de parkeergarage Geer, voor de eerste 2 uur, gratis parkeren ingevoerd. De ondernemers in het Citycentrum betalen mee

aan de kosten die dit met zich meebrengt.

In 2023 zijn de tarieven niet verhoogd. Een dekkingspercentage wordt voor de parkeerbelastingen niet gehanteerd. Dit komt omdat de inkomsten afhankelijk zijn van het aantal keren dat geparkeerd wordt en de tarieven niet afhankelijk zijn gemaakt van de kosten.

12. Kwijtscheldingsbeleid

Voor personen die niet in staat zijn om hun gemeentelijke belastingen te betalen wordt, onder voorwaarden, volledige kwijtschelding verleend. Kwijtschelding kan alleen worden verleend voor:

- de afvalstoffenheffing (met uitzondering van extra klike's);
- de rioolheffing (tot het bedrag van een verbruik tot en met 350m³);
- de hondenbelasting (voor de 'eerste' hond);
- de onroerende zaakbelasting (in zeer uitzonderlijke gevallen).

Kwijtschelding van overige belastingen en heffingen wordt niet verleend.

In boekjaar 2023 is aan kwijtschelding € 218.460 verleend.
Deze kwijtschelding verleende kwijtschelding per belastingsoort bedraagt:

Heffingssoort	2023
OZB	0
hondenbelasting	8
afvalstoffenheffing	115
rioolheffing	95
totaal	218

In 2023 zijn er 630 verzoeken om kwijtschelding ingediend. Hiervan zijn 517 verzoeken geheel, en 11 verzoeken gedeeltelijk toegekend. In 2023 werden in totaal 11 aanvragen minder ingediend dan in 2022, maar werden er 18 meer toegekend.

Kwijtschelding die wordt verleend op de hondenbelasting en de onroerende zaakbelasting, wordt in mindering gebracht op de totaalopbrengst van dit product. Kwijtschelding verleend voor de afvalstoffen- en rioolheffing komt ten laste van het minimabeleid (programma 6).

13. Lokale lastendruk

In de begroting van 2023 is uitgegaan van een WOZ-waarde van een gemiddelde woning van € 448.000. Uiteindelijk is de gemiddelde waarde uitgekomen op € 444.000. De lastendruk voor een gemiddeld gezin bedroeg in 2023:

	2022	2023
Gemiddelde waarde	376.000	444.000
OZB eigenaren	355,70	394,27
afvalstoffenheffing	275,53	296,70
Lastenverlichting	0,00	-0,93
rioolheffing	183,43	186,69
Lastenverlichting	-11,85	-16,75
totaal	802,81	859,98

In de tabel van Coelo (Centrum Onderzoek Economie Lagere Overheden) waar de woonlasten per gemeente worden vergeleken, staat Veldhoven in 2023 in de ranking van laagste woonlasten op plek 155 bij eigenaren/gebruikers en 194 bij huurders (van de 342 gemeenten).

Samenvatting kostendekkingen

	Begroot 2023	Bereikt 2023
Afvalstoffenheffing	100,00%	97,45%
Rioolheffing	100,00%	100,01%
Marktgelden	100,00%	67,00%
Begraafrechten	48,00%	29,61%
Hondenbelasting	100,00%	65,80%
Leges Titel I, II en III	94,40%	97,13%

** De bedragen van de leges komen tot stand op basis van begrote aantallen en begrote kosten. Deze aantallen en kosten worden per hoofdstuk bepaald.*

Tussen de hoofdstukken binnen een titel mag "kruisbestuiving" plaatsvinden. Dit betekent dat het mogelijk is om op bepaalde onderdelen meer dan 100% dekking te bereiken waarmee de lagere opbrengst op andere onderdelen kan worden gecompenseerd.

Een uitzondering hierop vormen de vergunningen, die vallen onder de Europese Dienstrichtlijn. Deze vergunningen mogen per hoofdstuk maximaal kostendekkend zijn en zijn daarom ook geclusterd in titel III van de tarieventabel.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe de gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt. Hiervoor geven we inzicht in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit), en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen.

Verder maken kengetallen inzichtelijk hoeveel (financiële) ruimte de gemeente heeft om incidentele en structurele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen;
- kengetallen.

Het beleid over risicomangement en weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota 'Risicomangement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2023'.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor deze jaarstukken zijn de risico's geïnventariseerd, samen met de kans dat ze optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van de inventarisatie hebben we een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een zogeheten risicoscore verbonden. Dit hebben we gedaan door de kansklasse te koppelen aan de gevolgklasse. Hierdoor kunnen we de risico's onderling rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moeten de hoogste prioriteit krijgen en dus als zodanig 'gemanaged' worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart telt op dit moment 48 risico's.

Financieel gevolg (x)

$x > € 1.000$

$€ 500 < x < € 1.000$

$€ 200 < x < € 500$

$€ 50 < x < € 200$

$x < € 50$

2					
	1			2	
4	5	2			
11	4	4	1	2	
5	2	3			
	10%	30%	50%	70%	90%

Kans

In de tabel hieronder worden 10 risico's aangegeven die de grootste invloed hebben op het risicoprofiel van de gemeente.

Tabel 1: 10 risico's met de meeste invloed

Belangrijkste risico's	Kans (%)	Gevolg (max. in € 1.000)	Invloed (%)
1 Risico's BGE Zilverackers: afzetrisico (30%), realisatie-planologisch (50%) en realisatie stikstofrisico (70%)	99	827	28,6
2 Claim ontwikkeling Heibloem	90	600	18,9
3 Gesubsidieerde instellingen kunnen niet voldoen aan hun verplichtingen (financieel en/of beleidsmatig)	50	300	5,2
4 Planschadevergoeding aansluiting A67	50	250	4,4
5 Heffing vennootschapsbelasting op reclame en parkeren	70	170	4,2
6 Ongeautoriseerde toegang ICT infrastructuur/ Cyber crime	20	500	3,5
7 Derving huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30	300	3,2
8 Negatief aanbestedingsresultaat	30	300	3,2
9 Uitkering verstrekken aan teruggekomen SIB (Social Impact Bond) deelnemers	20	364	2,5
10 Bosbrand (herplantplicht na brand)	30	200	2,1
Totaal maximaal geldgevolg top 10 risico's		€ 3.811	
Maximaal geldgevolg overige risico's (38)		€ 6.124	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's		€ 9.935	

Beheersen

We vinden het belangrijk om beheersmaatregelen te treffen bij risico's. Met deze beheersmaatregelen wordt de kans en/ of gevolg van het risico kleiner. Als we het weerstandsvermogen bepalen, houden we rekening met de beheersmaatregelen. Voor vijf van de 10 belangrijkste risico's is een beheersmaatregel actief. In totaal zijn voor 27 van de 48 risico's maatregelen getroffen. Dit betekent niet dat wij voor 21 risico's geen maatregelen treffen. Een risico kan worden geïdentificeerd vóór en ná het toepassen van maatregelen. Er worden ook risico's meteen geïdentificeerd op het niveau ná maatregelen. Dan is het niet zinvol om alsnog maatregelen te formuleren.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen.

Op basis van de beleidsnota wordt de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt opgebouwd:

Reserve benoemde risico's	4.134
Begrotingspost onvoorzien	156
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.290

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente risico's financieel kan opvangen zonder beleid te hoeven aanpassen. Als dit getal 100% is of hoger, kunnen de risico's worden opgevangen. Wij streven altijd naar 100%.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Om te garanderen dat ons weerstandsvermogen toereikend is, streven we naar een norm van 100%. Dit percentage is gekwalificeerd als 'ruim voldoende'. Om ongewenste schommelingen te voorkomen, hanteren we een minimum van 82% en een maximum van 141%. Buiten deze marges vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan of romen we die af.

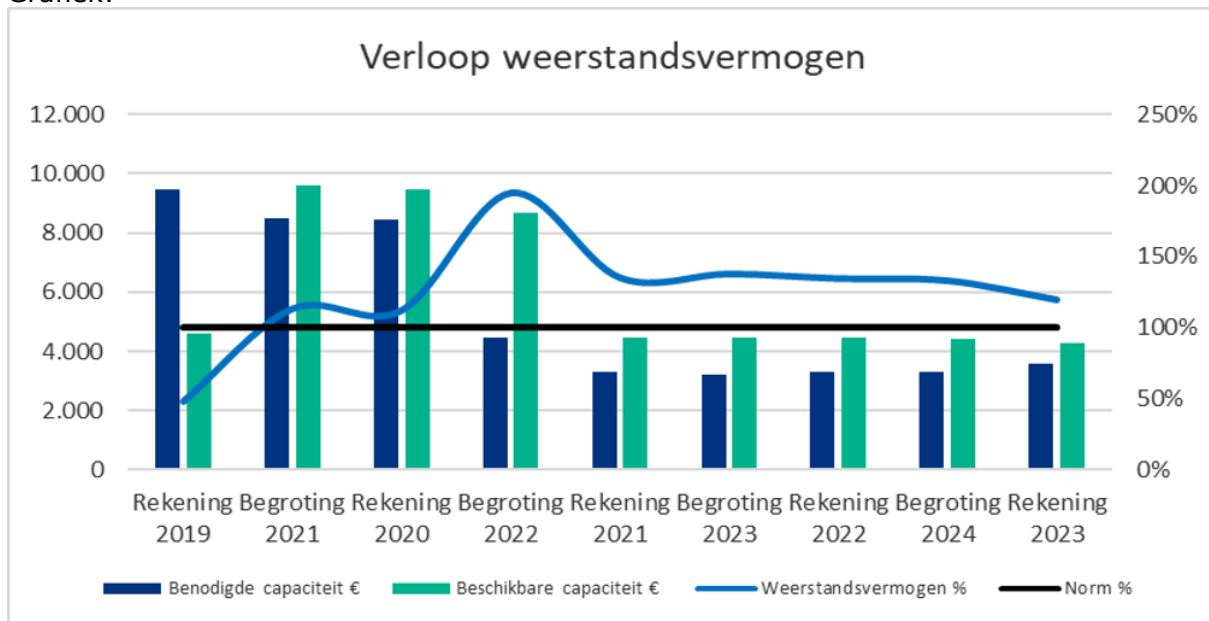
De benodigde weerstandscapaciteit bepalen we door van alle risico's de kans te vermenigvuldigen met het maximale schadegevolg. Daarna vermenigvuldigen we dit met 1,25. Deze berekening levert een benodigde weerstandscapaciteit op van € 3.576. Bij dit bedrag is het weerstandsvermogen 100%

Zoals aangegeven is de beschikbare weerstandscapaciteit nu € 4.290. Het weerstandsvermogen is dan $\frac{€ 4.290}{€ 3.576} = 120\%$.

Dit percentage valt binnen de bovengrens van 141%.

Hieronder een grafiek met het verloop van het weerstandsvermogen de afgelopen jaren.

Grafiek:



Ontwikkelingen

Vergeleken met het vorige actualisatiemoment – de Begroting 2024 – waren er de volgende ontwikkelingen:

- Er is een nieuw risico benoemd. Over bouwplan Heibloem is een besluit genomen over de vergunning. Hierdoor is de ontwikkeling niet mogelijk. Het risico is dat de initiatiefnemer een claim indient bij de gemeente. De kans hierop is ingeschat op 90% en het maximaal schadegevolg is € 600.
- Het risico op een naheffing van Attero vanwege te weinig aangeleverd brandbaar afval is opgetreden. Aan Attero is via de MRE de naheffing betaald van € 175. Dit risico had een kans van 90% en een maximaal schadegevolg van € 371.

Risico's grondexploitatie

Om een goed beeld te krijgen van de risico's van bouwgrondexploitatie (BGE), zijn de risico's per afzonderlijk BGE-project geïnventariseerd. Aan de hand van een inventarisatie is per BGE-project een integraal risico bepaald. Als dit risico lager is dan het verwachte BGE-resultaat, wordt er geen risico opgenomen. Als dit risico hoger is dan het verwachte BGE-resultaat, is voor dit verschil een risico opgenomen, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Kengetallen

Hieronder de kengetallen.

De kengetallen die de wet voorschrijft, gaan in op totale financiële componenten zoals het totale eigen vermogen, totale baten etc. De bepaling van het weerstandsvermogen bevat één component van het eigen vermogen, namelijk de reserve benoemde risico's. Er is geen verband tussen het weerstandsvermogen en de kengetallen. De kengetallen

geven een aanvullend inzicht in de financiële weerbaarheid (kunnen we financieel tegen een stootje) en wendbaarheid (kunnen we ons financieel aanpassen aan veranderende omstandigheden) bovenop het weerstandsvermogen.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen		
	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	78%	91%	85%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	76%	88%	82%
Solvabiliteitsratio	28%	29%	30%
Structurele exploitatieruimte	5%	0%	5%
Grondexploitatie	40%	30%	37%
Belastingcapaciteit	89%	96%	91%

Toelichting kengetallen

- **Netto schuldquote:**
Dit kengetal geeft de schulden van de gemeente aan, in een percentage van de totale baten. Op de schulden zijn de financiële vorderingen in mindering gebracht, behalve de langlopend verstrekte leningen, zoals startersleningen.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen:**
Hier wordt hetzelfde aangegeven als bij bovenstaande netto schuldquote waarbij de langlopend verstrekte leningen in mindering worden gebracht op de schuldpositie.
- **Solvabiliteitsratio:**
Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen is uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.
- **Structurele exploitatieruimte:**
Dit getal geeft aan in hoeverre de structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- **Grondexploitatie:**
Dit kengetal geeft de boekwaarde van de bouwgrondexploitatie weer in verhouding tot de totale baten.
- **Belastingcapaciteit:**
Bij dit getal worden de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld gezin opgeteld en afgezet tegen een landelijk gemiddelde. Dit percentage kan geïnterpreteerd worden als de benutte belastingcapaciteit.

Beoordeling kengetallen

Ten eerste wordt opgemerkt dat de Begroting 2023 eerder is opgesteld dan de Rekening 2022. Verder zijn de kengetallen van de Begroting 2023 overgenomen uit de primitieve begroting.

De schuldquoten zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat we € 6.700 minder hebben geïnvesteerd in 2023. Om de investeringen te financieren lenen we geld. Deze lagere investeringen werken ook door in de solvabiliteit. Deze wordt hoger omdat er minder geld is geleend. Daarnaast is er een hoog positief resultaat van € 3.138. Dit resultaat is nog niet bestemd en is daardoor onderdeel van het eigen vermogen. Hierdoor is de solvabiliteit ook hoger. Weliswaar niet veel hoger en wel in lijn met de solvabiliteit zoals begroot, vanuit financieel perspectief een goede ontwikkeling. Verder is voor € 24.000 minder bouwgrond verkocht. Hierdoor daalt de solvabiliteit en stijgt het kengetal Grondexploitatie. De woonlasten die we in rekening hebben gebracht in 2023 waren iets lager dan begroot. Dit komt omdat de gemiddelde WOZ waarde van een huis € 4 lager

was dan begroot. Het landelijk gemiddelde was € 40 (als absoluut bedrag, niet in € 1.000) hoger. Daardoor is dit kengetal 5% lager dan begroot.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte is een belangrijke taak van de gemeente.

Om dit beheer te ondersteunen, heeft de gemeente een allesomvattend beheerkader openbare ruimte.

Dit beheerkader beschrijft het doel van het beheer van wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering, verkeersregelininstallaties en gebouwen. Deze doelen zijn vertaald naar beheerplannen (assetsheets). De reden hiervan is om duidelijk de kaders voor het beheer van de openbare ruimte vast te leggen. Hierbij wordt uitgegaan van het bestaande beleid dat door de gemeenteraad is vastgesteld. De beheerplannen hebben een looptijd van 4 jaar. Voor de uitvoering stelt de gemeente plannen op in de vorm van projecten en (onderhouds-)bestekken.

In 2020 zijn de beheerplannen Openbare Verlichting, Verkeersregelininstallaties, Riool (voorheen vGRP), Groen en Wegen vernieuwd. In 2021 is het beheerplan voor gebouwen vernieuwd. Dit betekent dat de gemeente op dit moment nog altijd beschikt over actuele beheerplannen voor deze vakgebieden.

De beheeractiviteiten vinden plaats op verschillende momenten door het jaar heen. Onder beheer op korte termijn vallen het jaarlijks terugkerende onderhoud, de (kleine) noodzakelijke reparaties en het groot onderhoud dat in het eerste planjaar in het beheerplan is opgenomen. Deze werkzaamheden zijn bekend op de ongeplande reparaties na. Tot de beheeractiviteiten op middellange termijn rekenen we het onderhoud dat in het tweede tot het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn op hoofdlijnen bekend. Onder de beheeractiviteiten op lange termijn valt het onderhoud dat na het vierde planjaar van het beheerplan uitgevoerd moet worden. Deze werkzaamheden zijn slechts in grote lijnen bekend.

Wegen

Kader

Het groot onderhoud van wegen vindt plaats volgens de 'Systematiek van het rationele wegbeheer' van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). Hierdoor wordt op een logische manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke maatregelen moeten worden getroffen om volgens de vooraf gestelde CROW-norm het afgesproken onderhoudsniveau te bereiken. Deze systematiek geeft aan welke middelen hiervoor vereist zijn.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente gaat uit van het 'basiskwaliteit onderhoudsniveau', waarbij wegen veilig worden gehouden, om ongevallen en aansprakelijkheidstellingen tot een minimum te beperken.

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het totale wegennet laat de gemeente Veldhoven geregeld inspecties uitvoeren. Deze inspecties worden uitgevoerd volgens de door het CROW opgestelde en landelijk geaccepteerde 'Methodiek voor de globale visuele inspectie'. Deze methode is toepasbaar voor alle verharde wegen. Onverharde zandwegen worden daarom in het kwaliteitsonderzoek niet meegenomen.

In 2023 hebben we ons voornamelijk gericht op het herstellen van lokale kleine schades. Daarnaast zijn er ook enkele grotere onderhoudsmaatregelen aan asfaltwegen uitgevoerd en hebben we extra aandacht besteed aan het onderhoud van fietspaden.

Financiën

Voor groot onderhoud van wegen zijn de onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Wegen	2023	2024	2025	2026
Groot onderhoud	€ 1.360	€ 1.360	€ 1.360	€ 1.360

De verschillende producten, projecten en voorzieningen maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Voor vervangingswerkzaamheden aan wegen worden per werk aparte kredieten aangevraagd.

Openbaar groen

Kader

Het gewenste onderhoudspeer is omschreven in het groenbeleidsplan. Om het groenonderhoud in de openbare ruimte zo doeltreffend mogelijk uit te voeren, vinden onderhoud en beheer van het groen plaats op basis van het groenbeheerplan, de waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.

Prestaties en kwaliteit

Bij het onderhoud onderscheiden we de kwaliteitsniveaus A, B en C. Deze sluiten aan op de landelijke kwaliteitsniveaus van CROW en geven achtereenvolgens een hoogst verzorgd niveau, een normaal niveau (basiskwaliteit) en een natuurgericht niveau weer. De verdeling van het openbaar groen in Veldhoven over deze drie niveaus is in onderstaande tabel weergegeven.

Groen	Niveau A (optimaal)	Niveau B (basis)	Niveau C (natuurlijk)
% van totale oppervlakte	3 %	40 %	57 %

In 2023 zijn de onderhoudsniveaus behaald door de uitvoering van de onderhoudsbestekken. Daarnaast is er opnieuw aandacht gegeven aan biodiversiteit. Door de uitvoering van bepaalde maatregelen wordt de kans op een grotere biodiversiteit vergroot. Net als voorgaande jaren is er ook in 2023 verder uitvoering gegeven aan het planmatig boombeheer.

Financiën

Voor vervanging van groen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Groen	2023	2024	2025	2026
Vervanging	€ 640	€ 660	€ 676	€ 692

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 5 (Sport, cultuur en recreatie).

Openbare verlichting

Kader

Op dit moment heeft de gemeente Veldhoven geen beleidsplan openbare verlichting. Het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en de onderhoudsaanpak aan de openbare verlichting.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor openbare verlichting geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de openbare verlichting.

In 2023 zijn opnieuw investeringen gedaan voor de ombouw naar energiezuinige LED verlichting. Het reguliere onderhoud is samen met de onderhoudsaannemer ook in 2023 uitgevoerd op basis van een onderhoudscontract.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van openbare verlichting zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Openbare verlichting	2023	2024	2025	2026
Groot onderhoud	€ 224	€ 231	€ 236	€ 242

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Riolering

Kader

Het beheer van de riolering is beschreven in het "Integraal beheerkader openbare ruimte" en het beheerplan. In het beheerplan staan alle noodzakelijke rioleringswerkzaamheden, wat betreft beleid, beheer en renovaties.

Prestaties en kwaliteit

Met regelmaat wordt de kwaliteit van het rioolstelsel in beeld gebracht. Schades zijn volgens de norm EN 13508-2 ingedeeld in 5 klassen naar mate van ernst. Als schades in de categorie 'ingrijpmaatstaaf' vallen, heeft dit invloed op de restlevensduur van het riool. (De restlevensduur wordt dan korter).

In 2023 is regulier onderhoud uitgevoerd aan het rioolstelsel (leiding, gemalen en speciale randvoorzieningen). Ook hebben we een gemaalbeheersysteem geïnstalleerd en werkend gemaakt. Daarnaast hebben we een aanbesteding gehouden voor het reinigen en inspecteren van het vrijvervalriool.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging aan riolering zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Riolering	2023	2024	2025	2026
Vervangingsreserve	€ 903	€ 895	€ 909	€ 924

De kosten worden gedekt uit de rioolheffing waarbij wordt uitgegaan van 100% kostendekking binnen de planperiode.

De onderhoudslasten van het beheerplan zijn gelijk aan de opgenomen bedragen in de begroting. De investeringen in deze begroting zijn gelijk aan de vervangingsinvesteringen uit het beheerplan, op wat verschuivingen in tijd na. Verschuivingen in tijd kunnen ontstaan door aangepaste plannings bijvoorbeeld door wijziging in prioriteit. Het bijbehorende product, de projecten en de voorzieningen maken deel uit van programma 7 (Volksgezondheid en milieu).

Verkeersregelininstallaties (VRI's)

Kader

Op dit moment heeft de gemeente Veldhoven geen beleidsplan voor VRI's. Het actuele beheerplan beschrijft de uitgangspunten voor vervanging en het onderhoudsplan.

Prestaties en kwaliteit

Er zijn voor de VRI's geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Voor het berekenen van de verschillende kostenposten worden daarom landelijke ervaringscijfers gehanteerd. Een onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud, het verhelpen van storingen en herstellen van schades aan de VRI's.

In 2023 is regulier onderhoud uitgevoerd aan de VRI's. Er hebben geen grootschalige vervangingen plaatsgevonden.

Financiën

Voor groot onderhoud en vervanging van VRI's zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

VRI's	2023	2024	2025	2026
Groot onderhoud	€ 62	€ 64	€ 66	€ 68

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van taakveld 2 (Verkeer, vervoer en waterstaat).

Gebouwen

Kader

De basis voor het gebouwenbeheer vormt de door het college vastgestelde 'Leidraad vastgoed Veldhoven'. Deze leidraad is een bundeling van de beschikbare informatie over het gemeentelijk vastgoedbeleid. Door het benoemen van spelregels is het gemeentelijk vastgoedbeleid weergegeven.

Prestaties en kwaliteit

Het beheer en onderhoud van de gebouwen wordt voorbereid en ingepland volgens meerjaren-onderhoudsplannen. De basis voor deze plannen is het gewenste/vereiste conditieniveau (niveau 3: redelijk, het verouderingsproces is overal duidelijk aanwezig). Voor het bereiken en handhaven van het gewenste conditieniveau is het noodzakelijk plannen en begrotingen actueel te houden. Dit gebeurt door gebruik te maken van het beheerpakket Axserion. Voor alle gebouwen wordt via dit beheersysteem een meerjaren-onderhoudsplanning opgesteld.

In 2023 is in de MFA's de verlichting vroegtijdig vervangen voor LED verlichting. Ook is er een keuring uitgevoerd aan de PV panelen (zonnepanelen). Daarnaast is de vloer van de kleedruimtes van de Atalanta vervangen en is er een aanbesteding gehouden voor het uitvoeren van een nieuwe conditiemeting aan gebouwen.

Financiën

Voor onderhoud aan gebouwen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Gebouwen	2023	2024	2025	2026
Onderhoud	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851	€ 1.851

Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van taakvelden 0 (Bestuur en ondersteuning), 4 (Onderwijs), 5 (Sport cultuur recreatie) en 7 (Volkshuisvesting RO en stedelijke vernieuwing).

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf leggen we verantwoording af over het gevoerde financieringsbeleid in 2023. Financiering betekent: 'het voorzien in de benodigde financiële middelen voor de uitvoering van het beleid over de periode van tenminste één jaar'. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen als vreemd vermogen. In deze paragraaf worden elementen van financiering nader belicht.

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd, en het daarbij afdekken van rente- en kredietrisico's. En dat alles op de meest doelmatige wijze en waarbij we voldoen aan de wettelijke voorschriften (Wet financiering decentrale overheden, FIDO). Van het begrip treasury kan de volgende definitie worden gegeven: Treasury is het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Vermogenspositie

Wanneer een oordeel moet worden geveld over de vermogenspositie van een organisatie wordt gekeken naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost waarmee aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten wordt uitgedrukt. De vermogenspositie van de gemeente Veldhoven ziet er ultimo 2023 als volgt uit:

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Realisatie	Afwijking
Omschrijving	ultimo 2022	ultimo 2023	ultimo 2023	2023
Algemene reserves	47.021	51.755	53.435	1.680
Bestemmingsreserves	21.801	23.284	23.555	271
Saldo rekening	7.432	8.732	3.137	-5.595
Eigen vermogen	76.254	83.771	80.127	-3.644
Voorzieningen	20.246	19.094	19.486	392
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	129.560	140.808	129.808	-11.000
Vlottende schulden	43.715	29.638	36.340	6.702
Vreemd vermogen	193.521	189.540	185.634	-3.906
Totaal vermogen	269.775	273.311	265.761	-7.550
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)	28,3%	30,7%	30,2%	
Vermogensratio (solvabiliteitsratio excl vlottende schulden)	33,7%	34,4%	34,9%	
Debt ratio (vreemd vermogen/ totaal vermogen)	71,7%	69,3%	69,8%	

De solvabiliteitsratio is ultimo 2023 nagenoeg conform begroting.

Treasurystatuut

In 2022 is het treasurystatuut uit 2016 geactualiseerd. In december 2022 heeft de raad een nieuw meerjarig treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut bevat de meerjarige beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie. Ook worden de uitgangspunten, doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden hierin vastgelegd. Daarnaast beschrijft het de financiële kaders voor financieringen, uitzettingen en derivaten gebruik.

Treasury acties

De uitvoering van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de planning & control cyclus.

Renteontwikkelingen 2023 en vooruitblik

De situatie op de rentemarkt kan worden bezien op de lange en korte termijn. Als referentierente voor de korte markt (geldmarkt) wordt gewoonlijk de 3-maands Euribor¹ gebruikt. Op de lange markt ofwel kapitaalmarkt fungeert het tarief van de 10-jaars IRS² als ankerpunt. In onderstaande tabel is te zien wat de ontwikkeling is van de daadwerkelijke renteniveaus vanaf januari 2023 tot begin februari 2024.

¹ De Euribor (Euro Interbank Offered Rate) is de rente die gehanteerd wordt in het interbancaire circuit in het Eurogebied.

² Interest Rate Swap. De renteswap is een ruiltransactie die geschiedt op een internationale financiële markt, waarbij partijen de rentebetalingen gedurende de looptijd, of een deel van de looptijd, tegen elkaar ruilen. De koper van een renteswap koopt een renteswap om zich te beschermen tegen renterisico's. De koper kan zo kiezen om een lopende lening tegen een variabele rente niet om te zetten in een nieuwe lening, maar met de swap het renterisico af te dekken. De hoofdsommen van de leningen worden bij een IRS niet uitgewisseld. Die zijn alleen in theorie, in de berekeningen herkenbaar. Uitwisseling vindt uitsluitend plaats tussen de rentes.

	Rente % 2-1-2023	Rente % 1-7-2023	Rente % 2-1-2024	Rente % 1-2-2024
3 maands euribor	2,16%	-0,18%	3,91%	3,88%
10-jaars IRS	3,15%	3,02%	2,52%	2,56%

De rentes op zowel de korte als de lange markt zijn in de loop van 2023 behoorlijk volatiel geweest. In 2023 heeft de ECB op diverse momenten de beleidsrente verhoogd om de inflatie te beteugelen. De inflatie is gedurende de eerste helft van 2023 behoorlijk hoog gebleven en daalde minder snel dan verwacht. In maart is de 10-jaars rente gedaald door onzekerheid op de financiële markten na de faillissementen van de Silicon Valley Bank en het ineenzakken van Credit Suisse. Daarna steeg de rente weer door omdat er geen nieuwe probleemgevallen bijkwamen en de focus opnieuw kwam te liggen op het beteugelen van de inflatie. Vanaf oktober heeft de ECB geen renteverhogingen meer doorgevoerd en beginnen de maatregelen hun vruchten af te werpen. Door de verdere daling van de inflatie gaat de markt er vanuit dat de centrale banken over zullen gaan tot renteverlagingen in de loop van 2024. De 10-jaars swaprente is in december gedaald tot ca 2,5%, de 3 maands euribor staat nog wel op bijna 4%. De verwachting is dat deze in 2024 gaat dalen. De ECB wil meer zekerheid dat de lagere inflatie blijvend is, daarom is er nog niets bekend over de timing van de eerste renteverlagingen door de ECB.

a) Liquiditeitenplanning en financiering

In 2023 is één langlopende lening aangetrokken van € 14.000.000, terwijl begroot was een lening aan te trekken van € 25.000.000. De reden hiervoor was dat het liquiditeitstekort langzamer opliep dan verwacht. Gedurende 35 dagen is de financieringsbehoefte gefinancierd met een kortlopende kasgeldlening van € 10.000.000.

b) Huisbankierschap

Sinds begin 2015 is de Bank Nederlandse Gemeenten onze huisbankier. De dienstverlening verloopt naar volle tevredenheid. Eind 2022 is een nieuwe overeenkomst afgesloten met de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot 31 december 2025 met een stilzwijgende verlengingsmogelijkheid voor tweemaal een periode van 2 jaar, derhalve tot uiterlijk 31 december 2029.

c) Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden behoudens het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor onze gemeente is dat voor 2023 € 3.261.000. In 2023 heeft geen overschrijding plaats gevonden van het drempelbedrag. Voor een gedetailleerde toelichting per kwartaal verwijzen we naar de toelichting op de balans.

Opgenomen geldleningen

Opgenomen leningenportefeuille van de gemeente per 31 december 2023

Leningnr	Afsluitdatum	Soort Lening	Oorspr. bedrag (€)	Restant bedrag 31-12-2023	Oorspr. Rente looptijd (jr) %	Laatste jaar van aflossing
NWB 1-27963	26-jun-13	Aflossing ineens einde looptijd	15.000.000	15.000.000	25 3,404	2038
NWB 1-27964	26-jun-13	Aflossing ineens einde looptijd	15.000.000	15.000.000	35 3,594	2048
NWB 1-27965	26-jun-13	Aflossing ineens einde looptijd	20.000.000	20.000.000	30 3,473	2043
NWB 10028477	1-okt-14	Lineair	24.000.000	2.400.000	10 0,923	2024
BNG 40.111202	1-jun-17	Lineair	10.000.000	4.000.000	10 0,538	2027
BNG 40.111296	17-jul-17	Lineair	48.519.898	19.407.959	10 2,065	2027
BNG 40.111882	2-mei-18	Lineair	10.000.000	5.000.000	10 0,667	2028
BNG 40.114397	2-dec-20	Lineair	10.000.000	7.000.000	10 - 0,155	2030
NWB I-31001	8-jun-21	Lineair	25.000.000	20.000.000	10 - 0,150	2031
BNG 40.115229	25-nov-21	Lineair	10.000.000	8.000.000	10 0,000	2031
Prov.Gelderland	29-nov-23	Lineair	14.000.000	14.000.000	7 3,180	2030
			201.519.898	129.807.959		

Op 31 december 2023 bedraagt het totale bedrag aan opgenomen geldleningen € 129,8 miljoen.

Uitstaande geldleningen

Verstrekke leningenportefeuille van de gemeente per 31 december 2023

Geldnemer	Aantal leningen	Oorspr. bedrag (€)	Restant bedrag 31-12-2023	Rente %
Startersleningen (oude regeling)	15	244.651	207.167	4,52%
Starters- en combinatieleningen (nieuwe regeling)	59	1.958.272	1.956.388	2,75%
Stimuleringsleningen (nieuwe regeling)	178	1.498.980	1.311.805	1,40%
Stichting Accommodatie UNA	1	40.000	28.000	0,00%
Tennisvereniging VLTC	1	67.000	25.550	0,00%
	254	3.808.903	3.528.910	2,31%

In 2008 is gestart met het verstrekken van startersleningen. In bovenstaand overzicht betreft dit de startersleningen (oude regeling). Hiermee wilde Veldhoven de bereikbaarheid van koopwoningen vergroten voor met name starters op de woningmarkt. In totaal is voor een bedrag van € 2.841.380 aan startersleningen verstrekt. Van de € 2.841.380 aan verstrekte startersleningen is inmiddels € 2.596.729 volledig afgelost. Van de nog lopende startersleningen is € 37.484 afgelost.

In mei 2019 is besloten om per 1 januari 2020 opnieuw € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor de 'starterslening' ten behoeve van eerste-woning-aankopen door koopstarters op de woningmarkt in Veldhoven. Ook is € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor de invoering per 1 januari 2020 van de 'stimuleringslening' ten behoeve van de aanpassing van koopwoningen in Veldhoven voor:

- het langer thuis wonen van oudere bewoners dan wel bewoners met kinderen met een beperking;
- het verduurzamen van de woning;
- het saneren van asbestdaken in verband met het asbestverbod per 2025.

Deze budgetten worden revolverend ingelegd op de rekening courant bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn). Revolverend betekent dat ontvangen aflossingen weer opnieuw beschikbaar komen om als lening te worden verstrekt.

De twee leningen in het overzicht aan Stichting Accommodatie UNA en Tennisvereniging VLTC betreffen renteloze leningen ten behoeve van de aanschaf van LED-verlichting.

Taakveld treasury

De onderstaande tabel toont het treasury overzicht in de begroting 2023 t.o.v. de realisatie.

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023 *	Realisatie 2023	Afwijking (- is nadeel)
Omschrijving				
Externe rentelasten	2.653	2.449	2.399	50
Externe rentebaten	192	743	821	78
Saldo rentelasten en rentebaten	2.461	1.706	1.578	128
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	1.076	811	811	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.385	895	767	128
Aan taakvelden toegerekende rente (rente omslag)	1.440	917	917	0
Rente resultaat treasury	-55	-22	-150	128

* Laatst vastgestelde begroting 2023 (burap III 2023)

Uitgangspunt bij de doorberekening van de rentelasten naar taakvelden (programma's) is een omslagrentepercentage van 0,6%, de doorbelasting van rente naar de bouwgrondexploitatie (BGE) is begroot en gerealiseerd op 1,3%. Dit resulteert op begrotingsbasis in een voordelig rentesaldo van € 22.

De rentelasten zijn iets lager dan begroot doordat minder financiering nodig was (zowel

langlopend als kortlopend) dan begroot. Ook is het rentepercentage van de eind 2023 opgenomen lening iets gunstiger dan ingeschat.

De rentebaten zijn hoger dan begroot omdat we in het 4e kwartaal van 2023 meer rentebaten hebben ontvangen op onze rekening bij de schatkist dan begroot. |

In de uiteindelijke realisatie van 2023 komt het renteresultaat uit op een voordeel van € 150. Een positieve afwijking ten opzichte van de begroting van € 128.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het gekwantificeerde risico dat een gemeente mag lopen op de korte schuld (looptijd < 1 jaar). Van het begrotingstotaal van een jaar mag 8,5% worden gefinancierd met kort geld. De kasgeldlimiet (o.b.v. primitieve begroting) bedraagt voor 2023 € 13.860. In 2023 is de kasgeldlimiet niet overschreden. Als de kasgeldlimiet voor het derde achtereenvolgende kwartaal wordt overschreden moet aan de provincie een herstelplan worden voorgelegd. De onderschrijdingen per kwartaal zijn respectievelijk het 1e, 2e, 3e en 4e kwartaal € 41.602, € 49.936, € 37.103 en € 22.812.

Renterisiconorm

In de wet Fido wordt eveneens een norm gehanteerd ten aanzien van het renterisico dat de gemeente loopt op de opgenomen vaste geldleningen. De norm wordt berekend als 20% van het begrotingstotaal (van de lasten) van het betreffende jaar.

De onderstaande tabel brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld voor het jaar 2023 en de komende 4 jaren.

Bedragen (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Omschrijving					
1. Nieuw aangetrokken vaste schuld	14.000		15.000	15.000	20.000
2. Nieuw verstrekte langlopende leningen	970	678	251	302	319
3. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (1-2)	13.030	-678	14.749	14.698	19.681
4. Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5. Aflossingen	13.752	15.752	13.352	14.852	16.352
6. Herfinanciering (laagste van 3 en 5) >0	13.030	0	13.352	14.698	16.352
7. Renterisico (4+6)	13.030	0	13.352	14.698	16.352
8. Renterisico norm	32.611	32.018	30.555	31.123	29.940
9a. Ruimte onder renterisiconorm (8>7)	19.581	32.018	17.203	16.425	13.588
9b Overschrijding renterisiconorm (7>8)					
10a. Begrotingstotaal	163.054	160.088	152.776	155.617	149.699
10b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10c. Renterisiconorm (10a x 10b)	32.611	32.018	30.555	31.123	29.940

Overige financieringsrisico's

Ten aanzien van uitstaande geldleningen nemen we, behoudens de startersleningen, nagenoeg geen positie in. Het renterisico is daardoor verwaarloosbaar. We hebben in 2023 geen vorderingen, liquiditeiten en/of beleggingen in vreemde valuta aangehouden en hebben dus geen valutarisico gelopen.

Voor het risico van oninbare debiteuren is in 2023 een voorziening getroffen. Het kredietrisico wordt in voldoende mate door deze voorziening afgedekt. Door het periodiek actualiseren van de liquiditeitsprognose en het bewaken van de geldstromen is het liquiditeitsrisico beheersbaar.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering van de organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college van B en W. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering die in 2023 hebben plaats gevonden.

Bedrijfsvoeringsdoelstellingen

Hieronder wordt de voortgang van de 4 bedrijfsvoeringsdoelstellingen per activiteit zoals benoemd in de begroting 2023 uiteengezet.

B.01 Investeren in de ontwikkeling (groei) van de organisatie

De organisatie moet zich blijven ontwikkelen om het tempo van de ontwikkelingen in de samenleving bij te kunnen houden. Het werk wordt steeds complexer, daarnaast verwachten inwoners en ondernemers steeds meer samenspraak en participatie. De gemeente Veldhoven staat voor een schaa sprong van een dorp van verschillende kernen naar een gemeente met steeds meer stedelijke kenmerken. We willen de organisatie voorbereiden en klaarmaken voor de toekomst. Zo kunnen we onze taken blijven uitvoeren en de kwaliteit van onze dienstverlening garanderen. Een onderdeel hiervan is een toekomstvisie op de gemeente Veldhoven. Dit geeft richting en houvast aan de ambtelijke organisatie en bevordert de prioritering van werkzaamheden. Een ander onderdeel is de duurzame inzetbaarheid van personeel. Betrokkenheid bij het werk en werkplezier zijn onderdelen die passen bij een wendbare organisatie. Om ons voor te bereiden op de toekomst werden de volgende activiteiten in 2023 opgepakt:

- Het uitvoeren van de ontwikkel- en veranderadviezen volgend op de organisatie analyse van BMC. Status: In augustus 2023 is een projectgroep van start gegaan met het actualiseren van de organisatievisie. In deze visie zijn ook de ontwikkel- en veranderadviezen volgend op de organisatie analyse van BMC meegenomen. De organisatievisie is in 2023 met de ambtelijke organisatie doorleefd en het college heeft eind 2023 het voorgenomen besluit genomen om akkoord te gaan met de organisatievisie in afwachting van het advies van de OR.
- Ontwikkelen en opleveren van een strategische personeelsplanning, inclusief de verwerking van bestuurlijke prioriteiten en de input vanuit de visie op Veldhoven. Status: in 2023 is een begin gemaakt met een kwantitatieve analyse van de organisatie op afdelingsniveau. De verwerking van de bestuurlijke prioriteiten en de input vanuit de visie op Veldhoven zijn hier nog niet in verwerkt, omdat die projecten nog niet zijn afgerond.
- Ontwikkelen en rapporteren van de voortgang van een 'Visie op Veldhoven'. Status: Er is in 2023 flinke vooruitgang geboekt in het opstellen van de Visie op Veldhoven. Voor de visie op Veldhoven is uitgebreid veldwerk gedaan in de zomer van 2023. In oktober 2023 zijn diversen gesprekken georganiseerd in wijkcentra, in de Kromstraat en op de ASML-campus. Zo heeft de Veldhovense samenleving de kans gekregen om hun ideeën en zorgen met ons te delen. De opbrengst is uiteindelijk vertaald in thema's. Eind 2023 is een expositie in de Burgerhal van het gemeentehuis van start gegaan waar geïnteresseerden onderwerpen per thema konden benoemen.
- Ontwikkelen van een dashboard ter ondersteuning van de bedrijfsvoering en/ of een van de primaire processen. Status: Deze activiteit uit de routekaart is niet vertaald naar een stip uit de Geluksexpeditie en komt daarmee te vervallen. In de praktijk is door de programmamanager van de geluksexpeditie een dashboard gecreëerd om de operationele voortgang van de geluksexpeditie te monitoren.

B.02 Meer aandacht voor duurzaamheid, klimaat neutraal en innovatief inkopen

Als gemeente geven we publiek geld uit. Het is belangrijk om dit weloverwogen te doen op zowel een doelmatige als rechtmatige manier. Veldhoven heeft zich in 2021 aangesloten bij het Manifest Verantwoord Inkopen. Naast het ondertekenen van het Manifest is de organisatie aan de slag gegaan met het schrijven van een actieplan met het doel om maatschappelijk verantwoord inkopen structureel vast te leggen binnen het inkoopproces vanaf 2025. Binnen dit actieplan is gekozen voor drie centrale thema's waar extra aandacht aan wordt besteed. Deze thema's zijn Circulair inkopen, Klimaat neutraal inkopen en Innovatiegericht inkopen.

- Organiseren van kennissessies voor collega's over thema's binnen het maatschappelijk verantwoord inkopen. Status: Er zijn in 2023 kennissessies georganiseerd binnen de teams van Projecten en van Beheer. Verder is er veel aandacht besteed aan het delen van kennis en ervaringen in de organisatie door onder andere het delen van succesverhalen via het MVI inspiratiemagazine via het intranet. Daarmee is deze activiteit in 2023 uitgevoerd.
- Circulariteit onder de aandacht brengen met een aantal specifieke projecten die zich mogelijk lenen tot circulair bouwen, vervangen en/of slopen. Status: Deze activiteit is in 2023 uitgevoerd binnen het project Inrichting Landschapszone aanbesteding Zilverackers fase 1 waarin diverse circulaire optimalisaties zijn doorgevoerd. Ook het project Reconstructie Oude kerkstraat waarbij inschrijvers werden beoordeeld d.m.v. een MKI referentie (MKI is een methodiek voor de impact bepaling op milieu) . Dit met als resultaat dat diverse circulaire optimalisaties zijn doorgevoerd, waaronder:
 - Hergebruik van grond binnen een straal van 25 km
 - Onderlaag asfalt met een hoger aandeel hergebruikt percentage asfaltgranulaat in de onderlaag,
 - Deklaag asfalt met een hoger aandeel hergebruikt percentage asfaltgranulaat in de deklaag
 - Inzet van biobound betonelementverharding en banden gemaakt van gerecycled olifantsgras en betonpuingranulaat.
- Klimaat neutraal inkopen bij ten minste 2 projecten door bij de aanbesteding aandacht te hebben voor de minimale eisen voor de aanbesteding. Bij de volgende projecten is in 2023 aandacht besteed aan de minimale eisen voor aanbesteding:
 1. Woonrijp maken Huysackers (beplanting, water en speelelementen) waarbij de eisen uit de MVI-criteriatool meegenomen zijn (status: Afgerond)
 2. Inrichting buitenterrein basisschool Zilverackers (meervoudig onderhands, laagste prijs): Op het gebied van milieu en biodiversiteit zijn eisen opgenomen in het bestek waarbij we materialen voorschrijven die hergebruikt kunnen worden zoals vrijgekomen grond. Ook zullen materialen die vrijkomen uit de tijdelijke voorziening worden toegepast in de nieuw in te richten omgeving. (status: Afgerond)
 3. Reconstructie Oude kerkstraat waarbij inschrijvers werden beoordeeld d.m.v. een MKI referentie met als resultaat 258.962 kg. Co2 reductie (status: Afgerond)
 4. Groen blauwe zone waarbij inschrijvers werden beoordeeld d.m.v. een MKI referentie met als resultaat 448.583 kg. Co2 reductie (status: Afgerond)
 5. Elektrisch gereedschap voor de buitendienst zoals motorzagen, heggenscharen, bladblazers (status: Doorlopend)
- Minimaal 2 aanbestedingen selecteren waar innovatieve aanbestedingsmethodieken worden toegepast. Status: In 2023 is door de projectgroep MVI geadviseerd om niet meer te sturen op innovatieve aanbestedingsmethodieken als doel op zich. Het stimuleren van innovatie door middel van inkopen is het doel. De methodiek is een middel om doelen te kunnen behalen. Daarmee is deze activiteit komen te vervallen.

B.03 Verbeteren van het Hybride Werken

De coronapandemie heeft voor een versnelde verandering in de manier van (samen)werken gezorgd. Meer medewerkers werken vaker thuis. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop we met elkaar samenwerken, welke systemen we gebruiken en de vaardigheden om goed samen te kunnen werken. Daarnaast heeft het gevolgen voor de fysieke ruimtes en uitrusting in het gemeentehuis en de medewerker thuis. Het is van

belang dat we nadenken over de koers van werken c.q. samenwerken, elkaar ontmoeten en inwoners/ ondernemers ontvangen. Voor 2023 zijn onderstaande activiteiten gepland om te ondernemen:

- Alle medewerkers worden voorzien van hybride devices (laptop, oortjes, schermen, muis en toetsenbord). Status deze activiteit is afgerond in 2023.
- Alle medewerkers worden voorzien van een smartphone. Status: Er bleek aanvullend onderzoek nodig om de behoefte van de organisatie in kaart te brengen. Het verstrekken van smartphones heeft daarom een jaar vertraging opgelopen.
- Afspraken vastleggen over het beheer en gebruik van nieuwe apparatuur. Status: afgerond m.u.v. de nog te verstrekken smartphones.
- Ontwikkelen en vaststellen van een visie op dienstverlening. Status: Om de visie op dienstverlening op te stellen, zijn er tientallen interviews gehouden. Dit gebeurde met collega's uit de gehele organisatie, maar ook met belanghebbenden buiten de organisatie. Met behulp van deze input zijn ambities en groeikansen vastgelegd. De grootste verbeterpunten delen we alvast graag met jullie. De visie op dienstverlening zal naar verwachting in Q1 2024 ter besluitvorming aangeboden worden.

Verbeterpunten uit visie op dienstverlening:

- Bereikbaarheid: We zijn goed bereikbaar in de eerste lijn. In de tweede lijn kan de bereikbaarheid beter. Ook hebben we behoefte aan duidelijke afspraken over het hybride werken en onze bereikbaarheid.
- Uniformiteit: We werken nog niet altijd op dezelfde manier of vanuit eenduidige kaders. Het is goed om daar meer aandacht voor te hebben. We willen onze inwoners namelijk een gelijke kwaliteit bieden ongeacht welke medewerker iets afhandelt.
- Klantgerichtheid: We vinden het belangrijk om klantgericht te zijn en we zijn betrokken naar onze inwoners toe. Er liggen nog wel kansen in proactief zijn en het inrichten van processen vanuit klantperspectief.
- Samenwerking/integraliteit: We werken steeds meer samen en helpen elkaar. Het samenwerken kunnen we nog beter faciliteren om een betere dienstverlening te bieden.
- Sturing: We starten ontwikkelingen en projecten op, maar zorgen niet altijd voor een goede afronding. We kunnen de continuïteit hierin vergroten door ook meer te sturen op beheer en borging. Dat is belangrijk voor een goede dienstverlening.
- Digitalisering: We kunnen nog veel meer digitaliseren om de dienstverlening makkelijker en sneller te maken voor onze inwoners en ondernemers. Het is daarbij wel belangrijk dat we letten op klantvriendelijkheid en toegankelijkheid.

B.04 Informatiehuishouding verder op orde krijgen

Een belangrijk bedrijfsvoeringsaspect van de organisatie is de informatiehuishouding. In Veldhoven bestaat de informatiehuishouding uit het informatiebeheer, de informatiebeveiliging en het informatiemanagement. De verbinding tussen deze onderdelen bepalen de kwaliteit van het geheel. In 2021 bleek dat het informatiebeheer voor verbetering vatbaar is. We voldeden niet aan de wettelijke eisen en geldende normen. Daarnaast rapporteerden we niet goed genoeg over ons informatiebeheer. Na deze conclusies is een plan van aanpak opgesteld wat in 2023 en verder moet zorgen voor een betere beschikbaarheid en kwaliteit van informatie voor alle doeleinde. In 2023 heeft het cluster informatiebeheer grote stappen gezet in het verbeteren van het informatiebeheer. De interbestuurlijk toezichthouder informatie- en archiefbeheer van provincie Noord-Brabant heeft de gemeente Veldhoven gecompimenteerd voor de ontwikkeling binnen het informatie- en archiefbeheer. Na twee jaar onder actief toezicht te hebben gestaan, is dit toezicht per november 2023 beëindigd. Van de 8 KPI's die door de archiefinspectie zijn bepaald waren er begin 2023 nog 5 op rood, en 1 op oranje. Eind 2023 staan er nog slechts 2 op oranje en de rest op groen. Daarmee luidt de algemene conclusie van het inspectierapport 'Voldoet gedeeltelijk'.

- De informatiehuishouding wordt opgeschoond en stukken worden met terugwerkende kracht (tot 2000) archiefwaardig opgeborgen. Status: afgerond.
- Het verbeterplan informatiebeheer wordt aan de hand van de handreiking Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO) uitgewerkt en

uitgevoerd. Status: De uitvoering van het verbeterplan informatiebeheer is in volle gang en wordt aan de hand van de handreiking KIDO gecontinueerd.

- Het bestaande informatiebeheerpakket wordt ontmanteld (Corsa Next). Status: Er zijn in 2023 stappen ondernomen om het informatiebeheerpakket te ontmantelen. De opgave blijkt echter omvangrijker te zijn dan vooraf gedacht en het project loopt daarom een vertraging op van een jaar.
- Het zaakgericht werken wordt uitgerold door het verder uitwerken van beleid en het inrichten van het besluitvormings- en bezwaarschriftenproces in applicatie Djuma. Status: Het besluitvormings- en bezwaarschriftenproces in applicatie Djuma is in 2023 niet opgepakt na herprioritering van activiteiten.
- Nadat de capaciteit van informatiebeheer op orde is zal de tijdige vernietiging van stukken direct opgepakt worden. Status: niet afgerond. We hebben eind 2023 nog maar 1 jaar achterstand weg te werken t.o.v. 2 jaar begin 2023.
- Alle archiefbescheiden worden overgebracht naar het RHCe. Status: afgerond.

Rechtszaken 2023

Tot slot, volgt hieronder een overzicht van de rechtszaken die in 2023 hebben plaatsgevonden.

Afdeling	Bestuursrechtelijk						Civielrechtelijk						Totaal				
	Bodemprocedure			Voorlopige voorziening			Bodemprocedure			Kort geding							
	Oordeel gemeente door rechter overgenomen	Oordeel gemeente niet overgenomen door rechter	Oordeel gemeente Niet-ontvankelijk	Oordeel gemeente door rechter overgenomen	Oordeel gemeente door rechter niet overgenomen	Oordeel gemeente Niet-ontvankelijk	Oordeel gemeente door rechter overgenomen	Oordeel gemeente door rechter niet overgenomen	Oordeel gemeente Niet-ontvankelijk	Oordeel gemeente door rechter overgenomen	Oordeel gemeente door rechter niet overgenomen	Oordeel gemeente Niet-ontvankelijk	Oordeel gemeente door rechter overgenomen	Oordeel gemeente door rechter niet overgenomen	Oordeel gemeente Niet-ontvankelijk	Algemeen totaal	
Mens & Omgeving																	
• Vergunningen	5	1		1											6	1	7
• Werk en Inkomen	3		1												3		4
Regie & Ontwikkeling																	
• Ruimte	4			2											6		6
• Ontplooiing		1														1	1
Advies en Ondersteuning																	
• WOZ	5	2													5	2	7
Totaal	17	4	1	3											20	4	25

Planning en Control

Planning en control cyclus

In 2023 hebben we het traject om tot betere kaderstelling binnen de planning en controlecyclus te komen doorgezet. We hebben een handreiking opgesteld met praktische handvatten bij het formuleren van doelen, indicatoren en activiteiten. Dit geeft goed richting om de P&C documenten te stroomlijnen, tot een logische opbouw te komen en de consistentie te bevorderen.

We hebben een volgende verbeterslag in de doelstellingen, geplande activiteiten en meetindicatoren in de begroting 2024 gerealiseerd.

In 2023 heeft de rekenkamer een onderzoek uitgevoerd hoe de raad omgaat met de onderdelen van de planning & controlcyclus die tezamen het financiële sturings- en controle instrument van de raad vormen. Het eindrapport wordt begin 2024 gepresenteerd.

Doorontwikkeld Horizontaal Toezicht (DHT)

De Belastingdienst heeft alle oude Horizontaal Toezicht (HT)-convenanten opgezegd per 01-01-2023. Veldhoven heeft met de Belastingdienst een nieuw Individueel convenant Horizontaal Toezicht afgesloten. Daarvoor hebben we moeten aantonen dat we een goede fiscale beheersing hebben; dit is de Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht (DHT). In 2023 hebben we o.a. fiscale risico's opgepakt, onderzocht en afgestemd met de Belastingdienst en de fiscale kennis via interne opleidingen structureel verhoogd. Ook hebben we diverse fiscale controles uitgevoerd en ingericht.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

In 2022 is het wetsvoorstel 'Wet versterking decentrale rekenkamers' door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. In de nieuwe wet zijn bepalingen opgenomen over de verantwoording van rechtmatigheid in de jaarrekening van gemeenten. Vanaf het

verslagjaar 2023 moet het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de financiële rechtmatigheid door de gemeente. Financiële rechtmatigheid heeft betrekking op het voldoen aan wet- en regelgeving bij het uitvoeren van financiële beheershandelingen.

Het college heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De verantwoording is opgenomen in de jaarrekening.

De ambtelijke organisatie is verantwoordelijk voor goede en zichtbare borging van rechtmatigheid in de processen en procedures. Het college draagt zorg voor de interne toetsing van de rechtmatigheid van beheershandelingen. Hiervoor voeren we verbijzonderde interne controles op de processen uit. Deze controles vinden plaats op basis van een jaarlijks intern controleplan. Bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording baseert het college zich in belangrijke mate op de kwaliteit, bevindingen en conclusies uit deze controles.

In deze toelichting hanteren we de door de raad vastgestelde rapportagegrens van € 100. Onrechtmatigheden onder deze grens lichten we niet toe.

Begrotingsonrechtmatigheden die op basis van ons beleid acceptabel zijn hebben we toegelicht bij de individuele programma's. Het resterend saldo van niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden is € 50.

Met betrekking tot het voorwaarden criterium zijn drie onrechtmatigheden aangetroffen, voor een totaalbedrag van € 174. Twee onrechtmatigheden betreffen aanbestedingen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed, totaal € 169. Het gaat voor € 85 om een enkelvoudig gegunde aanbesteding van internet services waarvan inmiddels de EU drempel is overschreden. De nieuwe aanbesteding is opgepakt en gunning zal in 2024 plaatsvinden. Daarnaast is een inhuuropdracht verlengd, wat tot een onrechtmatigheid van € 84 heeft geleid. De inhuurovereenkomst is eind 2023 beëindigd.

Beide betreffen incidentele onrechtmatigheden. We blijven aandacht geven aan het tijdig starten van aanbestedingen.

Wij hebben geen niet financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen aangetroffen.

Ook veelvuldig afwijken van de normen uit de gids proportionaliteit bij aanbestedingen hebben we niet geconstateerd.

Fraude

Bij fraude is sprake van bewuste misleiding om (al dan niet financieel) voordeel te krijgen. Daarom is fraude lastig te identificeren. De fraudeur kan daarbij iedereen zijn, ieder vanuit zijn of haar eigen belang.

In de context van deze toelichting doelen we met fraude op bewuste misleiding vanuit de eigen organisatie. Dit in tegenstelling tot misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Bij misbruik gaat het om derden die bewust niet (of tijdig) de goede gegevens en inlichtingen verstrekken aan de gemeente. Bij oneigenlijk gebruik wordt in strijd met de bedoeling van de wet gehandeld.

M&O valt onder de financiële rechtmatigheid; eventuele bevindingen komen in de rechtmatigheidsverantwoording met toelichting aan de orde.

Om een cultuur van eerlijkheid te bevorderen heeft de gemeente Veldhoven de volgende regels afgesproken:

- Afleggen van de ambtseed of -belofte
- Gedragscode voor goed ambtelijk handelen
- Klachtenregeling ongewenst gedrag voor de decentrale overheid
- Regeling melding vermoeden misstand
- Sanctiebeleid
- Regeling verklaring omtrent gedrag
- Informatie over de vertrouwenspersonen.

Een interne frauderisicoanalyse waarin frauderisico's worden geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren is nog niet integraal aanwezig en onderhanden. Vanwege capaciteitsgebrek is het niet gelukt de risicoanalyse verder door te ontwikkelen.

Binnen de verschillende financieel materiële processen hebben we wel afzonderlijke beheersmaatregelen ingevoerd om frauderisico's te beperken. De belangrijkste zijn:

- Functiescheiding
- Verantwoording van opbrengsten
- Training m.b.t. integriteit en ondermijning
- Borging van objectieve prijsbepaling
- Training m.b.t. gegevensbescherming en informatiebeveiliging.
- Verbijzonderde interne controle op de meest risicovolle processen.

Desondanks blijven restrisico's aanwezig, waarvan wij als de belangrijkste identificeren:

- Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management
- Frauderisico in de inkomende subsidies (juiste afgrenzing en voldoen aan voorwaarden)
- Frauderisico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken
- Grondexploitaties: risico op onjuiste waarderingen.

In 2023 zijn geen gevallen van fraude vanuit de eigen organisatie naar voren gekomen.

Bedrijfsvoeringskosten

Bedrijfsvoeringskosten (organisatiekosten) zijn kosten die gemaakt moeten worden om te komen tot het uitvoeren van de doelen, taken en kaders die zijn beschreven in de voorgaande programma's.

Als we het hebben over bedrijfsvoeringskosten maken we een onderscheid tussen personele bedrijfsvoeringskosten (loonkosten, inhuurkosten, opleidingskosten etc.) en overige bedrijfsvoeringskosten zoals huisvesting, informatisering en automatisering. De totale bedrijfsvoeringskosten bedroegen in 2023 € 41,3 mln en er is een totaal voordeel behaald van € 227. Dit wordt veroorzaakt door het voordeel op de kosten voor informatisering en automatisering (excl. loon- en inhuurkosten). Dit voordeel valt weg tegenover een nadeel van € 275 op de inhuurkosten bij informatisering en automatisering. Hieronder volgt een gespecificeerd overzicht.

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	verschil
			oorspr.	incl. wijz.		
1	Personele bedrijfsvoeringskosten	33.586	35.592	37.173	37.282	-109
2	Huisvestings- en facilitaire kosten	1.642	1.065	1.065	1.045	20
3	Kosten informatisering & automatisering	2.085	2.941	2.941	2.657	284
4	Overige bedrijfsvoeringskosten	1.231	352	352	320	32
Totale bedrijfsvoeringskosten		38.544	39.950	41.531	41.304	227

Zoals in bovenstaande tabel te zien is bestaat het merendeel van de bedrijfsvoeringskosten uit personele bedrijfsvoeringskosten. Deze zijn als volgt opgebouwd:

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2022	Begroting 2023		Rek. 2023	verschil
			oorspr.	incl. wijz.		
1	Loonkosten/sociale uitkeringen	26.324	29.661	28.798	27.953	845
2	Inhuurkosten	6.614	2.713	7.578	8.669	-1.091
3	Opleidingskosten	270	276	283	277	6
4	Algemene personele kosten	692	2.991	514	383	131
5	Vergoeding voor personeel	-313	-49	0	0	0
Totale personele bedrijfsvoeringskosten		33.586	35.592	37.173	37.282	-109

Op totaalniveau zien we een nadeel op de personele bedrijfsvoeringkosten van € 109, een afwijking van 0,3% ten opzichte van de begroting.

Op de totale loonkosten inclusief vergoeding voor personeel is een positief resultaat zichtbaar van € 845. Daar staat een overschrijding tegenover op de inhuurkosten van afgerond € 1.1 mln. Als percentage van de loonsom komen de inhuurkosten in 2023 uit op 31%. Gecorrigeerd voor inhuur die volledig door derden bekostigd wordt komt het aandeel uit op 28,5%. Bij het beoordelen van de tijdelijke inzet van extern personeel wordt er rekening gehouden met de budgetruimte binnen de loonkosten, in 2023 is de ruimte op de loonkosten onvoldoende gebleken. In 2023 is de totale inhuurportefeuille tegen het licht gehouden en zijn gerichte acties uitgezet met als doel om de inhuurkosten structureel naar beneden te brengen. De effecten daarvan zullen in 2024 periodiek gemonitord worden. Op de algemene personele kosten is in 2023 een positief resultaat van € 131 behaald. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt omdat het budget voor incidentele investeringen in de organisatie/interne mobiliteit niet volledig is benut.

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Veldhoven zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. De gemeente blijft beleidsmatig verantwoordelijk.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten. Zoals Metropool Regio Eindhoven (MRE). Het kan ook gaan over een samenwerking met private partijen. Bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij voor de realisatie van een groot project.

Gemeenten kunnen vier redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek;
- om efficiënter te zijn;
- vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking;
- kennisvergroting en –borging.

De samenwerking kan publiekrechtelijk of privaatrechtelijk zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een NV of een BV. Voor deze vormen van samenwerking geldt het Burgerlijk Wetboek. Voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen:

- MRE;
- GGD Brabant-Zuidoost;
- Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (Ergon);
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en
- OmgevingsDienst ZuidOost Brabant (ODZOB).

Ook heeft de gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), en is BIZOB een belangrijke partij. Een compleet overzicht staat in tabel 1 achteraan in deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wgr zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen bevoegd om met twee of meer andere gemeenten een gemeenschappelijke regeling te treffen. Het college en de burgemeester kunnen alleen een gemeenschappelijke regeling treffen als de gemeenteraad daarvoor toestemming geeft. Dit geldt ook voor het wijzigen van een regeling, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is sprake van een zogeheten voorhangprocedure. Hiermee heeft de raad de mogelijkheid om – voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname – zijn ‘wensen en bedenkingen’ kenbaar te maken aan het college.

Deze privaatrechtelijke samenwerking kan via vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) mogen we geen aandelen hebben als belegging.

Ontwikkelingen

Hieronder schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen voor deze paragraaf. Ook verwijzen we naar de jaarstukken en begrotingen van verbonden partijen die regulier door de raad worden behandeld en ontvangen.

Gemeenschappelijke regelingen

In 2023 hebben de gemeenschappelijke regelingen de wijzigingen doorgevoerd die nodig zijn omdat de WGR is gewijzigd. Zoals vastgelegd in de wet hebben de raden hierop een zienswijze gegeven. In 2024 volgt de formele afronding met de toestemmingsprocedure.

Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit

In 2023 is gestart met de voorbereidingen om een lichte gemeenschappelijke regeling te treffen om regionaal samen te werken aan mobiliteit. In december heeft de raad hierover een zienswijze ingediend bij het college.

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

De deelnemers in de gemeenschappelijke regeling hebben wettelijk de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende geld heeft om de taken uit te kunnen voeren. Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente naar rato inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden behandeld in de raad. De gemeenschappelijke regelingen hebben passende reserves om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen. De hoogte van de reserves is regionaal afgesproken. Het financiële risico is pas te berekenen als de verbonden partij zich in een liquidatiefase bevindt.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's voor Veldhoven bij privaatrechtelijke verbonden partijen blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen. De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Waarde aandelenbelang op 31-12-2023	
Verbonden partij	
NV BNG	€ 80
NV Brabant Water	€ 4
Brainport Development NV	€ 92

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van NV BNG en NV Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's voor de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht zie tabel 2) schatten wij ook verwaarloosbaar klein in. Deze partijen hebben zelf reserves om risico's op te vangen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen voor één partij een financieel risico, namelijk voor Brainport Development NV. Binnen ons risicomanagement (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100.000,-. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 31 december 2023

Verbonden partij (en vestigingsplaats)	Behartigd openbaar belang
Gemeenschappelijke regelingen	
MRE (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Economie, Mobiliteit, Wonen, Energietransitie en Transitie landelijk gebied
Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst (Helmond)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Gezondheid(szorg) en ambulancevervoer.
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Eindhoven)	Sociale werkvoorziening en participatiebedrijf
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (Eindhoven)	De taken op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) regionaal vormgeven en uitvoeren. Met als doel incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (Eindhoven)	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.
Vennootschappen en coöperaties	
NV Bank Nederlandse Gemeenten (Den Haag)	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten Belang: 35.100 aandelen (0,06%)
NV Brabant Water (’s-Hertogenbosch)	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren Belang: 40.860 aandelen (1,47%)
Brainport Development NV (Eindhoven)	De positie van Veldhoven binnen de Brainportregio versterken en een actieve bijdrage leveren aan de versterking van de economische structuur in de regio Belang 202 aandelen (3,25%)
Stichtingen en verenigingen	
Stichting BIZOB (Oirschot)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (Helmond)	Een coördinerende en faciliterende rol nemen bij aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving, waarbij zorg en veiligheid een rol spelen. Gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners is hierbij een randvoorwaarde
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE (Eindhoven)	Het bundelen van gemeentelijke expertise, netwerk en financiële slagkracht om (her)ontwikkelingsprojecten te realiseren die leiden tot werkgelegenheid, innovatie, versterking van regionale ketens van toeleveranciers, versterking van bestaande en nieuwe regionale clusters en campussen en realisatie van opgaven uit een eventuele toekomstige regionale economische strategie, en het investeren in en de realisatie van dergelijke (her)ontwikkelingsprojecten.

Tabel 2: Financiële positie verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Naam verbonden partij	Resultaat 2023	Vreemd vermogen 31-12-2023	Vreemd vermogen 31-12-2022	Eigen vermogen 31-12-2023	Eigen vermogen 31-12-2022
Gemeenschappelijke regelingen					
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	834	21.147	20.546	13.903	14.449
GGD	1.290	34.315	29.778	6.980	5.465
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	1.536	19.465	10.683	12.022	12.530
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	1.798	28.272	37.894	4.049	2.251
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	484	7.755	6.637	2.433	1.012
Vennootschappen en coöperaties					
NV Bank Nederlandse Gemeenten	240.000	110.819.000	107.459.000	4.721.000	4.615.000
NV Brabant Water	*	*	*	*	*
Brainport Development NV	15	4.385	4.276	3.339	3.324
Stichtingen en verenigingen					
Stichting BIZOB	944	0	0	359	363
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	*	*	*	*	*
Stichting Ontwikkefonds Werklocaties SGE	*	*	*	*	*

* de financiële gegevens van deze organisaties zijn (nog) niet beschikbaar.
De cijfers over 2023 zijn gebaseerd op de voorlopige jaarrekeningen van deze organisaties.

Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen

De bijdragen aan onze gemeenschappelijke regelingen zijn een grote post binnen de gemeente. In tabel 3 hieronder geven we de bijdrage per regeling voor 2023 weer. Het begrootte bedrag in deze tabel is de bijdrage in de begroting van de regeling waarop de raad in 2022 een zienswijze heeft gegeven.

Tabel 3: Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen

	Rekening	Begroot
Gemeenschappelijke regeling	2023	2023
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	620	632
GGD	1.827	1.610
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	4.829	4.959
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	2.631	2.501
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	777	393
Totaal	10.684	10.095

Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Doel van dit beleid is dat grond in voldoende mate en op tijd beschikbaar is. Bijvoorbeeld voor woningbouw, wegen of wateropvang. Ook ontwikkelt de maatschappij zich en verandert het klimaat. Daarom moet de inrichting van de omgeving regelmatig worden aangepast.

Er zijn drie hoofdvormen van grondbeleid:

- Actief grondbeleid – Bij actief grondbeleid neemt de gemeente de touwtjes in eigen handen. De gemeente koopt de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt vervolgens de grond. Bij grotere gebiedsontwikkeling vindt dit plaats in de vorm van een gemeentelijke bouwgrondexploitatie.
- Faciliterend grondbeleid – Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente een passievere rol. Initiatiefnemers nemen het hef in eigen handen. De gemeente legt de openbare werken aan waarvan de kosten worden verhaald op de initiatiefnemers.
- Publiek private samenwerking – Bij Publiek private samenwerking (PPS) nemen de gemeente en de marktpartijen de grondexploitatie samen ter hand. Hierbij zijn allerlei vormen van samenwerking mogelijk.

In de Kadernota Grondbeleid staat aangegeven dat, daar waar de markt de aanzet geeft tot gebiedsontwikkeling, de voorkeur wordt gegeven aan faciliterend grondbeleid. Dit kan ook in de vorm Publiek Private Samenwerking.

In de jaarrekening worden de verwachte resultaten van de bouwgrondexploitaties weergegeven. We hebben de verplichting om tussentijds winst te nemen en bij een te verwachten verlies een verliesvoorziening op te nemen. Deze en het resultaat bij afsluiting komen ten gunste/ten laste van de algemene dienst (algemene reserve). In onderstaand overzicht zijn de bouwgrondexploitaties (hierna: BGE's) weergegeven die opgenomen zijn in de jaarrekening 2023. Voor de uitgangspunten en de definities van het grondbeleid wordt verwezen naar de Kadernota Grondbeleid 2023 en naar de begroting 2024. In het overzicht zijn ook de winstnemingen en de mutaties in de voorliesvoorziening opgenomen die elders in deze paragraaf wordt toegelicht. De genoemde bedragen in de paragraaf dienen vermenigvuldigd te worden met € 1.000.

Projectnr	Naam BGE	Winstneming Tussentijds in 2023	Mutatie verliesvoorz. 2023
908200	Habraken	€ 1.500	
908500	Zilverackers		€ 1.627
911100	Springplank		
911400	Slot-Oost		
911800	Noordrand Meerstraat		
913000	Noordrand Zandven	€ 240	
917700	Djept		

917800	Gansepoel	€	90	
--------	-----------	---	----	--

Tweemaal per jaar worden alle BGE's van de gemeente Veldhoven herzien. Halverwege het jaar worden de BGE's herzien ten behoeve van de meerjarenplanning bij de begroting en aan het eind van het jaar worden de BGE's herzien in het kader van de jaarrekening. Deze paragraaf gaat specifiek in op de herziening in het kader van de jaarrekening 2023.

Bij het herzien van de diverse bouwgrondexploitaties wordt bekeken of de ramingen en/of planning moet worden aangepast ten opzichte van de berekeningen van de begroting 2024. Oorzaak van de aanpassing ligt bijvoorbeeld in een gewijzigd ruimtegebruik of aangepaste planning van uitgifte.

Bij de jaarrekening wordt niet alleen terug gekeken naar het afgelopen jaar, maar ook vooruit naar de komende jaren. Hierbij wordt rekening gehouden met prijsontwikkelingen en inflatie.

Ten behoeve van de bouwgrondexploitaties van de jaarrekening 2023 is rekening gehouden met de inzichten op het gebied van woningbouwplanning en bedrijfskavelplanning. Deze wordt gebruikt als input voor de planning van de grondopbrengsten in de grondexploitatie.

Met het grondbeleid kan de gemeente invloed uitoefenen op de realisatie van doelstellingen van gebiedsontwikkelingen en de beleidsterreinen die daarmee verband houden, zoals verkeer en vervoer, cultuur, welzijn, onderwijs, sport, recreatie en natuur, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, duurzaamheid en milieu. Daarnaast heeft het grondbeleid invloed op de financiële situatie van de gemeente. De kosten en de opbrengsten van gebiedsontwikkelingen en de hiermee samenhangende risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Projecten gebiedsontwikkeling

Vanaf 2018 is de vraag naar woningen sterk toegenomen. Deze toegenomen vraag versterkt het vertrouwen dat de prioriteitstelling, die is aangebracht in een aangepaste woningbouwplanning, reëel is. Op een fors aantal ontwikkellocaties in Veldhoven wordt momenteel gebouwd. De vraag naar particuliere bouwkavels en bedrijfskavels is sterk toegenomen. 2023 liet echter een stabilisatie en zelfs voor bepaalde type van woningen een teruggang in de vraag zien. Dit heeft met name te maken met de stijgende bouwkosten en de hypotheekrente. In deze jaarrekening is daarom de meerjarenraming aangepast zodat deze beter aansluit bij de huidige marktsituatie. Ook is rekening gehouden met stijgende kosten voor het bouw- en woonrijp maken van de gemeentelijke gronden en de aanleg van infrastructuur.

Problematiek naar aanleiding van stikstof, PFAS en de energietransitie, netcongestie.
 In 2019 zijn er regels gekomen over hoe om te gaan met de stikstofuitstoot en PFAS bij nieuwbouwprojecten.

Bij nieuwbouwprojecten moet de bijdrage aan de stikstofdepositie worden beperkt. Door middel van een quick-scan is regionaal onderzocht wat de gevolgen hiervan zijn voor een aantal woningbouwprojecten in de regio, waaronder Kransackerdorp. Belangrijk is om de stikstofemissie in de gaten te houden bij o.a. het transport en de bouwwerkzaamheden bij nieuwbouw.

De energietransitie en de netcongestie veroorzaken momenteel veel belemmeringen bij de realisatie van nieuwe woningen, voorzieningen en bedrijfslocaties. Dit leidt ook tot vertraging in de gebiedsontwikkeling en in de verkoop van grond.

Problematiek naar aanleiding van het Didam arrest

De overheid is, na de uitspraak van de Hoge Raad in het Didam arrest eind 2021, verplicht om mededingingsruimte te bieden bij de verkoop van haar percelen grond of andere onroerende zaken. Er moet ruimte geboden worden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar percelen grond of andere onroerende zaken indien er meerdere gegadigden zijn voor een aankoop. Dit is anders dan voorheen, waarbij het gangbaar was dat overheden hun grond of andere onroerende zaken één-op-één verkochten of verhuurden. Door juristen wordt geadviseerd om het Didam arrest ook te betrekken bij verhuur en verpachting van grond of ander vastgoed. Het college heeft algemene systeemafspraken vastgesteld die aangegeven wat vanuit juridisch perspectief de gevolgen zijn van het Didam arrest. Ook is geïnventariseerd wat de gevolgen zijn van het Didam arrest voor onderhandelingen die reeds vóór het arrest liepen. Per woningbouwproject is gekeken naar de status ervan en zijn alle relevante feiten en omstandigheden overwogen. Als gemotiveerd kan worden dat de beoogde contractuele wederpartij redelijkerwijs als enige de serieuze gegadigde is hoeven de onderhandelingen niet te worden afgebroken. In veel gevallen wordt de verkoop wel gepubliceerd. Belanghebbenden kunnen zich, binnen een bepaalde termijn, wenden tot de Voorzieningenrechter als zij van oordeel zijn dat zij in aanmerking komen voor de aankoop.

De lopende projecten in Veldhoven zijn getoetst aan het Didam arrest. Een deel van de lopende woningbouwprojecten krijgt helemaal niet te maken met het Didam arrest omdat de grondverkoop al had plaatsgevonden voordat de Hoge Raad uitspraak had gedaan over het Didam arrest. Een ander deel van deze projecten voldoet al aan de voorwaarden die het Didam arrest stelt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de verkoop van particuliere woningbouwkwavels in Huysackers. Hiervoor heeft een openbare selectieprocedure plaatsgevonden. Tenslotte is een deel van de projecten waarbij er van kan worden uitgegaan dat er redelijkerwijs maar één potentiële koper aanwezig is. Voor deze projecten moet wel de voorgenomen verkoop worden gepubliceerd.

Woningbouw en voorzieningen

SGE-Woondeal

In maart 2019 heeft het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Provincie Noord-Brabant, de zogenaamde SGE-Woondeal gesloten. In deze Woondeal is afgesproken dat de regio de komende 5 jaar 27.000 woningen zal realiseren. Hiertoe heeft het college van Veldhoven de 'Aanpak woningbouwversnelling' (WBV) vastgesteld. Hierbij worden vaste criteria gebruikt om projecten en particuliere initiatieven te beoordelen op hun bijdrage aan de versnelling.

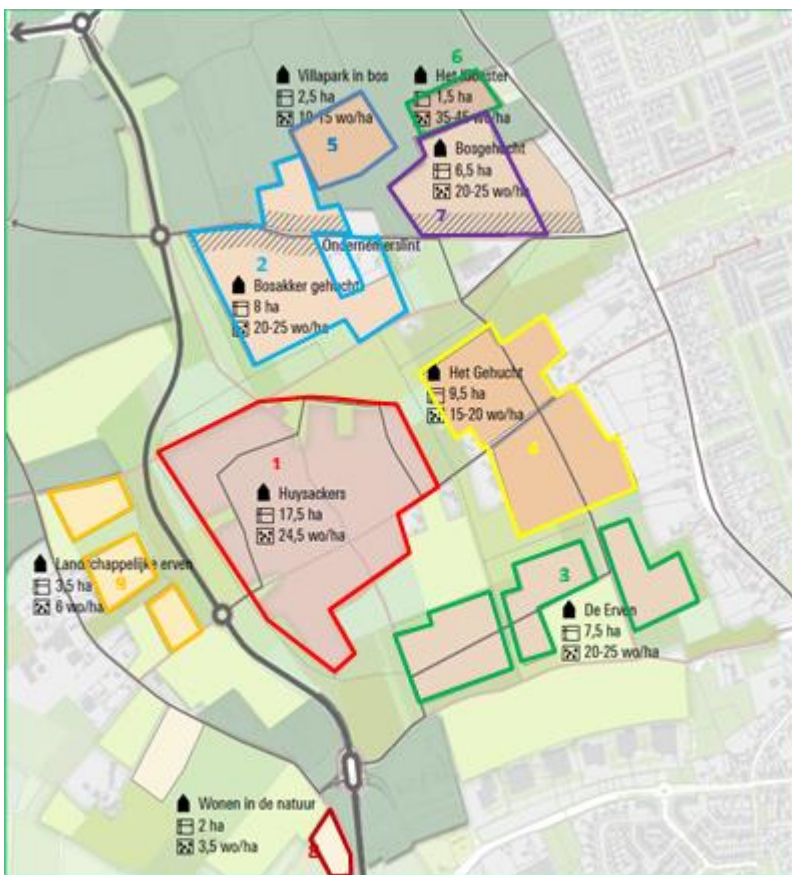
De provincie Noord-Brabant en het Rijk hebben afspraken gemaakt over de woningbouwopgave voor de periode tot en met 2030. Deze concept-afspraken zijn in het SGE aan een reality check onderworpen. Hierbij is zowel gekeken naar de kwantitatieve opgave als naar de randvoorwaarden voor de daadwerkelijke realisatie van deze opgave. De uitkomst is dat er voldoende plancapaciteit is, maar de realisatie staat wel onder druk. Dit heeft o.a. te maken met procedures voor planontwikkeling en vergunningverlening en ook met de grote vraag naar bouwproductie en stijgende prijzen. Voor de periode 2021-2030 beschikken de SGE-gemeenten gezamenlijk over plancapaciteit voor de realisatie van 48.740 (netto) tot 50.059 (bruto) woningen. Zoals het er nu naar uitziet, wordt ongeveer 2/3 van deze extra woningen in het betaalbare segment gerealiseerd en bijna 30% in de sociale huursector.

Zilverackers, Kransackerdorp

De grondexploitatie Zilverackers heeft betrekking op een gebiedsontwikkeling met wonen in het landschap, gelegen in het westen van de gemeente Veldhoven. Het totale gebied Zilverackers wordt ontsloten door de Zilverbaan. Deze noord-zuid verbinding is medio 2018 in gebruik genomen. Het plan bestaat uit het hoofddorp Huysackers met

daaromheen een krans van kleinere erven, buurtjes en gehuchten (Kransackerdorp). In het plan Zilverackers zijn in totaal circa 1250 woningen voorzien, op basis van het Afsprakenkader Wonen van het SGE van 2017. Dit afsprakenkader is inmiddels herijkt in 2022, waarbij de beperking op de aantallen is komen te vervallen.

Het bestemmingsplan voor het hoofddorp Huysackers (max. 470 woningen) is al enige jaren onherroepelijk. Alle woningen zijn nagenoeg gebouwd en het woonrijp maken wordt in 2024 afgerond. Ook de brede school Zilverackers wordt begin 2024 in gebruik genomen. Op 30 Oktober 2018 heeft de gemeenteraad de ontwikkelvisie vastgesteld voor de krans van dorpen om Huysackers heen. Gevolgd door een bestemmingsplan Zilverackers, Kransackerdorp dat op 21 april 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. Tegen het vastgestelde bestemmingsplan is beroep ingediend, maar niet geschorst. In de bodemprocedure heeft de Raad van State op 11 oktober 2023 weliswaar de beroepen ongegrond verklaard, maar het bestemmingsplan vernietigd omdat enkele verkeerskundige maatregelen onvoldoende juridisch in het bestemmingsplan zijn geborgd. Op 12 december 2023 is het gewijzigde bestemmingsplan opnieuw vastgesteld.



De woonlocaties in Zilverackers worden met hoge prioriteit uitgevoerd binnen de Woningbouwversnelling. Ze worden gerealiseerd conform nummering in bovenstaande afbeelding. In de deelgebieden Bosakker gehucht en De Erven zijn in 2023 al woningen opgeleverd en wordt inmiddels ook de openbare ruimte woonrijp gemaakt. Ook voor 2024 en volgende jaren zijn deelgebieden in voorbereiding en zullen woningen worden gebouwd (o.a. het Gehucht en Villapark in het bos). De gemeenteraad heeft op 7 november 2023 een motie aangenomen. In 2024 zal een herijking plaatsvinden van Gebiedsontwikkeling Zilverackers, waarbij naast het woonprogramma ook gekeken zal worden naar de mogelijkheden voor basisvoorzieningen.

Het resultaat van de BGE voor gebiedsontwikkeling Zilverackers is al enkele jaren negatief. De oorzaak is gelegen in de economische ontwikkelingen van de afgelopen

jaren. Deze veroorzaken schaarste aan materialen en mankracht, prijsstijgingen, stijging van rente en inflatie, die allen effect hebben op de woningmarkt en grondexploitatie. Vanwege de grootte van het gebied en het grote aantal woningen in het plan fluctueert het exploitatie resultaat. Inmiddels is Huysackers nagenoeg gereed. De brede school, groen en spelen worden in 2024 gerealiseerd. Ook in Bosakkers en de Erven zijn de eerste woningen in gebruik genomen en is gestart met de openbare ruimte. Met de volgende projecten uit de Woningbouw versnelling (Gehucht en Villapark) zal in het voorjaar van 2024 een start worden gemaakt. Een herijking van het programma voor de nog resterende projecten gaat binnenkort van start en zal mogelijk van invloed zijn op de planning en het exploitatie resultaat.

Springplank

Voor het projectgebied geldt een onherroepelijk bestemmingsplan voor maximaal 130 appartementen en een wijkvoorziening. Het project Springplank heeft in de woningbouwversnelling hoge prioriteit gekregen. In 2021 heeft er een marktconsultatie plaatsgevonden met onder andere als doel te onderzoeken hoe financieel om te gaan met 't Tweespan. Eind 2021 is door de stuurgroep woningbouwversnelling, mede naar aanleiding van de uitkomsten van de marktconsultatie, besloten tot een prijsvraag, welke is uitgezet in 2022 in de vorm van een verkoopprocedure. Na de zomer van 2022 is een partij geselecteerd om de grond aan te verkopen. Er worden sociale- en middeldure huurwoningen gerealiseerd, onder meer om doorstroming binnen de wijk mogelijk te maken. Vanaf dat moment tot eind 2023 is het volledige proces tot aan aanvraag omgevingsvergunning doorlopen. Verkoop en passeren van de grond bij de notaris is naar verwachting Q2 2024.

Slot-Oost

Het project Slot-Oost betreft een woningbouwlocatie. Het plangebied is gelegen in het noordoosten van de gemeente Veldhoven omsloten door de Heerbaan, de Heistraat en een bestaande woonwijk.

De gemeenteraad heeft in het verleden het besluit genomen om in het plangebied maximaal 60 woningen mogelijk te maken.

In juli 2020 is er een vervolgovereenkomst afgesloten voor de ontwikkeling Slot-Oost door gemeente en Ballast Nedam Ontwikkelingsmaatschappij B.V. Het bestemmingsplan is december 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Er zijn 5 beroepen ingediend. Er is inmiddels gestart met uitwerking van de omgevingsvergunning en deze is in december 2023 ingediend. Dit loopt parallel met de bodemprocedure. De zitting vindt waarschijnlijk plaats in Q2 2024, in Q3/Q4 2024 verwachten we een uitspraak.

Noordrand Meerstraat

De bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat heeft betrekking op een woningbouwlocatie inclusief een school, gelegen in het noorden van de gemeente Veldhoven. In deze memo wordt een toelichting gegeven op het resultaat van deze grondexploitatie en op de bijbehorende uitgangspunten. In 2023 is de laatste particuliere bouwkaavel verkocht. De grondexploitatie is bij de jaarrekening 2023 afgesloten.

Noordrand Zandven (woningbouw)

Het project Noordrand Zandven betrof voorheen enkel een kleinschalig bedrijventerrein met naast bedrijven ook woon-werkkavels. Vanuit de markt was er nauwelijks vraag naar woon-werkkavels. In 2019 is er voor een ander concept gekozen. Woningen en bedrijven worden los van elkaar verkocht. Het bestemmingsplan hiervoor is op 17 december 2019 door de raad vastgesteld. Op basis hiervan is de bouwgrondexploitatie bijgesteld. Alle woningbouw kavels zijn inmiddels verkocht. Er dient enkel nog woonrijp gemaakt te worden.

Djept

Djept, momenteel agrarisch/landschappelijk gebied, bestaat uit verschillende deelgebieden die geografisch aan elkaar zijn aaneengesloten. Het gebied wordt omringd

door Heerbaan-Smelen-Traverse en de straat Djept en is gelegen op steenworpafstand van het Citycentrum. Djept betreft een inbreidingslocatie van 302 woningen waarvan 70% van de woningen in het betaalbare (sociale- en middeldure) segment; 212 betaalbare woningen voor ouderen, starters, internationale werknemers en aandachtsgroepen en 90 woningen in het hogere prijssegment. In totaal 287 appartementen en 15 grondgebonden woningen in een landschapspark. In het gebied is veel aandacht voor goede fietsverbindingen en de introductie van een speels en uitnodigend voetgangersnetwerk met nieuwe verbindingen in en om het gebied.

Gansepoel

Project Gansepoel ontleent zijn naam aan de voormalige basisschool De Gansepoel in de Veldhovense wijk d'Ekker. Deze basisschool is 14 jaar geleden gesloten en sindsdien heeft het terrein als groen grasveld met bomen in de wijk gelegen. De gemeente Veldhoven is eigenaar van de kadastrale percelen van de voormalige basisschool. Het doel van project Gansepoel is het voorzien in additionele betaalbare woningen met aandacht voor een hoge kwaliteit van de leefomgeving voor nieuwe en bestaande bewoners. Bovendien kan er door de realisatie van het project doorstroming in de wijk op gang komen. Senioren verlaten hun eengezinswoning en gaan naar een nieuwbouw appartement. De eengezinswoningen die daarbij vrij komen, komen beschikbaar voor (jonge) gezinnen. De wijk kan daarmee een verjongingsslag krijgen. In het plangebied worden 56 sociale huurappartementen gerealiseerd door Woonbedrijf.

Bedrijventerreinen

Habraken

De bouwgrondexploitatie Habraken heeft betrekking op een bedrijventerrein, gelegen ten noordwesten van de kern van Veldhoven. De gemeente Veldhoven is bezig het bedrijventerrein Habraken gefaseerd te ontwikkelen en uit te geven. Naar aanleiding van prognoses in regioverband is gestart met een traject om te komen tot regionale afspraken over bedrijventerreinen. In de regionale afstemming is besproken dat niet één op één wordt uitgegaan van de provinciale behoefteaming, maar ook wordt gezocht naar alternatieve invullingen. Dat heeft geleid tot afspraken die door de 9 gemeenteraden van de betrokken gemeenten zijn vastgesteld.

De regionale afspraken hadden de volgende consequenties voor Habraken:

- De gemeente geeft grond uit in fase I, IIa en IIb.;
- fase III, IV en V stond tot eind 2020 aangeduid als special ("oranje") of op rood maar is nu op groen gezet. En mag dus uitgegeven worden. Het gaat hierbij om ongeveer 27,6 ha.

Hiervoor zijn 3

bestemmingsplannen in procedure:

- o Bestemmingsplan 'Habraken Regulier', dit gaat over ongeveer 5 ha reguliere bedrijfsgrond en is vastgesteld op 12 december 2023 door de raad.
- o Ontwerpbestemmingsplan 'Habraken, zuidwest hoek Oersebaan-Vooraard', dit gaat over ongeveer 4 ha circulaire bedrijfsgrond dat is verkocht aan een bedrijf dat plaats moest maken voor woningbouw in Zilverackers. Het plan heeft van vrijdag 22 december 2023 tot en met donderdag 1 februari 2024 ter inzage gelegen.
- o Ontwerpbestemmingsplan 'Afronding Habraken', dit gaat over ongeveer 18 ha reguliere bedrijfsgrond. Een onderdeel hiervan is een aangepast Beeldkwaliteitsplan (update) en Exploitatieplan. Op 18 december 2023 is hiervoor een informatieavond gehouden. Het plan heeft van vrijdag 22 december 2023 tot en met donderdag 1 februari 2024 ter inzage gelegen. Er wordt een visie ambitiesdocument (inclusief uitgiftecriteria en profielschets) uitgewerkt dat in Q2 2024 wordt voorgelegd aan het college. Daarna kan het bestemmingsplan Afronden Habraken worden vastgesteld door de gemeenteraad.
- De financiële gevolgen van het schrappen van de 14,6 ha uitgeefbare meters zijn in 2017 financieel verwerkt, hiervoor is geld ontvangen vanuit de regio en toegevoegd aan de reserve van de algemene dienst. Een deel van de geschrapte 14,6 ha is eigendom van derden. Het gesprek loopt of deze eerder ontvangen vergoedingen terugbetaald moeten worden. Dit heeft geen invloed op het resultaat van de BGE.

Noordrand Zandven (bedrijventerrein)

De exploitatie Noordrand Zandven heeft betrekking op een bedrijventerrein in Veldhoven gelegen ten noorden van de kern van Veldhoven en ten oosten van het (grotere) bedrijventerrein Habraken. In 2019 zijn de werkkavels losgekoppeld van de woonkavels. Alle bedrijfskavels zijn verkocht.

Resultaat bouwgrondexploitaties

Het herzien van de diverse bouwgrondexploitaties betekent dat de ramingen en/of planningen zijn aangepast ten opzichte van de berekeningen van de begroting 2024. Een grondslag hiervoor ligt in een gewijzigd ruimtegebruik of een aangepaste planning van gronduitgifte als gevolg van de gewijzigde marktvraag. Ten behoeve van de bouwgrondexploitaties van de jaarrekening 2023 is rekening gehouden met de woningbouwplanning en bedrijfskavelplanning.

a. Parameters

De parameters vormen input voor de berekeningen bij de jaarrekening 2023. Alle bouwgrondexploitaties gaan uit van de netto contante waarde per 01-01-2024. De hierbij gehanteerde parameters zijn:

- Rente 1,6% op jaarbasis;
- Disconteringsvoet 2,0% (op basis van ECB en BBV-regelgeving);
- Kostenstijging op jaarbasis o.b.v. Metafoor:
 - in 2024 3%, daarna 2,0%.
- Opbrengstenstijging op jaarbasis o.b.v. Metafoor en STEC;
 - bij woningbouw 2%;
 - bij bedrijventerreinen gezien beleid 0%.

b. Bovenwijkse Voorzieningen (BoVo)

Bovenwijkse Voorzieningen zijn investeringen in het openbaar gebied zoals infrastructuur (hoofdwegen), parken en openbare vervoervoorzieningen. Bij een particulier verzoek tot een bestemmingsplan(wijziging) voor de bouw van woningen of bedrijfsruimten worden de BoVo-bijdrage en de gemeentelijke kosten verhaald. Dit gebeurt, in meeste gevallen, door middel van een anterieure exploitatieovereenkomst. Het bedrag wordt berekend per woningequivalent. Dit vindt niet plaats bij BGE-complexen omdat dit reeds verrekend is in de grondprijs. Conform de bepalingen in de BBV worden er geen BoVo-bijdragen vanuit de BGE's gedaan.

c. Afgesloten complexen in 2023

Grondexploitatie Noordrand Meerstraat.

d. (Tussentijdse) winstnemingen

Bij de jaarrekening 2023 heeft er, als gevolg van de winstnemingen, een mutatie op de algemene vrije reserve plaatsgevonden ter grootte van € 1.830. Door regelgeving BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voor tussentijdse winstnemingen moet winst worden genomen naar rato van de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Een zekerheidsmarge om minder of geen winst te nemen kan alleen worden gehandhaafd als er nog onzekerheden bestaan over de nog te realiseren baten of lasten. Voor project Habraken is een projectspecifiek risico opgenomen van € 2.287 omdat het is onzeker dat de gronden op Habraken op korte termijn uitgegeven kunnen worden; daar het niet zeker is dat de te vestigen bedrijven aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet. In dat geval vertraagt het project en heeft het gevolgen voor het te verwachten resultaat. Voor project Habraken is daarom gekozen om minder tussentijdse winst te nemen als de POC methode berekend.

Bij de volgende projecten is in de jaarrekening 2023 tussentijds winst genomen:

908200	Habraken	€	1.500
913000	Noordrand Zandven	€	240

917800 Gansepoel

€ 90

e. Verlieslatende complexen

In onderstaand overzicht wordt weergegeven voor welke bouwgrondexploitaties, met een negatief eindresultaat, een voorziening verlieslatend complex wordt opgenomen. Ook wordt weergegeven welk verlies (in een eerder stadium) bij de jaarrekening 2022 werd verwacht.

Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies.

Projectnummer	Naam BGE	Voorziening verlieslatend complex	Voorziening verlieslatend complex	Mutatie
		jaarrekening 2022	jaarrekening 2023	
908500	Zilverackers	€ 196	€ 1.823	-/- € 1.627
Totaal		€ 196	€ 1.823	

f. Nazorgbudget

Voor het project Noordrand Meerstraat dienen in het opengebaar gebied nog werkzaamheden uitgevoerd te worden. Hier zal een nazorgbudget voor worden opgenomen. Deze kosten drukken niet op het resultaat van de BGE maar de algemene dienst.

g. Aandachtspunten

In de jaarrekening worden wederom risicoanalyses voor het grondbedrijf opgenomen. Voor de accountantscontrole bij jaarrekening 2023 hebben de onderwerpen welke in de managementletter staan de prioriteit.

Financieel resultaat bouwgrondexploitaties jaarrekening 2023

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten en stand van de projecten bedraagt het resultaat van de jaarrekening 2023 op eindwaarde € 1.549 positief. Daarnaast wordt er in de toekomst in totaal € 12.395 aan geraamde winstnemingen verwacht. In 2023 is in totaal € 1.830 aan winst genomen. In eerdere jaren was reeds € 16.550 aan winst genomen. Opgeteld is dat € 32.324. Dit laatste getal komt terug in onderstaande tabellen.

Onderstaand volgt een overzicht van de verschillen van de eindresultaten bij de begroting 2024 en jaarrekening 2023. Daarnaast worden de verschillen van de eindresultaten begroting 2024 en jaarrekening 2023 weergegeven.

Begroting 2024 <-> Jaarrekening 2023 (bedragen x € 1.000,-)

Complex	Projecten	Eindwaarde Begroting 2024 (incl. winstnemingen)	Eindwaarde Jaarrekening 2023 (incl. winstnemingen)	Verschil Begroting 2024 vs. jaarrekening 2023
908200	Habraken	€ 4.149	€ 14.772	€ 10.623
908500	Zilverackers	-/-€ 1.380	-/- € 1.824	-/- € 444
911100	Springplank	€ 2.547	€ 2.766	€ 219
911400	Slot-Oost	€ 1.341	€ 926	-/- € 415
911800	Noordrand Meerstraat	€ 10.564	€ 10.604	€ 39
913000	Noordrand Zandven	€ 3.548	€ 3.527	-/-€ 20
917700	Djept	€ 1.906	€ 1.245	-/-€ 662
917800	Gansepoel	€ 392	€ 308	-/-€ 84
		€ 23.068	€ 32.324	€ 9.256

Door afronding ontstaat er een verschil van + of -1.

Verklaring van verschillen > € 500:
908200 Habraken:

Analyse van het verschil:

Binnen Habraken mogen we meer gronden uitgeven. Deze ontwikkeling, geborgd in de 3 bestemmingsplannen, is financieel doorgerekend. Gevolg is o.a.

- Ramingen voor totale kosten bouwrijp maken zijn fors gestegen.
- Groen/water stijgt omdat we een meer groen bedrijventerrein gaan ontwikkelen.
- Opbrengsten bedrijven terreinen is toegenomen omdat we meer gronden gaan verkopen.
- Gronden van derden in het gebied krijgen ook de mogelijkheid te ontwikkelen en daarvoor ontvangen wij een exploitatiebijdrage.

917700 Djept:

Analyse van het verschil:

- De kosten woonrijp maken is verhoogd door indexering en een extra opgenomen post voor grondverzet.
- De plankosten zijn bijgesteld

Bij deze doorrekening horen een aantal kanttekeningen:

- Het resultaat van de bouwgrondexploitatie wordt sterk bepaald door de opbrengst van de grondverkoop. De sterk aangetrokken woningmarkt heeft geleid tot stijgende grondprijzen en daarmee ook tot een stijgende opbrengst van de bouwgrondexploitatie.

Een stagnerende woningmarkt kan leiden tot een aanzienlijke daling van de grondopbrengst. Oorzaak hiervan kan zijn een lagere grondprijs of minder grondverkoppen dan thans is gepland.

- In de berekening is gerekend met grondprijzen 2023 waar dit op basis van de stand van onderhandelingen mogelijk was.

Mede door deze kanttekeningen kan het aangegeven resultaat wijzigen. Zoals gebruikelijk hebben we ook de risico's van de BGE's geactualiseerd. We kunnen de risico's opvangen binnen de resultaten van de BGE's. Waar dit niet kan is een verliesvoorziening getroffen.

Jaarrekening 2022 <-> Jaarrekening 2023

Complex	Projecten	Eindwaarde Jaarrekening 2022 (incl. winstnemingen)	Eindwaarde Jaarrekening 2023 (incl. winstnemingen)	Verschil Jaarrekening 2022 vs. jaarrekening 2023
908200	Habraken	€ 7.150	€ 14.772	€ 7.622
908500	Zilverackers	-/-€ 196	-/- € 1.824	-/- € 1.628
911100	Springplank	€ 2.460	€ 2.766	€ 306
911400	Slot Oost	€ 1.579	€ 926	-/-€ 653
911800	Noordrand Meerstraat	€ 10.566	€ 10.604	€ 38
913000	Noordrand Zandven	€ 3.607	€ 3.527	-/-€ 80
917700	Djept	€ 0	€ 1.245	€ 1.245
917800	Gansepoel	€ 0	€ 308	€ 308
	Subtotaal	€ 25.167	€ 32.189	€ 7.158

Door afronding ontstaat er een verschil van + of -1.

Verklaring van verschillen > € 500:

Voor alle BGE's zijn de rentekosten toegenomen ten opzichte van jaarrekening 2022.

908200 Habraken:

Analyse van het verschil:

Binnen Habraken mogen we meer gronden uitgeven. Deze ontwikkeling, geborgd in de 3 bestemmingsplannen, is financieel doorgerekend. Gevolg is o.a.

- Ramingen voor totale kosten bouwrijp maken zijn fors gestegen.
- Groen/water stijgt omdat we een meer groen bedrijventerrein gaan ontwikkelen.
- Opbrengsten bedrijven terreinen is toegenomen omdat we meer gronden gaan verkopen.
- Gronden van derden in het gebied krijgen ook de mogelijkheid te ontwikkelen en daarvoor ontvangen wij een exploitatiebijdrage.

908500 Zilverackers:

Analyse van het verschil:

- Looptijd project is met een jaar verlengd.
- De totale kosten bouwrijp maken en de totale kosten woonrijp maken zijn geïndexeerd en geactualiseerd.
- De kosten voor planontwikkeling / voorbereiding / toezicht zijn gestegen.

911400 Slot Oost:

Analyse van het verschil:

- Looptijd project is met een jaar verlengd.
- De kosten voor planontwikkeling / voorbereiding / toezicht zijn toegenomen, mede voor juridische advieskosten.

Tendens

Onderstaand wordt een inzicht gegeven in het resultaat van de afgelopen vijf jaar van de BGE's welk nog een looptijd hebben van 5 jaar of langer. Dit om inzicht te krijgen in het verloop van het resultaat van een langlopende BGE en zo nodig sneller te kunnen acteren indien een negatieve tendens zichtbaar is.

908200 Habraken

Jaar	Projectresultaat
2019	€ 883
2020	€ 5.267
2021	€ 7.483
2022	€ 7.150
2023	€ 14.772

BGE Habraken heeft een aanpassing binnen de grondprijzen bedrijventerreinen ondergaan conform opgave bureau Stec. Deze wijziging is in twee stappen in 2020 en vervolgens in 2021 doorgevoerd. Dit gaf voor beide jaren als resultaat een hogere opbrengst en daarmee een hoger resultaat. Vanaf 2023 mogen we alle gronden uitgeven waardoor het project een nog hoger resultaat heeft.

908500 Zilverackers

Jaar	Projectresultaat
2019	€ 25.874
2020	€ 15.699
2021	€ 8.128
2022	-/-€ 196
2023	-/-€ 1.824

Binnen BGE Zilverackers zijn over de jaren heen verschillende aanpassingen doorgevoerd welke een nadelig effect hebben gehad op het projectresultaat.

De grootste wijziging bestaat uit het hanteren van een realistischer percentage uitgeefbaarheid. Tevens is een woonvlek komen te vervallen. Beide aanpassingen hebben direct invloed gehad op de hoeveelheid uitgeefbare bouwgrond binnen het ontwikkelgebied.

Ook zijn in de tijd twee eerder onvoorziene grondverwervingen in het ontwikkelgebied toegevoegd welke gezorgd hebben voor een toename in de verwervingskosten.

Daarnaast zijn de planontwikkelingskosten in de loop der jaren toegenomen, een oorzaak hiervan is de toename aan inhuurkosten voor de woningbouwversnelling. Tot slot zijn de kostenramingen voor het bouw- en woonrijpmaken meermaals gestegen door actualisaties op basis van aanbestedingen en realisatiecijfers.

Risicoanalyses

Om inzicht te verkrijgen in de aannames en de bandbreedtes van de eindwaarden zijn er enkele scenario's doorgerekend met aangepaste parameters. Er is een scenario berekend voor rente, opbrengstenindexering, kostenindexering en een combinatie van rente en opbrengstenindexering, allen gebaseerd op de resultaten van de bouwgrondexploitaties bij de jaarrekening 2023. Het resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt op eindwaarde € 1.549 positief (en daarnaast in totaal € 30.775 aan winstnemingen).

Indien de rente van alle BGE's met 1,0% toeneemt (van 1,6% naar 2,6%), dan bedraagt het eindsaldo € 673 negatief (en in totaal € 30.775 aan winstnemingen). Conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien de opbrengststijging van alle BGE's 0,0% bedraagt over de gehele looptijd, dan bedraagt het eindsaldo € 3.169 negatief (en in totaal € 30.775 aan winstnemingen). De conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien de kostenstijging van alle BGE's met 1,0% toeneemt, dan bedraagt het eindsaldo € 1.658 negatief (en in totaal € 30.775 aan winstnemingen). De conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien het rentescenario en het opbrengstscenario gecombineerd worden dan bedraagt het eindsaldo € 4.194 negatief (en in totaal € 30.775 aan winstnemingen). De conclusie is daarmee dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Het grootste effect heeft het gecombineerde rente en opbrengstenstijgingsscenario. En dan specifiek het opbrengstscenario. Dit komt omdat de gemeente in totaal nog € 127.701 aan opbrengsten verwacht. Van die verwachte opbrengsten komt circa driekwart uit verkopen van woningbouwterreinen en een kwart uit verkopen van bedrijventerreinen.

De gemeente heeft conform raadsbeleid een risicoanalyse opgesteld voor het plan Habraken. Zoals gangbaar, zijn de risico's voor dit project geïnventariseerd, en afgezet tegen de verwachte contante waarde (het resultaat). Uit de inventarisatie kwamen verschillende risico's naar voren. Zo speelt een planologisch risico, een stikstof risico en een vertragingrisico door congestie op het elektriciteitsnet en het Didam arrest. Ook is voorzichtigheidshalve een risico opgenomen voor het mogelijk aantreffen van PFAS in het gebied. Het standpunt van de gemeente is dat alle bovengenoemde risico's in de huidige BGE-berekening voldoende zijn opgenomen.

Voor het project Habraken kan gezien de lange looptijd sprake zijn van een balanswaardingsrisico. Dit is het risico dat, gezien de toekomstige verkoopopbrengsten, de huidige boekwaarde van de gronden te hoog is.

Voor Habraken zijn reeds eerder de volgende beheersmaatregelen getroffen om de risico's te beperken:

1. De plancapaciteit is in regionaal verband teruggebracht;
2. Actieve en snelle verkoop van kavels modern gemengd is gerealiseerd;
3. Een deel van het plangebied wordt ontwikkeld als een bedrijventerrein voor circulaire bedrijvigheid;
4. Vanwege de sterk toegenomen vraag naar bedrijventerrein is in de regio, bespreekbaar gemaakt om de plancapaciteit weer op te voeren.

De gemeente heeft tevens conform raadsbeleid een risicoanalyse opgesteld voor het plan Zilverackers. Zoals gangbaar, zijn de risico's voor dit project geïnventariseerd, en afgezet tegen de verwachte contante waarde (het resultaat). Uit de inventarisatie kwam een planologisch(ook stikstof)-, een afzetrisico, en, omdat er een nieuw bestemmingsplan is opgesteld, een planschaderisico. Op basis van de resultaten van verschillende recente bodemonderzoeken is er geen reden om aan te nemen dat PFAS in het gebied een probleem zal vormen. Het standpunt van de gemeente is dat het planschaderisico in de huidige BGE-berekening voldoende is opgenomen. Voor de overige risico's wordt een bedrag van € 827 opgenomen in de risicoparagraaf.

Om dit risico voor Zilverackers te beperken zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

1. De gemeente geeft, vanwege de huidige behoefte vanuit de markt en risicobeheersing, zowel voor projectmatige bouw als voor particuliere kavels versneld grond uit. Het projectmatige deel van Huysackers is inmiddels verkocht en de eerste bouwrijpe gronden in Bosakker gehucht en De Erven aan een projectontwikkelaar. De overige te ontwikkelen gronden worden zo snel mogelijk verkocht. Op dit moment lopen hiervoor de gesprekken over deelgebied Gehucht Zuid en Villapark in het bos. Daarna resteren de nog uit te geven deelgebieden Gehucht Noord, Het Klooster, Bosgehucht, Wonen in de Natuur en De Landschappelijke Erven.
2. Regionale afspraken met betrekking tot woningbouwaantallen en de kwaliteit van de woningbouwlocaties bieden voldoende zekerheid over de gemeentelijke gronduitgifte;
3. Momenteel wordt kritisch gekeken naar de kostenramingen, en wordt bekeken op welke onderdelen nog kostenbesparingen zijn te realiseren.
4. De plannen van Zilverackers zijn ruimtelijk flexibel van opzet en kunnen bijgesteld worden.

Wet open overheid

Inleiding

In 2023 heeft de gemeente Veldhoven zich ingezet om te voldoen aan de vereisten en doelstellingen van de Wet open overheid (Woo). Hieronder worden de belangrijkste activiteiten en initiatieven beschreven die gedurende dit jaar zijn ondernomen:

Woo-contactfunctionaris

In overeenstemming met de eisen van de Woo is een Woo-contactfunctionaris aangesteld. Deze functionaris fungeert als het eerste aanspreekpunt voor inwoners met vragen betreffende specifieke informatie of het indienen van Woo-verzoeken.

Woo-webformulier

Er is een gebruiksvriendelijk Woo-webformulier ontwikkeld om inwoners in staat te stellen eenvoudig en efficiënt Woo-verzoeken in te dienen.

Woo-webpagina

Een specifieke Woo-webpagina is gecreëerd, waar inwoners gedetailleerde informatie over de Woo kunnen vinden. Op deze webpagina kunnen inwoners eenvoudig Woo-verzoeken indienen via het eerder genoemde webformulier en de contactgegevens van de Woo-contactfunctionaris worden verstrekt voor directe communicatie.

Publicatieplatform

Er is een inventarisatie van potentiële leveranciers uitgevoerd, en het aanbestedingsproces is gestart om het meest geschikte publicatieplatform te selecteren. De Woo-webpagina verwijst naar het gekozen publicatieplatform, waardoor inwoners toegang hebben tot gepubliceerde informatie. Dit platform dient als randvoorwaarde voor het publiceren van de informatiecategorieën.

Actieve openbaarmaking informatie

Er heeft een grondige inventarisatie van te publiceren informatiecategorieën plaatsgevonden. Aan de hand van aangescherpte werkdefinities zijn diverse informatiecategorieën uitgewerkt, zoals klachten, raadsstukken, Woo-verzoeken, organisatiegegevens, bereikbaarheidsgegevens en convenanten. Met de lancering van het publicatieplatform worden deze categorieën één voor één gepubliceerd, waarbij stapsgewijs wordt voldaan aan de vereisten van de Woo.

Vervolg Woo

Het proces van actieve openbaarmaking is vastgesteld en zal worden voortgezet. Aanvullende categorieën zullen worden toegevoegd op basis van aangescherpte werkdefinities, om zo volledige transparantie te waarborgen.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023 en grondslagen

Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De raad heeft in 2019 het financiële beleid vastgesteld dat van toepassing is op deze jaarrekening. De voorgestelde gedragslijn op financieel gebied is uitgewerkt in de volgende beleidsnota's:

- Activabeleid;
- Rentebeleid en -toerekening;
- Kostentoerekening;
- Reserves en voorzieningen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Indien er een materiele fout wordt geconstateerd zal deze retrospectief worden verwerkt en toegelicht.

Balanswaardering

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn uitgaven waar geen tastbare gemeentelijke bezittingen tegenover staan. Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De kosten van het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. De lasten worden volledig genomen in het jaar van sluiten van de lening. Agio is het bedrag dat de koers van een aandeel hoger is dan de nominale waarde van het aandeel. De nominale waarde is het bedrag dat op het aandeel staat aangegeven of de formele waarde van het aandeel. Disagio is het bedrag dat de koers van een aandeel lager is dan de nominale waarde van het aandeel.

Een uitzondering hierop zijn de kosten die gemaakt worden voor het oversluiten van een geldlening. Door deze kosten te activeren worden de lasten verspreid over meerdere jaren. Hierdoor zal het jaarrekeningsaldo (incidentele last) geen belemmering vormen voor de overweging om een geldlening over te sluiten (structurele lasten). De afschrijvingstermijn wordt dan ten hoogste gelijk aan de looptijd van de nieuw afgesloten lening.

Voor investeringen waarbij het op voorhand nog niet vaststaat dat deze een meerjarig nut zullen hebben is het mogelijk om een voorbereidingsinvestering aan te vragen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van een groot project. De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor deze investering mogen onder bepaalde voorwaarden worden geactiveerd. Deze voorwaarden luiden:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief zal in de toekomst economisch nut of maatschappelijk nut genereren;
- De uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Als het project uiteindelijk tot stand komt, worden de voorbereidingskosten in vijf jaar afgeschreven. Wordt besloten het project niet uit te voeren, dan moeten de uitgaven in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Voor het activeren van bijdragen aan activa in eigendom van derden moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

- Er moet sprake zijn van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente kan (mede)eigenaar worden van de investering.

Voor Bijdragen aan activa in eigendom van derden is het van belang dat e.e.a. contractueel geregeld is met de betreffende derde. Wanneer niet aan deze voorwaarden wordt voldaan of wanneer e.e.a. niet contractueel is vastgelegd, moeten bijdragen aan activa in eigendom van derden rechtstreeks in de exploitatie worden verantwoord. Voorbeelden van activa in eigendom van derden zijn de bekostiging van de eerste inrichting (meubilair) in het primair onderwijs en een investeringsbijdrage voor een clubhuis. De volgende overwegingen spelen een rol bij het bepalen of activeren gewenst is.

- De gemeente zelf ondervindt geen baten van de investering en beschikt economisch niet over het actief. Hierdoor draagt het activeren van deze bijdragen niet bij aan het juiste inzicht in de vermogenspositie van de gemeente;
- Echter, het activeren zorgt ervoor dat grote verschuivingen in de baten en lasten van de gemeente worden voorkomen bij omvangrijke investeringsbedragen.

Als uitgangspunt worden de bijdragen in activa van derden niet geactiveerd. Slechts in het geval van bijzondere projecten met grote bedragen kan hier bij raadsbesluit van worden afgeweken. De afschrijvingsduur is dan maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Het BBV deelt de materiële activa als volgt in:

- Investeringsbijdragen met economisch nut
- Investeringsbijdragen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
- Investeringsbijdragen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Investeringsbijdragen met economisch nut zijn verhandelbaar en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Het gaat hierbij nadrukkelijk om de mogelijkheid middelen te

verwerven. Dat een gemeente ervoor kan kiezen ergens geen of geen kostendekkend tarief voor te heffen is niet relevant voor de vraag of een actief een economisch nut heeft. Een vergelijkbare redenering geldt voor de verhandelbaarheid. Het gaat om de mogelijkheid de activa te verkopen, niet om de vraag of de gemeente het actief ook daadwerkelijk wil verkopen. Dit betekent bijvoorbeeld dat alle gebouwen een economisch nut hebben, er is immers een markt voor gebouwen.

Investerings met een economisch nut moeten verplicht geactiveerd worden. Hier zijn twee uitzonderingen op. Ten eerste de kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde die niet bestemd zijn voor verkoop of uitleen tegen vergoeding. Vanuit de BBV is het niet toegestaan deze te activeren. Ten tweede de kosten van eerste aanleg bij uitbreidingsinvesteringen in het rioolstelsel, die volledig gedekt worden uit de verkregen grondprijzen van een grondexploitatie.

Voor een aantal investeringen met economisch nut kan een heffing worden geheven ter bestrijding van de kosten. Voor deze investeringen is met ingang van het jaar 2014, een afzonderlijke rubriek binnen de materiële vaste activa gemaakt. Onder deze rubriek vallen onder meer investeringen ten behoeve van de riolering, ten behoeve van het ophalen van huisvuil (afvalstoffen) en die inzake de gemeentelijke begraafplaats(en). Ter bestrijding van deze kosten kan een heffing worden geheven in de vorm van rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en/of kunnen niet bijdragen aan het genereren van middelen. Voorbeelden van dergelijke activa zijn o.a. wegen, bruggen, openbare verlichting, parken en overig groen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten met ingang van begrotingsjaar 2017 worden geactiveerd.

Afschrijvingen

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Als grond wordt gebruikt om bijvoorbeeld een weg, rotonde of fietspad op aan te leggen, dan wordt deze grond onlosmakelijk van de investering gezien en wordt als één geheel geactiveerd en afgeschreven in dezelfde periode als de betreffende investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Op gronden die niet onlosmakelijk zijn verbonden met een investering maatschappelijk nut, zoals openbaar groen, wordt niet afgeschreven.

De duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Duurzame waardevermindering kan zich o.a. voordoen bij wijziging in de bestemming en functie van activa, buitengebruikstelling en verkoop van het vast actief.

De volgende afschrijvingstermijnen in jaren gelden:

Gronden en terreinen economisch nut	n.v.t.
Gronden en terreinen maatschappelijk nut	zelfde als investering
Woonruimten	45
Bedrijfsgebouwen	45
Verbouwingen en renovaties	20
Vervoermiddelen	7-10
Riolering (aanleg, bouwkundig, elektromechanisch en gemalen)	45-70
Machines, apparaten en installaties	5-30
Overige materiële vaste activa waaronder inventarissen	5-15

Automatisering	5-10
Wegen	40
Verblijfsgebied	50
Verlichting	22-45
Speelvoorzieningen	18
VRI	18
Bepanting	30
Gras	45
Meubilair	20
Bomen	60

In erfpacht uitgegeven gronden

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden tegen registratiewaarde gewaardeerd, omdat het economische eigendom niet meer bij de erfverpachter berust.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende te activeren financiële vaste activa:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- Leningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- Overige langlopende leningen;
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Tenzij anders is vermeld, zijn de financiële vaste activa gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt gekozen voor het treffen van een verliesvoorziening. Deze wordt verantwoord als een waardecorrectie naar analogie van de voorziening voor dubieuze debiteuren. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kosten (vervaardiging- of verkrijgingprijs). Indien de marktwaarde duurzaam lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden op de verkregen verkoopopbrengsten ten volle de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Overige gronden (verspreid liggende percelen) zijn percelen die in het verleden zijn

gekocht ten behoeve van de gemeentelijke grondexploitatie en die niet meer hieraan worden toegerekend. Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

Uitzettingen (looptijd korter dan één jaar)

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Op basis van ervaringen uit het verleden wordt ingeschat welk percentage uiteindelijk afgeboekt moet worden. Ook worden de individuele debiteuren doorlopen om te bepalen of hier relevante dubieuze debiteuren tussen staan.

Voor de naleving van de wettelijke regelgeving omtrent het Schatkistbankieren wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Liquide middelen overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Algemene reserve

- Benoemde risico's volgens de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit).
- Onbenoemde risico's (extra buffer vanuit het oogpunt van voorzichtigheid).
- Vrije reserves.

Bestemmingsreserve

- Dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten.
- Reserve vervangingsinvesteringen.
- Doelreserve nieuw beleid/investeringen.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is een voorziening slechts toegestaan indien sprake is van te kwantificeren verplichtingen of risico's. Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Steeds opnieuw zal op het moment van het opstellen van de begroting en de jaarrekening moeten worden nagegaan of dergelijke voorzieningen moeten worden getroffen, aangepast of dat deze vrij kunnen vallen. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in voorliggende jaarrekening is het beleid terzake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiende uit leasing

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Bij borgstellingen wordt een waarborg voor een bepaald bedrag verleend. Aan de passiefzijde van de balans wordt buiten de balanstelling het bedrag opgenomen van de borg- en garantstellingen. In de toelichting op de balans wordt een specificatie gegeven van de aard van de geldleningen.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen, voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt, conform de voorschriften volgens BBV 2004.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Rechtmatigheid

Het college en raad hebben eenduidige afspraken gemaakt over de wijze waarop rechtmatigheid benaderd wordt. Deze afspraken zijn vastgelegd in de financiële verordening en het normenkader.

Balans activa

De balans wordt weergegeven voor bestemming resultaat.

Balans per 31 december 2023

(bedragen X € 1.000)

ACTIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022
<u>Vaste activa</u>		
Immateriële vaste activa	371	1.026
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	3	626
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	368	400
Materiële vaste activa	168.109	151.616
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.202	16.629
Overige investeringen met een economisch nut	113.852	105.043
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	36.018	29.907
Erfpacht	37	37
Financiële vaste activa	3.712	3.016
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	175	175
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
Overige langlopende leningen u/g	3.529	2.833
Overige uitzettingen (looptijd van = 1 jaar)	8	8
Totaal vaste activa	172.192	155.658
<u>Vlottende activa</u>		
Vorraden	55.445	62.409
Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- overige grond- en hulpstoffen	228	228
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	55.217	62.181
Uitzettingen (looptijd korter dan één jaar)	6.117	34.007
Vorderingen op openbare lichamen	4.177	30.537
Rekening-courantverhoudingen Rijk	0	0
Overige Vorderingen	1.940	3.470
Liquide middelen	33	9.630
Kassaldi	33	3
Banksaldi	0	9.627
Overlopende activa	31.974	8.071

Nog te ontvangen voorschotbedragen van het Rijk	13.402	539
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	6.367	1.042
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	12.205	6.490

Totaal vlottende activa	93.569	114.117
--------------------------------	---------------	----------------

TOTAAL ACTIVA	265.761	269.775
----------------------	----------------	----------------

<i>Totaalbedrag waarvan het recht bestaat op verliescompensatie VPB</i>	12.659	9.088
<i>Totaalbedrag niet aftrekbare rente waarvoor het recht bestaat om dit later ten lastte van het resultaat te brengen (generieke rente aftrekbeperking VPB)</i>	41	54

Balans per 31 december 2023

(bedragen X € 1.000)

PASSIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen vermogen</i>	80.127	76.254
Algemene reserve	53.435	47.021
Bestemmingsreserves	23.555	21.801
Gerealiseerd resultaat	3.137	7.432
<i>Voorzieningen</i>	19.486	20.246
Voorzieningen	19.486	20.246
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	129.808	129.560
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	129.808	129.560
- overige sectoren	0	0
	229.421	226.060
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	16.289	11.058
Kasgeldlening aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	119	0
Overige schulden	16.170	11.058
<i>Overlopende passiva</i>	20.051	32.657
Nog te betalen bedragen	13.223	11.563
De van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschot- bedragen voor specifieke uitkeringen	4.648	18.971
Overige vooruit ontvangen bedragen	2.180	2.123
	36.340	43.715
TOTAAL PASSIVA	265.761	269.775
<i>Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt</i>	140.679	128.024

Toelichting op de balans

De in deze toelichting opgenomen bedragen in de financiële verloopoverzichten moeten worden gelezen als x € 1.000.

ACTIVA

Vaste activa

Vaste activa wordt onderverdeeld in drie soorten, te weten immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa. Hieronder wordt het verloop voor 2023 weergegeven. Investeringen worden afgeschreven conform de lineaire afschrijvingsmethodiek. Voor een toelichting op de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de paragraaf 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'. Voor de jaarrekening worden de vaste activa beoordeeld op (bijzondere) waardeverminderingen.

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Kosten verbonden aan het sluiten geldleningen	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	3	626
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	368	400
Totaal	371	1.026

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

	Boekwaarde 1/1/23	Investeringe n	Desinvesteringe n	Afschrijvinge n	Bijdrage n van derden	Afwaarderinge n	Boekwaarde 31/12/23
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	626	-665	0	8	-50	0	3
Bijdragen activa in eigendom van derden	400	0	0	32	0	0	368
Totaal	1.026	-665	0	40	-50	0	371

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Investerings economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.202	16.629
Overige investeringen met een economisch nut	113.852	105.043
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	36.018	29.907
Erfpacht	37	37
Totaal	168.109	151.616

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **investerings met economisch nut waarvan ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (riolering, afval en begraafplaats)** weer:

	Boekwaarde 1/1/23	Investeringe n	Desinvestering en	Afschrijvinge n	Bijdrage n van derden	Afwaardering en	Boekwaarde 31/12/23
Gronden en terreinen (afval)	725	0	0	0	0	0	725
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Gebouwen (begraafplaats)	44	0	0	6	0	0	38
Gebouwen (afval)	1.216	0	0	36	0	0	1.179
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	14.063	4.237	4	365	2.244	0	15.686
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties (afval)	220	0	0	21	0	0	199
Overige vaste activa (begraafplaats)	71	0	0	3	0	0	68
Overige vaste activa (afval)	291	46	0	30	0	0	308
Totaal	16.629	4.283	4	461	2.244	0	18.202

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **overige investeringen met economisch nut** weer:

	Boekwaar de 1/1/23	Investering en	Desinvestering en	Afschrijving en	Bijdrage n van derden	Afwaardering en	Boekwaar de 31/12/23
Gronden en terreinen	16.669	1.510	97	141	21	0	17.919
Woonruimten	1.567	163	0	86	0	0	1.644
Gebouwen	68.999	11.151	12	2.515	0	0	77.624
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.982	22	0	399	0	0	5.605
Vervoermiddelen	300	61	0	73	0	0	288
Machines, apparaten en installaties	5.752	165	0	360	29	95	5.433
Ov. materiële vaste activa	5.773	22	0	456	0	0	5.339
Totaal	105.042	13.094	109	4.030	50	95	113.852

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Voor de dekking van afschrijvingslasten zijn de volgende dekkingsreserves aanwezig: Uitkering HNG, Bevorderen energielabel, Kempen Campus, Basis op orde en Primair onderwijs.

De in het boekjaar gedane **investeringen met economisch nut** staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving	Bedrag
Zilverackers nieuwbouw onderwijs	9.378
Zilverackers gymnastieklokaal	1.628
Zilverackers grond onderwijs	1.389
Riolering slowlane	1.270
Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	921
Vervanging riool De Run 1000	778
Vervanging riool Oude Kerkstraat	308
Vervanging riolering Oude Kerkstraat	280
Verblijfsgebied Look riool fase 3 en 4	219
Calamiteit Riool Heerbaan-Cobbeek	166
Vervangingsinvestering binnensport 2023	165
Kempenbaan West: verkoop Moormanlaan 6	163
Uitbreiding muziekschool	87
Investeringen atletiekbaan 2023	82
Verblijfsgebied 't Look (totale riolering) fase 3 Midden	68
Vervanging dienstvoertuig H&T	61
Overige per saldo	414
Totaal	17.376

Voor de relatie met het beschikbaar gestelde krediet verwijzen wij naar het cijfermatige overzicht per programma.

De boekwaarde van **de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

	Boekwaarde 1/1/23	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31/12/23
Gronde en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	29.501	29.546	3	405	23.003	0	35.636
Machines, apparaten en installaties	406	39	15	21	27	0	381
Totaal	29.907	29.585	18	426	23.030	0	36.018

Onder bijdragen van derden zijn die bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Met ingang van begrotingsjaar 2017 is het verplicht om investeringen met maatschappelijk nut te activeren. In de jaren voor 2017 waren er geen activa die geactiveerd zijn. Investeringen met maatschappelijk nut mogen niet meer in één keer als last worden genomen in de exploitatie. Dit betekent dat afschrijving moet plaatsvinden over de gebruiksduur en dat reserves niet meer direct in mindering op de investering mogen worden gebracht. Ook de verdere behandeling van de activering is gelijk getrokken aan een actief met een economisch nut.

Voor toekomstige investeringsuitgaven van investeringen met maatschappelijk nut kunnen middelen worden gereserveerd, zodat op het moment van vervanging geen sprong in het lastenniveau wordt gemaakt. Voor de toekomstige vervanging wordt dan een vervangingsreserve gevormd. De volgende vervangingsreserves zijn aanwezig: openbare verlichting, groen en vri's. In deze vervangingsreserves wordt een jaarlijks constant bedrag gespaard voor de toekomstige investeringen en de jaarlijkse afschrijvingslasten van reeds afgeronde investeringen worden hieruit gedekt.

De in het boekjaar gedane **investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut** staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving	Bedrag
Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)	23.397
Kempenbaan West: aanleg verharding/viaduct/kabels	1.574
Inprikker Slowlane (fiets)	1.452
Vervangingsinvestering beplanting 2023	499
Vervangingsinvesteringen bomen 2023	442
Herinrichting Oude Kerkstraat	440
Vervangingsinvesteringen armaturen 2023	232
Vervanging wegen: riolering Oude Kerkstr	201
Vervangingsinv. speeltoestellen 2023	180
Aansluiting Peter zuidlaan Julianastraat	174
Verblijfsgebied 't Look fase 3	123
Buitenruimte Huysackers	93
Vervanging weg: stille deklaag Heerbaan	91
Vervangingsinvestering omvorming 2023	86
Vervangingsinvestering meubilair 2023	74
Vervanging brug Runstraat	67
Kempenbaan West: openbaar groen/natuur	63
Vervangingsinvesteringen masten 2023	61
Gebiedsimpuls grenscorridor	57
Overige per saldo	278
Totaal	29.585

De boekwaarde van de erfpachtgronden is in het boekjaar niet gemuteerd. Er heeft geen afkoop van eeuwigdurende erfpacht plaatsgevonden.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 1/1/23	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen afschrijvingen	Boekwaarde 31/12/23
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	175	0	0	0	175
- gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0
- overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Leningen aan:					
- openbare lichamen	0	0	0	0	0
- woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0
- deelnemingen	0	0	0	0	0
- overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen u/g	2.833	970	0	273	3.529
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van = 1 jaar	0	0	0	0	0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd = 1 jaar	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen (looptijd = 1 jaar)	8	0	0	0	8
Totaal	3.016	970	0	273	3.712

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen bestaan uit:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Deelname Brabant Water	4	4
Aandelen BNG	80	80
Aandelen Brainport Development NV	92	92
Totaal	175	175

De overige langlopende leningen bestaan uit:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	28	30
Lening LED-verlichting sportpark VLTC	26	30
Starterslening 1e woning aankopen	1.956	1.362
Stimuleringslening aankoop woningen	1.312	1.157
Leningen u/g: startersleningen	207	253
Totaal	3.529	2.832

De overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar bestaan uit:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Diverse obligaties	8	8
Totaal	8	8

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Overige grond- en hulpstoffen	228	228
Sub-totaal	228	228
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	55.217	62.181
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
Sub-totaal	55.217	62.181
Totaal	55.445	62.409

Van de overige grond- en hulpstoffen kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 1/1/23	Afboeking	Investerings	Inkomsten	Winstuitname	Boekwaarde 31/12/23	Voorziening verlieslatend complex	Balans waarde 31/12/23
<u>Overige grond- en hulpstoffen</u>								
Verspreid liggende percelen	228	0	0	0	0	228	0	228
Totaal	228	0	0	0	0	228	0	228

Van de in exploitatiegenomen gronden (IEG) kan van het verloop in 2023 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 1/1/23	Afboeking	Investerings	Inkomsten	Winst uitname	Boekwaarde 31/12/23	Voorziening verlieslatend complex	Balans waarde 31/12/23
<u>In exploitatiegenomen gronden (IEG)</u>								
Habraken fases I-IIa- IIb	9.784	0	426	-3.819	1.500	7.891		7.891
Habraken fases III- IV-V	13.838	0	568	-2.844	0	11.562		11.562
Slot-oost	3.373	0	104	0	0	3.477		3.477
Noordrand Meerstraat	139	0	4	-247	104	0		0
Noordrand Zandven	-141	0	111	-626	240	-415		-415
Springplank	710	0	137	0	0	846		846
Zilverackers, De Drie Dorpen	34.672	0	10.579	-10.806	0	34.445	-1.823	32.622
Djept	0	0	1.275	-932	0	344		344
Gansepoel	0	0	498	-1.698	90	-1.111		-1.111
Totaal	62.376	0	13.701	-20.971	1.934	57.039	-1.823	55.217

Verwachting
complexen met
kostprijscalculatie
(incl. inflatie):

Nog te maken kosten	76.055
Nog te verwachten opbrengsten	146.934
Verwacht exploitatie- resultaat (-/- is voordelig)	-15.662

Het herzien van de diverse bouwgrondexploitaties betekent dat de ramingen en/of planningen zijn aangepast ten opzichte van de berekeningen van de begroting 2023. Een grondslag hiervoor ligt in een gewijzigd ruimtegebruik of een aangepaste planning van gronduitgifte als gevolg van de gewijzigde marktvrage. Ten behoeve van de bouwgrondexploitaties van de jaarrekening 2023 is rekening gehouden met de woningbouwplanning en bedrijfskavelplanning.

Parameters

De parameters vormen input voor de berekeningen bij de jaarrekening 2023. Alle bouwgrondexploitaties gaan uit van de netto contante waarde per 01-01-2024. De hierbij

gehanteerde parameters zijn:

- Rente 1,6% op jaarbasis;
- Disconteringsvoet 2,0% (op basis van ECB en BBV-regelgeving);
- Kostenstijging op jaarbasis o.b.v. Metafoor:
in 2024 3%, daarna 2,0%;
- Opbrengstenstijging op jaarbasis o.b.v. Metafoor en STEC:
Bij woningbouw 2,0%
Bij bedrijventerreinen gezien beleid 0%.
- De tussentijdse winstneming geschiedt in overeenstemming met de POC methode.

Uiteraard betreft dit een inschatting die periodiek wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen in het jaarverslag.

Om inzicht te verkrijgen in de aannames en de bandbreedtes van de eindwaarden zijn er enkele scenario's doorgerekend met aangepaste parameters. Er is een scenario berekend voor rente, opbrengstenindexering, kostenindexering en een combinatie van rente en opbrengstenindexering, allen gebaseerd op de resultaten van de bouwgrondexploitaties bij de jaarrekening 2023. Het resultaat van de jaarrekening 2023 bedraagt op eindwaarde € 264 positief (en daarnaast in totaal € 12.395 aan winstnemingen).

Indien de rente van alle BGE's met 1,0% toeneemt (van 1,6% naar 2,6%), dan bedraagt het eindsaldo € 673 negatief (en in totaal € 31.925 aan winstnemingen). Conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien de opbrengststijging van alle BGE's 0,0% bedraagt over de gehele looptijd, dan bedraagt het eindsaldo € 3.169 negatief (en in totaal € 31.925 aan winstnemingen). De conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien de kostenstijging van alle BGE's met 1,0% toeneemt, dan bedraagt het eindsaldo € 1.658 negatief (en in totaal € 31.925 aan winstnemingen). De conclusie is dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Indien het rentescenario en het opbrengstscenario gecombineerd worden dan bedraagt het eindsaldo € 4.194 negatief (en in totaal € 31.925 aan winstnemingen). De conclusie is daarmee dat de som van alle BGE's door de winstnemingen positief blijft.

Het grootste effect heeft het gecombineerde rente en opbrengstenstijgingsscenario. En dan specifiek het opbrengstscenario. Dit komt omdat de gemeente in totaal nog € 127.701 aan opbrengsten verwacht. Van die verwachte opbrengsten komt circa driekwart uit verkopen van woningbouwterreinen en een kwart uit verkopen van bedrijventerreinen.

De gemeente heeft conform raadsbeleid een risicoanalyse opgesteld voor het plan Habraken. Zoals gangbaar, zijn de risico's voor dit project geïnventariseerd, en afgezet tegen de verwachte contante waarde (het resultaat). Uit de inventarisatie kwamen verschillende risico's naar voren. Zo speelt een planologisch risico, een stikstof risico en een vertragingrisico door congestie op het elektriciteitsnet en het Didam arrest. Ook is voorzichtigheidshalve een risico opgenomen voor het mogelijk aantreffen van PFAS in het gebied. Het standpunt van de gemeente is dat alle bovengenoemde risico's in de huidige BGE-berekening voldoende zijn opgenomen.

Voor het project Habraken kan gezien de lange looptijd sprake zijn van een balanswaardingsrisico. Dit is het risico dat, gezien de toekomstige verkoopopbrengsten, de huidige boekwaarde van de gronden te hoog is.

Voor Habraken zijn reeds eerder de volgende beheersmaatregelen getroffen om de risico's te beperken:

1. De plancapaciteit is in regionaal verband teruggebracht;
2. Actieve en snelle verkoop van kavels modern gemengd is gerealiseerd;
3. Een deel van het plangebied wordt ontwikkeld als een bedrijventerrein voor

circulaire bedrijvigheid;

4. Vanwege de sterk toegenomen vraag naar bedrijventerrein is in de regio, bespreekbaar gemaakt om de plancapaciteit weer op te voeren.

De gemeente heeft tevens conform raadsbeleid een risicoanalyse opgesteld voor het plan Zilverackers. Zoals gangbaar, zijn de risico's voor dit project geïnventariseerd, en afgezet tegen de verwachte contante waarde (het resultaat). Uit de inventarisatie kwam een planologisch(ook stikstof)-, een afzetrisico, en, omdat er een nieuw bestemmingsplan is opgesteld, een planschaderisico. Op basis van de resultaten van verschillende recente bodemonderzoeken is er geen reden om aan te nemen dat PFAS in het gebied een probleem zal vormen. Het standpunt van de gemeente is dat het planschaderisico in de huidige BGE-berekening voldoende is opgenomen. Voor de overige risico's wordt een bedrag van € 827 opgenomen in de risicoparagraaf.

Om dit risico voor Zilverackers te beperken zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

1. De gemeente geeft, vanwege de huidige behoefte vanuit de markt en risicobeheersing, zowel voor projectmatige bouw als voor particuliere kavels versneld grond uit. Het projectmatige deel van Huysackers is inmiddels verkocht en de eerste bouwrijpe gronden in Bosakker gehucht en De Erven aan een projectontwikkelaar. De overige te ontwikkelen gronden worden zo snel mogelijk verkocht. Op dit moment lopen hiervoor de gesprekken over deelgebied Gehucht Zuid en Villapark in het bos. Daarna resteren de nog uit te geven deelgebieden Gehucht Noord, Het Klooster, Bosgehucht, Wonen in de Natuur en De Landschappelijke Erven.
2. Regionale afspraken met betrekking tot woningbouwaantallen en de kwaliteit van de woningbouwlocaties bieden voldoende zekerheid over de gemeentelijke gronduitgifte;
3. Momenteel wordt kritisch gekeken naar de kostenramingen, en wordt bekeken op welke onderdelen nog kostenbesparingen zijn te realiseren.
4. De plannen van Zilverackers zijn ruimtelijk flexibel van opzet en kunnen bijgesteld worden.

Uitzettingen (looptijd korter dan één jaar)

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 31/12/23	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31/12/23	Gecorrigeerd saldo 31/12/22
Vorderingen op openbare lichamen	4.177		4.177	30.537
Verstekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0		0	0
Overige verstekte kasgeldleningen	0		0	0
Uitzettingen 's Rijks schatkist <1 jaar	0		0	0
Rekening-courantverhoudingen Rijk	0		0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0		0	0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier < 1 jaar	0		0	0
Overige vorderingen	2.620	680	1.940	3.470
Overige uitzettingen	0		0	0
Totaal	6.797	680	6.117	34.007

De voorziening voor oninbaarheid bestaat uit de onderdelen dubieuze debiteuren WIZ, dubieuze belastingdebiteuren en dubieuze debiteuren algemeen.

Liquide middelen

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Kassaldi	33	3
Banksaldi	0	9.627
Totaal	33	9.630

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Nog te ontvangen voorschotbedragen van het Rijk	13.402	539
Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen	6.367	1.042
Overige nog te ontvangen bedragen	7.087	1.864
Rekening courant Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVN)	460	569
Vooruitbetaalde bedragen	4.659	4.057
Totaal	31.974	8.071

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen, ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo 1/1/2023	Toevoegingen	Ontvangen Bedragen	Saldo 31/12/2023
Kempenbaan West (NL overig)	149	2.001	0	2.150
Maatregelenpakket de Run (NL overig)	893	824	0	1.717
Kempenbaan MRE (NL overig)	0	2.500	0	2.500
Totaal	1.042	5.325	0	6.367

Niet uit de balans blijvende rechten

Vennootschapsbelasting

Het bedrag waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 is als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022	Verrekenbaar t/m
Verliescompensatie VPB	12.659	9.088	Onbeperkt
Niet aftrekbare rente	41	54	Onbeperkt
Totaal	12.700	9.142	

Verliezen uit boekjaren die beginnen op 1 januari 2013 of later, zijn op basis van de nieuwe verliesverrekeningsregels die gelden per 1 januari 2022 en het daarbij behorende overgangsrecht onbeperkt voorwaarts in de tijd verrekenbaar.

Daarnaast wordt met de nieuwe verliesverrekeningsregels ook een beperking ingevoerd (op de ultimo 2021 nog niet verrekenende verliezen) die inhoudt dat verliezen slechts tot een bedrag van € 1.000 volledig verrekenbaar zijn bij de aanwezigheid van voldoende winst.

Voor zover een verlies het bedrag van € 1.000 overstijgt, vindt slechts verrekening plaats

tot een bedrag van € 1.000 vermeerderd met 50% winst nadat die winst is verminderd met € 1.000.

Vanaf 1 januari 2019 geldt in het kader van de Wet op de Venootschapsbelasting 1969 de generieke rente-aftekbepierking.

Deze aftekbepierking is van toepassing op alle boekjaren die aanvangen na 1 januari 2019. De hoofdregel luidt dat bij het bepalen van de fiscale winst vanaf 2019 het saldo aan renten niet in aftek komt voor zover dit meer bedraagt dan:

1. 20% van de gecorrigeerde winst; of
2. de drempel van € 1.000

De hoogste van beide bedragen is van toepassing.

Kortgezegd betekent dit dat de rente-aftekkapaciteit 20% van de gecorrigeerde winst is met een minimum van € 1.000

Als een gedeelte van de rente in enig jaar niet in aftek kan worden gebracht kan dit worden voort gewenteld naar een volgend jaar. Indien in een volgend jaar de berekende rente-aftekkapaciteit niet volledig wordt benut, kan deze dan alsnog ten laste van het resultaat worden gebracht. De rente die nog verrekend kan worden in toekomstige jaren bedraagt ultimo 2023 € 41.

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Algemene reserve	53.435	47.021
Bestemmingsreserves	23.555	21.801
Gerealiseerd resultaat	3.137	7.432
Totaal	80.127	76.254

Het verloop in 2023 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Reserves	Saldo 31/12/2022	Resultaat 2021	Toevoeging	Onttrekking	Dekking afschrijvingen	Saldo 31/12/2023
Gerealiseerd resultaat	7.431	0	3.137	7.431	0	3.137
Totaal Gerealiseerd resultaat	7.431	0	3.137	7.431	0	3.137
Risicoreserve (benoemde risico's)	4.309	0	0	175	0	4.134
Risicoreserve (onbenoemde risico's)	10.000	0	0	0	0	10.000
Vrije reserve	32.712	0	9.365	2.775	0	39.301
Totaal algemene reserve	47.021	0	9.365	2.951	0	53.435
Dekkingsreserve primair onderwijs	8.000	0	0	0	450	7.550
Dekkingsreserve bevordering energielabel	551	0	0	0	52	498
Dekkingsreserve Kempen Campus	1.862	0	0	0	117	1.745
Vervangingsreserve openbare verlichting	4.347	0	224	0	74	4.497
Vervangingsreserve openbaar groen	5.055	0	640	0	119	5.575
Vervangingsreserve VRI	1.276	0	62	0	14	1.324
Doelreserve stimuleringsfonds Brainport	274	0	0	9	0	266
Doelres. energietransitie gebouwde omgev.2023-2026	0	0	1.654	0	0	1.654
Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties	279	0	0	-9	0	288
Afbouw BGE complexen	157	0	0	0	0	157
Totaal bestemmingsreserves	21.801	0	2.580	-1	827	23.555
Totaal Reserves	68.821	0	11.945	2.950	827	76.990
Totaal Eigen Vermogen	76.253	0	15.083	10.381	827	80.127

De algemene reserves zijn ingedeeld in de volgende categorieën:

- 1) Risicoreserve benoemde risico's. Dit zijn benoemde risico's volgens de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit).
- 2) Risicoreserve onbenoemde risico's. Dit zijn onbenoemde risico's en dient als extra buffer vanuit het oogpunt van voorzichtigheid.
- 3) Vrije reserve.

De bestemmingsreserves zijn ingedeeld in de volgende categorieën:

- 1) Dekkingsreserve waaruit meerjarig onttrekkingen ten gunste van de exploitatie plaatsvinden ter dekking van afschrijvingslasten en/of overige kosten.
- 2) Reserve vervangingsinvesteringen.
- 3) Doelreserve nieuw beleid/investeringen.

Risicoreserve (benoemde risico's)

Het verloop van de Risicoreserve (benoemde risico's) in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		4.309
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	
	_____	0 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Risico Attero	175	
	_____	175 -
Stand per 31-12-2023		4.134

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting wordt een uiteenzetting van specifieke en algemene risico's gepresenteerd. Door risicomanagement kunnen de negatieve effecten worden geminimaliseerd of voorkomen. Voor de ongedekte risico's dient een risicoreserve te worden aangehouden. Met behulp van een simulatiemodel kan het benodigde bedrag worden berekend. Dit bedrag moet worden verminderd met de eventuele onbenutte belastingcapaciteit, stille reserves en structurele begrotingsruimte.

In de risicobepaling verdienen de risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitatie bijzondere aandacht. Enerzijds omdat bij de huidige bedrijvigheid de mogelijke impact zeer groot is, anderzijds omdat er naast specifieke risico's per exploitatie ook algemene risico's voor de gehele bouwgrondexploitatie van toepassing zijn. De impact van deze algemene risico's worden berekend in zogenaamde worst-case-scenario's waar in ieder geval de financiële gevolgen van tegenvallers op de parameters rentepercentage, kostenstijging, opbrengstendaling en vertraging afzonderlijk in beeld worden gebracht. In combinatie met de inschatting van de kans op het zich voor doen van de oorzaken vormt deze informatie samen met de specifieke risico's per complex de input voor het simulatiemodel. Het gecalculerde risico per complex wordt vergeleken met het resultaat van het expected-case-scenario (de in de begroting opgenomen kostprijscalculatie). Als het risico groter is dan het in de begroting opgenomen resultaat wordt voor het verschil een risicoreserve gevormd. Indien het risico dit resultaat niet overstijgt wordt geen risicoreserve gevormd.

Risicoreserve (onbenoemde risico's)

Het verloop van de Risicoreserve (onbenoemde risico's) in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		10.000
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming	0	
	_____	0 +
Stand per 31-12-2023		10.000

Omdat het onmogelijk is een limitatieve lijst van risico's op te stellen, zal naast de reserve benoemde risico's ook een reserve onbenoemde/onvoorziene risico's worden aangehouden. De hoogte is vastgesteld op € 10.000.

Vrije reserve

Het verloop van de vrije reserve in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		32.712
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Afsluiting BGE Noordrand Meerstraat	104	
Tussentijdse winstneming Gansepoel	90	
Tussentijdse winstneming Zandven	240	
Tussentijdse winstneming Habraken	1.500	
Jaarrekeningresultaat 2022	<u>7.431</u>	
		9.365 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Vorming verliesvoorziening Zilverackers, Kransackerdorp	1.627	
Vormen reserve energietransitie	1.107	
Aangifte vennootschapsbelasting	<u>41</u>	
		<u>2.775 -</u>
Stand per 31-12-2023		39.302

Indien en voor zover er na de vorming van alle overige beschreven algemene- en bestemmingsreserves eigen vermogen resteert, wordt deze gepresenteerd als vrij vermogen.

Dekkingsreserve primair onderwijs

Het verloop van de dekkingsreserve primair onderwijs in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		8.000
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming		
Storting tlv vrije reserve voor aansluiting boekwaarde	<u>0</u>	
		0 +
2 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Investerings primair onderwijs	<u>450</u>	
		<u>450 -</u>
Stand per 31-12-2023		7.550

Deze dekkingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de investeringen primair onderwijs in de exploitatie te dekken.

Dekkingsreserve bevordering energielabel

Het verloop van de dekkingsreserve bevordering energielabel in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		551
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming		
Storting tlv vrije reserve voor aansluiting boekwaarde	<u>0</u>	
		0 +
2 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Investerings energielabel	<u>53</u>	
		<u>53 -</u>
Stand per 31-12-2023		498

Deze dekkingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de investering bevordering energielabel in de exploitatie te dekken.

Dekkingsreserve Kempen Campus

Het verloop van de dekkingsreserve Kempen Campus in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		1.862
1 Toevoegingen u.h.v. Resultaatbestemming		
Storting vanuit dekkingsreserve voortgezet onderwijs	<u>0</u>	0 +
2 Onttrekking i.v.m. Afschrijving activa		
Investerings voortgezet onderwijs	<u>117</u>	117 -
Stand per 31-12-2023		1.745

Deze dekkingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de investering Kempen Campus sport in de exploitatie te dekken.

Vervangingsreserve openbare verlichting

Het verloop van de vervangingsreserve openbare verlichting in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		4.347
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit exploitatie	<u>224</u>	224 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Afschrijving dekking investering openbare verlichting	<u>74</u>	74 -
Stand per 31-12-2023		4.497

Op basis van de in het beheerplan openbare verlichting opgenomen vervangingsinvesteringen is deze vervangingsreserve gevormd. Deze reserve wordt gebruikt om de afschrijvingslasten van de investeringen openbare verlichting te dekken.

Vervangingsreserve openbaar groen

Het verloop van de vervangingsreserve openbaar groen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		5.055
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit de exploitatie	<u>640</u>	640 +
2 Onttrekking u.h.v. Resultaatbestemming		
Afschrijving dekking investeringen openbaar groen	<u>119</u>	119 -
Stand per 31-12-2023		5.575

Op basis van de in het beheerplan openbaar groen opgenomen vervangingsinvesteringen is deze vervangingsreserve gevormd. Deze reserve wordt gebruikt om de afschrijvingslasten van de investeringen openbaar groen te dekken.

Vervangingsreserve VRI

Het verloop van de vervangingsreserve VRI in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		1.276
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Toevoeging vanuit de exploitatie	62	62 +
2 Onttrekking u.h.v. Resultaatbestemming		
Afschrijving dekking investeringen verkeersregelininstallatie	14	14 -
Stand per 31-12-2023		1.324

Op basis van de in het VRI (VerkeerRegelInstallatie) beheerplan opgenomen vervangingsinvesteringen is deze vervangingsreserve gevormd. Deze reserve wordt gebruikt om de afschrijvingslasten van de investeringen VRI te dekken.

Doelreserve stimuleringsfonds Brainport

Het verloop van de doelreserve stimuleringsfonds Brainport in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		274
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Storting t.l.v. Exploitatie	0	0 +
2 Onttrekking u.h.v. Resultaatbestemming		
Samenwerkingsovereenkomst Van Gogh Nationaal Park	8	8 -
Stand per 31-12-2023		266

Deze doelreserve is voor nog in te dienen projecten en initiatieven m.b.t. Brainport.

Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties

Het verloop van de reserve tijdelijke huisvestingslocaties in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		279
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Storting tlv reserve Gisv (volkshuisvesting)	0	0 +
2 Onttrekking u.h.v. resultaatbestemming		
Dekking exploitatie tijdelijke huisvesting	-9	-9 -
Stand per 31-12-2023		288

Deze reserve is opgebouwd uit de middelen van de reserve Gisv (volkshuisvesting) en is bestemd voor de investeringen voor de tijdelijke huisvestingslocaties. Deze reserve wordt gebruikt om de afschrijvingslasten van de investeringen te dekken.

Doelreserve afbouw BGE complexen

Het verloop van de doelreserve afbouw complexen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		157
1 Toevoegingen u.h.v. resultaatbestemming		
Afbouwcomplex	0	0 +
2 Onttrekkingen u.h.v. resultaatbestemming		
Afbouwcomplex	0	0 -

Stand per 31-12-2023 **157**

Deze doelreserve wordt gevoed wanneer een grondexploitatie complex financieel wordt afgesloten (het resultaat wordt genomen) terwijl er nog wat laatste werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. De uitgaven voor deze werkzaamheden worden uit deze reserve gedekt.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Voorzieningen	Saldo 31/12/2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31/12/2023
Onderhoud eigendommen	559	1.851	0	1.772	638
Voorziening wethouderspansioenen	3.780	0	0	160	3.620
Voorziening onderhoud wegen	2.456	1.360	0	920	2.896
Voorziening rioolbeheer: vervanging	11.361	903	0	1.888	10.376
Voorziening rioolbeheer: egalisatie	1.314	321	0	675	960
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	19	10	0	19	10
Voorziening verlofsparen	71	68	0	0	139
Voorziening verlofsaldi	686	162	0	0	848
Voorziening landschap	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	20.246	4.673	0	5.433	19.486

Aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening onderhoud eigendommen

Het verloop van de voorziening onderhoud eigendommen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		559
1 Toevoegingen		
Storting tlv exploitatie	1.851	1.851 +
2 Onttrekking		
Aanwending gemeentelijke gebouwen	1.772	1.772 -

Stand per 31-12-2023 **638**

De voorziening onderhoud eigendom is een onderhoudsvoorziening voor gebouwen met als doel het voorkomen van pieken en dalen in de exploitatie.

De basis voor de berekening van de onderhoudsvoorziening voor openbare eigendommen is de onderhoudsplanning zoals die door de afdeling wordt opgesteld en bijgehouden.

Voorziening wethouderspensioenen

Het verloop van de voorziening wethouderspensioenen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		3.780
1 Toevoegingen		
Stortingen pensioenverplichtingen	0	0 +
2 Onttrekking		
Onttrekking pensioenverplichtingen	75	
Uitbetaling pensioenen	85	
	<u>160</u>	-
Stand per 31-12-2023		3.620

Op grond van de wet APPA hebben alle gemeenten de verplichting om politiek ambtsdragers (i.c. wethouders) of diens nagelaten betrekkingen van een inkomen te voorzien bij ouderdom (65 jaar), overlijden, arbeidsongeschiktheid en / of tijdens een wachttijdperiode. Tot 2012 heeft onze gemeente gekozen voor een verzekeringsconstructie. Na een analyse is besloten om de ouderdoms- en nabestaandenpensioenen voor wethouders niet langer te (her)verzekeren, maar over te gaan tot het inrichten van deze voorziening voor hetzelfde doel. De reeds "gespaarde" bedragen via de (her)verzekeringsconstructie blijven bij de respectieve verzekeraars ondergebracht tot het verzekerd voorval zich voordoet.

Voorziening onderhoud wegen

Het verloop van de voorziening onderhoud wegen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		2.456
1 Toevoeging		
Beheerplan	1.360	1.360 +
2 Onttrekking		
Onderhoudskosten	920	920 -
Stand per 31-12-2023		2.896

De voorziening onderhoud wegen is een onderhoudsvoorziening voor het wegennet met als doel het voorkomen van pieken en dalen in de exploitatie.

De basis voor de berekening van de onderhoudsvoorziening is de onderhoudsplanning zoals die door de afdeling wordt opgesteld en bijgehouden.

Voorziening rioolbeheer

De voorziening rioolbeheer is gebaseerd op zowel onderhouds- als vervangingsverplichtingen uit het beheerplan Riool (voorheen vGRP). Deze zijn verwerkt en vastgesteld in de begroting 2023. De vervangingen alsmede het beheer en onderhoud van deze jaarrekening zijn direct te relateren aan het beheerplan Riool. In het beheerplan Riool opgenomen bedrag aan investeringen voor 2023 bedroeg € 2.879. Door begrotingswijzigingen is het totaalbedrag begroot aan investeringen riolering € 5.866. In 2023 is in totaal voor € 4.258 uitgegeven aan de investeringen voor riolering. Hierdoor wordt € 1.148 doorgeschoven naar 2024 en is € 460 afgesloten bij de jaarrekening 2023.

In het vorige GRP werd gespaard voor vervangingsinvesteringen in de voorziening riolering. De investeringen werden lineair afgeschreven en ter dekking van de afschrijving (last) werd een onttrekking uit de voorziening riolering naar de exploitatie (baat) geboekt. Deze systematiek is niet meer toegestaan volgens de BBV.

Voor de nieuwe systematiek is gekozen voor een combinatie Activeren en afschrijven en

Sparen voor vervangingsinvesteringen. Door vervangingsinvesteringen te activeren en af te schrijven worden de kosten direct aan het gebruik toegekend. Op termijn lopen de cumulatieve kapitaallasten op, met name door de rente die wordt toegerekend over de boekwaarde van de investeringen. Door te sparen voor vervangingsinvesteringen worden de jaarlijkse lasten geëgaliseerd en worden de kosten op termijn beperkt. Het gespaarde bedrag wordt direct in mindering gebracht op de boekwaarde van de investering. Hierdoor zijn er geen afschrijvingslasten en wordt er ook geen rente toegerekend.

In het beheerplan Riool 2021 worden de investeringen in de eerste 4 jaar grotendeels geactiveerd en afgeschreven. Vanaf 2025 wordt de helft van het investeringsvolume afgeschreven en de helft van de investeringen krijgt een afboeking door een onttrekking uit de spaarvoorziening. Beide systematieken liggen in lijn met de notitie rioolvoorziening van de commissie bbv en daarom is de combinatie van deze systematieken toegestaan. De opgebouwde voorziening, die werd gebruikt ter dekking van de afschrijvingslasten, blijft geormerkt voor de rioleringszorg. Deze middelen gaan naar de spaarvoorziening die wordt gebruikt om de boekwaarde van de investeringen ineens te verlagen. Door het vooraf sparen voor investeringen zal de rentelast voor de lange termijn omlaag gaan, zodat het tarief minder hard stijgt. Door het combineren van Activeren en afschrijven met Sparen voor vervangingsinvesteringen ontstaat vrijwel altijd een gelijkmatiger kostenpatroon, waarmee grote tariefstijgingen afvlakken.

De lasten en baten die verbonden zijn met het rioelstelsel worden in de volgende componenten ingedeeld:

- * **Exploitatie:** de jaarlijks terugkerende lasten van beheer, klein onderhoud, energie, schoonhouden, administratie, verzekering, enz.
- * **Voorziening rioolbeheer onderhoud:** dit betreffen de kosten van groot onderhoud.
- * **Voorziening rioolbeheer vervanging:** hierin wordt het te sparen bedrag voor de investeringen gestort. Het gespaarde bedrag wordt onttrokken als de investeringsuitgaven worden gedaan, waarvoor gespaard is. Het onttrokken bedrag wordt ten gunste van de investering gebracht.
- * **Voorziening rioolbeheer dekking:** Deze voorziening is komen te vervallen. Hier werd tegenover de afschrijvingslasten van de geactiveerde investeringen een onttrekking uit deze voorziening gedaan ten gunste van de exploitatie.
- * **Egalisatie tarief:** verrekening van het jaarrekening resultaat met het tarief.

Voorziening riolbeheer: vervanging

Het verloop van de voorziening riolbeheer: vervanging in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		11.361
1 Toevoeging		
Toevoeging vanuit exploitatie	903	903 +
2 Onttrekking		
Onttrekking voor dekking investering	1.888	1.888 -
Stand per 31-12-2023		10.376

Voorziening riolbeheer: egalisatie

Het verloop van de voorziening riolbeheer: egalisatie in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		1.314
1 Toevoeging		
Storting ivm 100% kostendekkendheid	320	320 +
2 Onttrekking		
Terugbetaling aan burgers	354	
Onttrekking ivm 100% kostendekkendheid	320	674 -
Stand per 31-12-2023		960

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Het verloop van de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		19
1 Toevoeging		
Toevoeging vanuit exploitatie	10	10 +
2 Onttrekking		
Terugbetaling aan burgers	19	
Onttrekking ivm 100% kostendekkendheid	0	19 -
Stand per 31-12-2023		10

Voorziening verlofsparen

Het verloop van de voorziening verlofsparen in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		71
1 Toevoeging		
Toevoeging vanuit exploitatie	68	68 +
2 Onttrekking		
Onttrekking	0	0 -
Stand per 31-12-2023		139

Deze voorziening is voor het verlofsparen van de medewerkers van de gemeente Veldhoven.

Voorziening verlofsaldi

Het verloop van de voorziening verlofsaldi in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		686
1 Toevoeging		
Toevoeging vanuit exploitatie	162	162 +
2 Onttrekking		
Onttrekking	0	0 -
Stand per 31-12-2023		848

Deze voorziening is voor het verlofsaldi van de overuren van de medewerkers van de gemeente Veldhoven.

Voorziening landschap

Het verloop van de voorziening landschap in 2023 is als volgt:

Stand per 31-12-2022		0
1 Toevoeging		
	0	0 +
2 Onttrekking		
Vrijval voorziening	0	0 -
Stand per 31-12-2023		0

Deze voorziening is voor de planvorming en uitvoering van projecten gerelateerd aan de provinciale landschapsinvesteringen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen:		
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	129.808	129.560
binnenlandse bedrijven	0	0
openbare lichamen	0	0
overige sectoren	0	0
buitenl. Inst., fondsen, banken, bedrijven en ov. sectoren	0	0
	<u>129.808</u>	<u>129.560</u>
Door derden belegden gelden	0	0
Waarborgsommen	0	0
Overige leningen met rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
Totaal	129.808	129.560

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

	Saldo 1/1/2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31/12/2023
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	129.560	248	0	129.808
Door derden belegde gelden	0	0	0	0
Waarborgsommen	0	0	0	0
Totaal	129.560	248	0	129.808

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2.310.

Flottende passiva

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	16.289	11.058
Overlopende passiva	20.051	32.657
Totaal	36.340	43.715

Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Kasgeldlening aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	119	0
Overige schulden	16.170	11.058
Totaal	16.289	11.058

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31/12/2023	Boekwaarde 31/12/2022
Nog te betalen bedragen	13.223	11.563
De van EU en NL overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen	4.648	18.971
Overige vooruit ontvangen bedragen	2.180	2.123
Totaal	20.051	32.657

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven over de van EU, Rijk en provincie ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen over het jaar 2023.

	Saldo 1/1/2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terug betalingen	Boekwaarde 31/12/2023
Run 2000 (Rijk)	770	0	147	0	623
Maatregelen de Run (NL overig)	16.959	0	16.959	0	0
Kunstroute (NL overig)	0	193	141	0	52
Sport stimulering (Rijk)	4	0	4	0	0
Bijdrage accommodatie (NL overig)	6	0	6	0	0
Vergoeding kasgeldlening (NL overig)	18	0	18	0	0
Doorontwikkeling RET BEN (NL overig)	100	0	56	0	44
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (NL overig)	7	0	0	0	7
Subsidie de Gender (NL overig)	0	90	0	0	90
Preventieakkoorden (Rijk)	21	7	0	0	28
Sportakkoorden (Rijk)	21	0	21	0	0
Wijkverduurzaming 2022 tm 2024 (Rijk)	150	50	150	0	50
Onderwijsroute	39	0	0	39	0
Energie armoede	583	210	205	0	588
Lokale Aanpak Isolatie 2023 (Rijk)	0	935	0	0	935
Noodfonds Energie amateursport (Rijk)	0	12	0	0	12
Startbouwimpuls (Rijk)	0	1.352	0	0	1.352
NPO gelden van DUO (Rijk)	0	420	0	0	420
Sport, gezondheidsbevordering, cultuur	0	388	0	0	388
Versterkingsgelden (NL overig)	0	25	0	0	25
Radicalisering (Rijk)	0	33	0	0	33
Slowlane (NL overig)	293	0	293	0	0
Totaal	18.971	3.715	18.000	39	4.648

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Garantie/ achtervang	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling	Restant 1/1/2023	Restant 31/12/2023
T.C. Metzpoint	Garantie	261	100%	28	25
Totaal garantie		261		28	25
Woonstichting 'thuis	Achtervang	172.543		90.000	98.527
Woningstichting Wooninc. (De Kempen)	Achtervang	142.460		13.006	14.354
Stichting Woonbedrijf SWS. Hhvl	Achtervang	281.976		24.990	27.773
Totaal achtervang		596.979		127.996	140.654
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt		597.240		128.024	140.679

In 2023 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantiestellingen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen.

Voor ict middelen en meubilair zijn langlopende verplichtingen aangegaan. De restant schuld per 31 december 2023 bedraagt respectievelijk € 271 en € 232.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Inwoners met een individuele voorziening/hulpmiddel in natura of PGB zijn hiervoor op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is op grond van de Wmo wettelijk verantwoordelijk voor het vaststellen, opleggen en innen van de eigen bijdrage. De gemeente krijgt om privacy redenen en op grond van wet bescherming persoonsgegevens geen informatie over geïnde eigen bijdrage per individu, maar krijgt enkel managementgegevens over groepen en het totaal. Deze informatie is voor de gemeente ontoereikend om de juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeente geen zekerheid over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tijdens het opmaken van de jaarrekening zijn er geen gebeurtenissen na balansdatum geweest.

Uitvoering schatkistbankieren conform wettelijke regelgeving

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor onze gemeente is dat voor 2023 vanaf 1 januari € 3.261.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen

de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. Praktisch gezien hanteren wij een veilige marge, zodat incidentele of onverwachte uitschieters kunnen worden opgevangen zonder over het hele kwartaal gezien de drempel te overschrijden. In 2023 heeft geen overschrijding plaats gevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is dit weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	3.261			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	141	125	106	118
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.120	3.136	3.155	3.143
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	163.054			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	163.054			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000		3.261			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.675	11.381	9.750	10.869
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	141	125	106	118

Verantwoordingsmodel WNT 2023

WNT

WNT-verantwoording 2023 - Gemeente Veldhoven

De WNT is van toepassing op Gemeente Veldhoven. Het voor Gemeente Veldhoven toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, zijnde het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023 bedragen x € 1	J.H.J. Sanders	N.A. Hoogerbrug-van de Ven
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/05 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	88176	104453
Beloningen betaalbaar op termijn	13833	15971
<i>Subtotaal</i>	<i>102009</i>	<i>120324</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	149685	223000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	102009	120324
Het bedrag van de overschrijding, en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022 bedragen x € 1	A.J.G. Bex	G.M.W.M. Wasser
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.932	68.255
Beloningen betaalbaar op termijn	22.085	12.429
<i>Subtotaal</i>	<i>151.017</i>	<i>80.684</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	143.803
Bezoldiging	151.017	80.684

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Gegevens 2023 en 2022		B.T. de Winter (via ABGL)	
bedragen x € 1		Interim Griffier	
Functiegegevens			
Kalenderjaar		2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)		01/01 t/m 31-01	13/06 t/m 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		1	7
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar		18	917
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand		22400	193300
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		192718	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode		1890	96285
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		98175	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging		98175	
Het bedrag van de overschrijding, en		N.v.t.	
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Deze tabel is niet opgenomen omdat betreffende categorie niet van toepassing is voor Gemeente Veldhoven in 2023

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Deze tabel is niet opgenomen omdat betreffende categorie niet van toepassing is voor Gemeente Veldhoven in 2023

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen.

Deze tabel is niet opgenomen omdat betreffende categorie niet van toepassing is voor Gemeente Veldhoven in 2023

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800.

Deze tabel is niet opgenomen omdat betreffende categorie niet van toepassing is voor Gemeente Veldhoven in 2023

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Deze tabel is niet opgenomen omdat betreffende categorie niet van toepassing is voor Gemeente Veldhoven in 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht baten en lasten 2023

Recapitulatie

Recapitulatie overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	oorspr. begroting			begroting incl. wijzigingen			realisatie		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma									
0 Bestuur en ondersteuning	2.003	6.177	-4.173	17.563	15.045	2.518	2.480	7.753	-5.273
1 Veiligheid	83	3.665	-3.582	83	4.004	-3.921	332	4.423	-4.091
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	397	7.181	-6.784	496	6.778	-6.282	798	7.137	-6.339
3 Economie	9.504	11.618	-2.114	557	3.926	-3.369	3.381	3.521	-140
4 Onderwijs en jeugd	1.244	6.042	-4.798	1.183	5.756	-4.573	1.159	5.397	-4.238
5 Sport, cultuur en recreatie	1.726	12.107	-	2.085	12.421	-	2.382	12.648	-
			10.381			10.336			10.266
6 Sociaal Domein	10.061	53.948	-	12.370	57.942	-	13.052	57.903	-
			43.887			45.572			44.851
7 Volksgezondheid en milieu	10.733	12.731	-1.998	12.540	14.594	-2.054	12.174	14.026	-1.852
8 Volkshuisv./ruimt.ord./sted.vernieuwing	37.787	35.306	2.481	25.053	25.692	-639	16.281	19.106	-2.825
Subtotaal programma's	73.538	148.775	- 75.236	71.930	146.158	- 74.228	52.039	131.914	- 79.875
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen (besteding is niet gebonden)	15.941	0	15.941	16.111	0	16.111	16.111	0	16.111
Algemene uitkering gemeentefonds	77.120	0	77.120	79.532	0	79.532	81.617	0	81.617
Dividend	75	0	75	88	0	88	88	0	88
Saldo financieringsfunctie	44	21	23	712	721	-9	788	671	117
Subtotalen alg. dekkingsmiddelen	93.180	21	93.159	96.443	721	95.722	98.604	671	97.933
Vennootschapsbelasting	0	810	-810	0	81	-81	0	41	-41
Onvoorzien	0	142	-142	0	102	-102	0	0	0
Overhead	88	13.306	-	156	13.949	-	413	14.555	-
			13.218			13.793			14.141
Totaal van saldo van baten en lasten	166.807	163.054	3.753	168.529	161.011	7.518	151.056	147.180	3.875
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
0 Bestuur en ondersteuning	1.864	5.451	-3.587	3.258	2.043	1.215	11.208	11.945	-737
Subtotaal mutaties reserves	1.864	5.451	- 3.587	3.258	2.043	1.215	11.208	11.945	-737
Resultaat	168.671	168.505	166	171.787	163.054	8.733	162.264	159.125	3.138

Totaal recapitulatie per programma										
0 Bestuur en ondersteuning	97.136	25.907	71.229	117.420	31.941	85.479	112.705	34.964	77.740	
1 Veiligheid	83	3.665	-3.582	83	4.004	-3.921	332	4.423	-4.091	
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	397	7.181	-6.784	496	6.778	-6.282	798	7.137	-6.339	
3 Economie	9.504	11.618	-2.114	557	3.926	-3.369	3.381	3.521	-140	
4 Onderwijs en jeugd	1.244	6.042	-4.798	1.183	5.756	-4.573	1.159	5.397	-4.238	
5 Sport, cultuur en recreatie	1.726	12.107	-10.381	2.085	12.421	-10.336	2.382	12.648	-10.266	
6 Sociaal Domein	10.061	53.948	-43.887	12.370	57.942	-45.572	13.052	57.903	-44.851	
7 Volksgezondheid en milieu	10.733	12.731	-1.998	12.540	14.594	-2.054	12.174	14.026	-1.852	
8 Volkshuisv./ruimt.ord./sted.vernieuwing	37.787	35.306	2.481	25.053	25.692	-639	16.281	19.106	-2.825	
Resultaat	168.671	168.505	166	171.787	163.054	8.733	162.264	159.125	3.138	

Analyse begrotingsafwijkingen

Analyse begrotingsafwijkingen

	begroting incl. wijzigingen			realisatie			Begrotingsafwijking			Onrechtmatig		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma												
0 Bestuur en ondersteuning	17.563	15.045	2.518	2.480	7.753	-	-	-	-	0	0	0
						5.273	15.083	7.292	7.791			
1 Veiligheid	83	4.004	-	332	4.423	-	249	419	-170	0	419	-419
			3.921			4.091						
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	496	6.778	-	798	7.137	-	302	359	-57	0	359	-359
			6.282			6.339						
3 Economie	557	3.926	-	3.381	3.521	-140	2.824	-405	3.229	0	0	0
			3.369									
4 Onderwijs en jeugd	1.183	5.756	-	1.159	5.397	-	-24	-359	335	0	0	0
			4.573			4.238						
5 Sport, cultuur en recreatie	2.085	12.421	-	2.382	12.648	-	297	227	70	0	227	-227
			10.336			10.266						
6 Sociaal Domein	12.370	57.942	-	13.052	57.903	-	682	-39	721	0	0	0
			45.572			44.851						
7 Volksgezondheid en milieu	12.540	14.594	-	12.174	14.026	-	-366	-568	202	0	0	0
			2.054			1.852						
8 Volkshuisv./ruimt.ord./sted.vernieuwing	25.053	25.692	-639	16.281	19.106	-	-	-	-	0	0	0
						2.825	8.772	6.586	2.186			
Subtotaal programma's	71.930	146.158	-74.228	52.039	131.914	-79.875	-19.891	-14.244	5.647	0	1.005	-1.005
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen (besteding is niet gebonden)	16.111	0	16.111	16.111	0	16.111	0	0	0	0	0	0
			1			1						
Algemene uitkering gemeentefonds	79.532	0	79.532	81.617	0	81.617	2.085	0	2.085	0	0	0
			2			7			5			
Dividend	88	0	88	88	0	88	0	0	0	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	712	721	-9	788	671	117	76	-50	126	0	0	0
Subtotalen alg. dekkingsmiddelen	96.443	721	95.722	98.604	671	97.933	2.161	-50	2.211	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	81	-81	0	41	-41	0	-40	40	0	0	0
Onvoorzien	0	102	-102	0	0	0	0	-102	102	0	0	0
Overhead	156	13.949	-	413	14.555	-	257	606	-349	0	606	-606
			13.793			14.141						
Totaal van saldo van baten en lasten	168.529	161.011	7.518	151.056	147.180	3.875	-17.474	-13.831	3.643	0	1.611	-1.611

Toevoeging/onttrekking aan reserves												
0 Bestuur en ondersteuning	3.258	2.043	1.215	11.208	11.945	-737	7.950	9.902	-	0	9.902	-9.902
									1.952			
Subtotaal mutaties reserves	3.258	2.043	1.215	11.208	11.945	-737	7.950	9.902	-	0	9.902	-9.902
			5				0	2	1.952	2		9.902
Resultaat	171.787	163.054	8.733	162.264	159.125	3.138	-9.524	-3.929	-5.595	0	11.513	-11.513

Overzicht incidentele baten en lasten

Progr nr.	Omschrijving	Begroting oorspr.	Begroting na wijz.	Rekening
	LASTEN:			
3.2/8.2	bouwgrondexploitatie	18.844	21.229	18.412
3.2/8.2	verrekening bouwgrondexploitatie	21.499	2.611	1.102
0.4	Invoering Wet open overheid (Woo)	68	90	0
3.2	Centrum ontwikkelings programma	274	504	325
3.2	Programma De Run	551	543	346
8,1	Projecten derden niet BGE	505	1.215	830
8.1	Afboeken Sondervick 11 tbv plan Lindehof	200	200	0
8.1	Invoering omgevingswet	47	516	422
0.9	vennootschapsbelasting	798	81	41
0.10	reserves (BGE)	4.524	-341	1.934
Totaal incidentele lasten		47.310	26.648	23.412
	BATEN:			
3.2/8.2	bouwgrondexploitatie	44.867	22.315	19.821
3.2	Centrum ontwikkelings programma	0	30	30
3.2	Programma De Run	0	69	57
8,1	Projecten derden niet BGE	511	3.442	1.534
0.10	reserves (VpB)	798	66	41
0.10	reserves (BGE)	0	1.184	1.627
Totaal incidentele baten		46.176	27.106	23.110
Saldo (-/- = nadeel)		-1.134	458	-302

Toelichting

Bouwgrondexploitatie

De bedragen van de bouwgrondexploitaties zijn incidenteel van aard. De hier opgenomen lasten en baten worden per saldo verrekend met de balans of in het geval van winst of verlies verrekend met de algemene vrije reserve.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting die betaald moet worden over de bouwgrondcomplexen zijn incidenteel en worden verrekend met de algemene vrije reserve.

Invoering Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur en is per 1 mei 2022 gedeeltelijk in werking getreden conform het meerjarenplan Woo. Tot 2026 zal de invoering gefaseerd uitgerold worden. Incidenteel is er voor 2023 € 90 geraamd aan extra kosten benodigd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. Er hebben in 2023 geen uitgaven plaatsgevonden.

Centrum ontwikkelingsprogramma

De incidentele lasten en baten € 295 betreft de invoering Centrum ontwikkelingsprogramma.

Programma de Run

De incidentele lasten en baten € 289 betreft de begeleiding invoering programma de Run.

Projecten derden niet BGE

De bedragen baten en lasten projecten derden niet bouwgrondexploitaties zijn incidenteel van aard.

Afboeken Sondervick 11 tbv plan Lindehof

De geraamde incidentele last € 200 betreft de boekwaarde van Sondervick 11 welke gesloopt zal worden tbv het plan Lindehof. Sloop heeft in 2023 niet plaatsgevonden.

Invoering omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is op rijksniveau verplaatst naar 1 januari 2024. De reden hiervoor was dat de technische uitwerking van het onderdeel Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) landelijk meer tijd kost en ook voor Veldhoven heeft dit gevolgen. De gemaakte kosten voor het project 'Implementatie omgevingswet' voor 2023 zijn incidenteel van aard en bedragen € 422.

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Progr nr.	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023		Rekening 2023
			oorspr.	incl. wijz.	
0	Vervangingsreserve openbare verlichting	220	224	224	224
0	Vervangingsreserve openbaar groen	630	640	640	640
0	Vervangingsreserve VRI	62	62	62	62
Totaal structurele toevoegingen reserves		912	926	926	926
0	Vervangingsreserve openbare verlichting	59	93	81	74
0	Vervangingsreserve openbaar groen	113	177	119	119
0	Vervangingsreserve VRI	12	34	14	14
0	Dekkingsreserve primair onderwijs	450	450	450	450
0	Dekkingsreserve bevordering energielabel	52	52	52	52
0	Dekkingsreserve Kempen Campus	117	117	117	117
0	Doelreserve stimuleringsfonds Brainport	0	0	19	9
0	Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties	-7	13	13	-9
Totaal structurele onttrekkingen reserves		796	936	865	826
Saldo (-/- = nadeel)		-116	10	-61	-100

Baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld

Bedragen (x € 1.000) Taakveld		Rekening 2023		Progr
		Baten	Lasten	
0.1	Bestuur	528	2.968	0
0.2	Burgerzaken	786	1.769	0
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	819	1.273	0
0.4	Overhead	413	14.555	0
0.5	Treasury	909	714	0
0.61	OZB woningen	8.155	657	0
0.62	OZB niet-woningen	6.861	541	0
0.63	Parkeerbelasting	692	0	0
0.64	Belastingen overig	717	31	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	81.617	6	0
0.8	Overige baten en lasten		463	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	41	0
0.10	Mutaties reserves	3.777	4.514	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	7.431	10.570	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	72	2.671	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	260	1.752	1
2.1	Verkeer en vervoer	798	6.309	2
2.2	Parkeren	0	823	2
2.5	Openbaar vervoer	0	5	2
3.1	Economische ontwikkeling	50	1.286	3
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.931	1.814	3
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	22	363	3
3.4	Economische promotie	378	58	3
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	10	4
4.2	Onderwijshuisvesting	628	3.425	4
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	531	1.962	4
5.1	Sportbeleid en activering	283	474	5
5.2	Sportaccommodaties	1.342	3.447	5
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	423	2.580	5
5.4	Musea	71	297	5
5.5	Cultureel erfgoed	0	92	5
5.6	Media	136	1.296	5
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	127	4.462	5
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.669	6.453	6
6.2	Wijkteams	61	4.228	6
6.3	Inkomensregelingen	9.842	16.668	6
6.4	Begeleide participatie	0	4.502	6
6.5	Arbeidsparticipatie	61	1.308	6
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	395	2.009	6

6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	4.509	6
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	4.237	6
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	161	6
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	15	0	6
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	-61	6
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	3.221	6
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	4.204	6
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	9	96	6
6.73a	Pleegzorg	0	879	6
6.73b	Gezinsgericht	0	0	6
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	1.452	6
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	1.630	6
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	1.137	6
6.81	Geëscaleerde zorg18+	0	0	6
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	6
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	673	6
6.82a	Jeugdbescherming	0	484	6
6.82b	Jeugdreclassering	0	113	6
7.1	Volksgesondheid	123	2.664	7
7.2	Riolering	4.454	3.560	7
7.3	Afval	6.451	5.489	7
7.4	Milieubeheer	1.020	2.021	7
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	126	292	7
8.1	Ruimtelijke ordening	1.922	2.188	8
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	12.790	14.224	8
8.3	Wonen en bouwen	1.569	2.694	8
Totaal		162.264	162.264	

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 8 juni 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.591.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:		
<u>Begrotingscriterium</u>		
		bedragen x € 1.000 <u>Bedrag</u>
1A	Overschrijding lasten programma's	€ 1.612
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 1.196
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad gemeld.	€ 0
		€ 2.808
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïgnd, vastgelegd in de financiële verordening art. 12 lid 4.	€ 2.758
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 50
<u>Voorwaardencriterium:</u>		
	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 169
	Ten onrechte verstrekte verblijfskosten jeugdzorg	€ 5
		€ 174
<u>M&O criterium:</u>		
	Uit de interne controles zijn geen bevindingen naar voren gekomen dat het M&O beleid niet is nageleefd.	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording

Er zijn onrechtmatigheden aangetroffen, voor begrotingscriterium met een totaal van € 2.808 en voor voorwaardencriterium van € 174. Totaalbedrag van onrechtmatigheden komt hiermee op € 2.982 dit bedrag ligt ruim boven de verantwoordingsgrens van € 1.591. Totaal van de onrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïgnd, vastgelegd in de financiële verordening is € 2.758 hierdoor resteert een saldo aan onrechtmatigheid van € 224.

Dit betreft:

- € 169 inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed;
- € 55 overige.

Bijlagen

Berekening kostendekkendheid legesheffing

Opbrengsten Leges					
Legesverordening	Omschrijving	Kosten	Waarvan overhead	Opbrengsten	%
Titel I, hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	55.581,99	7.249,00	103.145,25	185,57%
Titel I, hoofdstuk 2	Reisdocumenten	251.042,36	52.260,00	228.454,52	91,00%
Titel I, hoofdstuk 3	Rijbewijzen	153.114,58	45.796,00	157.990,90	103,18%
Titel I, hoofdstuk 4	Verstrekingen GBA persoonsgegevens	17.419,56	6.990,00	23.127,90	132,77%
Titel I, hoofdstuk 5	Verstrekingen Kiezersregister	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 6	Verstrekingen Wet bescherming persoonsgegevens	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 7	Bestuurstukken	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	21.155,58	6.664,00	60.004,68	283,64%
Titel I, hoofdstuk 10	Gemeentearchief	0,00	0,00	3.143,30	0,00%
Titel I, hoofdstuk 11	Huisvestingswet	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 12	Leegstandswet	0,00	0,00	538,20	0,00%
Titel I, hoofdstuk 13	Gemeentegarantie	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 14	Winkeltijdenwet	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 15	Kansspelen	7.597,10	2.889,00	498,00	6,56%
Titel I, hoofdstuk 16	Kinderopvang	0,00	0,00	4.455,00	0,00%
Titel I, hoofdstuk 17	Telecommunicatie	22.423,76	9.172,00	122.352,14	545,64%
Titel I, hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	0,00	0,00	14.873,20	0,00%
Titel I, hoofdstuk 19	Diversen (niet in titel I genoemd)	69.863,36	20.309,00	4.590,35	6,57%
Totaal titel I		598.198,28	151.329,00	723.173,44	120,89%
Titel II, hoofdstuk 2	Omgevingsvergunningen algemeen	1.059.651,55	368.633,00	23.915,14	2,26%
Titel II, hoofdstuk 3.1	Bouwactiviteiten	334.955,55	89.652,00	1.377.999,64	411,40%
Titel II, hoofdstuk 3.2	Aanlegactiviteiten	1.836,15	659,00	780,10	42,49%
Titel II, hoofdstuk 3.3	Planologisch strijdig gebruik	118.657,54	43.292,00	120.162,19	101,27%
Titel II, hoofdstuk 3.5	Gebruik bouwwerken irt brandveiligheid	2.542,36	913,00	9.500,65	373,69%
Titel II, hoofdstuk 3.6	Monumenten of beschermde stads- of dorpsgezichten	1.694,90	609,00	220,25	12,99%
Titel II, hoofdstuk 3.7	Sloopactiviteiten niet zijnde monumenten	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.8	Aanleggen of veranderen van een weg	0,00	0,00	108,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.9	Uitweg/inrit	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.10	Kappen	2.542,36	913,00	357,00	14,04%
Titel II, hoofdstuk 3.12	Natuurbeschermingswet 1998	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.13	Flora- en Faunawet	0,00	0,00	0,00	0,00%

Titel II, hoofdstuk 3.15	Omgevingsvergunning in twee fasen	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.17	Advies	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 3.18	Verklaring van geen bedenkingen	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 4	Vermindering	0,00	0,00	-66.139,80	0,00%
Titel II, hoofdstuk 5	Teruggaaf	0,00	0,00	-42.194,29	0,00%
Titel II, hoofdstuk 6	Intrekken omgevingsvergunning	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning agv wijziging project	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 8	Bestemmingswijziging zonder activiteit	1.412,42	507,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 9	Sloopmelding	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel II, hoofdstuk 10	In titel III niet benoemde beschikking	0,00	0,00	0,00	0,00%
Totaal titel II		1.523.292,82	505.178,00	1.424.708,88	93,53%
Titel III, hoofdstuk 1	Horeca	15.892,87	5.527,00	11.331,27	71,30%
Titel III, hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	91.244,12	35.916,00	5.391,15	5,91%
Titel III, hoofdstuk 3	Prostitutiebedrijven	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel III, hoofdstuk 4	Splitsingsvergunning van woonruimte	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel III, hoofdstuk 5	Leefmilieuverordening	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel III, hoofdstuk 6	Brandbeveiligingsverordening	0,00	0,00	0,00	0,00%
Titel III, hoofdstuk 7	In titel III niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0,00	0,00	117,80	0,00%
Totaal titel III		107.136,99	41.443,00	16.840,22	15,72%
Totaal legesverordening		2.228.628,09	697.950,00	2.164.722,54	97,13%

SISA

SISA

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verspreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzondering sbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
			€ 905.032	€ 0	€ 0	€ 111.162	€ 140.255	€ 79.605
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>		
			€ 0	€ 134.610	€ 1.370.664	€ 2.426.080		
JenV	A20B	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor	Beschikkingenmerk	Naam taak/project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per taak/project (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per taak/project	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per taak/project

		SiSa tussen medeoverheden	die gemeente invullen					
			Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/03	Aard controle D1 Indicator: A20B/04	Aard controle R Indicator: A20B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/06
			1 060861 Gemeente Veldhoven	4338721	Signalering	Nee	€ 1.482	€ 1.482
			2 060861 Gemeente Veldhoven	4338721	Deskundigheidsbevorderingen: overige trainingen	Nee	€ 1.800	€ 1.800
			Kopie gemeente(code)	Kopie Beschikkings kenmerk	Kopie Naam taak/project	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 11 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplannen per taak/project	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: A20B/12
			1 060861 Gemeente Veldhoven	4338721	Signalering	Nee		Nee
			2 060861 Gemeente Veldhoven	4338721	Deskundigheidsbevorderingen: overige trainingen	Nee		Nee
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			64	91	6	6	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
					Besteding	Cumulatieve		

			(jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	(artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/26</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27</i>	
			€ 48.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 103.898	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikking snummer / naam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C32/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03</i>	Start bouwactivite iten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) <i>Aard controle D2 Indicator: C32/04</i>	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteit en (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05</i>	Eindverant woording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06</i>
		Gemeenten						
			1 SUVIS21-00744594	€ 0	€ 8.531	Ja		Nee
			2 SUVIS21-00744477	€ 0	€ 27.211	Ja		Nee
			3 SUVIS21-00744579	€ 0	€ 33.652	Ja		Nee
			4 SUVIS21-00743360	€ 8.656	€ 19.985	Ja		Nee
			5 SUVIS21-00744672	€ 0	€ 9.998	Ja		Nee
			Kopie Beschikking snummer/ naam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07</i>	Zijn de begrotingsp osten waarvoor een uitkering is aangevraag d uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v. t.) <i>Aard controle D2 Indicator: C32/08</i>	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09</i>			
			1 SUVIS21-00744594	Ja				
			2 SUVIS21-00744477	Ja				
			3 SUVIS21-00744579	Ja				
			4 SUVIS21-00743360	Ja				
			5 SUVIS21-00744672	Ja				
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(co	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuni	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele	Cumulatieve cofinancierin g (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met	Aantal projecten dat cumulatief

		SiSa tussen medeoverheden	de) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	ng, capaciteit en expertise	ondersteuning capaciteit en expertise		middelen	(t/m jaar T) is geholpen met middelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C41B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C41B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/06</i>
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 143.939	€ 143.939	€ 0	1	1
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C41B/09</i>			
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	0	Ja			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoning en aan wie energiebesparende voorziening en zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoning en aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/06</i>
			165	€ 24.933	€ 95.748	88	€ 13.297	€ 84.112
			Het aantal	Besteding	Cumulatieve			

			<p>huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huiseeften gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.</p>	<p>(jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten</p>	<p>besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten</p>					
			<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/07</i></p>	<p><i>Aard controle R</i></p> <p><i>Indicator: C55/08</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/09</i></p>					
			253	€ 272.594	€ 343.409					
			<p>Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolies en tochtstrips)</p>	<p>Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)</p>	<p>Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)</p>	<p>Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)</p>	<p>Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energiekosten tot gevolg.</p>	<p>Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen</p>		
			<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/10</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/11</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/12</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/13</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/14</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p> <p><i>Indicator: C55/15</i></p>		
			824	308	0	0	253	0		
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	<p>Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen</p>	<p>Eindverantwoording (Ja/Nee)</p>						
			<p><i>Aard controle R</i></p>	<p><i>Aard controle n.v.t.</i></p>						

			Indicator: C62/01	Indicator: C62/02				
			€ 1.087	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: C92/01</i>	<i>Indicator: C92/02</i>	<i>Indicator: C92/03</i>	<i>Indicator: C92/04</i>	<i>Indicator: C92/05</i>	
			€ 11.155	€ 33.247	1	257	92	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikking snummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: C94/01</i>	<i>Indicator: C94/02</i>	<i>Indicator: C94/03</i>	<i>Indicator: C94/04</i>	<i>Indicator: C94/05</i>	<i>Indicator: C94/06</i>
			1 LAI23-03616404	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		

		a, van de regeling							
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10			
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Aard controle D1 Indicator: C105/05	Aard controle R Indicator: C105/06	
			1	Project 1- De Muskietiers Kempenbaan-Plank	0	Ja	0	Ja	€ 0
			2	Project 2- Djept/Heerbaan Veldhoven	0	Ja	0	Ja	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Aard controle D1 Indicator: C105/12	
			1	Project 1- De Muskietiers Kempenbaan-Plank	€ 0	Ja		0	Ja
			2	Project 2- Djept/Heerbaan Veldhoven	€ 0	Ja		0	Ja
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.					

			Indicator: C105/13	Indicator: C105/14				
			1 Project 1- De Musketiers Kempenbaa n-Plank	Nee				
			2 Project 2- Djept/Heerb aan Veldhoven	Nee				
BZK	C210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(co de) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoor dingsinform atie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuni ng capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinancierin g (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverant woording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: C210B/01	Indicator: C210B/02	Indicator: C210B/03	Indicator: C210B/04	Indicator: C210B/05	Indicator: C210B/06
		1	030010 Provincie Noord- Brabant	€ 12.980	€ 0	1	302	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterst andenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorziening en voor voorschools e educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseis en (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschools e educatie met bevoegde gezagsorgan en van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelz alen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
			Indicator: D8/01	Indicator: D8/02	Indicator: D8/03	Indicator: D8/04	Indicator: D8/05	
			€ 409.612	€ 0	€ 12.665	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(c ode) selecteren en in de	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekt e middelen (lasten) uit de	Hieronder per regel één gemeente(co de) selecteren en in de kolommen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekt e middelen (baten) uit de		

			kolommen ernaast de verantwoor dingsinfor matie voor die gemeente invullen	specifieke uitkering onderwijsac htherstanden beleid	ernaast de verantwoordi ngsinformati e voor die gemeente invullen	specifieke uitkering onderwijsac htherstanden beleid		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>		
			1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragi ngen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 128.434	€ 0	€ 0	€ 0	€ 364.005	
			Hieronder per regel één gemeente(c ode) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoor dingsinfor matie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekt e middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(co de) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoor dingsinfor matie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekt e middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
			1					

Ien W	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GR'en	Beschikking nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03</i>	Cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/04</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05</i>	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06</i>
			1 IENW/BSK-2021/348205	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	Ja
			Kopie beschikking nummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			1 IENW/BSK-2021/348205	Ja				
Ien W	E32B	Incidentele specifieke uitkering Smartwayz SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/01</i>	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project <i>Aard controle R Indicator: E32B/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E32B/04</i>		
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 19.386.592	€ 35.339.915	Nee		
Ien W	E44B	Tijdelijke impulsregeling	Hieronder per regel	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T) ten	Cumulatieve besteding	Besteding ten laste van	Besteding cofinancier

		klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen		laste van de verstrekker	(t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	cofinanciering (jaar T)	ong cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/06</i>
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	IENWBSK-2023159730	€ 288.091	€ 0	€ 576.181	€ 0
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/09</i>			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	IENWBSK-2023159730	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/13</i>		
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	IENWBSK-2023159730	0	Nee		
Ien W	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator:</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator:</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator:</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator:</i>		

			E84/01	E84/02	E84/03	E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>		
		1	342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom aantal in Stuks	Nee	0	start uitvoering medio 2025		
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: F28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: F28/07</i>					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonges	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonges	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonges	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonges

	T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			chikte werkloze werknemers (IOAW)	schikte werkloze werknemers (IOAW)	chikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	eschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
		€ 7.615.954	€ 125.504	€ 395.358	€ 1.185	€ 30.048	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werken inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)		
<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>		
€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.206.119	€ 9.057	€ 0		
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
Gemeente Participatiewet (PW)							
<i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>						

			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord worden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalvers trekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoeks kosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 13.582	€ 65.720	€ 3.371	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalvers trekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalvers trekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalvers trekking BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire					
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/11</i>			
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja				
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrkking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrkking (overig)

Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
		<i>Indicator: G4/01</i>	<i>Indicator: G4/02</i>	<i>Indicator: G4/03</i>	<i>Indicator: G4/04</i>	<i>Indicator: G4/05</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 223	€ 2.358	€ 4.921	€ 230
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	-€ 13.625	€ 5.138	€ 43.727	€ 1.527
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	-€ 10.057	€ 5.290	€ 13.536	€ 836
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 108	€ 3.237	€ 1.539	€ 108
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 24	€ 129	€ 409	€ 33
6	Totaal	€ 0	-€ 23.327	€ 16.152	€ 64.132	€ 2.734
Kopie regeling		Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalversterking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
		<i>Indicator: G4/07</i>	<i>Indicator: G4/08</i>	<i>Indicator: G4/09</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5	0	0	Ja		

	(geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalvers trekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverst rekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalvers trekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: G4/11</i>	<i>Indicator: G4/12</i>	<i>Indicator: G4/13</i>	<i>Indicator: G4/14</i>	<i>Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalvers trekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalvers trekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle R</i>	

		het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>			
			€ 10.768	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>	
			€ 3.422	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 243.125	€ 275.009				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>

			1 Spuk Sport 2023	€ 275.009	€ 134.620	€ 140.389	€ 0	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikking nummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/06</i>
		1	560131960	€ 56.575	€ 0	€ 71.039	€ 0	€ 106.039
			Kopie beschikking nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H8/08</i>				
		1	560131960	Ja				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H12/04</i>		
			€ 6.954	€ 89.560	Ja	Nee		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/06</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 30.143	€ 30.143	€ 0	€ 30.143	Ja
		2 Brede regeling combinatief	€ 207.524	€ 185.000	€ 22.524	€ 185.000	Ja	

	uncties					
3	Terugdringen Gezondheid sachterstanden	€ 46.374	€ 9.275	€ 9.275	€ 9.275	Ja
4	Kansrijke Start	€ 34.781	€ 0	€ 6.956	€ 0	Ja
5	Mentale Gezondheid	€ 16.231	€ 2.000	€ 3.246	€ 2.000	Ja
6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 40.577	€ 0	€ 8.115	€ 0	Ja
7	Valpreventie	€ 119.413	€ 600	€ 23.883	€ 600	Ja
8	Leefomgeving	€ 23.187	€ 23.104	€ 83	€ 23.104	Ja
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.797	€ 0	€ 1.159	€ 0	Ja
10	Versterken sociale basis	€ 84.633	€ 24.561	€ 16.927	€ 24.561	Ja
11	Mantelzorg	€ 23.187	€ 816	€ 4.637	€ 816	Ja
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 23.187	€ 3.193	€ 4.637	€ 3.193	Ja
13	Welzijn op recept	€ 12.753	€ 0	€ 2.551	€ 0	Ja
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.797	€ 5.797	€ 0	€ 5.797	Ja
15	Coördinatie kosten regionale aanpak	€ 20.636	€ 7.400	€ 4.127	€ 7.400	Ja
	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/n.v.t.)?				
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
	<i>Indicator: H30/07</i>	<i>Indicator: H30/08</i>				
1	Lokaal Sportakkoord	Ja				
2	Brede regeling combinatie uncties	Ja				
3	Terugdringen Gezondheid sachterstanden	Ja				
4	Kansrijke Start	Ja				
5	Mentale Gezondheid	Ja				

			6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja			
			7	Valpreventie	Ja			
			8	Leefomgeving	Ja			
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja			
			10	Versterken sociale basis	Ja			
			11	Mantelzorg	Ja			
			12	Eén tegen eenzaamheid	Ja			
			13	Welzijn op recept	Ja			
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja			
			15	Coördinatie kosten regionale aanpak	Ja			
				Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>				
				<i>Indicator: H30/09</i>				
				Nee				
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikking snummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: H31/01</i>	<i>Indicator: H31/02</i>	<i>Indicator: H31/03</i>	<i>Indicator: H31/04</i>	<i>Indicator: H31/05</i>	
			SPUKNEAS230168	€ 11.877	€ 11.877	Ja		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikking snummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
			<i>Aard</i>	<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>			
				<i>Aard</i>	<i>Aard controle</i>			

			controle n.v.t. Indicator: H32/01	controle n.v.t. Indicator: H32/02	n.v.t. Indicator: H32/03		
			MEOZ23092	€ 98.450	€ 98.450		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddele n	Verduurzami ngsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
1			City Sport Veldhoven	€ 98.231	€ 98.231	Ja	
2			Zwembad den Ekkerman	€ 219	€ 219	Ja	